

**CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE**

**KATALOG PROGRAMA STRUČNOG
USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA
za školsku 2023/2024. i 2024/2025. godinu**

Podgorica
2024.

Na osnovu člana 112 stav 2 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list Crne Gore“, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13 i 44/13, 47/17, 59/21, 76/21, 164/21 i 3/23), na predlog Centra za stručno obrazovanje, Nacionalni savjet za obrazovanje je donio Odluku o izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2023/2024. i 2024/2025. godinu (br. 05/3-01-011/24-533/6), od 12.02.2024. godine), koji slijede

Sadržaj:

1. PRIORITETNA PODRUČJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA.....	8
1.1. ELEKTROTEHNIKA.....	8
1.1.1. Primjena MatLab softvera u elektrotehnici.....	8
1.1.2. Realizacija praktičnih vježbi upotrebom mikrokontrolera	11
1.1.3. Robotika u nastavi.....	14
1.1.4. Programiranje EV3 LEGO robota.....	17
1.1.5. Softverska simulacija rada računarske mreže.....	20
1.2. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE.....	23
1.2.1. Izrada mobilnih Android aplikacija.....	23
1.2.2. Izrada informacionog sistema (IS) upotrebom PHP programskog jezika	26
1.2.3. JAVA Programiranje	29
1.2.4. Programski jezici za kreiranje WEB stranica	32
1.2.5. Izrada BOT aplikacija za promociju škole.....	35
1.2.6. Razvoj algoritama vještačke inteligencije AI.....	38
1.2.7. Osnovni koncepti Veb programiranja - HTML i CSS	41
1.2.8. Izrada informacionog sistema škole.....	46
1.2.9. Kurs programiranja - I modul (Scratch)	49
1.2.10. Kurs programiranja - II modul (Mind+).....	51
1.2.11. Kurs programiranja - III modul (Python).....	53
1.3. MAŠINSTVO I MEHATRONIKA	55
1.3.1. Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje djelova....	55
1.3.2. Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje sklopova ..	58
1.3.3. Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - rad sa tehničkim crtežima	61
1.3.4. Ručno programiranje CNC mašina alatki	64
1.3.5. Uravnoteženje klipnog mehanizma motora SUS.....	67
1.3.6. Savremena rješenja kod motornih vozila	69
1.3.7. Moderna nastavna sredstva u stručnom obrazovanju: upotreba primijenjenih softvera (AutoCAD 2D)	72
1.4. SAOBRAĆAJ	75
1.4.1. Metode i oblici rada sa učenicima i kandidatima za uspješnu realizaciju modula iz oblasti saobraćaja	75
1.4.2. Savremena rješenja u drumskom saobraćaju.....	77
1.4.3. Stručno usavršavanje predavača teorijske nastave u auto-školama.....	79
1.4.4. Stručno usavršavanje instruktora vožnje u auto-školama	82
1.5. EKONOMIJA	85
1.5.1. Preduzeće za vježbu - preduzetništvo	85
1.5.2. Dostignuća mladih u Crnoj Gori - Učenička kompanija	87

1.5.3.	Excel u ekonomiji.....	91
1.5.4.	Excel u ekonomiji napredni nivo.....	94
1.6.	PRAVO	97
1.6.1.	Ugovor o radu u obrazovanju	97
1.6.2.	Kolektivno pregovaranje - bolji radno-pravni položaj zaposlenih.....	99
1.7.	ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA	101
1.7.1.	Obuka iz zaštite i zdravlja na radu	101
1.8.	HEMIJSKA INDUSTRIJA	104
1.8.1.	Android aplikacije u nastavi hemije	104
1.9.	PREHRANA	106
1.9.1.	Uticaj pravilne ishrane na razvoj djece školske dobi	106
1.9.2.	Primjena osnovnih standarda prerade sirovina i dobijanje hrane u poljoprivredi, restoranima, hotelima i prehrambenim industrijama	108
1.9.3.	Tehnologija i senzorna analiza jakih alkoholnih pića	110
1.9.4.	Tehnologija i ispitivanje kvaliteta vode.....	112
1.10.	POLJOPRIVREDA	114
1.10.1.	Zdravlje bilja u službi stabilne poljoprivredne proizvodnje, zaštite životne sredine, očuvanja biodiverziteta i ekonomskog razvoja	114
1.10.2.	Efekti pravilne primjene sredstava za zaštitu bilja, suzbijanje invanzivnih korovskih vrsta, pravilno upravljanje animalnom proizvodnjom u cilju zaštite životne sredine i biodiverziteta	117
1.11.	VETERINA	120
1.11.1.	Zaštita dobrobiti životinja za proizvodnju, divljih i egzotičnih životinjskih vrsta, kućnih ljubimaca, identifikaciju, registraciju i kretanje proizvodnih životinja	120
1.12.	TEKSTILSTVO I KOŽARSTVO	123
1.12.1.	Tekstilne tehnike (suvo filcanje vune iglom, mokro filcanje vune-pustovanje, šibori tehnika i batak tehnika).....	123
1.13.	MUZIČKA UMJETNOST	125
1.13.1.	Didaktički modeli u nastavi duvačkih instrumenata sa praktičnim pristupom klavirskoj saradnji	125
1.13.2.	Primjena vokalne tehnike u radu sa vokalnim ansamblima	127
1.14.	LIKOVNA UMJETNOST - GRAFIČKI DIZAJN	129
1.14.1.	Grafički dizajn: Znak, logo, identitet	129
1.14.2.	Grafički dizajn: Tipografija i pismo.....	131
1.15.	OBUKA KOD POSLODAVACA	133
1.15.1.	Stručno usavršavanje nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave kod poslodavaca	133
2.	OBLAST PEDAGOGIJE, ANDRAGOGIJE, PSIHLOGIJE, METODIKE, DIDAKTIKE I DR.	135
2.1.	Implementacija obrazovnih programa	135

2.1.1.	<u>Obuka nastavnika za implementaciju obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</u>	<u>135</u>
2.1.2.	<u>Uloga nastavnika u implementaciji modularizovanih obrazovnih programa - kompetencije i ishodi učenja, njihovo vrednovanje i timski rad</u>	<u>138</u>
2.1.3.	<u>Obuka koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja.....</u>	<u>142</u>
2.1.4.	<u>Program stručnog usavršavanja nastavnika za organizatora praktičnog obrazovanja</u>	<u>145</u>
2.1.5.	<u>Program stručnog usavršavanja nastavnika za instruktore praktičnog obrazovanja kod poslodavca</u>	<u>148</u>
2.2.	INOVATIVNI PRISTUPI NASTAVI I UČENJU	150
2.2.1.	<u>Do uspješne nastave kroz primjenu različitih metoda</u>	<u>150</u>
2.2.2.	<u>Primjena interaktivnih metoda u nastavi</u>	<u>152</u>
2.2.3.	<u>Aktivne metode učenja - projektna i integrativna nastava.....</u>	<u>154</u>
2.2.4.	<u>Obuka nastavnika za primjenu interaktivne i problemske nastave.....</u>	<u>156</u>
2.2.5.	<u>Problemska i projektna nastava kao metod za razvijanje istraživačkih sposobnosti kod učenika</u>	<u>158</u>
2.2.6.	<u>Organizacija i izvođenje timske nastave</u>	<u>160</u>
2.2.7.	<u>Savremene tehnike učenja</u>	<u>162</u>
2.2.8.	<u>Zakoračite u Nearpod svijet: Kako aktivirati učenike i napraviti da svaka lekcija bude interaktivna.....</u>	<u>164</u>
2.2.9.	<u>Educaplay za aktivnu nastavu</u>	<u>166</u>
2.2.10.	<u>Inovativne metode učenja - primjena edukativnih aplikacija u nastavi.....</u>	<u>168</u>
2.2.11.	<u>Učenje i savremena tehnologija.....</u>	<u>171</u>
2.2.12.	<u>Uticaj savremenih obrazovnih metoda na uspjeh učenika.....</u>	<u>173</u>
2.2.13.	<u>Izrada multimedijalnog priručnika za nastavu</u>	<u>176</u>
2.2.14.	<u>Motivacija djece i mladih za učenje</u>	<u>179</u>
2.2.15.	<u>Motivacione tehnike u nastavi</u>	<u>181</u>
2.3.	VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE POSTIGNUĆA UČENIKA	185
2.3.1.	<u>Kreiranje testova u nastavi</u>	<u>185</u>
2.3.2.	<u>Elektronski kvizovi, asocijacije i testovi</u>	<u>187</u>
2.3.3.	<u>Izrada multimedijalnih elektronskih testova</u>	<u>190</u>
2.3.4.	<u>Izrada automatizovanih elektronskih testova - classmarker</u>	<u>193</u>
2.3.5.	<u>Elektronska evidencija postignuća učenika.....</u>	<u>196</u>
2.3.6.	<u>Ocjena kao motivaciono sredstvo</u>	<u>200</u>
2.2.7.	<u>Ocjenjivanje u funkciji razvijanja povjerenja kod učenika i unapređivanje nastavnog procesa.....</u>	<u>202</u>
2.4.	RAD U NASTAVI SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA I RANJIVIM GRUPAMA	204
2.4.1.	<u>Rad u nastavi sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i ranjivim grupama (inkluzivno obrazovanje, individualizovani nastavni proces, facilitiranje tranzicije, senzitivne teme, nediskriminacija i borba protiv stereotipa, izrada individualnog razvojnog plana, izrada tranzicionog plana)</u>	<u>204</u>
2.4.2.	<u>Inkluzivno obrazovanje i prilagođavanje nastavnih materijala za slijepe i slabovide učenike.....</u>	<u>206</u>
2.4.3.	<u>Borba protiv anticiganizma i svih oblika diskriminacije prema Romima i Egipćanima</u>	<u>209</u>

2.4.4.	<u>Unapređenje kompetencija nastavnika za realizaciju praktične nastave učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama u srednjim stručnim školama</u>	<u>211</u>
2.4.5.	<u>Servisno učenje za inkluzivnije škole</u>	<u>213</u>
2.5.	RAD SA DAROVITIM UČENICIMA.....	216
2.5.1.	<u>Razvoj kreativnosti kod nadarenih i talentovanih učenika</u>	<u>216</u>
2.5.2.	<u>Uloga nastavnika u podsticanju darovitosti kod djece</u>	<u>218</u>
2.5.3.	<u>Podrška u razvoju darovitih i talentovanih učenika</u>	<u>220</u>
2.5.4.	<u>Identifikacija, motivacija i evaluacija rada sa darovitim učenicima</u>	<u>224</u>
2.5.5.	<u>Model podrške učenicima prilikom apliciranja za studije u inostranstvu.....</u>	<u>226</u>
2.6.	KOMUNIKACIJA U ŠKOLI	228
2.6.1.	<u>Neverbalna komunikacija u učionici</u>	<u>228</u>
2.6.2.	<u>Podsticanje pozitivne komunikacijske klime u vaspitno - obrazovnim ustanovama.....</u>	<u>231</u>
2.6.3.	<u>Kompetencije odjeljenjskog starješine u radu sa učenicima i roditeljima ..</u>	<u>233</u>
2.6.4.	<u>Komunicacija sa adolescentima u učionici - upravljanje konfliktima</u>	<u>235</u>
2.6.5.	<u>Komunikacijom do rješenja</u>	<u>237</u>
2.6.6.	<u>Vještine komunikacije</u>	<u>239</u>
2.6.7.	<u>Efikasna pedagoška komunikacija</u>	<u>241</u>
2.7.	OSTALO	243
2.7.1.	<u>Interna evaluacija</u>	<u>243</u>
2.7.2.	<u>Samoevaluacija rada nastavnika</u>	<u>245</u>
3.	DRUGI PROGRAMI STRUČNOG USAVRŠAVANJA	247
3.1.	KOMPETENCIJA VIŠEJEZIČNOSTI	247
3.1.1.	<u>Kompetencija višejezičnosti kroz jezik struke</u>	<u>247</u>
3.2.	KOMPETENCIJA PISMENOSTI.....	250
3.2.1.	<u>Kultura govora u nastavi.....</u>	<u>250</u>
3.2.2.	<u>Medijska pismenost.....</u>	<u>252</u>
3.2.3.	<u>Medijska pismenost u obrazovanju.....</u>	<u>254</u>
3.3.	STEM KOMPETENCIJA.....	260
3.3.1.	<u>Unapređivanje STEM kompetencija nastavnika</u>	<u>260</u>
3.3.2.	<u>Inovativne prakse u STEM nastavi</u>	<u>262</u>
3.4.	DIGITALNA KOMPETENCIJA.....	265
3.4.1.	<u>Online učenje</u>	<u>265</u>
3.4.2.	<u>Savremena (vizuelna) obrazovna tehnologija</u>	<u>268</u>
3.4.3.	<u>Kreiranje savremenih audiovizuelnih nastavnih sredstava - obrada i kreiranje video materijala</u>	<u>270</u>
3.4.4.	<u>Upotreba online alata u realizaciji aktivne nastave.....</u>	<u>272</u>
3.4.5.	<u>Razvoj nastavnih materijala uz pomoć QR koda i YouTube kanala.....</u>	<u>274</u>
3.4.6.	<u>Bezbjednost interneta</u>	<u>278</u>
3.4.7.	<u>Digitalna učionica</u>	<u>281</u>
3.4.8.	<u>3D tehnologije u učionici</u>	<u>283</u>
3.4.9.	<u>eTwinning.....</u>	<u>286</u>
3.4.10.	<u>ECDL modul 5 - Presentacije.....</u>	<u>289</u>
3.4.11.	<u>ECDL modul - Korišćenje baze podataka</u>	<u>291</u>

3.4.12.	<u>ECDL modul 7 - IT sigurnost</u>	293
3.4.13.	<u>ECDL Start</u>	295
3.4.14.	<u>Informatička zaštita podataka</u>	298
3.4.15.	<u>Medijska i informaciona pismenost</u>	300
3.4.16.	<u>Microsoft Forms</u>	302
3.4.17.	<u>Korišćenje aplikacije Microsoft Word - Obrada teksta</u>	304
3.4.18.	<u>ECDL modul 9 - Obrada slika</u>	306
3.4.19.	<u>Upotreba Microsoft Office 365</u>	308
3.4.20.	<u>ECDL Modul 8 - Online kolaboracija</u>	311
3.4.21.	<u>Osnove korišćenja interneta- MS Outlook2010 i IE2010</u>	313
3.4.22.	<u>PowerPoint u nastavi</u>	315
3.4.23.	<u>Sajber bezbjednost</u>	317
3.4.24.	<u>Sajber bezbjednost za ICT koordinatora</u>	319
3.4.25.	<u>SELFIE alati (SELFIE for SCHOOLS i SELFIE for TEACHERS) za samoprocjenu upotrebe digitalnih tehnologija u školi, kao i samoprocjenu stepena digitalne kompetencije nastavnika</u>	321
3.4.26.	<u>Tabelarne kalkulacije - Excel</u>	323
3.4.27.	<u>Upotreba Microsoft Stream aplikacije</u>	325
3.4.28.	<u>Korišćenje računara i upravljanje datotekama- WINDOWS 10</u>	328
3.5.	LIČNA, SOCIJALNA I KOMPETENCIJA UČITI KAKO UČITI	330
3.5.1.	<u>Izazovi savremenog odrastanja</u>	330
3.5.2.	<u>Realizacija karijernog informisanja, savjetovanja i vođenja u stručnom obrazovanju i obrazovanju odraslih</u>	332
3.5.3.	<u>Poslovni protokol i bonton</u>	334
3.5.4.	<u>Praktična primjena Zakona o zabrani zlostavljanja na radnom mjestu u vaspitno-obrazovnim ustanovama (MOBING)</u>	336
3.5.5.	<u>Vještine vođenja karijere u srednjim stručnim školama</u>	338
3.6.	GRAĐANSKA KOMPETENCIJA	341
3.6.1.	<u>Interkulturalnost u obrazovnom procesu</u>	341
3.6.2.	<u>Rodne nejednakosti</u>	343
3.6.3.	<u>Razvoj koncepta školskog volontiranja i vaspitanje za volontiranje</u>	345
3.6.4.	<u>Rodna ravnopravnost i antidiskriminacija</u>	347
3.6.5.	<u>STOP rodnim stereotipima u izboru zanimanja</u>	349
3.6.6.	<u>Obrazovanje za globalno društvo</u>	351
3.7.	KOMPETENCIJA KULTUROLOŠKE SVIJESTI I IZRAŽAVANJA	353
3.7.1.	<u>Kreativni vodič: multikulturalno i interkulturalno obrazovanje kroz pisanje knjige</u>	353
3.7.2.	<u>Unapređivanje kulturološke svijesti: kreiranje međunarodnih školskih projekata</u>	356
3.8.	IZRADA DOKUMENATA ZA RAZVOJ KVALIFIKACIJA (IZRADA STANDARDA ZANIMANJA, STANDARDA KVALIFIKACIJA I ISPITNIH KATALOGA, OBRAZOVNIH PROGRAMA I PROGRAMA OBRAZOVANJA)	358
3.8.1.	<u>Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda zanimanja</u>	358
3.8.2.	<u>Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda kvalifikacija</u>	361
3.8.3.	<u>Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu ispitnih kataloga</u>	364
3.8.4.	<u>Obuka nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</u>	367

3.9. ORGANIZACIJA SLOBODNIH I VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI	369
<u>3.9.1. Vršnjačko nasilje</u>	<u>369</u>
<u>3.9.2. Uticaj savremene tehnologije na psiho-socijalni razvoj djeteta</u>	<u>371</u>
<u>3.9.3. Cyberbullying/digitalno nasilje nad djecom-prevencija i zaštita</u>	<u>373</u>
<u>3.9.4. Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizacija.....</u>	<u>375</u>
<u>3.9.5. Organizacija vannastavnih aktivnosti u borbi protiv bolesti zavisnosti</u>	<u>378</u>
<u>3.9.6. Škola kao resurs za prevenciju i suzbijanje govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma</u>	<u>380</u>
<u>3.9.7. Prevencija nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama</u>	<u>382</u>
<u>3.9.8. Prevencija nasilja upotrebom forum teatra</u>	<u>384</u>
<u>3.9.9. Uloga nastavnika u prevenciji i intervenciji vršnjačkog nasilja na internetu</u>	<u>386</u>
<u>3.9.10. Uloga nastavnika u prevenciji bolesti zavisnosti i zaštita djece od zloupotrebe</u>	<u>388</u>
<u>3.9.11. Ekološka etika i principi održivog razvoja</u>	<u>390</u>
<u>3.9.12. Trgovina ljudima.....</u>	<u>393</u>
<u>3.9.13. Školske novinarske sekcije</u>	<u>394</u>
<u>3.9.14. Globalno obrazovanje kroz prizmu održivog razvoja i ekološke odgovornosti.....</u>	<u>397</u>
3.10. TIMSKI RAD I SARADNJA	399
<u>3.10.1. Timskim radom do uspješnije škole.....</u>	<u>399</u>
<u>3.10.2. Aktivne metode učenja - učenički klubovi</u>	<u>401</u>
<u>3.10.3. Timski rad i saradničko učenje</u>	<u>403</u>
3.11. OSTALO	405
<u>3.11.1. Uloga nastavnika u zaštiti i realizaciji svojih prava</u>	<u>405</u>
<u>3.11.2. Prava i obaveze nastavnika u vaspitno-obrazovnim ustanovama</u>	<u>407</u>

1. PRIORITETNA PODRUČJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

1.1. ELEKTROTEHNIKA

1.1.1. Primjena MatLab softvera u elektrotehnici

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Primjena MatLab softvera u elektrotehnici</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none">• Osposobljavanje nastavnika tehničke struke za primjenu softverskih paketa u projektovanju različitih sistema, crtanju grafika funkcija i odziva sistema kao i rješavanju različitih matematičkih jednačina i funkcija.• Izrada jedinstvenih virtualnih maketa za laboratorijske vježbe iz telekomunikacija, elektronike i automatizovanih sistema;• Upotreba MatLaba softvera za istraživanje i rješavanja praktičnih inženjerskih i matematičkih problema;• Upotreba MatLaba softvera za modeliranje, simulaciju i razvoj prototipova kao i razvoj algoritama;• Upotreba MatLaba softvera za analizu podataka, istraživanje i vizuelizaciju;• Upotreba MatLaba softvera za razvoj aplikacija, uključujući grafiki korisnički interfejs;• Upotreba MatLaba softvera za analizu i simulaciju dinamike automatizovanog sistema;• Podizanje kvaliteta rada u stručnim školama iz stručnih modula tehničke struke, pogotovo u dijelu praktične nastave;• Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja-učenja usmjerenog ka aktivnostima;• Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika u toku srednjeg stručnog školovanja.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u Mat Lab softver2. Mogućnosti Mat Lab softvera<ol style="list-style-type: none">a. Funkcije Mat Lab softverab. Osnovne matematičke operacijec. Operacije sa matricama3. Grafičko predstavljanje matrica, vektora i funkcija<ol style="list-style-type: none">a. 2D i 3D modeli4. Analiza podataka u Mat Lab-u<ol style="list-style-type: none">a. Analiza slikeb. Analiza govora5. Programiranje i M fajlovi6. Simulink

	a. Simulink radno okruženje b. SimuLink i arduino 7. GUI Mat Lab okruženje 8. Rješavanje konkretnih zadataka	
Očekivani ishodi po završetku programa	Posle završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Rješavaju različite matematičke jednačine sa matricama i kompleksnim brojevima, izvode i integrale složenih matematičkih funkcija, Furijerove transformacije, diferencijalne jednačine i sl.; • Crtaju različite matematičke funkcije u ravni i prostoru; • Projektuju složene automatizovane sisteme sa generisanim oblikom signala na ulazu i izlazu sistema; • Izrade virtualne makete za laboratorijske vježbe iz elektronike i telekomunikacija; • Modeliraju i simuliraju odgovarajući proces; • Razvijaju svoje aplikacije koristeći grafičko oružanje; • Obrađuju sliku, glas i video; • Povežu mikrokontrolere sa softverom Mat Lab; • Programiraju u odgovarajućem softveru i povežu kod sa drugim programskim jezicima; 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Tehničar mehatronike • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove programiranja • Programiranje mikrokontrolera • Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici • Uvod u programiranje • Osnove proceduralnog programiranja • Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo; • ICT koordinator. 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove rada na računaru; • Korišćenje osnovnih programskih paketa (Office, programi iz struke); • Osnove znanja iz programskih jezika nižeg nivoa 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za matični proračun snosi IPF. • Projektor, štampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar;
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.1.2. Realizacija praktičnih vježbi upotrebom mikrokontrolera

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Realizacija praktičnih vježbi upotrebom mikrokontrolera</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za programiranje mikrokontrolera i njihovu primjenu u nastavnom procesu; • Afirmisanje novih tehnologija u procesu realizacije praktičnog dijela nastave i laboratorijskih vježbi kao inovativnog načina simulacije didaktičke opreme koja je propisana za izvođenje pojedinih nastavnih sadržaja odgovarajućih stručnih modula; • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja ishoda praktičnih znanja i vještina; • Opremanje školskih laboratorija i kabineta univerzalnim i ekonomski dostupnim nastavnim sredstvima (izrada velikog broja nedostajućih nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju nastavnih planova i programa upotrebom mikrokontrolera)
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u mikrokontrolere <ul style="list-style-type: none"> • Pojam i vrste mikrokontrolera • U/I moduli, periferije mikrokontrolera • Programiranje mikrokontrolera • Primjena mikrokontrolera u praksi 2. Programiranje mikrokontrolera <ul style="list-style-type: none"> • Okruženja za razvoj programskog koda • Arduino IDE editor • Struktura programskog koda • Naredbe mikrokontrolera • Pokretanje gotovih rješenja u razvojnom okruženju 3. Izrada konkretnih programabilnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Realizacija jednostavnog programabilnog sistema sa Arduino kontrolerom upotrebom seta senzora • Realizacija složenih programabilnih sistema sa Arduino kontrolerom upotrebom komunikacionih interfejsa • Realizacija složenih programabilnih sistema sa Arduino kontrolerom za lokalno upravljanje različitim procesima i sistemima • Tehnike daljinskog upravljanja sa Arduino kontrolerom 4. Definisane projekata za rad po grupama

	<ul style="list-style-type: none"> • Presentacija završnih radova polaznika 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrade nastavne makete potrebne za realizaciju modularnih nastavnih sadržaja, imajući u vidu nedostatak opreme u školskim kabinetima; • Programiraju mikrokontrolere i na taj način usvoje nove savremene tehnologije i uključe se u izradu projekata kojim se programira, lokalno i daljinski, složeni elektronski sistem koji ima primjenu u praksi (pametna škola, pametna kuća). 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Tehničar mehatronike • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove programiranja • Programiranje mikrokontrolera • Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici • Uvod u programiranje • Osnove proceduralnog programiranja • Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo; 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike i mašinstva predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene sisteme za komunikaciju i upravljanje. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog mikrokontrolerskog automatizovanog sistema. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom 	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalacione CD-ove za matrični proračun snosi IPF. • Projektor, štampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar;
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.1.3. Robotika u nastavi

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Robotika u nastavi</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika za programiranje mikrokontrolera i njihovu primjenu u nastavnom procesu - uvođenje robotskih sistema u srednje stručne škole. 2. Afirmisanje novih tehnologija u procesu realizacije praktičnog dijela nastave i laboratorijskih vježbi kao inovativnog načina simulacije didaktičke opreme koja je propisana za izvođenje pojedinih nastavnih sadržaja odgovarajućih stručnih modula; 3. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja ishoda praktičnih znanja i vještina; 4. Afirmisanje problemskog, programskog i algoritamskog učenja; 5. Opremanje školskih laboratorija i kabineta univerzalnim i ekonomski dostupnim nastavnim sredstvima (izrada velikog broja nedostajućih nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju nastavnih planova i programa upotrebom mikrokontrolera); 6. Podrška i razvoj nadarenih učenika koji pokazuju sklonost ka Informacionim tehnologijama i elektronici, kroz niz projekata i aktivnosti.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u robotiku <ul style="list-style-type: none"> • Pojam i vrste robota (LEGO, industrijski roboti) • Elementi robotskog sistema • Razvoj robotskih sistema • Primjena robota u praksi - auto industrija, medicina 2. U/I uređaji robota <ul style="list-style-type: none"> • Osnovne elektronske komponente • Senzori • Koračni i step motori • Kamere i displeji 3. Programiranje robota <ul style="list-style-type: none"> • Grafičko okruženje za razvoj programa • Robotski jezici i strukturno programiranje • Klasifikacija jezika za robote • Elementi jezika i funkcije • Komande kretanja • Komande senzora

	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljačke komande • Upravljanje programom i potprogramom <p>4. Izrada konkretnih programabilnih rješenja 5. Prezentacija završnih radova polaznika 6. Evaluacija programa</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrade jednostavne robotske sisteme za pojedine nastavne module, sinergijom više modularnih sadržaja i praktičnih znanja; • Programiraju, koriste i modifikuju gotove robotske sisteme u nastavnom procesu; • Programiraju složene robotske sisteme i na taj način usvajaju nove savremene tehnologije • Uključuju se u izradu projekata kojim se programira lokalno i daljinski, složeni robotski sistem koji ima primjenu u praksi. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Tehničar mehatronike • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove programiranja • Programiranje mikrokontrolera • Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici • Uvod u programiranje • Osnove proceduralnog programiranja • Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo; 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike i mašinstva predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene robote, editore za razvoj robotskih sistema kao i programske jezike - Python, RobotC, LabView i drugi. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog robotskog sistema. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca edukacije. • Stabilna internet konekcija. • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projector, projekciono platno, lap top za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, editor za razvoj softvera, hardversku strukturu robota sa odgovarajućim sensorima) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.1.4. Programiranje EV3 LEGO robota

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Programiranje EV3 LEGO robota</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika za programiranje robota i njihovu primjenu u nastavnom procesu - uvođenje robotskih sistema u srednje stručne škole. 2. Obuka nastavnika stručnih škola i gimnazija za pripremu učenika za Nacionalno takmičenje iz robotike. 3. Afirmisanje novih tehnologija u procesu realizacije praktičnog dijela nastave i laboratorijskih vježbi kao inovativnog načina simulacije didaktičke opreme koja je propisana za izvođenje pojedinih nastavnih sadržaja odgovarajućih stručnih modula, koja imaju veze sa automatizovanim robotskim sistemima. 4. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja ishoda praktičnih znanja i vještina; 5. Afirmisanje problemskog, programskog i algoritamskog učenja na bazi teorije slučaja; 6. Opremanje školskih laboratorija i kabineta univerzalnim i ekonomski dostupnim nastavnim sredstvima (izrada velikog broja nedostajućih nastavnih sredstava, potrebnih za realizaciju nastavnih planova i programa upotrebom mikrokontrolera); 7. Podrška i razvoj nadarenih učenika koji pokazuju sklonost ka Informacionim tehnologijama i elektronici, kroz niz projekata i aktivnosti iz robotike i njihove primjene u CAD-CAM sistemima.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u robotiku <ul style="list-style-type: none"> • Pojam i vrste robota (LEGO, MBot, DF robot, MicrBit robot, Wedo robot, CAM robot) • Princip rada robota • Elementi robotskog sistema • Primjena robota u praksi - auto industrija, medicina, farmacija, škola, fakulteti • Sklapanje robota 2. Editori za razvoj softvera <ol style="list-style-type: none"> a. EV3 LEGO editor Mindstorms Education b. MBlock editor c. Scratch editor

	<p>3. Programi za razvoj robotskih sistema</p> <ul style="list-style-type: none"> • RobotC programski jezik • LabView programski jezik • Python programski jezik • C programski jezik <p>4. Programiranje robota EV3 LEGO i MBot robota</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grafičko okruženje za razvoj programa EV3 LEGO i MBot robota • Pregled radnih okruženja • Editovanje gotovih rešenja • Sklapanje blokova • Definisane ličnih blokova i naredbi • Simulacija rada robota • Prebacivanje koda iz editora u robotski sistem <p>5. Programiranje robota koristeći Python i RobotC programski jezik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programiranje robota korišćenjem LabView programskog okruženja <p>6. Definisane konkretnih zadataka za sklapanje i programiranje robota</p> <p>7. Prezentacija završnih radova polaznika</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrade jednostavne robotske sisteme za pojedine nastavne module, sinergijom više modularnih sadržaja i praktičnih znanja, koristeći EV3 i Mbot hardverske robote; • Sklapaju, programiraju i modifikuju gotove robotske sisteme iz dijela CAD tehnologija; • Sklapaju, programiraju i modifikuju gotove robotske sisteme iz dijela CAM tehnologija; • Složene programske jezike i programiraju robotski sistem. • Usvajaju nove savremene tehnologije iz polja robotike, automatizovanih sistema i vještačke inteligencije. • Se uključe u izradu projekata kojim se programira lokalno i daljinski, složeni robotski sistem koji ima primjenu u praksi, kao i da se uključe u pripremi i prijavljivanju više timova za takmičenje iz robotike i srodnih takmičenja. 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Tehničar mehatronike 	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnove programiranja • Programiranje mikrokontrolera • Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici • Uvod u programiranje

	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove proceduralnog programiranja • Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo; 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike, mašinstva i ICT, predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene robote EV3 i MBot, editore za razvoj robotskih sistema kao i programske jezike - Python, RobotC, LabView i drugi. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog robotskog sistema, kojima se rješavaju jednostavni primjeri korisnika. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca edukacije. • Stabilna internet konekcija. • Elementi seta EV3 LEGO kao i robot MBot sa dodatnim elementima; • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, editor za razvoj softvera, odgovarajući senzori za robote) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF. 	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.	

1.1.5. Softverska simulacija rada računarske mreže

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Softverska simulacija rada računarske mreže</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika tehničke struke za primjenu softverskih paketa u projektovanju različitih telekomunikacionih mrežnih topologija i prikaz mrežnih protokola u realnom ili simulacionom modu. • Izrada jedinstvenih virtualnih maketa za laboratorijske vježbe iz računarskih mreža i telekomunikacija; • Upoznavanje nastavnika sa inovativnim metodama u nastavi koristeći softverske pakete; • Podizanje kvaliteta rada u stručnim školama iz stručnih predmeta i praktične nastave; • Podsticanje nastavnika za kreativniji rad upotrebom odgovarajućih softverskih paketa; • Podsticanje učenika sa samostalni i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi; • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja-učenja usmjerenog ka aktivnostima;
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, vrste i podjela računarskih mreža; <ul style="list-style-type: none"> • LAN, MAN i WAN mreže • Žične i bežične mreže • Klijent-server mreže • Prednosti rada u mreži 2. Vrste mrežnih topologija; <ul style="list-style-type: none"> • Magistralne mreže • Prstenaste mreže • Zvezdaste mreže • Difuzne mreže • Komutirane mreže • Višetačkaste mreže 3. Pregled softvera za simulaciju rada TK mreže; <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija softvera za simulaciju rada TK mreže; • Upoznavanje sa grafičkim okruženjem programa; • Konfiguracija servera, radnih stanica i aktivnih mrežnih uređaja; • Konfiguracija bežičnih uređaja; 4. Simulacija rada proste i složene mreže <ul style="list-style-type: none"> • Provjera veza u mreži-realni i simulacioni mod rada; • Kreiranje PDU paketa-praćenje kretanja kroz mrežu;

	<ul style="list-style-type: none"> • Kreiranje izvještaja pri radu telekomunikacione mreže; • Simulacija rada prostih računarskih topologija (WG, KS, IPTV, KT); • Simulacija rada složenih topologija-istovremeni rad više korisnika u mreži. <p>5. Rješavanje konkretnih zadataka polaznika 6. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razlikuju mrežne topologije; • Razlikuju žične od bežičnih topologija; • Projektuju različite mrežne topologije u softverskom okruženju; • Simuliraju rad različitih virtualnih telekomunikacionih mreža; • Podešavaju različite mrežne komunikacione uređaje; • Uočavaju prednosti rada u mreži i značaj istovremenog rada u mreži sa više korisnika; • Projektuju žične i bežične LAN i WAN mreže; • Ispituju ponašanje mreže i mrežnih parametara; • Podese mrežu za rad sa više korisnika istovremeno. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Računarske mreže III i IV razred • Primjena računara u elektrotehnici • Telekomunikacioni vodovi i mreže • Praktična nastava • Prenos podataka • Osnove telekomunikacija • Osnovi računarskog softvera • Multimedijalne telekomunikacione tehnologije
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo; 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz elektronike i mašinstva predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, koristeći složene sisteme za komunikaciju i upravljanje. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog mikrokontrolerskog automatizovanog sistema.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru, simulacija rada praktične vježbe (učesnici samostalno kreiraju topologije telekomunikacionih sistema, simuliraju rad mreže, prave izvještaje i testiraju rad mreže, pojedinačno ili po grupama).
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija dovoljne veličine i dovoljno svijetla, opremljena standardnim mobilijarom (stolice i radni stolovi) i permanentno dostupna tokom dva dana trajanja obuke.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za softver za simulaciju rada TK mreže obezbjeđuje IPF. • Projektor, štampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar;
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.2. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

1.2.1. Izrada mobilnih Android aplikacija

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada mobilnih Android aplikacija</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none">1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave primjenom različitih programskih jezika koji imaju sve veću upotrebu u razvoju savremenih mobilnih Android aplikacija.2. Afirmisanje savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike, informatike.3. Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika u nastavi koju izvodi kadar koji nema tehničko obrazovanje, a ima potrebu za ovom vrstom programskih jezika.4. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod u programiranje mobilnih aplikacija<ul style="list-style-type: none">• Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika koji se koriste za izradu Android aplikacija;• Osnove blokovskog (proceduralnog) programiranja;• Kompatibilnost Android aplikacija sa različitim uređajima;• IDE softveri za programiranje Android aplikacija;• Ciljevi funkcionalne Android aplikacije;2. Integrisano-razvojno okruženje za Android programiranje - Android studio<ul style="list-style-type: none">• Radno okruženje Android Studio razvojnog okruženja;• Prilagođavanje IDE za odabrani programski jezik (Osnove JAVA programiranja);• Sintaksa i semantika JAVA programiranja;• Primjena JAVA naredbi na osnovne objekte Android aplikacije.3. Android aplikacije i informacioni sistemi<ul style="list-style-type: none">• Uloga baza podataka (SQL) za Android aplikacije;• PHP My Admin - Servis za kreiranje baza podataka;

	<ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje jednostavne aplikacije sa bazom podataka <p>4. Izrada praktičnih rješenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada elektronskog testa za Smart uređaje; • Izrada informacionog sistema - Multimedijalni priručnik u nastavi za Smart uređaje ; • Izrada informacionog sistema za ocjenjivanje učenika po modulima; • Izrada sajta sa Administratorskim panelom. <p>5. Prezentacija završnih radova polaznika.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena JAVA programskog jezika i integrisanih razvojnih okruženja IDE Android Studio, PHP Designer, Notepad ++ poboljšaće realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu. • Nastavnici će steći praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda. • Stručni aktivni će prepoznati upotrebu i značaj mobilnih aplikacija, kao i informacionih sistema. • Nastavnici će kreirati Android aplikacije koje su potrebne za što lakšu evidenciju aktivnosti učenika. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar elektronskih komunikacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Veb programiranje • Razvoj veb aplikacija I • Veb i mobilni dizajn • Razvoj mobilnih aplikacija I • Veb i mobilni komunikacioni servisi • Razvoj veb aplikacija II • Razvoj mobilnih aplikacija II • Napredno front-end programiranje • Osnove programiranja • Računarska grafika i animacija • Osnove objektno-orijentisanog programiranja • Osnove proceduralnog programiranja • Relacione baze podataka
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici praktične nastave iz oblasti elektrotehnike • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca za edukaciju. - Stabilna internet konekcija. - Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.

1.2.2. Izrada informacionog sistema (IS) upotrebom PHP programskog jezika

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada informacionog sistema (IS) upotrebom PHP programskog jezika</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave primjenom programskog jezika PHP koji ima sve veću upotrebu u razvoju savremenih softvera i informacionih sistema. • Afirmisanje savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike, informatike. • Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika u teorijskoj i praktičnoj nastavi u velikom broju stručnih modula novih OP. • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u WEB programske jezike <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija WEB programskih jezika; • Osnove Front-End programiranja - HTML; • Prednosti Front-End programiranja; • Primjena baza podataka kod WEB programiranja; • Osnove Back-End programiranja - PHP; • CRUD (Create, Read, Update, Delete) arhitektura; • Serveri WEB aplikacija. 2. Integrisano-razvojno okruženje za WEB programiranje - PHP Designer, Notepad ++ <ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje PHP Designer razvojnog okruženja; • Prilagođavanje IDE za programski jezik PHP; • Sintaksa i semantika PHP programiranja; • Primjena PHP naredbi na osnovne elemente Front-End-a. 3. Back-End programiranje <ul style="list-style-type: none"> • Uloga baza podataka za kreiranje Back-end-a (SQL); • PHP My Admin - Servis za kreiranje baza podataka; • Povezivanje Back end-a i Front-End-a 4. Izrada praktičnih rješenja:

	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada elektronskog testa upotrebom PHP programskog jezika; • Izrada informacionog sistema - Multimedijalni priručnik u nastavi; • Izrada informacionog sistema za ocjenjivanje učenika po modulima; • Izrada sajta sa Administratorskim panelom. <p>5. Presentacija završnih radova polaznika.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjene PHP programskog jezika i integrisanih razvojnih okruženja IDE PHP Designer, Notepad ++ , i time poboljšaju realizaciju nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu. • Primjene praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda i podizanje ličnih digitalnih kompetencija nastavnika i učenika. • Prepoznaju upotrebu i značaj informacionih sistema kao i PHP programskog jezika u rješavanju problema iz prakse. • Kreiraju WEB aplikacije koje su potrebne za što lakšu evidenciju aktivnosti učenika i vrednovanja njihovih znanja. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Veb programiranje • Razvoj veb aplikacija I • Veb i mobilni dizajn • Razvoj mobilnih aplikacija I • Veb i mobilni komunikacioni servisi • Razvoj veb aplikacija II • Razvoj mobilnih aplikacija II • Napredno front-end programiranje • Osnove programiranja • Računarska grafika i animacija • Osnove objektno-orijentisanog programiranja • Osnove proceduralnog programiranja • Relacione baze podataka • Programiranje mikrokontrolera • Računarske mreže
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; 	

	<ul style="list-style-type: none"> Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo;
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. Stabilna internet konekcija. Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projector, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.2.3. JAVA Programiranje

Opšti podaci	
Naziv programa	JAVA Programiranje
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavaju nastavnike prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave, primjenom programskog jezika JAVA koji ima sve veću upotrebu u razvoju savremenih softvera. • Afirmišu savremene programske jezike u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i informatike. • Intenzivnije koriste savremene programske jezike u nastavi kojim se mogu riješiti problemi iz prakse. • Podstiču jače uključivanje stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programske jezike <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika; • Uvod u JAVA Programski jezik; • Mogućnosti i prednosti JAVA programskih jezika. 2. Integrisano-razvojno okruženje za programiranje - NetBeans <ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje NetBeans razvojnog okruženja; • Prilagođavanje IDE za programiranje u JAVA programskom jeziku; • Sintaksa i semantika JAVA programiranja; • Programiranje GUI; • Primjena osnovnih JAVA biblioteka; 3. Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Izrada računskih programa značajnih za struku ; • GUI programiranje - Multimedijalni priručnik u nastavi upotrebom JAVA programskog jezika; • Izrada informacionih sistema upotrebom JAVA programiranja; • JAVA biblioteka - Speech Recognition. 4. Presentacija završnih radova polaznika.
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjene JAVA programske jezike i integrisana razvojna okruženja IDE NetBense, Eclipse i

	<p>poboljšaju realizaciju nastavnih sadržaja po modularnim nastavnim planovima i programima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poboljšaju digitalne kompetencije i praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju praktičnih ishoda stručnih modula. • Prepoznaju upotrebu i značaj JAVA programiranja u rješavanju praktičnih problemskih zadataka. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove programiranja • Programiranje mikrokontrolera • Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici • Uvod u programiranje • Osnove proceduralnog programiranja • Osnove objektno-orijentisanog programiranja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo; • ICT koordinatori; 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. 	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilna internet konekcija. • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, lap top za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.2.4. Programski jezici za kreiranje WEB stranica

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Programski jezici za kreiranje WEB stranica</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za osavremenjavanje nastave primjermom programskih jezika koji su sastavni dio svakog informacionog sistema i WEB aplikacija. • Afirmisanje savremenih WEB programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, mehatronike, elektronike, informatike. • Intenzivnije korišćenje savremenih programskih jezika u nastavi tehničkog obrazovanja, kroz veliku primjenu ovog jezika za rešavanje praktičnih zadataka. • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programske jezike <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija programskih jezika; • WEB programski jezici (klasifikacija, primjena); • Mogućnosti i prednosti upotrebom WEB programskih jezika. 2. Integrisano-razvojno okruženje za programiranje - IDE PHP Designer <ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje PHP Designer razvojnog okruženja; • Osnovni elementi WEB stranice - HTML programski jezik; • Dizajniranje WEB stranice - CSS programiranje; • Kreiranje dinamičkih WEB stranica upotrebom JavaScript programskog jezika; 3. Izrada praktičnih rješenja: <ul style="list-style-type: none"> • Izrada statičkih WEB obrazaca koji su potrebni za evidenciju rezultata učenika po modulima; • Kreiranje ličnog CV-ja upotrebom WEB programskih jezika; • Dizajniranje WEB stranice koja predstavlja lični portfolio; • Izrada WEB aplikacije - Multimedijalni priručnik u nastavi. 4. Prezentacija završnih radova polaznika.

<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjene WEB programske jezike i integrisana razvojna okruženja IDE PHP Designer, Notepad ++ za poboljšanje realizacije nastavnih sadržaja po modularnom planu i programu. • Poboljšaju stručne-digitalne kompetencije u realizaciji praktičnih vještina iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. • Stručni aktivni će prepoznati upotrebu i značaj WEB programiranja za rješavanje zadataka koji imaju praktičnu primjenu. 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar za razvoj Web i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove programiranja • Programiranje mikrokontrolera • Softverski alati za projektovanje u elektrotehnici • Uvod u programiranje • Osnove proceduralnog programiranja • Osnove objektno-orijentisanog programiranja
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: elektrotehnika i mašinstvo; 	
<p>Uslovi za uključivanje u program</p>	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka. 	
<p>Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi</p>	<p>15-25</p>	
<p>Trajanje programa</p>	<p>3 dana po 8 sati</p>	
<p>Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup</p>		
<p>Metode, tehnike i oblici rada</p>	<p>Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.</p>	
<p>Prostorni uslovi za realizaciju programa</p>	<p>Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).</p>	

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. • Stabilna internet konekcija. • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, editor za razvoj WEB softvera) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.2.5. Izrada BOT aplikacija za promociju škole

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada BOT aplikacija za promociju škole</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za samostalno kreiranje automatskih (BOT) aplikacija na socijalnim mrežama. 2. Afirmacija savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i infromatike. 3. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg ishoda usvajanja znanja i vještina. 4. Osavremenjivanje načina komuniciranja i bodovanja postignuća učenika. 5. Upoznavanje sa “nevidljivim” elementima socijalnih mreža (Viber, Telegram i druge).
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u BOT aplikacije <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija aplikacija; • Uloga open source socijalnih mreža; • Pregled funkcionalnosti socijalnih mreža; 2. Struktura BOT aplikacije <ul style="list-style-type: none"> • Elementi grafičkog okruženja; • Projektovanje modela BOT aplikacije; 3. Osnova programiranja baze podataka <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u WEB programiranje; • Elementi forme • Uvod u MySQL upitni jezik; • Projektovanje prostog relacionog modela baze podataka; • Izvršavanje odgovarajućih upita; 4. API komunikacija (Application programming interface) <ul style="list-style-type: none"> • Kreiranje administratorskog panela na socijalnoj mreži; • Generisanje API; • Povezivanje API sa programskim kodom; • Generisanje QR koda za pristup; 5. Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Izrada osnovnih informativnih BOT aplikacija; • Izrada BOT aplikacija uz naredbe kontrole toka programa; • Izrada multimedijalnih BOT aplikacija; • Izrada BOT aplikacija uz vezu sa WEB programskim jezicima;

	6. Presentacija završnih radova polaznika	
Očekivani ishodi po završetku programa	Posle završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Primjene PHP programski jezik i MySQL bazu podataka kroz odgovarajuća integrisana-razvojna okruženja (IDE). • Primjene API Token kroz programske jezike. • Steknu praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. • Kreiraju (Viber, Telegram) BOT aplikacije u cilju lakše komunikacije sa učenicima ili promocije određenih statističkih podataka škole. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar elektronskih komunikacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Veb programiranje • Razvoj veb aplikacija I • Veb i mobilni dizajn • Razvoj mobilnih aplikacija I • Veb i mobilni komunikacioni servisi • Razvoj veb aplikacija II • Razvoj mobilnih aplikacija II • Napredno front-end programiranje • Osnove programiranja • Računarska grafika i animacija • Osnove objektno-orjentisanog programiranja • Osnove proceduralnog programiranja • Relacione baze podataka
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz oblasti elektrotehnike, • Nastavnici praktične nastave iz oblasti elektrotehnike • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca za edukaciju. • Stabilna internet konekcija. • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Zbog svojih kompleksnih sadržaja, program se ne može uspješno realizovati pomoću odgovarajućih online platformi.

1.2.6. Razvoj algoritama vještačke inteligencije AI

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Razvoj algoritama vještačke inteligencije AI</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za samostalno projektovanje sistema vještačke inteligencije. 2. Procesiranje i analiza multimedijalnih sadržaja. 3. Afirmacija savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i infromatike. 4. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u vještačku inteligenciju <ul style="list-style-type: none"> • Pojam vještačke inteligencije; • AI sistemi u proizvodnim procesima; • Kreiranje algoritma za proces automatizacije (vještačke inteligencije AI); 2. Pregled programskih jezika <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u FrontEnd i Backend dijelove aplikacije; • Uloga JAVA i Python programskih jezika; • Primjena Open Source biblioteka za različite vrste odlučivanja; 3. Platforme (servisi) za procesiranje multimedijalnih sadržaja koji su od značaja za AI <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u OpenCV; • Pregled primjera kroz upotrebu OpenCV paketa; • Face Recognition sistemi; • Plate Recognition sistemi; • Modeli binarnog procesiranja; 4. Simulacije algoritama vještačke inteligencije <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u softverski paket MATLAB; • Treniranje sistema AI upotrebom rasterskih multimedijalnih sadržaja; • Testiranje veze sa računarskim periferijama i realizacija "Signal Processing-a" u realnom vremenu; 5. Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Izrada aplikacije za QR/BarKod skeniranje; • Izrada aplikacije za prepoznavanje registracionih tablica vozila; • Izrada aplikacije za detekciju lica;

	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada aplikacije za mjerenje brzine kretanja automobila; • Izrada aplikacije za procesing slike; • Izrada aplikacije za praćenje objekta upotrebom kamere; • Izrada aplikacije za detekciju trenutnog raspoloženja; • Izrada aplikacije za kontrolu pristupa; <p>6. Prezentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena JAVA i Python programskog jezika kroz odgovarajuća integrisana-razvojna okruženja (IDE). • Sticanje praktičnih vještina iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. • Stručni aktivni će kreirati sisteme vještačke inteligencije u cilju profesionalnijeg naučno-istraživačkog doprinosa obrazovnim profilima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar elektronskih komunikacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Veb programiranje • Razvoj veb aplikacija I • Veb i mobilni dizajn • Razvoj mobilnih aplikacija I • Veb i mobilni komunikacioni servisi • Razvoj veb aplikacija II • Razvoj mobilnih aplikacija II • Napredno front-end programiranje • Osnove programiranja • Računarska grafika i animacija • Osnove objektno-orijentisanog programiranja • Osnove proceduralnog programiranja • Relacione baze podataka
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija • Nastavnici praktične nastave iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	

Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca za edukaciju. • Stabilna internet konekcija. • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.2.7. Osnovni koncepti Veb programiranja - HTML i CSS

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Osnovni koncepti Veb programiranja - HTML i CSS</i>
Autor programa	Mehdija Adrović
Realizatori programa	Mehdija Adrović i Ervin Duraković
Kontakt osoba	Mehdija Adrović
E-mail	bato.adrovic@sss-ba.edu.me
Broj telefona	069/888-023
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unapređenje znanja nastavnika koji izvode nastavu iz oblasti informatike, Uvoda u veb programiranje, računarske grafike, multimedija, web dizajna, programiranja i praktične nastave. 2. Obezbeđivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti web programiranja. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje html-a.css-a. 4. Ovladavanje osnovnim tehnikama ovih programskih jezika. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. UVOD U WEB DIZAJN <ul style="list-style-type: none"> • Pojam web dizajna, web developmenta i njihova veza • Pojam veb sajta i vrste sajtova • Priprema za izradu sajta • Šta su HTML i CSS • Razlike između browsera • Pojam hostinga i registracije domena 2. Visual Studio Code <ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje • Setup programa i dodaci (Emmet) • Cpanel i rad sa fajlovima na serveru 3. SINTAKSA I OSNOVNA STRUKTURA HTML-a <ul style="list-style-type: none"> • Tekst editor • Projektni folder • Index.html • Sintaksa html-a • Osnovna struktura html-a 4. DOCTYPE I META TAG <ul style="list-style-type: none"> • Doctype • Meta tagovi • Samozatvarajući tagovi • Atributi • Roditelji i djeca

	<ul style="list-style-type: none">5. NASLOVI I PARAGRAFI<ul style="list-style-type: none">• Heading• Paragrafi• Block i inline elementi6. LISTE I KOMENTARI<ul style="list-style-type: none">• Uređene liste• Neuređene liste• Definicione liste• HTML komentari• Uslovni komentari7. LINKOVI I SLIKE<ul style="list-style-type: none">• Linkovi• href atribut• Apsolutne i relativne adrese• Slike• img tag• src tag• Dimenzije slika• Validacija8. GRADIVNI ELEMENTI<ul style="list-style-type: none">• Struktura html5 dokumenta• Gradivni elementi• DIV• HEADER• NAV• MAIN• ASIDE• SECTION• ARTICLE• FOOTER9. HTML ŠEMA<ul style="list-style-type: none">• Parent i child• Primjeri html šeme za header10. KODIRANJE PO ŠEMI<ul style="list-style-type: none">• Primjeri kodiranja po šemi11. TABELE<ul style="list-style-type: none">• Thead,• Tbody• Tfoot• Spajanje ćelija12. FORME<ul style="list-style-type: none">• Pojam klijent-server• Method• Enctype• Novalidate• Label• Input
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Text • Submit <p>13. Uvod u CSS (KASKADNI STILOVI)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojam CSS • Prednosti korišćenja CSS-a <p>14. SINTAKSA I POVEZIVANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sintaksa za pisanje CSS-a • Selector • Property • Value • Deklaracija • Primjeri stilova • Povezivanje CSS-a sa htmlom • Internal • External • Embedded • Inline <p>15. TAG I ID SELECTOR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tag selector • ID Selektor <p>16. Class selector i CSS komentar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class selector • CSS komentari <p>17. Konktekstualni selektori i grupisanje selektora</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontekstualni selector • Grupisanje selektora <p>18. PSEUDO KLASE I SVOJSTVA ZA TEKSTUALNO UREĐENJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pseudo klase • Svojstva za tekstualno uređenje • Načini uključivanja CSS-a u html dokument <p>19. PADDING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Box modeling • Content • Padding • Border • Margin • Display i visibility • Overflow • Background svojstva • Dimenzije sadržaja <p>20. FLOAT I POSITION</p> <ul style="list-style-type: none"> • Float • Rješavanje problema kod float elemenata • Bootstrap style i layout • Position
--	---

	21. IZRADA WEB PREZENTACIJE SA SVI USVOJENIM ELEMENTIMA	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> Izrada jednostavnije web stranice sa potrebnim elementima (tekst, slika, linkovi, meniji). Kreiranje interaktivne forme. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija Elektrotehničar računarskih sistema i mreža Svi obrazovni programi-prvi razred Elektrotehničar/karačunara Elektrotehničar/ka multimedija 	<ul style="list-style-type: none"> Uvod u veb programiranje Informatika Informatika Računarska grafika, Programiranje, Praktična nastava Računarska grafika i animacija, Programiranje, Praktična nastava
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija Nastavnici praktične nastave iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija Organizatori praktičnog obrazovanja Stručni saradnici Saradnici u nastavi Direktori i pomoćnici direktora Instruktori praktičnog obrazovanja Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15 do 25	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije i evaluacija obuke.</p> <p>Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online.</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima.	

<p>Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)</p>	<p>Laptop/desktop računari i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radioničarski rad;</p> <p>Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.</p> <p>Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova</p>
<p>Online realizacija programa</p>	<p>Laptop/desktop i internet konekcija, Microsoft Teams</p>

1.2.8. Izrada informacionog sistema škole

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada informacionog sistema škole</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osposobljavanje nastavnika prirodnih i tehničkih nauka za samostalno projektovanje i kreiranje informacionog sistema koji predstavlja jedan od glavnih elemenata automatizacije procesa. 2. Afirmacija savremenih programskih jezika u okviru praktičnog dijela nastave iz oblasti programiranja, elektronike i infromatike. 3. Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u postupak modernizacije nastave, u cilju što kvalitetnijeg usvajanja znanja i vještina. 4. Uredno elektronsko vođenje dokumentacije za odgovarajuće module i evidenciju učenika.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u informacione sisteme <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, primjena i klasifikacija informacionih sistema; • Pregled programskih jezika sa fokusom na WEB programske jezike; • Pregled softvera za projektovanje informacionih sistema; 2. Troslojna arhitektura informacionih sistema <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u troslojnu arhitekturu (Front End, Back End, Database); • Projektovanje arhitekture IS; • Analiza djelova arhitekture; 3. Uvod u baze podataka <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u MySQL programski jezik; • Projektovanje prostog relacionog modela baze podataka; • Izvršavanje odgovarajućih upita; 4. CRUD analiza <ul style="list-style-type: none"> • Uloga CRUD analize u informacionim sistemima; • C - Unos podataka (PHP - SQL) • R - Prikaz (čitanje) podataka (PHP-SQL) • U - Ažuriranje podataka (PHP-SQL) • D - Brisanje podataka (PHP-SQL) • Projektovanje grafičkog okruženja informacionog sistema prilagođavajući se elementima CRUD analize; 5. Izrada praktičnih rješenja <ul style="list-style-type: none"> • Izrada informacionog sistema za stručni aktiv;

	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada informacionog sistema za testiranje učenika; • Izrada informacionog sistema za testiranje učenika (ONLINE); • Izrada informacionog sistema za statistiku odjeljenja; • Izrada informacionog sistema za anketiranje učenika i zaposlenih; • Izrada informacionog sistema za sekcije u školi; 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Primjene PHP programski jezik i MySQL bazu podataka kroz odgovarajuća integrisana-razvojna okruženja (IDE). • Usvoje praktične vještine iz novijih tehnologija koje su neophodne za uspješnu realizaciju ishoda učenja. • Kreiraju ogranke informacionih sistema i uredno elektronski vode dokumentaciju. • Kreirati IS za što lakšu evidenciju aktivnosti učenika. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar elektronskih komunikacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u Veb programiranje • Razvoj veb aplikacija I • Veb i mobilni dizajn • Razvoj mobilnih aplikacija I • Veb i mobilni komunikacioni servisi • Razvoj veb aplikacija II • Razvoj mobilnih aplikacija II • Napredno front-end programiranje • Osnove programiranja • Računarska grafika i animacija • Osnove objektno-orijentisanog programiranja • Osnove proceduralnog programiranja • Relacione baze podataka
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija • Nastavnici praktične nastave iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja, WEB Dizajna, informacionih sistema, baza podataka prilagođen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka. • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog projektnog zadatka.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje prenosive računare sa instaliranim Windows 7, 8 ili 10 Operativnim sistemom, ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca za edukaciju. • Stabilna internet konekcija. • Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali za praćenje programa, softver) obezbjeđuje Inženjerski pedagoški forum - IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.2.9. Kurs programiranja - I modul (Scratch)

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Kurs programiranja - I modul (Scratch)</i>	
Autori programa	Biljana Krivokapić	
Realizatori programa	Porta Aperta PU000	
Kontakt osoba	Nataša Kaluđerović	
E-mail	education@portaaperta.me	
Broj telefona	020 228 199	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sticanje vještina kodiranja i programiranja, • Upoznavanje polaznika sa radnim okruženjem programa za kodiranje i programiranje u Scratch-u, • Stvaranje jednostavnih interaktivnih priča, igara i animacija dijeljenje radova preko Interneta. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Algoritamsko razmišljanje • Rješavanje problema na tri nivoa • Upoznavanje sa radnim okruženjem • Vježbe programiranja • Kreiranje projekata • Prijavljivanje na vebsajt i dijeljenje radova putem interneta 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nastavnici će nakon obuke moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samostalno koriste programsko razvojno okruženje kako u procesu pripreme tako i u procesu prezentacije gradiva učenicima. • Podstiču algoritamsko i logičko razmišljanje, kritičko razmišljanje i rješavanje problema te planiranje aktivnosti ne samo u svijetu programiranja već u životnim situacijama u kojima treba donijeti odluku ili riješiti problem koristeći algoritamske pristupe. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar elektronskih komunikacija 	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih i izbornih modula/predmeta iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija 	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 30
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: Metoda meta plan, metoda 4 stepena, zujanje u grupi, asocijacija, simulacija, sniježna grudva, metoda praktičnog rada na računaru
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa neophodna je računarska učionica sa računarima za učesnike i projektorom za predavače.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Desktop računari ili prenosivi laptop računari za polaznike, stabilna internet konekcija, projektor za predavače.
Online realizacija programa	Program se može izvoditi, jednako kvalitetno i u neposrednom okruženju, kao i online okruženju upotrebom platforme Microsoft Teams.

1.2.10. Kurs programiranja - II modul (Mind+)

Opšti podaci		
Naziv programa	Kurs programiranja - II modul (Mind+)	
Autori programa	Biljana Krivokapić	
Realizatori programa	PORTA APERTA PU000	
Kontakt osoba	Nataša Kaluđerović	
E-mail	education@portaaperta.me	
Broj telefona	020 228 199	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje novih koncepata okvira za podučavanje koji promovisu osnovne koncepte STEM kompetencije upotrebom STEM elektronskih kompleta. • Sticanje vještina programiranja i upravljanja robotom-mikrokontrolerom, upoznavanje nastavnika sa radnim okruženjem programa, programiranje robota-mikrokontrolera da izvršava određene radnje. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • STEM integrisan pristup učenju • Logičko rješavanje problema • Elektronika i montaža • Susret sa robotom - mikrokontrolerom • Uloga i vrste ploče za povezivanje više različitih komponenti • Upotreba motora i svjetlosnih signala • Upotreba LED dioda i zvučnika • Upotreba ultrasonik senzora i displeja • Upotreba senzora za detekciju nivoa vode 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku programa nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primijene novi konceptualni okvir za podučavanje, koji promovise koncepte STEM kompetencija; • Instaliraju potreban program za programiranje i upravljanje određenim komponentama (robotom-mikrokontrolerom); • Povežu mikrokontroler sa računarom; • Primijene senzore, motore, zvučne i svjetlosne signale u rješavanju određenih zadataka; • Objasne osnovni koncept elektronike; • Kreiraju kod za praćenje crne linije, davanje zvučnih signala i izbjegavanje prepreka 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija • Elektrotehničar elektronike • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar elektronskih komunikacija 	
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih i izbornih modula/predmeta iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 20, a maksimalan 30.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: Asocijacija, metoda diskusije, metoda mapa uma, demonstrativan - metoda rada na računaru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa neophodna je računarska učionica sa računarima za učesnike i projektorom za predavače i microbit za predavače.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Desktop računari ili prenosivi laptop računari za polaznike, stabilna internet konekcija, projektor za predavače.	
Online realizacija programa	Program se ne može izvoditi, jednako kvalitetno i u online okruženju, zbog specifičnosti upotrebe opreme.	

1.2.11. Kurs programiranja - III modul (Python)

Opšti podaci		
Naziv programa	Kurs programiranja - III modul (Python)	
Autori programa	Biljana Krivokapić	
Realizatori programa	Porta Aperta PU000	
Kontakt osoba	Nataša Kaluđerović	
E-mail	Education@portaaperta.me	
Broj telefona	020 228 199	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj algoritamskog razmišljanja u cilju rješavanja problema te osposobljavanje nastavnika za samostalno korišćenje programskog jezika Python. • Osposobljavanje nastavnika za procjenu i odabir načina primjene kodiranja u nastavi sa ciljem razvoja saradničkog učenja putem web aplikacija. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Svijet programiranja • Identifikovanje, analiziranje i nuđenje rješenja • Kako lako savladati tehnike programiranja • Vježbe programiranja • Kreiranje i izrada projekata • Prijavlivanje na veb-sajt i dijeljenje radova putem interneta 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku programa nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samostalno koriste programsko razvojno okruženje kako u procesu pripreme, tako i u procesu prezentacije gradiva učenicima. • Povećaju vizuelizaciju nastavnog gradiva koje se izlaže. • Da na efektivan i efikasan način demonstriraju programe prethodno obrađene u kraćem teorijskom izlaganju. • Utvrde ključne predušlove za unapređenje vještina algoritamskog razmišljanja. • Analiziraju i procijene algoritamsko razmišljanje u svakodnevnom životu. • Koriste različite alate za unapređenje učeničkih vještina rješavanja problema. • Procijene i unaprijede svoja pitanja kako bi podsticali učenike na rješavanje problema putem višeg nivoa. • Utvrde ciklus rješavanja problema. • Instaliraju potreban program za programiranje. • Sprovedu svoje ideje u djelo. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar za razvoj veb i mobilnih aplikacija 	Stručni moduli iz navedenih programa

	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrotehničar elektronike • Elektrotehničar računarskih sistema i mreža • Elektrotehničar elektronskih komunikacija 	
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti elektrotehnike i informacionih tehnologija	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 20, a maksimalan 30.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: Asocijacija, metoda diskusije, metoda mapa uma, demonstrativan - metoda praktičnog rada na računaru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa neophodan je računar i projektor za predavače kao micro:bit uređaji za polaznike.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računari, projektor i micro:bit uređaj.	
Online realizacija programa	Program se ne može izvoditi, jednako kvalitetno i u online okruženju, zbog specifičnosti upotrebe opreme.	

1.3. MAŠINSTVO I MEHATRONIKA

1.3.1. Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje djelova

Opšti podaci	
Naziv programa	Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje djelova
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none">• Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi;• Osposobljavanje nastavnika, za naznačene oblasti, za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave;• Upoznavanje i korišćenje parametarskog modeliranja SolidWORKS 3D računarskog paket programa;• Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama;• Prelazak sa tradicionalnog konstruisanja na parametarsko modeliranje;• Korišćenje SolidWorks 3D programa u praksi;• Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu.• Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi.• Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju.• Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastava orijentisana ka aktivnostima.• Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none">• Crtanje skica za modele punih tijela• Obrada i izmjena skica• Dodavanje relacija i mjera skicama• Opcije osnovnih elemenata• Izrada referentne geometrije• Alatke za napredno modelovanje

Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Nakon završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Primijene stečene vještine, teorijska i praktična znanja. • Implementiraju naučeno u nastavnom procesu. • Unaprijede didaktičko-metodički repertoar nastavnika. • Primijene nastavu orijentisanu ka aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Mašinski tehničar za energetiku • Automehatroničar • Brodomašinski tehničar • Tehničar drumskog saobraćaja • Elektrotehničar energetike • Tehničar drvoprerade • Konfekcijski tehničar • Tehničar industrije aluminijuma • 	Stručni moduli iz navedenih programa
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih i izbornih modula i praktične nastave iz oblasti mašinstva, elektrotehnike, saobraćaja; drvoprerade i brodomašinstva	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

1.3.2. Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje sklopova

Opšti podaci	
Naziv programa	Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - modelovanje sklopova
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi; • Osposobljavanje nastavnika, za naznačene oblasti, za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave; • Upoznavanje i korišćenje parametarskog modeliranja SolidWORKS 3D računarskog paket programa; • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama; • Prelazak sa tradicionalnog konstruisanja na parametarsko modeliranje; • Korišćenje SolidWorks 3D programa u praksi; • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. • Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. • Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastava orjentisana ka aktivnostima. • Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pristupi projektovanju sklopova • Postavljanje komponenata u dokument sklopa • Standardni uslovi uklapanja • Sastavljanje komponenti pomoću referenci za uklapanje • Napredni uslovi uklapanja • Mehanički uslovi uklapanja • Rastavljeno stanje sklopa

Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Nakon završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Primijene stečene vještine, teorijska i praktična znanja. • Implementiraju naučeno u nastavnom procesu. • Unaprijede didaktičko-metodički repertoara nastavnika. • Primijene nastavu orijentisanu ka aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Mašinski tehničar za energetiku • Automehatroničar • Brodomašinski tehničar • Tehničar drumskog saobraćaja • Elektrotehničar energetike • Tehničar drvoprerade • Konfekcijski tehničar • Tehničar industrije aluminijskog 	Stručni moduli iz navedenih programa
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih predmeta i praktične nastave iz sektora mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerađivaštvo i brodomašinstvo	
Uslovi za uključivanje u program	Potrebno je da su polaznici završili program stručnog usavršavanja nastavnika Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa-modelovanje dijelova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada 	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.

1.3.3. Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - rad sa tehničkim crtežima

Opšti podaci	
Naziv programa	Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa - rad sa tehničkim crtežima
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Dsimir Mojović
Kontaktosoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi; • Osposobljavanje nastavnika, za naznačene oblasti, za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave; • Upoznavanje i korišćenje parametarskog modeliranja SolidWORKS 3D računarskog paket programa; • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama; • Prelazak sa tradicionalnog konstruisanja na parametarsko modeliranje; • Korišćenje SolidWorks 3D programa u praksi; • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu primjene CAD aplikacija u nastavnom procesu. • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. • Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. • Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. Predstavljanje modela nastava orjentisana ka aktivnostima. • Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Generisanje odgovarajućih prikaza • Izrada tehničkog crteža sklopa • Mijenjanje tehničkog crteža • Dodavanje kota • Generisanje tolerancija • Dodavanje novih radnih listova • Jednačine • Konfiguracije

	<ul style="list-style-type: none"> • Elementi biblioteke 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nakon završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primijene stečene vještine, teorijska i praktična znanja. • Implementiraju naučeno u nastavnom procesu. • Unaprijede didaktičko-metodički repertoara nastavnika. • Primijene nastavu orijentisanu ka aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Mašinski tehničar za energetiku • Automehatroničar • Brodomašinski tehničar • Tehničar drumskog saobraćaja • Elektrotehničar energetike • Tehničar drvoprerade • Konfekcijski tehničar • Tehničar industrije aluminijuma 	Stručni moduli iz navedenih programa
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula i praktične nastave iz sektora mašinstvo i obrada metala; elektrotehnika; građevina; saobraćaj; drvoprerada i brodomašinstvo	
Uslovi za uključivanje u program	Potrebno je da su polaznici završili program stručnog usavršavanja nastavnika Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa-modelovanje djelova i Korišćenje SolidWORKS 3D računarskog programa-modelovanje sklopova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.

1.3.4. Ručno programiranje CNC mašina alatki

Opšti podaci	
Naziv programa	Ručno programiranje CNC mašina alatki
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika mašinske grupe predmeta za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručnih modula i praktične nastave. • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi. • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta u domenu ručnog programiranja CNC mašina alatki. • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika mašinske grupe predmeta u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. • Upoznavanje sa modernim metodama, alatima i tehnikama u nastavi i učenju. • Pružanje prilike učesnicima da sami iskuse i uvježbaju nove metode u toku seminara. • Predstavljanje modela nastava orjentisana ka aktivnostima. • Obezbijeđivanje praktičnih vježbi za korišćenje modernih nastavnih sredstava u stručnom obrazovanju. • Pomaganje učesnicima da urade pripremu časa za implementaciju novih metoda u njihovoj svakodnevnoj nastavnoj praksi.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Vrste programiranja NC i CNC mašina alatki • Tehnološka proprema za programiranje NC i CNC mašina alatki • Koncept ručnog programiranja CNC strugova sa upravljačkim programom „MACH3 TURN“ • Pisanje NC koda za upravljački program „MACH3 TURN“ • Primjer ručnog programiranja CNC strugova sa upravljačkim programom „MACH3 TURN“

	<ul style="list-style-type: none"> • Koncept ručnog programiranja CNC glodalica sa upravljačkim programom „MACH3 MILL“ • Pisanje NC koda za upravljački program „MACH3 MILL“ • Primjer ručnog programiranja CNC glodalica sa upravljačkim programom „MACH3 MILL“ 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nakon završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primijene stečene vještine, teorijska i praktična znanja. • Implementiraju naučeno u nastavnom procesu. • Unaprijede didaktičko-metodički repertoara nastavnika. <p>Primjene nastavu orijentisanu ka aktivnostima</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Tehničar za kompjutersko konstruisanje i upravljanje CNC Operater Tehničar drvoprerade Tehničar dizajna i izrade proizvoda na bazi drveta	Tehnologija obrade; Tehničko crtanje sa mašinskim elementima; Kompjutersko modeliranje; Kompjutersko upravljanje proizvodnjom.
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula i praktične nastave iz oblasti rada mašinstva.	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	5 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača. Poželjno je i CNC strug i CNC glodalica.	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.

1.3.5. "Uravnoteženje klipnog mehanizma motora SUS"

Opšti podaci		
Naziv programa	"URAVNOTEŽENJE KLIPNOG MEHANIZMA MOTORA SUS"	
Autori programa	Severin Obradović	
Realizatori programa	Severin Obradović	
Kontakt osoba	Severin Obradović	
E-mail	severin.obradovic@gmail.com	
Broj telefona	067/506 725	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručnih modula i praktične nastave. • Upoznavanje i korištenje teorijskih osnova uravnoteženja klipnog mehanizma motora SUS u nastavi. • Stvaranje osnove za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa teorijskim osnovama uravnoteženja translatorno oscilujućih masa • Uravnoteženje 1 - cilindričnog motora. • Lenchešterova metoda uravnoteženja. • Princip rotirajućih vektora. • Uravnoteženje linijskih motora sa 2,3,4,5 i 6 cilindara i određivanje rasporeda paljenja. • Uravnoteženje motora sa „V“ i „W“ konfiguracijom cilindara. • V-2 (V-Twin) motor. • V-6 motor. • V-8 crossplane. • Uravnoteženje boxer motora. • Uravnoteženje radijalnih (zvezdastih) motora. • Radijalni motori sa parnim i neparnim brojem cilindara, 2-taktni i 4-taktni, određivanje rasporeda paljenja. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • implementiraju stečena znanja u nastavnom procesu. • Prošire svoj metodički repertoar • Primijene nastavu orijentisanu ka aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Tehničar drumskog saobraćaja • Automehatroničar • Brodomašinski tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> • Motori, • Motorna vozila, • Unutrašnji transport, • Upravljanje vozilom, • Savremena rješenja kod motornih vozila
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih i izbornih modula iz oblasti mašinstva, saobraćaja i brodomašinstva 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici praktične nastave iz oblasti mašinstva, saobraćaja i brodomašinstva • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stručnih modula iz oblasti mašinstva, saobraćaja i brodomašinstva
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 5 do 30
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica sa projektorom.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor.
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem Zoom aplikacije, ostali uslovi kao i vrijeme trajanja isto.

1.3.6. Savremena rješenja kod motornih vozila

Opšti podaci	
Naziv programa	“SAVREMENA RJEŠENJA KOD MOTORNIH VOZILA”
Autori programa	Severin Obradović
Realizatori programa	Severin Obradović
Kontakt osoba	Severin Obradović
E-mail	severin.obradovic@gmail.com
Broj telefona	067/506 725
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručnih modula i praktične nastave. • Upoznavanje sa savremenim rješenjima kod motornih vozila, tendencijama daljeg razvoja i korištenje stečenih znanja u nastavi. • Stvaranje osnove za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Slojevito ubrizgavanje benzina (GDI-Gasoline Direct Injection, FSI-Fuel Stratified Injection) • PIEZO električne brizgaljke • Sistem ubrizgavanja Pumpa-Brizgaljka • Sistem ubrizgavanja Common rail • Promjenljivo vrijeme otvaranja ventila (VVT Valve Variable Timing) • Promjenjiva geometrija otvaranja ventila (Variable Valve Lift) • Sistem isključenja pojedinih cilindara (MDS-Multi Displacement system) • Stop-Start uređaj na vozilu • Turbina promjenjive geometrije (VGT Variable Geometry Turbine) • Sistem dvostepenog punjenja motora: mehanički punjač-turbo punjač • Sekvencijalni turbo • Bi-turbo • Suprotnosmjerno rotirajuća balansna vratila (counter rotating balance shafts) • Automatski mjenjač sa hidrodinamičkom spojnicom • DSG (Direct Shift Gearbox, Direct Shalt Getriebe), automatski mjenjač sa dva multidisc kvačila • CVT (Continuously variable transmission) mjenjač • Diferencijali sa ograničenim proklizavanjem LSD (Limited Slip Differential) • Torsenov diferencijal • Pogon na svim točkovima sa torsenovim centralnim diferencijalom (Audi quattro)

	<ul style="list-style-type: none"> • Pogon na svim točkovima sa asimetričnim centralnim diferencijalom (Subaru Impreza) • Pogon na svim točkovima sa dva diferencijala i multidisk spojnicama za preraspodjelu pogona (BMW-X DRIVE) • Pogon na svim točkovima sa dva diferencijala i multidisk spojnicama za preraspodjelu pogona (Mercedes 4-matic) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementiraju stečena znanja u nastavnom procesu. • Prošire svoj metodički repertoar • Primijene nastavu orijentisanu ka aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Tehničar drumskog saobraćaja • Automehatroničar • Brodomašinski tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> • Motori, • Motorna vozila, • Unutrašnji transport, • Upravljanje vozilom, • Savremena rješenja kod motornih vozila
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula iz oblasti mašinstva, saobraćaja i brodomašinstva • Nastavnici praktične nastave iz oblasti mašinstva, saobraćaja i brodomašinstva • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stručnih modula iz oblasti mašinstva, saobraćaja i brodomašinstva	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 5 do 30	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Evaluacija • Frontalni i individualni način rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica sa projektorom.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Laptop, projektor, pristup internetu.	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem Zoom aplikacije, ostali uslovi kao i vrijeme trajanja isto.

1.3.7. “Moderna nastavna sredstva u stručnom obrazovanju: upotreba primijenjenih softvera” (AutoCAD 2D)

Opšti podaci	
Naziv programa	“MODERNA NASTAVNA SREDSTVA U STRUČNOM OBRAZOVANJU: UPOTREBA PRIMIJENJENIH SOFTVERA” (AutoCAD 2D)
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda nastave stručnih modula • Upoznavane i korišćenje programa AutoCAD 2D • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika za korišćenje novih tehnologija i korišćenje savremenih nastavnih sredstava u nastavi • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa AutoCad-om. Podešavanje radnog okruženja. • Prikazivanje objekata. Alatke za kontrolu prikaza. Komanda Pan, komanda Zoom, mogućnosti miša sa točkićem, komanda Regen. • Kreiranje osnovnih crteža. O komandnoj liniji. O koordinatnim sistemima. O dinamičkom unosu. Korišćenje dinamičkog unosa. Korišćenje direktnog unosa rastojanja. • Kreiranje osnovnih oblika. Komande Line, Ray, Construction line, Circle, Arc, Rectngle, Polygon. • Crtanje složenih linija (Polyline); • Korišćenje alata Osnap. Upotreba alata Polar i PolarSnap. Primjena alata Otrak. • Rad sa jedinicama. Podešavanje jedinica crteža. Manipulisanje objektima. Promjena položaja objekta. • Kreiranje novih objekata od postojećih. Kopiranje objekata (Copy). Promjena ugla orijentacije objekata. Rotiranje objekata (Rotate). • Osno simetrično preslikavanje postojećih objekata (Mirror). Kreiranje šablonski raspoređenih objekata (Array).

	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija crteža i komande za ispitivanje crteža. Korišćenje slojeva (Layer). Promjena osobina objektima • Upotreba palete Properties. Upotreba tipova linija. • Primjena komandi za ispitivanje crteža. Određivanje rastojanja i koordinata (Distance, ID Point). Određivanje, sabiranje i oduzimanje površine (Area) . Dobijanje informacija o objektima (List). • Mijenjanje objekata. Sječanje i produžavanje objekata do definisanih granica (Trim i Extend). • Kreiranje paralelnih i ekvidistantnih geometrijskih oblika (Offset). Vježba. • Spajanje objekata (Join). Prekidanje objekata u dva objekta (Break i Break at point). • Dodavanje zaobljenja uglovima (Fillet). Kreiranje zakošenja ugla između dva objekta (Chamfer). • Promjena oblika dijela objekta. Rastezanje objekta (Stretch). Promjena veličine objekta (Scale) • Kotiranje • Kreiranje višerednog teksta, kreiranje jednorednog teksta, upotreba stilova za tekst, mijenjanje teksta. • Izrada tabela, rad sa blokovima. Rad sa paletom DesingCentar • Upotreba prikaza za štampanje, upotreba prozora za poglede štampanja crteža 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Nakon završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Implementiraju stečena znanja u nastavnom procesu. • Prošire svoj metodički repertoar. • Primijene nastavu orijentisanu ka aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja <ul style="list-style-type: none"> • Mašinski tehničar za energetiku • Automehatroničar • Brodomašinski tehničar • Tehničar drumskog saobraćaja • Elektrotehničar energetike • Tehničar drvoprerade 	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa <ul style="list-style-type: none"> • Osnove mašinstva • Tehničko crtanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Građevinski tehničar za visokogradnju • CNC operater • Mašinski tehničar energetike i termotehnike • Tehničar automehatronike • Tehničar dizajna i izrade proizvoda na bazi drveta 	
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula iz oblasti mašinstva elektrotehnike; građevine; saobraćaja; drvoprerade i brodomašinstva	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stručnih modula iz oblasti mašinstva elektrotehnike; građevine, saobraćaja, drvoprerade i brodomašinstva	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	4 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni i individualni oblik rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.	

1.4. SAOBRAĆAJ

1.4.1. Metode i oblici rada sa učenicima i kandidatima za uspješnu realizaciju modula iz oblasti saobraćaja

Opšti podaci	
Naziv programa	Metode i oblici rada sa učenicima i kandidatima za uspješnu realizaciju modula iz oblasti saobraćaja
Autori programa	mr Srećko Kljajić
Realizatori programa	mr Srećko Kljajić, Vesko Rašković
Kontakt osoba	mr Srećko Kljajić
E-mail	kljajic.srecko@siu-pg.edu.me
Broj telefona	067 254 778
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave i učenja u modulima obrazovnih programa iz sektora saobraćaja kroz uvođenje savremenih metoda i oblika rada, digitalizacije učenja, i unapređivanje obuke nastavnika i instruktora u sektoru saobraćaja u formalnom sistemu i obrazovanju odraslih polaznika.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sticanje znanja i vještina nastavnika i instruktora za primjenu metoda i oblika rada sa učenicima i kandidatima u toku realizacije modula nastave iz saobraćaja• Savremene tehnologije kao podrška nastavi i učenju u sektoru saobraćaja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">1. Obrazovni programi u sektoru saobraćaja, struktura i ciljevi2. Katalozi znanja, uslovi za realizaciju3. Nastavni sadržaj, ishodi, znanja i vještine ukontekstu metoda za realizaciju nastave4. Oblici rada usklađeni sa ciljevima programa5. Metodika izvođenja teorijske obuke6. Planiranje nastavnih sredstava u kontekstu dostizanja ishoda predmetnih programa7. Efektna nastavna sredstva i izbor sredstava8. Struktura - elementi nastavnog časa9. Struktura i elementi časa obuke vožnje10. Nastavno okruženje11. Ocjenjivanje ishoda, modula i predmeta12. Evaluacija nastave i praćenje napredovanja učenika/polaznika
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici:</p> <ul style="list-style-type: none">• Budu u mogućnosti da na metodički adekvatan način realizuju nastavne ciljeve i postignu ishode definisane katalozima stručnih modula

	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	<ul style="list-style-type: none"> • Nautički tehničar • Špeditersko- agencijski i carinski tehničar • Tehničar drumskog saobraćaja • Vozač/Vozačica motornog vozila • Saobraćajno- transportnitechničar • Tehničar tehničko- kolskedjelatnosti • Tehničar vuče • Instruktor vožnje motornihvozila • Izvođač tehničkih pregleda 	Stručni moduli iz oblasti saobraćaja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula iz oblasti saobraćaja • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Instruktori vožnje u auto školama • Instruktori praktičnog obrazovanja • Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Licenca, Potvrda da je polaznik instruktor vožnje u auto-školi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno za obuku kandidata	
Online realizacija programa	Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacija, ppt- prezentacije	

1.4.2. Savremena rješenja u drumskom saobraćaju

Opšti podaci		
Naziv programa	Savremena rješenja u drumskom saobraćaju	
Autori programa	Vesko Rašković	
Realizatori programa	Vesko Rašković, mr Srećko Kljajić	
Kontakt osoba	Vesko Rašković	
E-mail	vesko9852@gmail.com	
Broj telefona	068412520	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Stručno usvršavanje nastavnika i unapređivanje kvaliteta realizacije nastave saobraćajne grupe predmeta sa fokusom na potrebe za novim znanjima i vještinama i unapređivanje stručnih kompetencija izvođača nastave i obuke u saobraćajnoj i mašinskoj grupi predmeta	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Automobilizam • Savremena tehnička rješenja na motornim vozilima • Regulisanje saobraćaja • Bezbjednost saobraćaja • Organizacija prevoza • Savremena komunikacija u saobraćaju 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici: <ul style="list-style-type: none"> • Budu u mogućnosti da na metodički adekvatan način realizuju nastavne ciljeve i postignu ishode definisane katalogima stručnih modula. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Nautički tehničar • Špeditersko-agencijski i carinski tehničar • Tehničar drumskog saobraćaja • Vozač/Vozačica motornog vozila • Saobraćajno-transportnitechničar • Tehničar tehničko-kolskedjelatnosti • Tehničar vuče • Instruktor vožnje motornihvozila 	Stručni moduli iz oblasti saobraćaja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula iz oblasti saobraćaja • Organizatori praktičnog obrazovanja 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Instruktori vožnje u auto školama • Instruktori praktičnog obrazovanja • Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Da kandidat posjeduje licencu za nastavnika, Licenca za instruktora vožnje u auto-školi
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno zaobuku kandidata
Online realizacija programa	Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacija, ppt- prezentacije

1.4.3. Stručno usavršavanje predavača teorijske nastave u auto-školama

Opšti podaci	
Naziv programa	Stručno usavršavanje predavača teorijske nastave u auto-školama
Autori programa	mr Srećko Kljajić
Realizatori programa	mr Srećko Kljajić, Vesko Rašković
Kontakt osoba	mr Srećko Kljajić
E-mail	kljajic.srecko@siu-pg.edu.me
Broj telefona	067 254 778
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje znanja i vještina za realizaciju kvalitetne obuke kandidata za polaganje vozačkih ispita. <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sticanje znanja i vještina nastavnika i instruktora za primjenu metoda i oblika rada sa učenicima i kandidatima u toku realizacije modula nastave iz saobraćaja. • Savremene tehnologije kao podrška nastavi i učenju u sektoru saobraćaja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Regulisanje i bezbjednost saobraćaja</p> <p>a) Raskrsnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - uređenje prilaza raskrsnici, - vođenje saobraćajnih tokova i - opterećenje raskrsnice; <p>b) Bezbjednost saobraćaja</p> <ol style="list-style-type: none"> metode bezbjednosti saobraćaja: statistika, eksperimenti, posmatranje i testiranje, saobraćajne nezgode: dinamika istruktura, posljedice, prostorne, vremenske i sezonske karakteristike, greške učesnika u saobraćaju i aktivna i pasivna bezbjednost; <p>c) Analiza saobraćajnih nezgoda</p> <ol style="list-style-type: none"> praktični primjeri vještačenja saobraćajnih nezgoda: sudar motornih vozila, sudar i odbačaj pješaka, sudar i odbačaj motocikliste i motora; <p>č) Kontrola i regulisanje saobraćaja</p> <ol style="list-style-type: none"> metodologija obavljanja kontrole, preventivni i represivni efekti, sistem osiguranja vozila i

	<p>h. regulisanje saobraćaja;</p> <p>ć) Tereti u saobraćaju</p> <p>i. savremeni zahtjevi transporta u cjelini,</p> <p>j. savremeno ambalažiranje i</p> <p>k. tehnološki zahtjevi robe i transporta;</p> <p>d) Prevoz putnika i robe</p> <p>l. upoznavanje savremene organizacije prevoza i</p> <p>m. upoznavanje korišćenja i obrade dokumentacije</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da izvođači obuke u auto-školama budu u mogućnosti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizuju obuku polaznika za osposobljavanje za vozače motornih vozila iz oblasti bezbjednosti i regulisanja saobraćaja; • Upoznaju polaznike obuke sa teretima u saobraćaju, prevozu putnika i robe u saobraćaju; • Informišu polaznike obuke sa karakteristikama savremenih motornih vozila, uređajima u vozilu, upravljanje vozilom, tehničkim karakteristikama i uticajem vozila na okolinu. • Prilagode obuku potrebama i prethodnim znanjima i vještinama polaznika koristeći principe obrazovanja odraslih 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Program za obuku vozača • Vozač motornog vozila • Tehničar drumskog saobraćaja 	<ul style="list-style-type: none"> • Stručno-teorijski moduli • Programske oblasti u programima obrazovanja odraslih
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predavači teorijske nastave u auto-školama • Nastavnici stručno-teorijskih modula iz oblasti saobraćaja • Saradnici u nastavi • Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita • Instruktori vožnje u auto-školama 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda da je polaznik predavač/instruktor u auto-školi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno za obuku kandidata
Online realizacija programa	Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacija, ppt- prezentacije

1.4.4. Stručno usavršavanje instruktora vožnje u auto-školama

Opšti podaci	
Naziv programa	Stručno usavršavanje instruktora vožnje u auto-školama
Autori programa	mr Srećko Kljajić
Realizatori programa	mr Srećko Kljajić, Vesko Rašković
Kontakt osoba	mr Srećko Kljajić
E-mail	kljajic.srecko@siu-pg.edu.me
Broj telefona	067 254 778
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sticanje znanja iz oblasti regulisanja i bezbjednosti saobraćaja. <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje znanja i vještina iz oblasti saobraćaja i motornih vozila u funkciji obuke kandidata za vozače; • Didaktičko-metodičko oblikovanje obuke; • Vođenje evidencije o realizaciji progama i praćenje napredovanja postignuća i vještina kandidata za vozače; • Upoznavanje sa adekvatnom metodikom obuke u kontekstu ciljeva koje kanidati treba da dostignu kroz obuku; • Upoznavanje sa različitim i odgovarajućim oblicima rada kao činiocima uspješne obuke; • Upoznavanje sa savremenim tehnologijama u motornom vozilu i prenošenja znanja tokom obuke za vozače motornih vozila; • Informisanje o uticajima uslova na bezbjednost saobraćaja i saobraćajne nezgode; • Unapređivanje znanja iz oblasti kontrole i regulisanja saobraćaja, vrsta tereta u saobraćaju i karakteristikama prevoza putnika i robe; • Osposobljavanje za primjenu različitih oblika i metoda rada tokom obuke; • Poznavanje tehničkih propisa za tehničko održavanje vozila; • Upoznavanje sa različitim metodama i oblicima rada za ekološku obuku kandidata za vozače; • Informisanje o posebnostima pedagoške psihologije i andragogije; • Informisanje o uporednim karakteristikama učenja mladih i odraslih itd.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Regulisanje i bezbjednost saobraćaja</p> <p>a) Raskrsnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - vođenje saobraćajnih tokova i - opterećenje raskrsnice;

	<p>b) Bezbjednost saobraćaja</p> <ol style="list-style-type: none"> a. metode bezbjednosti saobraćaja: statistika, eksperimenti, posmatranje i testiranje, b. saobraćajne nezgode: dinamika i struktura, posljedice, prostorne, vremenske i sezonske karakteristike, c. greške učesnika u saobraćaju i d. aktivna i pasivna bezbjednost; <p>c) Analiza saobraćajnih nezgoda</p> <ol style="list-style-type: none"> e. praktični primjeri vještačenja saobraćajnih nezgoda: <ol style="list-style-type: none"> i. sudar motornih vozila, ii. sudar i odbočaj pješaka, iii. sudar i odbočaj motocikliste i motora; <p>č) Kontrola i regulisanje saobraćaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> f. metodologija obavljanja kontrole, g. preventivni i represivni efekti, h. sistem osiguranja vozila i i. regulisanje saobraćaja; <p>ć) Tereti u saobraćaju:</p> <ol style="list-style-type: none"> j. savremeni zahtjevi transporta u cjelini i k. tehnološki zahtjevi robe i transporta; <p>d) Prevoz putnika i robe:</p> <ol style="list-style-type: none"> l. upoznavanje savremene organizacije prevoza i m. upoznavanje korišćenja i obrade dokumentacije 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da instruktori vožnje u auto-školama budu u mogućnosti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizuju obuku polaznika za osposobljavanje za vozače motornih vozila iz oblasti bezbjednosti i regulisanja saobraćaja; • Upoznaju polaznike obuke sa teretima u saobraćaju, prevozu putnika i robe u saobraćaju; • Informišu polaznike obuke sa karakteristikama savremenih motornih vozila, uređajima u vozilu, upravljanje vozilom, tehničkim karakteristikama i uticajem vozila na okolinu. • Prilagode obuku potrebama i prethodnim znanjima i vještinama polaznika koristeći principe obrazovanja odraslih 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program za obuku vozača 	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stručno-teorijski moduli

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	<ul style="list-style-type: none"> • Vozač motornog vozila • Tehničar drumskog saobraćaja 	<ul style="list-style-type: none"> • Programske oblasti u programima obrazovanja odraslih
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručno-teorijskih modula iz oblasti saobraćaja • Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: • Saradnici u nastavi • Instruktori vožnje u auto-školama • Članovi komisija za polaganje vozačkih ispita 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Licenca, Potvrda da je polaznik instruktor vožnje u auto-školi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 25	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu. Poligon za obuku kandidata	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, laptop. Auto namijenjeno zaobuku kandidata	
Online realizacija programa	Računar ili laptop sa mogućnošću podrške Zoom ili Teams aplikacija, ppt- prezentacije	

1.5. EKONOMIJA

1.5.1. Preduzeće za vježbu - preduzetništvo

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Preduzeće za vježbu - preduzetništvo</i>
Autori programa	Mr Jelena Đikanović
Realizatori programa	Mr Jelena Đikanović i Gorica Markovic
Kontakt osoba	Mr Jelena Đikanović
E-mail	jelenadjikanovic@gmail.com
Broj telefona	069 605 606
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none">- Upoznavanje sa značajem preduzetništva, preduzetničkih vještina, tehnikama za pronalaženje biznis ideje, strukturom i načinom izrade biznis plana, oblicima obavljanja privredne djelatnosti i promocijom proizvoda i usluga.- Osposobljavanje za pokretanje i vođenje sopstvenog biznisa i privrednog društva.- Razvijanje inicijativnosti, kreativnosti, odgovornosti, komunikativnosti i timskog rada.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none">- Pojam preduzetništva- Biznis ideja i biznis plan- SWOT analiza- Registracija preduzeća za vježbu- Sektori u preduzeću za vježbu- Rad u različitim sektorima preduzeća za vježbu- Računovodstvo- Marketing- Priprema za sajam preduzeća za vježbu- Izrada sajta, značaj prisutnosti preduzeća u elektronskim medijima- Uloga nastavnika
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku ovog seminara polaznik će biti sposoban da:</p> <ul style="list-style-type: none">- Identifikuje osnovna obilježja preduzeća za vježbu i ulogu Servis centra preduzeća za vježbu- Sastavi biznis plan preduzeća za vježbu i osmisli njegov vizuelni identitet- Sprovede postupak osnivanja preduzeća za vježbu i prijema zaposlenih- Izvrši poslove i zadatke unutar Službe opštih poslova- Izvrši poslove i zadatke unutar Sektora Marketing- Izvrši poslove i zadatke unutar Sektora Komercijala- Izvrši poslove i zadatke unutar Sektora Finansije i računovodstvo- Sprovede postupak primopredaje preduzeća za vježbu

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Ekonomski tehničar	Preduzetništvo Preduzeće za vježbu
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: računovodstvo, bankarsko i finansijsko poslovanje, primjena softverskih alata u ekonomiji, preduzeće za vježbu, preduzetništvo, marketing, osiguranje imovine i lica, špeditersko i agencijsko poslovanje	
Uslovi za uključivanje u program	U program se mogu uključiti nastavnici koji su završili školovanje prema Nacionalnom okviru kvalifikacija - Sedmi nivo podnivo jedan (VII1): - kvalifikacija visokog obrazovanja (240, 180+60, 300, odnosno 360 kredita CSPK-a) iz oblasti ekonomije	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 12, a maksimalni 20	
Trajanje programa	4 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa (rad u radionicama)-teorijska razmatranja uvodnog karaktera, brainstorming, diskusija, debata, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom primjeru-realni susreti, rad u grupama, rad u parovima, igra uloga, timski rad, simulacija itd.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica u kojoj postoje uslovi za korišćenje kompjutera druge opreme neophodne za realizaciju programa	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, projektor i platno, flip čart table	
Online realizacija programa	Program se može organizovati online. Uslovi su: - da svaki polaznik ima računar i mogućnost pristupa na Microsoft Teams aplikaciju, kao i da ima nalog edu.me broj članova - poželjno 12, maksimalno 15 učesnika vrijeme trajanja 4 dana, po 4 sata efektivnog rada dnevno	

1.5.2. Dostignuća mladih u Crnoj Gori - Učenička kompanija

Opšti podaci	
Naziv programa	Dostignuća mladih u Crnoj Gori - Učenička kompanija
Autori programa	mr Nikola Mićunović - Dostignuća mladih u Crnoj Gori Darko Radičanin - Dostignuća mladih u Srbiji
Realizatori programa	Realizatori programa: 1. doc. dr Dijana Kovačević - Univerzitet Donja Gorica 2. mr Marko Nišavić - Univerzitet Donja Gorica 3. mr Nikola Mićunović - Dostignuća mladih u Crnoj Gori 4. Darko Radičanin - Dostignuća mladih u Srbiji 5. Ana Veljković - Dostignuća mladih u Srbiji 6. Bratislav Vasić - Dostignuća mladih u Srbiji 7. Milan Nikolić - Dostignuća mladih u Srbiji 8. Marija Urošević - Dostignuća mladih u Srbiji
Kontakt osoba	mr Nikola Mićunović
E-mail	nikola.micunovic@udg.edu.me
Broj telefona	+382 67 007 574
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje inovativnih sadržaja u gimnazije i srednje stručne škole koji podstiču učenike na sticanje znanja i vještina u oblasti preduzetništva, poslovanja i finansijske pismenosti; • uvođenje inovativnih sadržaja u gimnazije i srednje stručne škole koje podstiču razvoj preduzetničkih vještina (networking, kreativno rješavanje problema, traženje prilika, prezentacione vještine, liderske sposobnosti, saradnja sa okruženjem, poznavanje lokalnih kulturnih normi i njihov uticaj na preduzetnički poduhvat i sl); • povezivanje obrazovnog i poslovnog sektora sa ciljem primjene teorijskih znanja u praksi; • osposobiti nastavnike za izvođenje ključnih komponenti programa Učenička kompanija sa primijenjenom ekonomijom; • Kontinuirana obuka nastavnika, odnosno proširiti obuku o ključnim kompetencijama za preduzetništvo kod nastavnika u gimnazijama i srednjim stručnim školama u Crnoj Gori; • podsticanje mentorskog načina rada u relaciji nastavnik tj. mentor - učenici, kao i mentorska saradnja sa stručnjacima iz poslovnog sektora.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u preduzetničko obrazovanje, predstavljanje ciljeva organizacije Dostignuća mladih i programa Učenička kompanija. • Teorijski okvir - osnovi ekonomije, upoznavanje sa principima slobodnog tržišta i preduzetništva. Preduzetništvo kao fundament razvoja društva, filozofija preduzetništva; preduzetništvo i kreativna destrukcija. Preduzetničko društvo; Da li se preduzetnik rađa ili se preduzetnikom može postati? Potrebe i motivacija. • Metodologija programa Učenička kompanija: • Organizaciona struktura i menadžment u kontekstu timskog rada i saradnje • Osnivanje učeničke kompanije

	<ul style="list-style-type: none"> • Biznis plan • Upravljanje učeničkom kompanijom - proizvodnja • Upravljanje učeničkom kompanijom - tržište (učesće na takmičarskim sajmovima) • Zatvaranje učeničke kompanije (pisanje kompanijskog izveštaja) • Simulacija takmičenja: javni nastup i sajamsko predstavljanje.
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Nakon obuke očekuje se obučenost nastavnika za primjenu preduzetničkog učenja kao ključne kompetencije što je u skladu sa Strategijom za cjeloživotno preduzetničko učenje¹. Cilj je da kvalitetno preduzetničko obrazovanje postane dostupno što većem broju srednjoškolaca u Crnoj Gori, a učenička kompanija je odličan model za podsticanje znanja i vještina iz preduzetništva i ekonomije. Nastavnici primjenjuju model učenja kroz rad i imaju podršku organizacije Dostignuća mladih u Crnoj Gori koja obavlja monitoring i dijeli dostupne resurse sa nastavnicima i školama. Direktori škola su obaviješteni o ciljevima programa Dostignuća mladih u Crnoj Gori, i inicirana su partnerstva između organizacije i srednjih škola.</p> <p>Dugoročni očekivani efekat je da se poveća broj učenika u Crnoj Gori koji prolaze kroz preduzetničke programe, a nastavnici prate novine u oblasti ekonomije, razvoja društva i inovacija koje mogu da iskoriste u radu sa učenicima. Nastavnici uz podršku direktora škola i organizacije Dostignuća mladih u Crnoj Gori promovišu uspjehe učenika u medijima, zajednici i društvu, i skreću pažnju na značaj preduzetničkog obrazovanja za uključivanje mladih u društveno-ekonomske tokove. Odnosno, shodno gore navedenom, program obuhvata razvoj stručnih kompetencija, znanja i vještina koje će steći i nastavnici i učenici tokom realizacije programa a posebno kroz Učeničke kompanije.</p> <p>Po završenom programu Dostignuća mladih obuhvataju se sljedeći ishodi:</p> <p>a. Razvoj stručnih kompetencija nastavnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripreme osnivanje, organizaciju i sprovode rad Učeničke kompanije u svojim srednjim školama, • Primjenjuju i unapređuju mentorski način rada u relaciji nastavnik, tj. mentor - učenici, kao i mentorsku saradnju sa stručnjacima iz poslovnog sektora. • Primjenjuju koncept alternativne mogućnosti i komparativne prednosti u cilju unapređenja nastave i kako bi objasnili zašto se odvija razmjena između pojedinaca, regija i nacija. <p>b. Znanje koje usvajaju učenici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenik umije da identifikuje različite mogućnosti za lične, profesionalne i/ili poslovne aktivnosti • Razumije kontekst u kom ljudi žive i rade, način na koji funkcioniše ekonomija i sa kojim prilikama i ograničenjima se suočava preduzetnik • Razumije etičku komponentu rada kompanije i preduzetnika

¹ Strategija za cjeloživotno preduzetničko učenje, Ministarstvo ekonomije Crne Gore, 2019. godine

	c. Vještine koje se usvajaju:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Primjenjuje osnovne principe projektnog upravljanja (planiranje, organizovanje, upravljanje, liderstvo i delegiranje, analiza, komuniciranje, izvještavanje, monitoring) • Prezentacione vještine i vještine pregovaranja • Sposobnosti samostalnog i rada u timu • Sposobnost da se identifikuju lične snage i slabosti, kao i članova tima • Sposobnost za procjenu i preuzimanje rizika kada i gdje je opravdano. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomski tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> • Preduzeće za vježbu • Preduzetništvo
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula oblasti ekonomije o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Uslov je da učesnici imaju saglasnost direktora škole za učešće na obuci jer se nakon obuke očekuje da primjenjuju program u školi. Radne materijale za sve učesnike obezbeđuje organizator obuke, a jedini uslov da su učesnici zaposleni u srednjim školama u Crnoj Gori.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Preporučena grupa je 30 učesnika, ali u praksi broj učesnika može da varira od 20-30 učesnika po grupi.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Svi oblici rada su interaktivni i fokusirani na razvoj preduzetničkih vještina nastavnika. Realizatori obuke daju teorijske uvode nakon kojih slijede jasne instrukcije za rad u malim grupama. Realizatori koriste primjere iz prakse kako bi prikazali realnost iz učionice i način kako motivisati učenike. Tokom obuke koristi se radioničarski rad, ohrabruje se postavljanje pitanja i aktivno učešće, a na kraju obuke svi učesnici dobijaju sertifikate o pohađanoj obuci, u trajanju od 16h.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa potrebna je učionica sa tehničkom opremom za projektovanje. Stolovi i stolice poređani su za rad u malim grupama: 5 sjedećih jedinica sa 6 stolica. Svaka jedinica je jedna grupa i na raspolaganju ima laptop, flipčart papir, flomastere, markere, makaze i selotejp.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Za tehnički aspekt obuke potrebni su internet, šest laptop računara, projektor, kompjuter za projektovanje, te zvučnici i prateća oprema.	
Online realizacija programa	Za slučaj potrebe da se program usljed Covid pandemije i drugih izazova mora realizovati online, cjelokupni program edukacije i treninga odvijaće se putem digitalnih platformi, kako bi na taj način	

	nastavnici dobili priliku da aktivno slušaju, komuniciraju, prezentuju svoje predloge i rade na rješenju zadataka, kao i u fizičkom okruženju.
--	--

1.5.3. Excel u ekonomiji

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Excel u ekonomiji</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja aplikativnih programa iz polja ekonomije; • Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave stručnih predmeta obrazovnog profila Ekonomski tehničar, Tehničar marketinga i trgovine i Tehničar prodaje u dijelu tabelarnih kalkulacija i baza podataka; • Podsticanje nastavnika za kreativniji praktični rad iz stručnih predmeta upotrebom programskog paketa za kancelarijske poslove MS OFFICE; • Podsticanje nastavnika za izradu izvještaja iz Odjeljenjske knjige, uspjeha učenika iz pojedinih predmeta i uspjeha Aktiva koristeći programe za tabelarne kalkulacije i baze podataka. • Podsticanje učenika za samostalan i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi-izrada faktura, kalkulacija, popisnih listi i sl.; • Automatizacija poslova u ekonomiji kroz izradu programa za obračun plata, analizu poslovanja firme, bilans stanja, završni račun itd.; • Unaprijeđenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima; • Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika ekonomske grupe predmeta; • Izrada jedinstvene baze podataka za internu i eksternu evaluaciju kao i za ostale aktivnosti u školi;
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programski paket MS EXCEL (2 sata) <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija MS OFFICE paketa 2010 • Radno okruženje MS EXCEL 2010 • Mogućnosti programa i njegova primjena u praksi 2. Primjena matematičkih funkcija u programskom paketu MS EXCEL (4 sata)

	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema programa za rad: formatiranje ćelija, pisanje formula, prikaz rezultata proračuna, apsolutno, relativno i kombinovano adresiranje ćelija • Primjena osnovnih funkcija SUM, MIN, MAX, AVERAGE, COUNT • Izrada aplikativnih programa za vođenje evidencije, tabele uspjeha učenika u odjeljenju • Korišćenje gotovih programa za praktičnu primjenu <p>3. Primjena programskog paketa MS EXCEL u finansijama i računovodstvu (10 sati)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjena složenih funkcija: IF, SUMIF, COUNTIF • Sortiranje podataka u tabelama • PIVOT tabele • Filtriranje podataka u tabelama • Primjena funkcije LOOKUP, VLOOKUP, HLOOKUP <p>4. Izrada programa za praktičnu primjenu u ekonomiji (6 sati)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada fakture i nivelacije korišćenjem naredbe VLOOKUP i HLOOKUP • Izrada popisne liste i kalkulacije • Izrada zaokretne tabele i njena analiza korišćenjem PIVOT tabele <p>5. Presentacija završnih radova polaznika (2 sata)</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvide značaj programiranog-praktičnog učenja u školi koje prati razvoj novih tehnika i tehnologija, kako od strane nastavnika, tako i od strane kreatora obrazovne politike Crne Gore; • Postignu bolje rezultate učenika kroz kontinuirano usavršavanje obrazovno-vaspitnog procesa u cjelini; • Unaprijeđe svoj rad primjenom novih softvera. 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Ekonomski tehničar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Računovodstvo • Bankarsko poslovanje • Finansijsko poslovanje • Marketing • Preduzetništvo • Poslovna komunikacija

		<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomska trgovina • Osnovi makroekonomije
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula iz sljedećih oblasti: ekonomija, pravo i administracija;	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz ICT predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenih naredbi iz računovodstva, finansija I bankarstva; • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog primjera u tabelarnim kalkulacijama, gdje će se veća pažnja posvetiti grafičkom prikazu izračunatih veličina. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za matični proračun snosi IPF. • Projektor, šampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar; 	
Online realizacija programa	Program se ne može u potpunosti kvalitetno realizovati putem online platformi.	

1.5.4. Excel u ekonomiji_napredni nivo

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Excel u ekonomiji_napredni nivo</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja aplikativnih programa iz polja ekonomije; • Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave stručnih predmeta obrazovnog profila Ekonomski tehničar, Tehničar marketinga i trgovine i Tehničar prodaje u dijelu tabelarnih kalkulacija i baza podataka; • Podsticanje nastavnika za kreativniji praktični rad iz stručnih predmeta upotrebom programskog paketa za kancelarijske poslove MS OFFICE; • Podsticanje nastavnika za izradu izvještaja iz Odjeljenjske knjige, uspjeha učenika iz pojedinih predmeta i uspjeha Aktiva koristeći programe za tabelarne kalkulacije i baze podataka. • Podsticanje učenika za samostalan i/li grupni rad koji ima primjenu u praksi-izrada faktura, kalkulacija, popisnih listi i sl.; • Automatizacija poslova u ekonomiji kroz izradu programa za obračun plata, analizu poslovanja firme, bilans stanja, završni račun itd.; • Unaprijeđenje znanja i vještina učenika iz oblasati aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima; • Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika ekonomske grupe predmeta; • Izrada jedinstvene baze podataka za internu i eksternu evaluaciju kao i za ostale aktivnosti u školi;
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u programski paket MS EXCEL (2 sata): <ul style="list-style-type: none"> • Pregled aktivnosti programa na osnovnom nivou • Napredne mogućnosti programa MS EXCEL • Pregled grupa funkcija i vrste dijagrama u programu 2. Pregled složenih naredbi MS EXCEL programa (4 sata): <ul style="list-style-type: none"> • Logičke funkcije -primjena u konkretnim programu • Funkcije pretrage i reference -primjena u konkretnom programu • Matematičke i trigonometrijske funkcije- primjena u konkretnom programu

	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstualne funkcije -primjena u konkretnom programu • Vremenske funkcije -primjena u konkretnom programu • Makroi u EXCEL programu -izrada programa za automatizaciju procesa prilagođenih korisniku-pregled projektovanih rješenja • Visual Basic u EXCEL program -izrada vizuelnih aplikacija- rešavanje konkretnih zadataka koji imaju primjenu u praksi-pregled projektovanih rješenja • Programiranje novih naredbi za obavljanje složenih operacija (FUNCTION) <p>3. Korišćenje makroa i Visual Basic softvera u EXCEL programu za automatizaciji programiranih aktivnosti (4 sata): Pregled programa za automatizaciju procesa koji imaju primjenu u praksi: parking servis, elektronska dopuna telefonskog računa, bankomat, automat za piće, telefonski pozivi, obračun plata, prihodi prodavnice-analiza prodaje, izlazne fakture, rezervacija smještaja u hotelima i sl. - prezentovanje gotovih rješenja</p> <p>4. Primjena programskog paketa MS EXCEL u finansijama i računovodstvu (2 sata):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Filtriranje podataka u tabelama • Primjena funkcije LOOKUP, VLOOKUP, HLOOKUP • Odabir-funkcija DATA VALIDATION • Primjena funkcije GOAL SEEK & PMT za traženje optimalnog rješenja <p>5. Izrada programa za praktičnu primjenu u ekonomiji (10 sati):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada fakture i nivelacije korišćenjem naredbe VLOOKUP i HLOOKUP • Formiranje liste za odabir korišćenjem naredbe DATA VALIDATION • Izrada programa za obračun plata upotrebom naredbe GOAL SEEK • Izrada tabele za finansijsko poslovanje preduzeća - izrada finansijskog izvještaja <ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje programa WORD, EXCEL, ACCESS OFFICE paketa i VISUAL BASIC paketa <p>6. Prezentacija završnih radova polaznika (2 sata).</p>
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvide značaj programiranog-praktičnog učenja u školi koje prati razvoj novih tehnika i tehnologija, kako od strane nastavnika, tako i od strane kreatora obrazovne politike Crne Gore;

	<ul style="list-style-type: none"> • Postignu bolje rezultate učenika kroz kontinuirano usavršavanje obrazovno-vaspitnog procesa u cjelini; • Unaprijeđe svoj rad primjenom novih softvera. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomski tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> • Računovodstvo • Bankarsko poslovanje • Finansijsko poslovanje • Marketing • Preduzetništvo • Poslovna komunikacija • Ekonomska trgovina • Osnovi makroekonomije
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: ekonomija, pravo i administracija;	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz ICT predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenih naredbi iz računovodstva, finansija i bankarstva; • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog praktičnog primjera u tabelarnim kalkulacijama, gdje će se veća pažnja posvetiti grafičkom prikazu izračunatih veličina. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za matrični proračun snosi IPF. • Projektor, šampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar; 	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.	

1.6. PRAVO

1.6.1. Ugovor o radu u obrazovanju

Opšti podaci	
Naziv programa	Ugovor o radu u obrazovanju
Autori programa	mr Stanka Vukčević i mr Ivana Vukićević
Realizatori programa	Udruženje nastavnika društvene grupe predmeta Crne Gore
Kontakt osoba	mr Stanka Vukčević
E-mail	stanka.vukcevic@spcg.me nastava123@yahoo.com
Broj telefona	067 55 99 88
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Unapređivanje znanja o značaju instituta Ugovor o radu,• Saznati sadržinu i osnovne odredbe ugovora• Upoznati se sa vrstama ugovora zavisno od radnog mjesta• Upoznati se sa oblicima radnog vremena• Saznati ulogu aneks ugovora• Unaprijediti znanje o realizaciji probnog rada• Unapređivanje nastave pravne grupe predmeta <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Unapređivanje procesa planiranja nastave pravne grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje procesa za dostizanje ishoda usklađenim sa važećom zakonskom regulativom• Jačanje kompetencija nastavnika u dostizanju ishoda i realizaciju nastave usmjerene na učenika• Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja, praktične nastave i opšteg obrazovanja• Upoznavanje sa važećim zakonskim i drugim propisima iz oblasti obrazovanja• Prezentacija važećih akata iz oblasti radnih odnosa i propisa koji se odnose na rad u obrazovnim ustanovama
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">1. Upoznavanje sa sadržajem ugovora o radu2. Način zaključenja ugovora o radu3. Navesti sva prava, obaveze i odgovornosti nastavnika shodno zaključenom ugovoru o radu4. Zašto je ugovor o radu akt koji se neposredno primjenjuje5. Odnos između kolektivnog ugovora i ugovora o radu u pogledu hijerarhije za primjenu6. Vrste radnog odnosa7. Vrste radnog vremena8. Zapošljavanje nastavnika9. Probni rad10. Prestanak radnog odnosa11. Otkaz ugovora o radu
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none">• Saznati značaj ugovora o radu• Saznati odredbe ugovora i način njihovog tumačenja

	<ul style="list-style-type: none"> • Utvrdi specifičnosti posebnih vrsta ugovora • Identifikovati prava i obaveze po ugovoru o radu • Poveže odredbe ugovora o radu sa opisom radnog mjesta • Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada, i savremena nastavna sredstva u dostizanju ishoda kroz pravnu grupu predmeta • Ojačaju kompetencije u oblasti realizacije savremene nastave i osavremenjavanja realizacije programa u funkciji pripreme učenika za dalje školovanje i pripreme za tržište rada 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Pravno-administrativni tehničar, • Hotelsko-turistički tehničar, • Ekonomski tehničar, • Tehničar prodaje, • Prodavač, • Tehničar za špediciju, carinu i organizaciju transporta 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravo, • Poslovi pravnog prometa, • Poslovna komunikacija i pravo u drumskom saobraćaju, • Pravo evropske unije, • Pravni sistemi, • Administrativno poslovanje,
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula iz sljedećih oblasti: pravne, ekonomske, ugostiteljske, trgovinske • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> • Prijava • Licenca 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15- 30 učesnika	
Trajanje programa	1 dan 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, prezentacije	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica-kabinet - prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart table, kreda, LCD projektor, laptop	
Online realizacija programa	Učesnici treba da posjeduju računar, laptop ili pametni telefon. Obuka se može držati putem Microsoft Teams ili Zoom aplikacije sa istim trajanjem, kao i neposredna obuka.	

1.6.2. Kolektivno pregovaranje - bolji radno-pravni položaj zaposlenih

Opšti podaci	
Naziv programa	Kolektivno pregovaranje - bolji radno-pravni položaj zaposlenih
Autori programa	mr Stanka Vukčević i mr Ivana Vukićević
Realizatori programa	Udruženje nastavnika društvene grupe predmeta Crne Gore
Kontakt osoba	StankaVukčević
E-mail	stanka.vukcevic@spcg.me nastava123@yahoo.com
Broj telefona	067 55 99 88
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave pravne grupe predmeta, sa fokusom na predmetne kataloge koji se odnose na praćenje, primjenu i poštovanje zakonske regulative, kao i potrebu veće zastupljenosti pravne grupe predmeta u obrazovnim programima</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje procesa planiranja nastave pravne grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje procesa za dostizanje ishoda usklađenim sa važećom zakonskom regulativom • Jačanje kompetencija nastavnika u dostizanju ishoda i realizaciju nastave usmjerene na učenika • Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja, praktične nastave i opšteg obrazovanja • Upoznavanje sa važećim zakonskim i drugim propisima iz oblasti obrazovanja • Upoznavanje sa načinom kolektivnog pregovaranja između socijalnih partnera • Presentacija kolektivnih ugovora koji se odnose na stvaranje uslova za postizanje boljeg radno-pravnog položaja zaposlenih u predškolskim ustanovama, ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati se sa odredbama kolektivnih ugovora koji regulišu uslove za bolji radno-pravni položaj zaposlenih 2. Primjena Granskog kolektivnog ugovora za oblast prosvjete 3. Opšti kolektivni ugovor- donošenje, primjena i stupanje na snagu 4. Pojedinačni kolektivni ugovori koji se zaključuju kod poslodavca 5. Ugovor o radu- način zaključivanja, vrste ugovora, dužina trajanja i stupanje na snagu 6. Aneks ugovora- izmjena i dopuna postojećih ugovora o radu
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Budu u mogućnosti da na optimalan način izvrše usklađivanje realizacije predmetnih kataloga sa integracijom važećih propisa koji se odnose na obrazovanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Ojačaju kompetencije u oblasti realizacije savremene nastave i osavremenjavanja realizacije programa u funkciji pripreme učenika za dalje školovanje i pripreme za tržište rada • Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada, i savremena nastavna sredstva u dostizanju ishoda mladih i odraslih u nastavi i obuci 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Pravno-administrativni tehničar, • Hotelsko-turistički tehničar, • Ekonomski tehničar, • Tehničar prodaje, • Prodavač, • Tehničar za špediciju, carinu i organizaciju transporta 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravo, • Poslovi pravnog prometa, • Poslovna komunikacija i pravo u drumskom saobraćaju, • Pravo evropske unije, • Pravni sistemi, • Administrativno poslovanje,
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula iz sljedećih oblasti: pravne, ekonomske, ugostiteljske, trgovinske • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Licenca	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15- 30 učesnika	
Trajanje programa	1 dan 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, prezentacije	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica-kabinet - prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart table, kreda, LCD projektor, laptop	
Online realizacija programa	Učesnici da posjeduju računar, laptop ili pametni telefon Microsoft Teams Zoom aplikacija 30 učesnika 8 sati	

1.7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA

1.7.1. Obuka iz zaštite i zdravlje na radu

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka iz zaštite i zdravlje na radu</i>
Autori programa	Đina Janković
Realizatori programa	Udruženje zaštite na radu Crne Gore
Kontakt osoba	Đina Janković
E-mail	info@uznr.me
Broj telefona	+382 67 412 900
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Sticanje znanje o primjeni mjera zaštite i zdravlja na radu prilikom obavljanja praktične nastave u školi, stručne prakse kod poslodavca i obavljanja stručnih poslova za koje se učenici pripremaju u određenoj djelatnosti.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">1. Istorijat zaštite i zdravlja na radu2. Osnove zaštite i zdravlja na radu3. Normativna regulativa zaštite i zdravlja na radu4. Organizacija zaštite i zdravlja na radu kod poslodavca<ul style="list-style-type: none">• Pravni aspekt• Tahničko-tehnološki aspekt• Aspekt kulture rada• Zdravstveno-socijalni aspekt5. Odgovornost u organizovanju i sprovođenju zaštite i zdravlja na radu
Očekivani ishodi po završetku programa	Nastavnik će moći da upozna učenike sa: <ol style="list-style-type: none">1. Uticajem uslova rada na zdravlje i na bezbjednost2. Osnovnim propisima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu3. Tumačenjem djelova propisa iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, koji se odnose na poslove u djelatnosti za koju se učenici obrazuju4. Mogućim izvorima rizika na radnom mjestu u specifičnoj djelatnosti, koji mogu dovesti do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom5. Primjenom i upotrebom sredstava i opreme lične zaštite na radu6. Osnovnim mjerama zaštite i procedurama koje treba sprovesti na mjestu rada

	<p>7. Postupcima pružanja prve pomoći prilikom povrede na radu</p> <p>8. Procedurom prijave povrede i ostvarivanja prava nastalih po osnovu povrede</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Svi obrazovni programi srednjih stručnih škola</p>	<p>U okviru svih stručnih modula/predmeta u srednjim stručnim školama je, shodno Zakonu o stručnom obrazovanju (čl.55 Škola i poslodavac su dužni da obuče učenika osnovnim mjerama i sredstvima zaštite na radu pri izvođenju praktičnog obrazovanja), predviđeno da, kroz postavljene ishode, učenici budu sposobni da primjene mjere zaštite i zdravlja na radu prilikom obavljanja posla, praktične nastave i profesionalne prakse kod poslodavca.</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<p>Nastavnici stručnih modula/predmeta</p>	
<p>Uslovi za uključivanje u program</p>	<p>Nema posebnih uslova</p>	
<p>Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi</p>	<p>Minimalan broj učesnika 20 Maksimalan broj učesnika 30</p>	
<p>Trajanje programa</p>	<p>Trajanje programa (broj dana i broj sati efektivnog rada): Dva dana (16 sati)</p>	
<p align="center">Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup</p>		
<p>Metode, tehnike i oblici rada</p>	<p>Obuka je interaktivnog tipa</p> <p>Metode i tehnike rada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PowerPoint prezentacija • Metoda diskusije • Metoda demonstracije u cilju usvajanja vještina • Igra uloga • Brainstorming 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Praktični rad • Grupni rad
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa neophodan je računar i projektor za predavača
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Prezentacije, radni list, upitnici
Online realizacija programa	<p>Program je najbolje izvoditi u neposrednom okruženju zbog praktičnih primjera primjene i upotrebe sredstava i opreme lične zaštite na radu i postupaka pružanja prve pomoći prilikom povrede na radu</p> <p>Program se, po potrebi, može izvoditi i online upotrebom platforme Microsoft Teams.</p>

1.8. HEMIJSKA INDUSTRIJA

1.8.1. Android aplikacije u nastavi hemije

Opšti podaci		
Naziv programa	Android aplikacije u nastavi hemije	
Autori programa	Nikola Simović i Žana Sošić Bošković	
Realizatori programa	Nikola Simović i Žana Sošić Bošković	
Kontakt osoba	Nikola Simović	
E-mail	nikola.simovic.86@gmail.com	
Broj telefona	068 811 693	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Afirmisanje savremenih tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave hemije i stručnih modula iz oblasti hemije • Upoznavanje nastavnika sa inovativnim metodama u nastavi koristeći android aplikacije • Podsticanje nastavnika na kreativniji rad korišćenjem android aplikacija • Podsticanje učenika za samostalni i/ili grupni rad koji ima primjenu u praksi • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja - učenja usmjerenog ka aktivnostima • Postizanje boljih rezultata učenika u toku srednjeg stručnog školovanja 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Oblici i vrste organizacije u nastavi hemije • Nastavna sredstva u nastavi hemije • Elektronsko učenje i učenje na daljinu u nastavi hemije • Android aplikacije u nastavi hemije • Instaliranje android aplikacija - samostalno pronalaženje i instaliranje android aplikacija • Sticanje vještina za samostalno korišćenje android aplikacija za potrebe nastavnog procesa 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa će biti informisani o oblicima, vrstama i nastavnim sredstvima u nastavi hemije, sa akcentom na elektronsko učenje. • Učesnici programa će samostalno koristiti predložene android aplikacije. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Prehrambeni tehničar • Proizvođač prehrambenih proizvoda • Tehničar hemijsko-farmaceutskih procesa i ispitivanja • Operater hemijskih procesa i ispitivanja • Farmaceutski tehničar • Zdravstveno laboratorijski sanitarni tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> • Hemija • Tehnike rada u laboratoriji • Analitička hemija • Fizička hemija • Uvod u laboratorijski rad • Opšta i neorganska hemija • Hemijski račun • Organska hemija • Analitička ispitivanja

		<ul style="list-style-type: none"> • Analitička ispitivanja u farmaciji • Biohemija
Ciljna grupa	Nastavnici hemije i hemijske tehnologije	
Uslovi za uključivanje u program	Nisu potrebni posebni uslovi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Teorijsko razmatranje uvodnog karaktera, prezentacija, rad u android aplikacijama, diskusija, evaluacija Zasniva se na praktičnom radu, kao i individualnom radu i/ili radu u paru	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena standardnim mobilijarom (radni stolovi i stolice) i Wi-Fi signalom	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računar, projektor, projekciono platno • Wi-Fi signal • Mobilni telefon ili tablet uređaj (neophodno da posjeduje učesnik) 	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem platforme Microsoft Teams ili Zoom. Trajanje programa putem platformi je takođe 8 sati, broj učesnika do 30.	

1.9. PREHRANA

1.9.1. Uticaj pravilne ishrane na razvoj djece školske dobi

Opšti podaci		
Naziv programa	UTICAJ PRAVILNE ISHRANE NA RAZVOJ DJECE ŠKOLSKE DOBI	
Autori programa	Magistar, ing. Nemanja Ilić, prof. Lazar Macanović	
Realizatori programa	Nemanja Ilić, prof. Lazar Macanović	
Kontakt osoba	Lazar Macanović	
E-mail	macko@t-com.me	
Broj telefona	+382 69 500 090	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Opšta edukacija nastavnika o pravilnoj ishrani adolescenata	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Izvori hranljivih materija, Nutritivne i energetske potrebe djece, Značaj pravilne ishrane adolescenata, Poremećaji u ishrani djece, Prioritetne namirnice, Alergije izazvane hranom, Osnovni principi zdrave ishrane i Zaključak prethodnih tema	
Očekivani ishodi po završetku programa	Razvijanje svijesti o značaju pravilne ishrane adolescenata i rizicima prouzrokovanim usljed nepravilne ishrane	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> Prehrambeni tehničar Zdravstveni tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> Principi zdrave ishrane i očuvanja zdravlja Senzorna i nutritivna svojstva hrane
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> Nastavnici stručnih modula iz oblasti prehrane i zdravstva Stručni saradnici Direktori 	
Uslovi za uključivanje u program	Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici suočavaju. Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, uz dominaciju interaktivnih vježbi kroz zajedničko pisanje knjige. Metode pisanja se prilagođavaju radu sa učenicima kroz grupni kreativni rad. Metode u identifikacije; Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni; Metode formativne i sumativne evaluacije. 	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (po potrebi). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (po potrebi); • Dobra internet konekcija. <p>Projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar.</p>
Online realizacija programa	Putem Teams platforme.

1.9.2. Primjena osnovnih standarda prerade sirovina i dobijanje hrane u poljoprivredi, restoranima, hotelima i prehrambenim industrijama

Opšti podaci		
Naziv programa	PRIMJENA OSNOVNIH STANDARDNA PRERADE SIROVINA I DOBIJANJE HRANE U POLJOPRIVREDI, RESTORANIMA, HOTELIMA I PREHRAMBENIM INDUSTRIJAMA	
Autori programa	Magistar, ing. Nemanja Ilić, prof. Lazar Macanović	
Realizatori programa	Nemanja Ilić, prof. Lazar Macanović	
Kontaktosoba	Lazar Macanović	
E-mail	macko@t-com.me	
Broj telefona	+382 69 500 090	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Opšta edukacija nastavnika o standardima za očuvanje bezbjednosti hrane	
Sadržaji obuhvaćeniprogramom	Zakonske regulative Evropske unije za bezbjednost hrane; Opasnostima, rizicima u hrani i kontaminaciji hrane; Lična higijena, higijena hrane i sanitacija proizvodnog prostora; ISO standardi; HACCP standard; Organic sertifikat BIO; HALAL standard; Internacionalni standard za hranu ISO.	
Očekivani ishodi po završetku programa	Razvijanje svijesti o značaju očuvanja bezbjednosti hrane putem propisanih mjera i standarda, povećanje edukovanost budućih prehrambenih i poljoprivrednih inženjera u proizvodnim prostorijama, kao i osoblja (prvenstveno kuvara i konobara) zaduženih za pripremanje, usluživanje i čuvanje hrane u hotelima i restoranima	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Prehrambeni tehničar • Poljoprivredni tehničar • Restorater • Gastronom • Zdravstveni tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> • Proizvodnja hrane I, II • Standardi i propisi u proizvodnji hrane • Nauka o ishrani
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula iz oblasti prehrane, ugostiteljstva i zdravstva • Stručni saradnici • Direktori 	
Uslovi za uključivanje u program	Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces. U slučaju da to uslovi iziskuju potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan 8 sati	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici suočavaju. • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, uz dominaciju interaktivnih vježbi kroz zajedničko pisanje knjige. • Metode pisanja se prilagođavaju radu sa učenicima kroz grupni kreativni rad. • Metode u identifikacije; • Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni; • Metode formativne i sumativne evaluacije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (po potrebi). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (popotrebi); • Dobra internet konekcija; <p>Projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar.</p>
Online realizacija programa	<ul style="list-style-type: none"> - Putem Teams platforme (po potrebi).

1.9.3. Tehnologija i senzorna analiza jakih alkoholnih pića

Opšti podaci		
Naziv programa	Tehnologija i senzorna analiza jakih alkoholnih pića	
Autori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Realizatori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Kontakt osoba	Maida Idrizović	
E-mail	maidaid@live.com	
Broj telefona	069 082 445	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda stručno-teorijskih modula • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama • Podsticaj u opremanju školskih laboratorija za izvođenje analiza kontrole kvaliteta prehrambenih proizvoda • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava • Upoznavanje sa tehnologijom proizvodnje jakih alkoholnih pića • Upoznavanje sa senzornim ispitivanjima jakih alkoholnih pića 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam i podjela jakih alkoholnih pića • Pokazatelji kvaliteta jakih alkoholnih pića • Tehnološke faze u proizvodnji jakih alkoholnih pića i zakonska regulativa • Senzorno ocjenjivanje jakih alkoholnih pića (voćne rakije, žestoka alkoholna pića - votka, konjak, viski, tekila, džin i dr.) • Određivanje sadržaja alkohola u jakim alkoholnim pićima pomoću raznih instrumenata 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici će biti informisani o tehnološkom procesu proizvodnje jakih alkoholnih pića • Učesnici će razlikovati vrste jakih alkoholnih pića senzornim pregledom • Učesnici će samostalno određivati procenat alkohola u jakim alkoholnim pićima 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Prehrambeni tehničar • Proizvođač prehrambenih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Proizvodnja hrane II • Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda biljnog porijekla • Senzorna i nutritivna svojstva hrane • Standardi i propisi u proizvodnji hrane • Rukovanje uređajima u prehrambenoj industriji II • Hemija

Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula iz oblasti prehrambene tehnologije, hemijske tehnologije i hemije
Uslovi za uključivanje u program	Nisu potrebni posebni uslovi
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30 učesnika
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Teorijsko razmatranje uvodnog karaktera, prezentacija, rad na konkretnom zadatku, diskusija, evaluacija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena standardnim mobilijarom (radni stolovi i stolice)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računar, projektor, projekciono platno • Flip čart, markeri • Oprema za senzorno ispitivanje jakih alkoholnih pića (areometar, alkoholometar i sl.) • Uzorci jakih alkoholnih pića
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.

1.9.4. Tehnologija i ispitivanje kvaliteta vode

Opšti podaci		
Naziv programa	Tehnologija i ispitivanje kvaliteta vode	
Autori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Realizatori programa	Maida Idrizović i Nikola Simović	
Kontakt osoba	Maida Idrizović	
E-mail	maidaid@live.com	
Broj telefona	069 082 445	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika za realizaciju ciljeva i ishoda stručno-teorijskih modula • Stvaranje osnova za dalje usavršavanje nastavnika i podizanje kvaliteta nastave u srednjim stručnim školama • Podsticaj u opremanju školskih laboratorija za izvođenje analiza kontrole kvaliteta prehrambenih proizvoda • Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava • Upoznavanje sa savremenim metodama u nastavi i učenju, instrumentima i aparatima za ispitivanje kvaliteta vode • Pružanje prilike učesnicima da sami učestvuju u izvođenju laboratorijskih analiza kroz realizaciju radionica 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam, podjela i hemijski sastav voda • Pokazatelji kvaliteta voda (fizički, hemijski, mikrobiološki) • Faze i procesi pripreme vode (aeracija, omekšavanje, neutralizacija, deferizacija, demanganizacija, dezinfekcija, filtracija, destilacija, hlađenje, zagrijavanje, apsorpcija, flotacija, flokulacija) • Ispitivanje pokazatelja kvaliteta (pH vrijednost, količina rastvorenog kiseonika, električna provodljivost, mutnoća, količina rastvorenih soli, hemijska potrošnja kiseonika, biohemijska potrošnja kiseonika) različitih vrsta voda (voda za piće, voda iz bunara, voda iz rijeka, otpadna voda) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici će biti informisani o karakteristikama i pokazateljima kvaliteta voda • Učesnici će samostalno ispitivati kvalitet vode 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Prehrambeni tehničar • Proizvođač prehrambenih proizvoda • Pekar 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnike rada u laboratoriji • Proizvodnja hrane I • Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda animalnog porijekla • Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda biljnog porijekla • Tehnologija otpadnih voda • Rukovanje uređajima u prehrambenoj industriji I • Osnovi pekarstva

		<ul style="list-style-type: none"> • Tehnologija pekarstva I • Hemija
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula iz oblasti prehrambene tehnologije, hemijske tehnologije i hemije	
Uslovi za uključivanje u program	Nisu potrebni posebni uslovi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-30 učesnika	
Trajanje programa	1 dan 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Teorijsko razmatranje uvodnog karaktera, prezentacija, rad na konkretnom zadatku, diskusija, evaluacija	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica opremljena standardnim mobilijarom (radni stolovi i stolice)	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računar, projektor, projekciono platno • Flip čart, markeri • Oprema za ispitivanje kvaliteta vode (pH metar, oksimetar, turbidimetar, konduktometar, instrument za određivanje sadržaja rastvorenih soli, fotometar za određivanje hemijske i biološke potrošnje kiseonika) • Uzorci vode za piće, vode iz bunara, vode iz rijeka, otpadnih voda 	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.	

1.10. POLJOPRIVREDA

1.10.1. Zdravlje bilja u službi stabilne poljoprivredne proizvodnje, zaštite životne sredine, očuvanja biodiverziteta i ekonomskog razvoja

Opšti podaci	
Naziv programa	Zdravlje bilja u službi stabilne poljoprivredne proizvodnje, zaštite životne sredine, očuvanja biodiverziteta i ekonomskog razvoja
Autori programa	dr Tamara Popović
Realizatori programa	dr Tamara Popović, prof. dr Aleksa Obradović
Kontakt osoba	Tamara Popović
E-mail	tamarapopovic123456@gmail.com
Broj telefona	+382 67 219 189
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Podizanje svijesti o zdravlju bilja u Crnoj Gori u cilju unapređenja nastavnog procesa.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <p>Učesnici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none">• Razumiju sistem i značaj zdravlja bilja koji se ogleda u stabilnoj poljoprivrednoj proizvodnji, zaštiti životne sredine i ekonomskom razvoju;• Kreiraju različite radionice na temu zdravlja bilja;• Poboljšaju nastavni proces kroz edukaciju učenika o zdravlju bilja.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none">• Zakonodavni okvir u oblasti zdravlja bilja;• Sistem zdravlja bilja;• Međunarodni dan zdravlja bilja;• Primjena fitosanitarnih mjera u cilju sprečavanja unošenja i širenja štetnih organizama, očuvanja prinosa i biodiveziteta;• Najveći rizici za zdravlje bilja u Crnoj Gori: slučaj fitopatogena bakterija <i>Xylella fastidiosa</i>;• Posljedice unošenja i širenja štetnih organizama na teritoriju Crne Gore: slučaj crveni palmin surlaš <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>, leptirasta vaš <i>Aleurocanthus spiniferus</i>, zlatna žutica vinove loze <i>Candidatus Phytoplasma vitis</i>;• Ekonomski značajni štetni organizmi: slučaj muva masline <i>Bactrocera oleae</i>.
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none">• Očekivani ishodi na teorijskom i praktičnom planu su usvajanje i primjena stečenog znanja u radu sa učenicima u okviru obrazovnog procesa. Očekivani efekat je da će nastavnici razumjeti značaj i važnost zdravlja bilja, negativne posljedice koje mogu imati štetni organizmi na zdravlje bilja u Crnoj Gori i šire.

	<ul style="list-style-type: none"> Dugoročni očekivani ishodi su povećanje svijesti nastavnika i učenika o zdravlju bilja i njihovo aktivno učešće kroz različite edukativne radionice u susret Međunarodnom danu zdravlja bilja, u cilju podizanja svijesti društva u cjelini o ovoj veoma važnoj oblasti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Poljoprivredni tehničar	OSNOVNI MODUL OPŠTEG OBRAZOVANJA: MODUL PRIRODNIH NAUKA: - Biologija; OSNOVNI STRUČNI MODULI: - Osnovi biljne proizvodnje; - Voćarstvo; - Vinogradarstvo; - Ratarstvo i povrtarstvo; IZBORNI UŽE STRUČNI MODULI: - Suptropsko voće; - Proizvodnja u zaštićenom prostoru; - Krmno bilje; IZBORNI MODULI: - Cvjećarstvo; - Ljekovito i začinsko bilje;
	Prehrambeni tehničar	STRUČNI MODUL: - Proizvodnja hrane II; - Kontrola kvaliteta prehrambenih proizvoda biljnog porijekla; Modul: Zaštita životne sredine
Šumarski tehničar	OPŠTEOBRAZOVNI MODUL: OBAVEZNI OPŠTEOBRAZOVNI PREDMETI: - Biologija; IZBORNI OPŠTEOBRAZOVNI PREDMETI: - Ekologija i zaštita životne sredine; STRUČNI MODULI UVOD U ŠUMARSTVO: - Proizvodnja sadnog materijala; - Uzgoj i zaštita šuma I;	

		<ul style="list-style-type: none"> - Uzgoj i zaštita šuma II; - Šumske kulture i plantaže;
	OBRAZOVNI PROFILI: <ul style="list-style-type: none"> - Tehničar hortikulture (IV stepen); - Rasadničar - cvjećar-ka (III stepen) - Voćar - vinogradar - podrumar-ka (III stepen) 	Modul: Osnovi biljne proizvodnje MODUL Ratarstvo i povrtarstvo Modul: Cvjećarstvo Modul: Voćarstvo Modul: Vinogradarstvo Modul: Suptropsko voće Program: Rasadničar, cvjećar Predmet: Rasadničarstvo
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz oblasti prehrane i poljoprivrede • Organizatori praktičnog obrazovanja • Saradnici u nastavi • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15 do 20 učesnika	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: prezentacije, primjeri iz prakse, diskusije.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip-chart tabla, kreda	
Online realizacija programa	Program je moguće realizovati i online putem aplikacije Microsoft Teams ili Zoom aplikacije sa 15 do 20 učesnika u trajanju od 16h.	

1.10.2. Efekti pravilne primjene sredstava za zaštitu bilja, suzbijanje invazivnih korovskih vrsta, pravilno upravljanje animalnom proizvodnjom u cilju zaštite životne sredine i biodiverziteta

Opšti podaci	
Naziv programa	Efekti pravilne primjene sredstava za zaštitu bilja, suzbijanje invazivnih korovskih vrsta, pravilno upravljanje animalnom proizvodnjom u cilju zaštite životne sredine i biodiverziteta
Autori programa	dr Tamara Popović mr Ivan Ivanović
Realizatori programa	dr Tamara Popović mr Ivan Ivanović
Kontakt osoba	Tamara Popović
E-mail	tamarapopovic123456@gmail.com
Broj telefona	+382 67 219 189
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podizanje svijesti o zaštiti životne sredine i biodiverziteta pravilnom upotrebom sredstava za zaštitu bilja suzbijanjem invazivnih vrsta, kao i pravilnim upravljanjem animalnom proizvodnjom, u cilju unapređenja nastavnog procesa. <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učesnici će biti sposobni da: • Razumiju pravilnu upotrebu sredstava za zaštitu bilja u cilju zaštite životne sredine i biodiverziteta; • Razumiju pravilno odlaganje ambalaže nastale upotrebom sredstava za zaštitu bilja u cilju zaštite životne sredine i biodiverziteta; • Razumiju negativne posljedice invazivnih korovskih vrsta i načine njihovog suzbijanja u cilju zaštite životne sredine i biodiverziteta; • Usvoje savremene načine primjene zootehničkih mjera u držanju/uzgoju životinja za proizvodnju, pravilno postupanje sa organskim otpadom; • Usvoje savremene načine zbrinjavanja nusproizvoda životinjskog porijekla; • Razumiju značaj pravilnog upravljanja animalnom proizvodnjom, u cilju smanjenja stvaranja štetnih gasova (koji utiču na efekat staklene bašte); • Razumiju značaj efektivne primjene biosigurnosnih mjera na sprečavanje pojave bolesti na farmama životinja za proizvodnju, u cilju smanjenja rizika zaštite životne sredine; • Kreiraju različite radionice na ovu temu; • Poboljšaju nastavni proces kroz edukaciju.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilna upotreba pesticida u cilju zaštite bilja, zdravlja ljudi i životne sredine;

	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilno odlaganje ambalaže nastale upotrebom sredstava za zaštitu bilja u cilju zaštite životne sredine i biodiverziteta; • Invazivna korovska i alergena vrsta <i>Ambrosija artemisifolia</i>; • Primjena zootehničkih mjera u držanju/uzgoju životinja za proizvodnju, pravilno postupanje sa organskim otpadom; • Načini zbrinjavanja nusproizvoda životinjskog porijekla; • Pravilno upravljanje animalnom proizvodnjom, u cilju smanjenja stvaranja štetnih gasova (koji utiču na efekat staklene bašte); • Značaj efektivne primjene biosigurnosnih mjera na sprečavanje pojave bolesti na farmama životinja za proizvodnju, u cilju smanjenja rizika zaštite životne sredine; 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Očekivani ishodi na teorijskom i praktičnom planu su usvajanje i primjena stečenog znanja u radu sa učenicima u okviru obrazovnog procesa. Očekivani efekat je da će nastavnici/e razumjeti značaj i važnost pravilne upotrebe pesticida i širenja invazivnih korovskih vrsta u cilju zaštite bilje, zdravlja ljudi i životne sredine; razumjeti značaj primjene zootehničkih mjera, pravilnog upravljanja na farmama životinja za proizvodnju, primjene biosigurnosnih mjera. • Dugoročni očekivani ishodi su povećanje svijesti nastavnika i učenika o zdravlju bilja i njihovo aktivno učešće kroz različite edukativne radionice u susret Međunarodnom danu zdravlja bilja, u cilju podizanja svijesti društva u cjelini o ovoj veoma važnoj oblasti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Poljoprivredni tehničar • Prehrambeni tehničar • Veterinarski tehničar 	Stručni moduli u oblasti poljoprivrede, prehrane i veterine.
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz oblasti prehrane i poljoprivrede • Organizatori praktičnog obrazovanja • Saradnici u nastavi • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15 do 20 učesnika	
Trajanje programa	1 dan 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: prezentacije, primjeri iz prakse, diskusije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip-chart tabla, kreda
Online realizacija programa	Program je moguće realizovati i online putem aplikacije Microsoft Teams ili Zoom aplikacije sa 15 do 20 učesnika u trajanju od 16h.

1.11. VETERINA

1.11.1. Zaštita dobrobiti životinja za proizvodnju, divljih i egzotičnih životinjskih vrsta, kućnih ljubimaca, identifikaciju, registraciju i kretanje proizvodnih životinja

Opšti podaci	
Naziv programa	Zaštita dobrobiti životinja za proizvodnju, divljih i egzotičnih životinjskih vrsta, kućnih ljubimaca, identifikaciju, registraciju i kretanje proizvodnih životinja
Autori programa	mr Ivan Ivanović Verica Gomilanović, spec.sci
Realizatori programa	mr Ivan Ivanović Verica Gomilanović, spec.sci
Kontakt osoba	Ivan Ivanović
E-mail	ivanovicivan87@yahoo.com
Broj telefona	+382 68 852 752
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Podizanje svijesti o zaštiti dobrobiti životinja, u Crnoj Gori u cilju unapređenja nastavnog procesa.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <p>Učesnici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none">• Razumiju sistem i značaj zaštite dobrobiti životinja i identifikacije i registracije životinja koji se ogleda u zdravim proizvodnim životinjama, stabilnoj poljoprivrednoj proizvodnji, zaštiti životne sredine, ekonomskom uticaju, bezbjednosti hrane;• Kreiraju različite radionice na temu zaštite dobrobiti životinja;• Kreiraju radionice na temu identifikacije, registracije i kretanja životinja;• Poboljšaju nastavni proces kroz edukuju o zaštiti dobrobiti životinja.• Poboljšaju nastavni proces kroz shvatanje važnosti identifikacije i kretanje životinja naročito u svijetlu praćenja i kontrole bolesti životinja.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none">• Zakonodavni okvir u oblasti zaštite dobrobiti životinja, identifikacije i registracije životinja, i veterinarstva;• Principi zaštite dobrobiti životinja;• “Pet sloboda”• Međunarodni dan zaštite životinja;• Primjena i značaj sistema identifikacije i registracije životinja;• Načini i tipovi držanja/uzgoja;• Kodeks dobre poljoprivredne prakse u zaštiti dobrobiti životinja;• Značaj primjene savremene/sofisticirane opreme kod životinja za proizvodnju;

	<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalni Program za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori; • Podizanje svijesti o značaju zaštite dobrobiti životinja; • Objekti za smještaj životinja, sa posebnim osvrtom na zaštitu dobrobiti životinja; • Uticaj zaštite dobrobiti životinja na proizvodnju, optimalne proizvodne rezultate i kvalitet finalnih proizvoda; • Efekat sprovođenja biosigurnosnih mjera na sprečavanje širenja bolesti i obezbježivanju zaštite dobrobiti; • Važnost sistema identifikacije i registracije životinja i praćenju kretanja u cilju sprječavanja unošenja i širenja zaraznih bolesti životinja na teritoriju Crne Gore 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Očekivani ishodi na teorijskom i praktičnom planu su usvajanje i primjena stečenog znanja u radu sa učenicima u okviru obrazovnog procesa. Očekivani efekat je da će nastavnici/e razumjeti značaj i važnost zaštite dobrobiti životinja, identifikacije i registracije i negativne posledice nepoštovanja istih. • Dugoročni očekivani ishodi su povećanje svijesti nastavnika i učenika o zaštiti dobrobiti životinja i njihovo aktivno učešće kroz različite edukativne radionice u susret Međunarodnom danu zaštite životinja, u cilju podizanja svijesti društva u cjelini o ovoj veoma važnoj oblasti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Poljoprivredni tehničar • Veterinarski tehničar • Šumarski tehničar 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobrobit životinja • Zoohigijena • Biologija • Stočarstvo • Biologija • Zoohigijena • Identifikacija i obilježavanje životinja • Uzgoj i ishrana životinja
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih modula iz oblasti biologije, poljoprivrede, veterine i šumarstva	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5 do 25 učesnika	
Trajanje programa	Program traje 16h stručnog usavršavanja.	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: prezentacije, primjeri iz prakse, diskusije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip-chart tabla, kreda
Online realizacija programa	Program je moguće realizovati i online putem aplikacije Microsoft Teams ili Zoom aplikacije sa 5 do 25 učesnika u trajanju od 16h.

1.12. TEKSTILSTVO I KOŽARSTVO

1.12.1. Tekstilne tehnike (suvo filcanje vune iglom, mokro filcanje vune-pustovanje, šibori tehnika i batik tehnika)

Opšti podaci		
Naziv programa	Tekstilne tehnike: <ol style="list-style-type: none"> 1. Suvo filcanje vune iglom 2. Mokro filcanje vune- pustovanje, 3. Šibori tehnika 4. Batik tehnika 	
Autori programa	Jelena Đukanović	
Realizatori programa	Jelena Đukanović	
Kontakt osoba	Jelena Đukanović	
E-mail	sofsofjelena@gmail.com	
Broj telefona	069 052 042	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje i sticanje znanja, vještina i kompetencija u primjeni četiri manje poznate tekstilne tehnike: <ol style="list-style-type: none"> 1. Suvo filcanje vune 2. Filcanje- pustovanje vune mokrim postupkom 3. Šibori tehnika dezeniranja tkanine 4. Batik tehnika dezeniranja tkanine Podsticanje kreativnosti. Razvijanje osjećaja za estetiku i likovnost kroz primjenjenu umjetnost.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja 2. Demonstracija 3. Praktični rad sa materijalom 4. Evaluacija 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Polaznici su usvojili nova znanja i vještine u primjeni četiri tekstilne tehnike koje se nedovoljno upražnjavaju, a imaju veliku mogućnost primjene u savremenom odjevanju i dizajnu enterijera. Osposobljeni su da dalje razvijaju kreativnost, osjećaj za estetiku i likovnost svojih učenika.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Tehničar modnog dizajna	Stručni moduli iz navedenog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručnih modula/predmeta iz oblasti tekstilstva i kožarstva • Organizatori praktičnog obrazovanja 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Min 6 Max 20
Trajanje programa	4 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definisanje ciljeva: usvajanje osnova određene tehnike (suvo filcanje, mokro filcanje vune, šibori tehnika, batik tehnika) i samostalna izrada jednostavnog predmeta. 2. Priprema materijala i alata za izvođenje navedenih tehnika. 3. Metodom monologa uvod u određenu tehniku, njena primjena i koristi od nje. 4. Demonstracija tehnike. 5. Praktičan rad na kome polaznici samostalno upražnjavaju tehniku uz pojedinačnu pomoć po potrebi. 6. Evaluacija: nekoliko pitanja o tome šta su naučili 7. Zaključak: završetak časa sa sažetkom naučenog i davanje mišljenja o kreativnosti i originalnosti svakog polaznika.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Potrebna je učionica sa stolovima i stolicama za polaznike
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je: - pristup vodi- kupatilu u blizini - mogućnost zagrijavanja vode - tekstilni materijali- tkanine prirodnog porijekla, boje za tekstil, češljana i obojena vuna, sunđer, folije, igle za filcanje, posude za potapanje tkanina, vosak, četke, sapun...
Online realizacija programa	Nije moguće izvoditi ovu vrstu obuke online.

1.13. MUZIČKA UMJETNOST

1.13.1. Didaktički modeli u nastavi duvačkih instrumenata sa praktičnim pristupom klavirskoj saradnji

Opšti podaci		
Naziv programa	Didaktički modeli u nastavi duvačkih instrumenata sa praktičnim pristupom klavirskoj saradnji	
Autori programa	mr Bojan Vukelić, dr um. Nikola Zdravković	
Realizatori programa	mr Bojan Vukelić, dr um. Nikola Zdravković	
Kontakt osoba	dr um. Nikola Zdravković	
E-mail	zdravkovic.nikola014@gmail.com	
Broj telefona	+381 64 27 22 365	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Pružanje konkretnih didaktičkih rješenja u nastavi na osnovu različitih iskustava i metoda; prezentacija novih i savremenijih veština rada sa početnicima i naprednim đacima; upoznavanje nastavnika sa metodama diferencijacije u nastavi	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Predavanje, razgovor/diskusija, razmjena iskustava, demonstracija kroz sviranje, primjena u praksi	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena stečenog znanja i povećanje kvaliteta nastave kroz usvojene pedagoške veštine; • Praćenje i vrednovanje procesa nastave, učenja i napredovanja; • Veće prisustvo učenika u odabiru literature, kao i podstrek njihovom samostalnom i kreativnom angažovanju. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> • Muzički saradnik • Muzički izvođač 	Instrument I, II, III, IV
Ciljna grupa	Nastavnici duvačkih instrumenata, klavirski saradnici (korepetitori), nastavnici klavira	
Uslovi za uključivanje u program	/	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-30	
Trajanje programa	1 dan , 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Verbalne, ilustrativno-demonstrativne, praktične metode, metode razgovora	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Koncertna sala ili sala za predavanja	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Klavir, video bim	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Ne

1.13.2. Primjena vokalne tehnike u radu sa vokalnim ansamblima

Opšti podaci		
Naziv programa	Primjena vokalne tehnike u radu sa vokalnim ansamblima	
Autori programa	Zorana Latković, diplomirani muzičar - solo pjevač	
Realizatori programa	Zorana Latković, diplomirani muzičar - solo pjevač Prim.dr.sci.med.Prlja Vladimir, otorinolaringolog	
Kontakt osoba	Zorana Latković	
E-mail	zorana.latkovic@vasapavic.me	
Broj telefona	067/846-304	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> Upoznavanje s instrumentom (glas) i osnovama vokalne tehnike kroz stručna predavanja i praktične radionice u cilju sagledavanja, osvješćivanja i prihvatanja tehničkih elemenata kao prijeko potrebnih radi bolje interpretacije umjetničkog djela Ukazivanje na potrebu primjene vokalne tehnike u radu s vokalnim ansamblom (hor-dječiji, ženski, muški, mješoviti, kamerni i dr.) radi postizanja profesionalnih i željenih rezultata 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> Glas kao instrument - građa glasovnog aparata, način funkcionisanja, vokalne traume, rehabilitacija, vokalni trening, sprovođenje terapije Dijafragma, disanje i vrste disanja Artikulacija, dikcija i značaj elementarnog poznavanja stranih jezika Tehničke vježbe za upjevavanje i rješavanje interpretativnih zahtjeva; zamke u obradi kompozicije (dinamičke, ritmičke, jezičke, programske...) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje svijesti o značaju vokalne tehnike i njenoj primjeni Poboljšanje kvaliteta rada sa vokalnim ansamblima što će rezultirati sigurnijim i donekle lakšim ostvarivanjem željenih rezultata Uspješniji nastupi školskih horova na državnim i međunarodnim manifestacijama (smotre, festivali, takmičenja) 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<ul style="list-style-type: none"> Muzički izvođač/ instrument, Solo pjevač Muzički saradnik 	<ul style="list-style-type: none"> Solo pjevanje Horsko pjevanje Kamerna muzika
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> Nastavnici stručnih modula iz sljedećih oblasti: Solo pjevanje, Kamerna muzika, Horsko pjevanje 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-30 učesnika
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja i demonstracije - Radionice - Diskusije - Analize - Iskustveno učenje kroz rad u grupama - Razmjena profesionalnih iskustava, stavova i mišljenja
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija sa potrebnim mobilijarom (stolice, stolovi, instrument - klavir)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> - Kompjuter - Projektor - Projekciono platno ili odgovarajuća površina za projekciju - Zvučnici - Internet konekcija - Hamer papir - Flomasteri - Notni papir - Olovke i dr.
Online realizacija programa	<ul style="list-style-type: none"> - MS Teams - Zoom - Kompjuter sa mogućnošću internet konekcije, dobrim audio-video sistemom (cd plejer, kamera, mikrofoni, zvučnici)

1.14. LIKOVNA UMJETNOST - GRAFIČKI DIZAJN

1.14.1. Grafički dizajn: Znak, logo, identitet

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Grafički dizajn: Znak, logo, identitet</i>	
Autori programa	Prof. mr Nikola Latković, MFA	
Realizatori programa	Prof. mr Nikola Latković, MFA	
Kontakt osoba	Prof. mr Nikola Latković, MFA	
E-mail	nikola.latkovic@fvu.me	
Broj telefona	+382 (0)67 381 574	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje sa dizajnom loga kao tipičnom disciplinom grafičkog dizajna, odnosno usavršavanje dizajnerskih znanja i vještina unutar polja opšte likovne (vizuelne) umjetnosti i komunikacija. Posljedično, tečaj za cilj ima razvijanja odnosa prema znaku, logu i vizuelnom identitetu kao neophodnim vidovima vizuelnog komuniciranja u industrijalizovanom svijetu.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> Pojmovi: znak/logo/identitet, znak: piktogram (ikona), ideogram (index) i logogram (simbol), tipologija loga, mutacije loga, vidovi identiteta, knjiga grafičkih standarda (dizajn priručnik) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa polaznik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> Objasni značenje i opseg pojmova znak, logo i identitet Razlikuje tri uloge vizuelnih oznaka: piktogram, ideogram i logogram Prepozna slovni, slikovni i kombinovani tip loga Navede namjenu pojedinačnih grafičkih, optičkih, jezičkih i drugih mutacija loga Objasni spregu između vidova identiteta Predloži autorsko rješenje znaka i loga 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Grafički dizajner - saradnik	<ul style="list-style-type: none"> Istorija umjetnosti, Grafika, Grafički programi, Tehnologija štampe, Pismo, Grafičko oblikovanje knjige, Grafičke komunikacije, Tipografija, Plakat, grafički dizajn u modi, Veb grafika, Brendiranje, Ilustracija

	Grafički tehničar	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajniranje grafičkih proizvoda, • Izrada grafičkih proizvoda, Pomoćni poslovi u štampi i grafičkoj doradi, • Digitalni štamparski postupci, Knjigovezačka dorada, Tipografija
	Operater štampe i grafičke dorade	<ul style="list-style-type: none"> • Izvođenje poslova štampe, Izvođenje poslova grafičke dorade, • Softverski alati u grafičkim tehnologijama, • Uvod u grafičke tehnologije
	Elektrotehničar za razvoj web i mobilnih aplikacija	Osnove grafičkog dizajna
	Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera	Principi grafičkog dizajna
	Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora	
Ciljna grupa	Nastavnici predmeta iz oblasti likovne kulture i umjetnosti, istorije umjetnosti i arhitekture, primijenjene umjetnosti, arhitekture, grafičarstva, IT i sl. Obuka je korisna i kao vid širenja ključnih kompetencija pismenosti, sa kojima je dizajn u vizuelnim komunikacijama u direktnoj sprezi.	
Uslovi za uključivanje u program	Nema. Preporučuje se apsolviranje programa usavršavanja "Grafički dizajn: Tipografija i pismo"	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	min 5, max 15	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Radioničarski, diskusija, individualne i grupne vježbe, mentorisani autorski umjetnički rad	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica uobičajenih prostorno-ergonomskih karakteristika (20-40 m ² , u zavisnosti od broja polaznika) sa kontrolisanim osvjetljenjem	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Radni stolovi i stolice, data projektor, ozvučenje poželjno, pristup (bežičnom, wi-fi) internetu, jedan smart uređaj po polazniku (računat ili tablet, ev. telefon), papir, pisaci i crtački pribor (olovke, markeri, pera, četke), CB laserski štampač A4 formata	
Online realizacija programa	Neprimjenljivo	

1.14.2. Grafički dizajn: Tipografija i pismo

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Grafički dizajn: Tipografija i pismo</i>	
Autori programa	Prof. mr Nikola Latković, MFA	
Realizatori programa	Prof. mr Nikola Latković, MFA	
Kontakt osoba	Prof. mr Nikola Latković, MFA	
E-mail	nikola.latkovic@fvu.me	
Broj telefona	+382 (0)67 381 574	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje sa tipografijom kao disciplinom grafičkog dizajna, odnosno usavršavanje tipografskih znanja i vještina unutar polja opšte likovne (vizuelne) umjetnosti i komunikacija. Posljedično, tečaj za cilj ima razvijanja odnosa prema pisanoj riječi kao harmoniji verbalnog i vizuelnog komuniciranja.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Pojam tipografije, tehnologija tipografije, građa tipografskih slova, dinamika i kontrast, serif, slog, tipografi, fontovi	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa polaznik može da: <ul style="list-style-type: none"> • Objasni pojam i opseg tipografije • Navede vezu oblika slova sa istorijsko-tehnološkim etapama razvoja tipografije • Prepozna glavne tipove tipografskog pisma • Navede namjenu (prednosti i mane) tipova tipografskih pisama • Uporedi dinamiku i kontrast komercijalno dostupnih fontova • Predloži autorska tipografska rješenja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Grafički dizajner - saradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Istorija umjetnosti, • Grafika, • Grafički programi, Tehnologija štampe, • Pismo, • Grafičko oblikovanje knjige, Grafičke komunikacije, Tipografija, • Plakat, grafički dizajn u modi, • Veb grafika, • Brendiranje, • Ilustracija
	Grafički tehničar	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajniranje grafičkih proizvoda, • Izrada grafičkih proizvoda, Pomoćni

		poslovi u štampi i grafičkoj doradi, <ul style="list-style-type: none"> • Digitalni štamparski postupci, Knjigovezačka dorada, Tipografija
	Operater štampe i grafičke dorade	<ul style="list-style-type: none"> • Izvođenje poslova štampe, Izvođenje poslova grafičke dorade • Softverski alati u grafičkim tehnologijama • Uvod u grafičke tehnologije
	Elektrotehničar za razvoj web i mobilnih aplikacija	Osnove grafičkog dizajna
	Tehničar za arhitekturu i dizajn enterijera	Principi grafičkog dizajna
	Tehničar za dekorisanje i aranžiranje prostora	
Ciljna grupa	Nastavnici predmeta iz oblasti likovne kulture i umjetnosti, istorije umjetnosti i arhitekture, primijenjene umjetnosti, arhitekture, grafičarstva, IT isl. Obuka je korisna i kao vid širenja ključnih kompetencija pismenosti, sa kojima je tipografija u direktnoj sprezi.	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	min 5, max 15	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Radioničarski, diskusija, individualne i grupne vježbe, mentorisani autorski umjetnički rad	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica uobičajenih prostorno-ergonomskih karakteristika (20-40 m ² , u zavisnosti od broja polaznika) sa kontrolisanim osvjetljenjem	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Radni stolovi i stolice, data projektor, ozvučenje poželjno, pristup (bežičnom, wi-fi) internetu, jedan smart uređaj po polazniku (računat ili tablet, ev. telefon), papir, pisači i crtački pribor (olovke, markeri, pera, četke), CB laserski štampač A4 formata	
Online realizacija programa	Neprijemljivo	

1.15. OBUKA KOD POSLODAVACA

1.15.1. Stručno usavršavanje nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave kod poslodavaca

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Stručno usavršavanje nastavnika stručno-teorijskih predmeta i praktične nastave kod poslodavaca</i>	
Autori programa	Privredna komora Crne Gore	
Realizatori programa	Poslodavci	
Kontakt osoba	Mladen Perazić	
E-mail	mperazic@pkcg.org	
Broj telefona	067334423	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje vlastitih znanja i vještina kroz aktivno učešće u realnom poslovnom okruženju • Sticanje znanja i vještina kroz učešće i rad u savremenim radnim procesima koji se obavljaju kod poslodavaca • Upoznavanje sa savremenim trendovima, tehnikama i tehnologijama koje koriste poslodavci • Unapređivanje znanja potrebnih za primjenu raznih metoda rada u savremenom poslovnom okruženju • Unapređivanje vještina za motivisanje učenika za učešće u radnim procesima • Prepoznavanje i demonstriranje primjera dobre prakse iz realnog poslovnog okruženja u nastavnom procesu • Unapređenje saradnje između škola i poslodavaca 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiziranje, planiranje i organizacija rada 2. Operativni poslovi 3. Administrativni poslovi 4. Komunikacija i saradnja sa saradnicima i klijentima 5. Obezbjedivanje kvaliteta proizvoda i usluga u skladu sa zakonskim standardima i normama 6. Primjena mjera zaštite i zdravlja na radu i mjera zaštite i očuvanja životne sredine 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaju savremene tehnike i tehnologije u poslovnom okruženju • Demonstriraju učenicima obavljanje operativnih poslova uz primjenu stečenih znanja i vještina u poslovnom okruženju • Odaberu najpogodniju metodu rada za određeni radni proces • Unapređuju obrazovno-vaspitni proces u cilju boljih postignuća učenilka • Planiraju nastavne sadržaje, u skladu sa standardima u savremenom poslovnom okruženju 	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama i kod licenciranih organizatora za obrazovanje odraslih	Svi stručni predmeti/ moduli u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručno-teorijskih modula • Nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Položen stručni ispit za rad u školi i kod organizatora za obrazovanje odraslih	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	U zavisnosti od interesovanja i mogućnosti poslodavaca	
Trajanje programa	5 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Metode demonstracije, učenje kroz rad, simulacije i prezentacije • Oblik rada je uslovljen djelatnošću poslodavaca i primjenjivaće se oblik rada koji se primjenjuje u radnom procesu poslodavaca kod koga nastavnici prolaze obuku 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Radni prostor poslodavaca kod kojih nastavnici prolaze obuku	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Oprema, mašine, alati, radni prostor	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.	

2.

3.

4.

5. OBLAST PEDAGOGIJE, ANDRAGOGIJE, PSIHOLOGIJE, METODIKE, DIDAKTIKE I DR.

2.1. IMPLEMENTACIJA OBRAZOVNIH PROGRAMA

2.1.1. Obuka nastavnika za implementaciju obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika za implementaciju obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</i>
Autori programa	Miomir Despotović; Bane Kumer
Realizatori programa	Sandra Brkanović, Srđan Obradović, Dušan Bošković, Jadranka Radunović, Jelena Knežević, Vjera Mitrović - Radošević, Slavica Jovanović, Alen Šabanović, Gordana Tasić, Dušan Pejović, Marina Braletić
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika za implementaciju obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja Osposobljavanje nastavnika za izradu godišnjeg plana rada, plana realizacije ishoda učenja, evidentiranje časova i ocjenjivanje ishoda učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	Osnovne informacije o procedurama za razvoj kvalifikacija i vrstama dokumenata <ul style="list-style-type: none">• Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju;• Dokumenta za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju;• Struktura obrazovnog programa;• Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje; Planiranje nastave <ul style="list-style-type: none">• Analiza i planiranje nastave zasnovane na ishodima učenja;• Uloga pojedinih nastavnika i stručnih aktiva u planiranju;• Vrste planova za realizaciju nastave prema modularizovanim obrazovnim programima u srednjem stručnom obrazovanju;• Godišnji plan rada (uputstvo za izradu i formular);

	<ul style="list-style-type: none"> • Plan realizacije ishoda učenja (uputstvo za izradu i formular); • Planiranje praktične nastave kod poslodavca; • Fleksibilan pristup u planiranju i realizaciji nastave; • Uspostavljanje korelacije među ishodima učenja u različitim modulima; • Planiranje realizacije ključnih kompetencija u okviru modula <p>Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja; • Planiranje ocjenjivanja; • Proces ocjenjivanja; • Kriterijumi ocjenjivanja ishoda učenja; • Zajedničko ocjenjivanje dva ili više nastavnika; <p>Odjeljenjska knjiga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evidentiranje osnovnih podataka u odjeljenjskoj knjizi; • Evidentiranje časa u odjeljenjskoj knjizi; • Evidentiranje ocjena u odjeljenjskoj knjizi;
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuju procedure za razvoj kvalifikacija u skladu sa propisima; • Identifikuju ulogu i strukturu dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju; • Identifikuju strukturu obrazovnog programa zasnovanog na ishodima učenja; • Pronađu vezu obrazovnih programa sa standardima zanimanja, standardima kvalifikacija i ispitnim katalozima; • Opišu koncept ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje i njihovu ulogu u obrazovnom programu; • Objasne značaj zajedničkog planiranja više nastavnika koji realizuju modul (Aktiv nastavnika koji realizuju modul); • Izrade godišnji plan rada na osnovu uputstava; • Izrade plan realizacije ishoda učenja na osnovu uputstava; • Evidentiraju nastavni čas u odjeljenjskoj knjizi na osnovu uputstava; • Ocijene ishode učenja u skladu sa kriterijumima za njihovo dostizanje, definisanim u obrazovnom programu; • Izvedu ocjene za klasifikacione periode, na osnovu ocjena ishoda i njihovog optimalnog opterećenja u modulu; • Izvedu zaključnu ocjenu na kraj nastavne godine, na osnovu ocjena po klasifikacionim periodima i optimalnog opterećenja ishoda učenja u modulu; • Realizuju zajedničko ocjenjivanje sa više nastavnika koji realizuju modul; • Evidentiraju ocjene u odjeljenjskoj knjizi

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih i izbornih modula o Nastavnici praktične nastave o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici koji realizuju modularizovane obrazovne programe (stručni moduli, izborni moduli, opšteobrazovni predmeti)	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 25 učesnika Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online. U tom slučaju, broj učesnika može biti veći.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad, diskusija, kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova	
Online realizacija programa	Da	

2.1.2. Uloga nastavnika u implementaciji modularizovanih obrazovnih programa - kompetencije i ishodi učenja, njihovo vrednovanje i timski rad

Opšti podaci	
Naziv programa	Uloga nastavnika u implementaciji modularizovanih obrazovnih programa - Kompetencije i ishodi učenja, njihovo vrednovanje i timski rad
Autori programa	Alexander Siboni, ključni ekspert na projektu Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada Klavs Christensen, ključni ekspert na istom projektu Rajko Kosović, pomoćni ekspert na istom projektu
Realizatori programa	Alexander Siboni, međunarodni ključni ekspert Klavs Christensen, međunarodni ključni ekspert Rajko Kosović Savjetnici u Centru za stručno obrazovanje koji su prošli navedenu obuku Nastavnici koji su prošli navedenu obuku
Kontakt osoba	Rajko Kosović
E-mail	rajko.kosovic@t-com.me
Broj telefona	067 226 247
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa:</p> <p>Bolje razumijevanje značaja, primjene i integracije ključnih kompetencija, i to kroz module/predmete koje predaju, kao i efikasnija upotreba timskog rada u funkciji profesionalnog razvoja.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje nastavnika sa Evropskim okvirom za ključne kompetencije, sa posebnim fokusom na ključnu kompetenciju: lična, socijalna i učiti kako učiti 2. Motivisanje nastavnika za primjenu strategija učenja i metoda podučavanja koje podstiču razvoj ključnih kompetencija 3. Upoznavanje nastavnika sa prednostima timskog rada u školi 4. Motivisanje nastavnika da budu aktivni kreatori svog profesionalnog razvoja

	<p>5. Motivisanje nastavnika da koriste povratne informacije od kolega i učenika u funkciji unapređenja nastave</p> <p>6. Izrađivanje studija slučaja i projekata za potrebe nastave u stručnom obrazovanju</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Evropski okvir ključnih kompetencija • Ključne kompetencije sa posebnim fokusom na ključnu kompetenciju: lična, socijalna i učiti kako učiti • Uloge nastavnika koji realizuju modularizovane obrazovne programe zasnovane na ishodima učenja • Aktivne metode učenja u stručnom obrazovanju • Timski rad nastavnika • Studija slučaja i projektna metoda • Kolegijalna opservacija nastave • Kontinuirano profesionalno usavršavanje: analiza, planiranje i primjena • Povratne informacije od strane učenika o nastavi 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će umjeti da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primjenjuju ključne kompetencije u procesu nastave i učenja na nivou škole, sa naglaskom na ličnu, socijalnu i učiti kako učiti 2. Primjenjuju školske strategije učenja i metoda podučavanja za obrazovanje za ključne kompetencije 3. Primjenjuju timski rad nastavnika efikasnije i efektivnije na nivou škole 4. Vrše samoevaluaciju postignutosti standarda kompetencija za nastavnike 5. Izrađuju lične planove profesionalnog razvoja na osnovu povratnih informacija od kolega i učenika 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	<p>Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama se implementira kroskurikularno za jednu ili više ključnih kompetencija</p> <p>Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama je primjenjivo za sve obrazovne</p>	<p>Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama se implementira kroskurikularno za jednu ili više ključnih kompetencija, na nivou predmeta/modula, grupe srodnih predmeta/modula na nivou aktiva i grupe predmeta/modula iz raznorodnih područja, po</p>

	programe / programe obrazovanja	mogućnosti na nivou škole. Obrazovanje i obuka zasnovani na kompetencijama je primjenjivo za sve predmete i za sve module u okviru svakog obrazovnog programa i svih vannastavnih i vanškolskih aktivnosti
Ciljna grupa	Svi nastavnici u srednjem stručnom obrazovanju koji realizuju modularizovane obrazovne programe	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici koji su prethodno prošli obuku za implementaciju obrazovnih program zasnovanih na ishodima učenja	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 15, a maksimalni broj učesnika je 25 Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online. U tom slučaju, broj učesnika može biti veći	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. Izrada studije slučaja i evaluacija obuke. Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema. Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima. Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radionički rad	

	Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Da

2.1.3. Obuka koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</i>
Autori programa	Miomir Despotović; Bane Kumer
Realizatori programa	Sandra Brkanović, Srđan Obradović, Dušan Bošković, Jadranka Radunović, Jelena Knežević, Vjera Mitrović - Radošević, Slavica Jovanović, Alen Šabanović, Gordana Tasić, Dušan Pejović, Marina Braletić
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Uloga koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa u školi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacija sastanaka sa nastavnicima koji realizuju obrazovni program • Učešće u zajedničkom planiranju • Pregledanje urađenih planova • Praćenje realizacije aktivnosti • Izrada periodičnih i završnih izvještaja o realizaciji obrazovnih programa <p>Osnovne informacije o procedurama za razvoj kvalifikacija i vrstama dokumenata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Dokumenta za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Struktura obrazovnog programa • Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje <p>Planiranje nastave</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza i planiranje nastave zasnovano na ishodima učenja • Uloga pojedinih nastavnika i stručnih aktiva u planiranju • Vrste planova za realizaciju nastave prema modularizovanim obrazovnim programima u srednjem stručnom obrazovanju • Godišnji plan rada (uputstvo za izradu i formular) • Plan realizacije ishoda učenja (uputstvo za izradu i formular) • Neposredna priprema za čas • Fleksibilan pristup u planiranju i realizaciji nastave • Uspostavljanje korelacije među ishodima učenja u različitim modulima

	<ul style="list-style-type: none"> • Planiranje realizacije ključnih kompetencija u okviru modula • Evidentiranje časa u odjeljenjskoj knjizi <p>Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocjenjivanje zasnovano na ishodima učenja • Kriterijumi ocjenjivanja ishoda učenja • Zajedničko ocjenjivanje dva ili više nastavnika <p>Odjeljenjska knjiga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evidentiranje osnovnih podataka u odjeljenjskoj knjizi • Evidentiranje časa u odjeljenjskoj knjizi • Evidentiranje ocjena u odjeljenjskoj knjizi 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navedu ulogu koordinatora za praćenje realizacije obrazovnih programa • Izvrše pregled urađenih planova i daju sugestije za njihovo poboljšanje • Izrade periodične i završe izvještaje o realizaciji obrazovnih programa • Identifikuju procedure za razvoj kvalifikacija u skladu sa propisima • Identifikuju ulogu i strukturu dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju strukturu obrazovnog programa zasnovanog na ishodima učenja • Pronađu vezu obrazovnih programa sa standardima zanimanja, standardima kvalifikacija i ispitnim katalozima • Opišu koncept ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje i njihovu ulogu u obrazovnom programu • Objasne značaj zajedničkog planiranja više nastavnika koji realizuju modul (Aktiv nastavnika koji realizuju modul) • Objasne način izrade godišnjeg plana rada na osnovu uputstava • Objasne način izrade plana realizacije ishoda učenja na osnovu uputstava • Objasne način evidentiranja nastavnog časa u odjeljenjskoj knjizi na osnovu uputstava • Objasne način ocjenjivanja ishoda učenja u skladu sa kriterijumima za njihovo dostizanje, definisanim u obrazovnom programu • Objasne način zajedničkog ocjenjivanja više nastavnika koji realizuju modul • Objasne način evidentiranja ocjena u odjeljenjskoj knjizi, na zadatom primjeru 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	Koodinatori za praćenje realizacije obrazovnih programa (nastavnici stručnih modula imenovani od strane direktora za praćenje realizacije modularizovanih obrazovnih programa u srednjim stručnim i mješovitim školama)	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 25 učesnika Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online. U tom slučaju, broj učesnika može biti veći	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova	
Online realizacija programa	Da	

2.1.4. Program stručnog usavršavanja nastavnika za organizatora praktičnog obrazovanja

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Program stručnog usavršavanja za organizatora praktičnog obrazovanja</i>
Autori programa	Dr Miomir Despotović, Stefan Tomas, ETF
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Centar za stručno obrazovanje • Mehdiya Adrović, JU Srednja stručna škola Berane • Organizatori praktičnog obrazovanja koji su uspješno završili program stručnog usavršavanja nastavnika za organizatore praktičnog obrazovanja
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje organizatora praktičnog obrazovanja za planiranje, organizaciju i realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi za realizaciju praktičnog obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propisi za realizaciju praktične nastave u školskom obliku • Propisi za realizaciju praktičnog obrazovanja u dualnom obliku <p>Uloga, obim poslova i zadaci organizatora praktičnog obrazovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rad na saradnji škole i poslodavaca za realizaciju praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku • Stvaranje uslova za uspješnu saradnju • Planiranje realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca • Realizacija aktivnosti organizatora praktičnog obrazovanja <p>Obezbjeđenje kvaliteta praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uslovi za realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca • Alati i mehanizmi kontinuiranog praćenja organizacije i realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca • Provjeravanje i ocjenjivanje postignuća učenika na praktičnom obrazovanju kod poslodavca • Povratne informacije radi unapređenja kvaliteta realizacije
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje mogućnosti saradnje škole sa poslodavcima za pojedine obrazovne programe • Organizuje informativne sastanke sa učenicima, roditeljima/ nastavnicima i poslodavcima • Utvrđuje uslove za realizaciju praktične nastave kod poslodavca u saradnji sa nastavnicima praktične nastave

	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinira aktivnostima na izradi i potpisivanju ugovora za realizaciju praktične nastave (školski oblik), odnosno praktičnog obrazovanja (dualni oblik) • Učestvuje u saradnji sa nastavnicima praktične nastave, u izradi plana i rasporeda realizacije praktične nastave kod poslodavaca • Učestvuje u pripremi operativnih planova rada instruktora praktičnog obrazovanja, u saradnji sa nastavnicima praktične nastave • Kontroliše realizaciju obaveza učenika i poslodavca definisanih ugovorom između škole, učenika i poslodavca • Prati kvalitet realizacije praktičnog obrazovanja u školi i kod poslodavca i predlaže mjere za njegovo unapređenje • Prati prisustvo i postignuća učenika koji praktično obrazovanje realizuju kod poslodavca • Informiše i savjetuje učenike i roditelje o realizaciji praktičnog obrazovanja • Vodi elektronsku bazu podataka o učenicima na praktičnom obrazovanju kod poslodavca • Učestvuje u pripremi i organizaciji praktičnog, završnog i stručnog ispita u dijelu izrade praktičnog odnosno stručnog rada i razrednog ispita koji praktično obrazovanje realizuju kod poslodavca • Učestvuje u kreiranju promotivnih aktivnosti zajedno sa upravom škole i socijalnim partnerima • Sprovodi anketu sa poslodavcima, instruktorima praktičnog obrazovanja, učenicima i roditeljima • Priprema izvještaje o realizaciji praktičnog obrazovanja • Inicira stručno usavršavanje nastavnika praktičnog obrazovanja i instruktora praktičnog obrazovanja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja
	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/modul • Nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Ispunjeni zakonom propisani uslovi organizatora praktičnog obrazovanja	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 25	
Trajanje programa	jedan dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; igre uloga
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za stolovima i stolicama prilagođena za radionicu i grupni rad
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoj; Papir A4; Flomasteri
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.

2.1.5. Program stručnog usavršavanja nastavnika za instruktore praktičnog obrazovanja kod poslodavca

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Program stručnog usavršavanja nastavnika za instruktore praktičnog obrazovanja kod poslodavca</i>
Autori programa	Claus Nue Moller, ETF
Realizatori programa	Dr Miomir Despotović Centar za stručno obrazovanje Treneri koji su završili obuku za realizaciju programa za instruktore praktičnog obrazovanja
Kontakt osoba	Aleksandra Lalević
E-mail	aleksandra.lalević@cso.gov.me
Broj telefona	+38269391739
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje instruktora praktičnog obrazovanja za implementaciju obuke učenika stručnog obrazovanja kod poslodavca
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncept dualnog obrazovanja u sistemu srednjeg stručnog obrazovanja; 2. Pravni, finansijski i organizacioni okvir praktičnog obrazovanja kod poslodavca; 3. Planiranje praktičnog obrazovanja kod poslodavca; 4. Implementacija praktičnog obrazovanja kod poslodavca; 5. Praćenje i ocjenjivanje postignuća učenika na praktičnom obrazovanju kod poslodavca
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumiju ulogu instruktora praktičnog obrazovanja i smisao, ciljeve i principe organizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca; • Poznaju pravni, finansijski i organizacioni okvir obrazovanja kod poslodavca učenika stručnih škola; • Razumiju koncept obrazovanja, zasnovanog na ishodima učenja; • Planiraju praktično obrazovanje kod poslodavca za jednog ili više učenika stručnih škola koje je usaglašeno sa ishodima učenja obrazovnog programa i planom proizvodnje/procesom rada u preduzeću; • Vršu odabir odgovarajućih metoda i tehnika učenja i instruktaže; • Obezbeđuju okruženje, stimulativno za učenje; • Osposobljavaju učenika, imajući u vidu ishode učenja, definisane programom i radne aktivnosti u proizvodnom procesu; • Koriste odgovarajuće evidencije o dnevnoj prisutnosti, kontaktima sa stručnom školom i učenikom u periodu praktičnog učenja kod poslodavca; • Primjenjuju različite instrumente i metode procjenjivanja učeničkih postignuća;

	<ul style="list-style-type: none"> • Procjenjuju u kojoj mjeri je učenik postigao ishode učenja iz obrazovnog programa; • Vrednuju postignuća učenika; • Evaluiraju efektivnost planiranja i instruktaze 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja
	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama	Svi obrazovni programi/programi obrazovanja u stručnim školama
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta/modul • Nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Ispunjeni zakonom propisani uslovi za Instruktoru praktičnog obrazovanja	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; igre uloga	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima i stolicama prilagođena za radionicu i grupni rad	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri	
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati online.	

2.2. INOVATIVNI PRISTUPI NASTAVI I UCENJU

2.2.1. Do uspješne nastave kroz primjenu različitih metoda

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Do uspješne nastave kroz primjenu različitih metoda</i>	
Autori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Realizatori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Kontakt osoba	Odgovorna osoba mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić	
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com	
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Osnježavanje nastavnika za primjenu kreativnih nastavnih metoda koje su od izuzetne je važnosti za efekte nastave i može uticati na djelovanje drugih faktora koji su u nastavnom procesu neizostavni.</p> <p>Unaprijediti kompetencije nastavnika u primjeni različitih nastavnih metoda/tehnika učenja i podučavanja koje su u funkciji kreativne nastave. Stvaranje nastavne klime na času koja budi interes i stvaralaštvo kod svih učesnika; primijeniti adekvatne metode/tehnike u odgovarajućim nastavnim situacijama kojima se podstiče kreativnost i stvaralaštvo učenika.</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Nastavnik i učenik-kreativni medijatori nastavnog procesa; Metode/tehnike i njihova uloga u podsticanju kreativnosti - „Brainstorming“</p> <p>2. Tehnika kocka, šest šešira</p> <p>3. Umne mape</p> <p>4. Projekt metoda- Razvoj projekta.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Unapređivanje nastave i profesionalno osnaživanje nastavnika za primjenu kreativnih nastavnih metoda/tehnika.</p> <p>Polaznici će ovladati teorijskim znanjima o metodi šest šešira, tehnici kocka, umnim mapama, projekt metodi.</p> <p>Poboljšanje kvaliteta nastave adekvatnim izborom nastavnih metoda/tehnika.</p> <p>Jačanje motivacije učenika za učenje kreiranjem kooperativne klime u nastavi.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	Profesori predmetne nastave u srednjim školama, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - maksimum 30	
Trajanje programa	Jedan dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, šest šešira, tehnika kocka, umne mape, PPT prezentacije, studije slučaja, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, kooperativno učenje, grupni rad, rad u paru, timski rad, metoda demonstracije, radionice, brainstorming.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	Office 365 I Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptop-u. Treneri posjeduju tehničku podršku i uslove za rad.	

2.2.2. Primjena interaktivnih metoda u nastavi

Opšti podaci		
Naziv programa	Primjena interaktivnih metoda u nastavi	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociology	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Jačanje kompetencija nastavnika za realizovanje interaktivnih nastave kroz primjenu različitih metoda i tehnika.</p> <p>Razumjeti prednosti i karakteristike interaktivne nastave.</p> <p>Razumjeti pojam nastave/učenje i njene glavne karakteristike.</p> <p>Upoznati savremenu koncepciju nastave i uloge nastavnika.</p> <p>Prepoznati ulogu nastavnika u interaktivnoj nastavi.</p> <p>Upoznati najčešće klasifikacije metoda, kao i mogućnosti njihove primjene u nastavi.</p> <p>Uočiti prednosti i nedostatke pojedinih nastavnih metoda.</p> <p>Razumjeti vezu između postavljenih ciljeva časa i izbora metoda rada.</p> <p>Izvršiti adekvatan izbor i razumjeti značaj dobrog odabira.</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Interaktivna nastava, koncept interaktivne nastave, konkretizacija principa učenja, tehnike i metode u interaktivnoj nastavi, kriterijumi za izbor metoda i tehnika interaktivne nastave, priprema za čas interaktivne nastave, uloga nastavnika u interaktivnoj nastavi	
Očekivani ishodi po završetku programa	Upoznavanje sa karakteristikama interaktivnih metoda i mogućnostima primjene u nastavi. Praktična primjena, odabir i planiranje metoda	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30	

Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

2.2.3. Aktivne metode učenja projektna i integrativna nastava

Opšti podaci		
Naziv programa	Aktivne metode učenja - projektna i integrativna nastava	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Učesnici će se na ovom seminaru bliže upoznati sa projektnom i integrativnom nastavom, konceptom projektne i integrativne nastave i njihovom realizacijom u školi. Kroz praktične primjere projektne i integrativne nastave produbiće svoja znanja o ovim aktivnim metodama učenja. Na ovom seminaru učesnici će razviti sposobnost slušanja i uvažavanja tuđeg mišljenja, unaprijediti svoje nastavničke vještine i razviti sposobnost kritičkog mišljenja.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Projektna nastava: aktivna metoda učenja 2. Praktični primjeri projektne nastave 3. Aktivna metoda učenja: integrativna nastava 4. Praktični primjeri integrativne nastave	
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici će moći da: - Primjenjuju projektnu i integrativnu nastavu kao aktivne metode učenja u svom radu; - Kreiraju scenarije za časove projektne i integrativne nastave; - Realizuju godišnji plan i program projektne i projektne i integrativne nastave; - Osmišljavaju sa svojim učenicima aktivnosti povezane sa projektom i integrativnom nastavom.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Direktor • Pomoćnik direktora • Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - Maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualne aktivnosti, grupni rad, samostalni rad, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije,	

	grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	table, marker, kompjuter, projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft Teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je onlajn seminar korišćenjem tims naloga i VIBER aplikacije. Maksimalan broj učesnika online seminara je 30. Trajanje seminara: 1 dan, 8 sati efektivnog rada.

2.2.4. Obuka nastavnika za primjenu interaktivne i problemske nastave

Opšti podaci		
Naziv programa	Obuka nastavnika za primjenu interaktivne i problemske nastave	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Učesnici će se na ovom seminaru bliže upoznati sa radom sa učenicima kroz interaktivnu i problemsku nastavu, konceptom interaktivne i problemske nastave i njihovom realizacijom u školi. Kroz praktične primjere produbiće svoja znanja o mogućnostima rada i svim benefitima ovih aktivnih metoda učenja. Na ovom seminaru učesnici će razviti sposobnost slušanja i uvažavanja tuđeg mišljenja, unaprijediti svoje nastavničke vještine i razviti sposobnost kritičkog mišljenja, kritike i samokritike.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Interaktivna nastava kao aktivna metoda učenja 2. Praktični primjeri interaktivne nastave 3. Problemska nastava kao aktivna metoda učenja 4. Praktični primjeri problemske nastave	
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici će moći da: - Primjenjuju interaktivnu i problemsku nastavu u radu sa učenicima; - Kreiraju scenarije za časove interaktivne i problemske nastave; - Realizuju godišnji plan i program interaktivne i problemske nastave; - Osmišljavanju sa svojim učenicima aktivnosti povezane sa interaktivnom i problemskom nastavom.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Direktor • Pomoćnik direktora • Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova za prisustvu seminaru osim prijave od strane škola i motivisanosti za rad.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - Maksimalum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualne aktivnosti, grupni rad, samostalni rad, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	table, marker, kompjuter, projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je onlajn seminar korišćenjem tims naloga i VIBER aplikacije. Maksimalan broj učesnika online seminara je 30. Trajanje seminara: 1 dan, 8 sati efektivnog rada.

2.2.5. Problemska i projektna nastava kao metod za razvijanje istraživačkih sposobnosti kod učenika

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Problemska i projektna nastava kao metod za razvijanje istraživačkih sposobnosti kod učenika</i>	
Autori programa	Marija Vojinović i Jasna Zeković	
Realizatori programa	Marija Vojinović i Jasna Zeković	
Kontakt osoba	Marija Vojinović	
E-mail	marija.vojinovic@prona.org	
Broj telefona	+38267018811	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Usavršavanje vještina nastavnika za primjenu i realizaciju inovativnih metoda učenja. Podizanje nivoa funkcionalnog znanja učenika, motivacija za naučno-istraživačkim radom, unapređenje kvaliteta nastave, aktivno uključivanje učenika tokom nastavnog časa.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemska nastava kao inovativni model rada; 2. Projektna nastava kao inovativni model rada; 3. Artikulacija časa problemske/projektne nastave; 4. Praktični primjeri izvođenja problemske/projektne nastave; 5. Razvoj kreativnosti kroz pripremu, izvođenje i evaluaciju problemske/projektne nastave. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Na kraju programa učesnici će: <ul style="list-style-type: none"> - Shvatiti značaj primjene inovativnih metoda učenja; - Moći samostalno da kreiraju čas problemske/projektne nastave; - Znati da podstaknu učenike na samostalno istraživanje i zaključivanje. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program	/	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalan 30.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Monološka i dijaloška metoda, rad u grupama, probni model implementacije kroz radionice, diskusija.	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica/Sala kapaciteta 35 osoba
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	35 stolica, 15 stolova, projektor, platno, flip chart.
Online realizacija programa	Program se može realizovati online Microsoft Teams platforma Maksimalan broj učesnika je 30 Trajanje - 8 sati

2.2.6. Organizacija i izvođenje timske nastave

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Organizacija i izvođenje timske nastave</i>	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Jačanje kompetencija nastavnika za interdisciplinarnim, tematskim i timskim planiranjem i realizovanjem nastave Razumjeti prednosti i karakteristike timske nastave Razumjeti pojam nastave i njene glavne karakteristike Upoznati savremenu koncepciju nastave i uloge nastavnika u timskoj nastavi Upoznati različite modele timske nastave Planirati i primijeniti timsku nastavu u praksi Uočiti mogućnosti i nedostatke timske nastave	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Timska nastava, povezivanje sadržaja nastavnog programa, timsko planiranje i realizacija, primjeri iz prakse, prednosti i nedostaci timske nastave, strategije za efikasnu timsku nastavu, interdisciplinarna nastava	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene timsku nastavu kroz savremenu koncepciju nastave	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

2.2.7. Savremene tehnike učenja

Opšti podaci		
Naziv programa	Savremene tehnike učenja	
Autori programa	mr Sava Kovačević i Aleksandra Radoman	
Realizatori programa	Centar za obuku i obrazovanje	
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman	
E-mail	coo.montenegro@gmail.com	
Broj telefona	+38267503837	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobiti nastavnike za razumijevanje savremenih metoda učenja i nastave; • Sposobnost nastavnika da osjeti; • Osjetljivost za različite stilove učenja kod učenika; • Razumijevanje i vođenje usmjerenog učenja na internetu 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Efektivno i efikasno učenje • Stilovi učenja usmjereni na postignuća • Tehnologija učenja i nastave • Savremene tehnike učenja • Istraživačke metode učenja • Učenje putem mentalnih mapa • Usmjerenost na učenje na internetu - konektivizam 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Očekivani efekti na teorijskom i praktičnom planu su usvajanje, ali i primjena, kompetencija navedenih pod tačkom iznad, u radu sa učenicima/ama u okviru obrazovnog procesa. Očekivani efekat je da će nastavnici/e razumjeti važnost svoje uloge u kreiranju kvalitetnog učenja za učenike. Nastavnici/e će biti sposobni da primjenjuju i koriste savremene tehnike učenja; Biće osposobljeni da primjenjuju mentalne mape u učenju i selektovano učenje; Razumiju konektivizam kao savremenu teoriju učenja i znaju da organizuju vođeno učenje na internetu.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Stručni saradnici • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost.	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	broj učesnika u grupi od 15 do 35.
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, tutorijali i foto priče, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Program se realizuje u prostorijama škole koja je zainteresovana za program ili u prostorijama organizacije. Prostor je prostoran pogodan za izvođenje interaktivnog rada u krugu i rada u grupama, topao i svijetao sa mogućnostima rada na kompjuterima.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Za realizovanje programa je potreban projektor, laptop i projekciono platno.
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem Zoom platforme ili Microsoft Teams platforme. Broj učesnika je od 20 do 35 učesnika.

2.2.8. Zakoračite u Nearpod svijet: Kako aktivirati učenike i napraviti da svaka lekcija bude interaktivna

Opšti podaci		
Naziv programa	Zakoračite u Nearpod svijet: Kako aktivirati učenike i napraviti da svaka lekcija bude interaktivna	
Autori programa	Tamara Lakušić i Olivera Rogonjić	
Realizatori programa	Tamara Lakušić i Olivera Rogonjić	
Kontakt osoba	Tamara Lakušić i Olivera Rogonjić	
E-mail	tamara.lakusic@eko-pg.edu.me olivera.rogonjic@eko-pg.edu.me	
Broj telefona	067/201-084; 067/397-208	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Unapređivanje nastave kreiranjem interaktivnih nastavnih sadržaja i angažovanje učenika u online i tradicionalnom okruženju. Upoznavanje sa mogućnostima i primjenom Nearpod platforme i BYOD koncept nastavom.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa platformom Nearpod - Kako pristupiti Nearpod platformi - Kreiranje lekcije - Kako pokrenuti lekciju i podijeliti kod - Pridruživanje učenika lekciji - Dozvole za učenike - Izvještaji (kako pristupiti učeničkim odgovorima) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Osposobiti i podstaknuti nastavnike na upotrebu digitalnog okruženja za formativno vrjednovanje ostvarenosti ishoda učenja. Sticanje vještine rada sa Nearpod platformom.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	/	/
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama 	
Uslovi za uključivanje u program	/	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 20, a maksimalni je 25.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će koristiti tokom seminara su: radionice interaktivnog tipa, grupni rad, davanje i primanje povratne informacije, PowerPoint prezentacije, grupne, diskusije, grupne prezentacije, kooperativno učenje, video i audio zapisi.	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica i Microsoft Teams platforma
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, mobilni telefon, papir, olovka, stikeri
Online realizacija programa	Microsoft Teams platforma, računar, mobilni telefon

2.2.9. Educaplay za aktivnu nastavu

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Educaplay za aktivnu nastavu</i>	
Autori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović	
Realizatori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović	
Kontakt osoba	mr Nada Mitrović	
E-mail	pedagogica@os-mllatovic.edu.me ; ljuovic@gmail.com	
Broj telefona	+382 68 033 830	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje učesnika/ca sa pojmom i vrstama edukativnih igara kao nastavnog sredstva za realizaciju aktivne nastave usmjerene na učenika. • Osposobljavanje nastavnika/ca za primjenu online edukativnih igara (kviz, osmosmerka, ukrštene riječi, rebus, zagonetke, igra popuni prazno polje, pronađi riječi, igra memorije) u svim fazama nastavnog časa. • Upoznavanje učesnika/ca sa značajem i svrhom Educaplay alata u interaktivnoj nastavi. • Osposobljavanje nastavnika/ca za vrednovanje učeničkih postignuća primjenom Educaplay alata. • Osposobljavanje nastavnika/ca za izradu pripreme za čas koja sadrži edukativne igre. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Savremene metode u nastavi. • Strategije za misaonu aktivizaciju učenika. • Didaktički principi u funkciji realizacije aktivne nastave. • Primjena digitalnih alata za kreiranje aktivnosti u savremenoj nastavi. • Provjera učeničkih postignuća primjenom Educaplay alata. • Definisanje strukturnih elemenata pripreme za čas. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici/ce će nakon seminara moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumiju značaj savremenih nastavnih sredstava. • Primijene edukativne igre kao nastavno sredstvo. • Kreiraju edukativne igre u Educaplay okruženju. • Vrednuju (praćenje i ocjenjivanje) postignuća učenika primjenom edukativnih igara. • Primijene edukativne igre u realizaciji nastavnog časa. • Unaprijede lične digitalne kompetencije. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni u svim obrazovno-vaspitnim ustanovama Crne Gore.	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 40
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, diskusije, prezentacija rada po grupama, brainstorming, individualna aktivnost, rad u paru, metoda razgovora, praktični rad, kritička refleksija, evaluacija obuke.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima za radioničarski tip rada.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računari, projektor, platno (ili pametna tabla), internet konekcija, flip čart, stikeri, markeri u boji.
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem MS Teams platforme. Broj učesnika u online realizaciji seminara je od 20 do 40. Seminar traje 1 dan/8h (6 sati efektivnog rada).

2.2.10. Inovativne metode učenja - primjena edukativnih aplikacija u nastavi

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Inovativne metode učenja - primjena edukativnih aplikacija u nastavi</i>
Autor programa	Mehdija Adrović
Realizator programa	Mehdija Adrović
Kontakt osoba	Mehdija Adrović
E-mail	bato.adrovic@sss-ba.edu.me
Broj telefona	069/888-023
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Podrška nastavnicima osnovnih i srednjih škola koji izvode nastavu iz svih oblasti. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces.</p> <p>Specifični ciljevi programa: Razumijevanje i ovladavanje osnovnim principima grafičkog dizajna Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja potrebnog za rad sa edukativnim aplikacijama Osposobljavanje polaznika za samostalno korišćenje edukativnih aplikacija Osposobljavanje polaznika za samostalno pripremanje, nastavnog materijala</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p style="text-align: center;">1. Izazovi u modernoj nastavi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Motivacija - Priprema edukativnih materijala - Kako poboljšati nastavni proces <p style="text-align: center;">2. Padlet u nastavi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opis aplikacije - Kreiranje naloga - Primjeri board tabli u padletu - Prikaz primjera dobre prakse - Izrada sopstvene table <p style="text-align: center;">3. MENTIMETER</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako se registrovati - Radno okruženje - Odabir paketa - Kreiranje interaktivnih slajdova i infografike - Interakcija sa učenicima <p style="text-align: center;">4. KAHOOT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje kviza - Kreiranje interaktivnih kvizova kroz igru

	<ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje grupnog i individualnog kviza - Manipulacija sa bibliotekom postojećih kvizova <p style="text-align: center;">5. PLICKERS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radno okruženje - Registracija učenika na platformu - Izrada Plickers kartica - Odgovori putem skeniranja telefonom <p style="text-align: center;">6. IZRADA PRIMJERA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada primjera u padletu - Izrada primjera u Mentimetru - Izrada kviza u Kahootu - Izrada kviza u Plickersu - Čuvanje podataka o svim testovima učenika <p style="text-align: center;">7. EVALUACIJA</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka obuke i implementacije naučenog tokom obuke, nastavnici će umjeti da:</p> <p>Savladaju osnove korišćenja modernih inovativnih edukativnih aplikacija u kreiranju nastavnog materijala.</p> <p>Samostalno upotrebljavaju edukativne aplikacije u nastavnom procesu.</p> <p>Izrade i pripreme nastavni materijal koristeći edukativne aplikacije.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Ova oblast je primjenjiva za sve obrazovne programe / programe obrazovanja.	Primjenjivo je za sve predmete i za sve module u okviru svakog obrazovnog programa i svih vannastavnih i vanškolskih aktivnosti i takmičenja
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-30	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije,	

	<p>individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije. Naglasak je na radioničkom radu učesnika tokom obuke i njihovoj međusobnoj interakciji i interakciji s trenerima uz kratke teorijske uvode za svaku od predviđenih tema.</p> <p>Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online.</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima.</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Laptop/desktop računari i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radioničarski rad;</p> <p>Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.</p> <p>Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova</p>
Online realizacija programa	<p>Laptop/desktop i internet konekcija, Microsoft Teams, 70 učesnika</p>

2.2.11. Učenje i savremena tehnologija

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Učenje i savremena tehnologija</i>
Autori programa	Nada Orbović i Andrijana Bogetić
Realizatori programa	Nada Orbović i Andrijana Bogetić
Kontakt osoba	Nada Orbović i Andrijana Bogetić
E-mail	nadao@t-com.me ; polaris13@t-com.me
Broj telefona	069993591, 068723535, 067406404
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osnaživanje učesnika seminara sa pojmom učenje i modelima učenja, sa ciljem da olakšamo sebi, a i djeci učenje kao i sticanje novih znanja i vještina;</p> <p>Upoznavanje učesnika seminara sa prednostima savremene tehnologije u nastavnom procesu, kao i sa različitim mogućnostima primjene savremene tehnologije na času, sa ciljem sticanja znanja a kasnije i primjeni tog znanja u svakodnevnom životu i radu;</p> <p>Podizanje nivoa znanja nastavnika o sigurnom i pravilnom korišćenju savremene tehnologije, načinu kako iskoristiti mobilni telefon i internet na produktivan način na času;</p> <p>Podizanje nivoa znanja nastavnika o tome kako savremena tehnologija može pomoći djeci i mladima u sticanju znanja i učenja - primjena filma na času sa porukom „Ne možeš ih pobijediti, pridruži im se“.</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učenje i modeli učenja; 2. Savremena tehnologija i njihova primjena u procesu učenja; 3. Iskoristiti mobilni telefon i internet na času na produktivan način; 4. Primjena filma na času - ne možeš ih pobijediti, pridruži im se.
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici seminara objašnjavaju i razumiju široku primjenu savremene tehnologije, prednosti savremene tehnologije u nastavnom procesu, kao i različite mogućnosti primjene savremene tehnologije na času, sve sa ciljem sticanja znanja a kasnije i primjeni tog znanja u svakodnevnom životu i radu;</p> <p>Objašnjavaju sigurno i pravilno korišćenje savremene tehnologije, načine kako iskoristiti mobilni telefon i internet na času na produktivan način;</p> <p>Učesnici seminara znaju kako savremena tehnologija može pomoći djeci i mladima u sticanju znanja i učenja - primjena filma na času sa porukom „Ne možeš ih pobijediti, pridruži im se“.</p>

	Ovaj program treba shvatiti kao pomoć djeci, ali i odraslima da uoče i da shvate da ono što nam je dato može biti i na korist - dati su nam mobilni telefoni i internet pa hajde da ih iskoristimo kako bi sa njima pojačali i proširili svoje vidike i znanje.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Direktori i pomoćnici direktora • Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 20 a maksimalni broj učesnika u grupi je 30.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda predavanja i demonstracija pomoću prezentacija i video materijala, samostalni rad i rad u grupi, radionice i interaktivno učenje.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica ili zbornica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Kompjuter, bim projektor, čart tabla, čart papiri, markeri, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	<ul style="list-style-type: none"> - Online seminar Microsoft Teams platforma. - Minimalni broj učesnika u grupi je 20, a maksimalni broj je 30. - Jedan dan, 6 sati efektivnog rada odnosno 8 školskih časova. 	

2.2.12. Uticaj savremenih obrazovnih metoda na uspjeh učenika

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Uticaj savremenih obrazovnih metoda na uspjeh učenika</i>
Autori programa	Olivera Lučić, diplomirani biolog, profesor biologije, ekologije i zaštite životne sredine, higijene, JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola, Nikšić Stanislavka Tomašević, diplomirani učitelj, JU Osnovna škola "Braća Labudović", Nikšić
Realizatori programa	Olivera Lučić, diplomirani biolog, profesor biologije, ekologije i zaštite životne sredine, higijene, JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola, Nikšić Stanislavka Tomašević, diplomirani učitelj, JU Osnovna škola "Braća Labudović", Nikšić
Kontakt osoba	Olivera Lučić
E-mail	olivera.lucic@eus-nk.edu.me
Broj telefona	+382 68 835 263
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Razviti teorijske i praktične kompetencija nastavnika u primjeni različitih nastavnih metoda. • Osavremenjivanje i unapređenje nastavnog procesa. • Podizanje kvaliteta rada nastavnika za realizaciju časova sa savremenim nastavnim metodama zasnovanim na aktivnom radu učenika. • Učiniti pomake u didaktičkom oblikovanju vaspitno-obrazovnog procesa; stvoriti nastavnu situaciju koja budi interes i stvaralaštvo kod učesnika različitim aktivnostima, odnosno aktivnim nastavnim oblicima i metodama rada; primijeniti adekvatne motivacione metode u odgovarajućim nastavnim situacijama. • Stvaranje ambijenta u kome je moguće aktivno, kompleksno i napredno učenje u cilju poboljšanja uspjeha. • Unaprijediti kompetencije nastavnika za izvođenje nastave primjenom savremenih obrazovnih metoda.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Savremene obrazovne metode i njihovi efekti na učenje, vrste metoda i njihova upotreba u nastavnom procesu.</p> <p>2. Korišćenje igre ili elemenata igre u nastavnom procesu s ciljem ostvarivanja unaprijed zadatih vaspitno-obrazovnih ishoda:</p> <p>-prednosti igre kao nastavne metode,</p> <p>-kako izabrati načine primjene igre koji su u skladu sa željenim ishodima učenja,</p> <p>3. Projektna nastava:</p> <p>- primjeri projektne nastave,</p> <p>- prednosti i mane projektne nastave</p>

	<p>-Kriterijumi za ocjenjivanje rada učenika u projektu, debati i igri.</p> <p>4.Kreiranje debate</p> <p>-informisati se o različitim vrstama debata</p> <p>-informisati se o načinu kreiranja debate.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>-Unaprijeđen pristup nastavi kroz kontinuiranu primjenu savremenim obrazovnih metoda u nastavi;</p> <p>-Unaprijeđene kompetencije nastavnika za primjenu savremenih metoda u nastavi;</p> <p>-Unaprijeđene kompetencije za primjenu metoda igrifikacije, debate, projektne nastave;</p> <p>-Unaprijeđene kompetencije za definisanje kriterijuma ocjenjivanja za projektnu nastavu i debatu;</p> <p>-Unaprijeđene kompetencije nastavnika da djeluju kao motivatori i voditelji nastavnog procesa.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz svih oblasti o Nastavnici praktične nastave iz svih oblasti o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda škole o angažovanju u školi ili kod organizatora obrazovanja odraslih.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15 do 30 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivna obuka, radionice, kombinacija deduktivnog i induktivnog metoda rada.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu Prostorija sa lakim pristupom, po mogućstvu u prizemlju zgrade	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, flomasteri, table, kreda, LCD projektor, laptop Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu u nastavi, materijal za oglede, obezbjeđuju treneri)	

Online realizacija programa	<p>Program se može realizovati kao online seminar preko Microsoft Teams platforme ili online platforme Zoom</p> <p>Minimalna oprema je računar (laptop ili desktop) sa operativnim sistemom Windows 7 ili novijim; dobru vezu sa internetom i da umiju da koriste neki od programa za pregledanje internet sadržaja (Google Chrome, Firefox Mozilla...)</p> <p>Potrebno je da učesnici imaju uređaj sa instaliranom Microsoft Teams ili platformom Zoom, kao i pristup internet.</p>
------------------------------------	--

2.2.13. Izrada multimedijalnog priručnika za nastavu

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada multimedijalnog priručnika za nastavu</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Standardizovanje nastave po pojedinim predmetima u ustanovama vaspitanja i obrazovanja Crne Gore kroz izradu i korišćenje univerzalnih priprema za časove u formi programiranih-multimedijalnih priručnika; • Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja personalizovanog programiranog-multimedijalnog priručnika, univerzalnog tipa; • Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave; • Podsticanje nastavnika za kreativniji rad upotrebom standardnih i specifičnih softverskih alata; • Podsticanje jačeg uključivanja stručnih aktiva u školama u cilju što kvalitetnijeg izvođenja nastavnih sadržaja; • Podsticanje postupka standardizovanja testova, pismenih zadataka, priručnika, laboratorijskih vježbi i sl. uz ostavljanje dovoljno prostora nastavniku za promjene koje predstavljaju njegov lični pečat času i konkretnom nastavnom sadržaju; • Unapređenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima; • Postizanje sveukupno boljih rezultata učenika iz stručnih, ali i iz svih drugih predmeta u toku školovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>1. Uvod u multimediju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, karakteristike i klasifikacija elektronskih multimedijalnih sadržaja • Izvori multimedijalnih sadržaja: edukativni CD-DVD, baze znanja, elektronski testovi • Multimedija, hipermedija i računarska grafika kao pokretači aktivnog učenja • Zvuk, video, govor, slike, animacije i tekst <p>2. Kreiranje multimedijalnih nastavnih materijala i njihovo dodavanje u elektronski priručnik</p> <ul style="list-style-type: none"> • OFFICE paket • Izrada animacija, obrada slike, govora i zvuka u jednostavnim računarskim programima <p>3. Izrada programiranih sadržaja</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Presentacija gotovog udžbenika iz predmeta „Elektronika“ za elektrotehničku struku • Tehnike dizajniranja udžbenika • Tehnike dizajniranja elektronskih testova • Tehnike ažuriranja udžbenika <p>4. Presentacija završnih radova polaznika</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olakšaju sebi rad u učionici standardizacijom nastavnih sadržaja; • Podignu digitalne kompetencije praćenjem novih tehnika i tehnologija; • Postignu bolje rezultate uspjeha učenika kroz kontinuirano usavršavanje obrazovno-vaspitnog procesa u cjelini; • Unaprijede kvalitet i inovativni pristup u svom radu kao i kvalitet rada škole u cjelini. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih modula	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za polaznike koji posjeduju bazična znanja iz programiranja I IT predviđen je visok nivo razrade tema i realizacija složenog praktičnog projektnog zadatka, kroz primjenu novih softverskih alata; • Za polaznike bez početnih znanja predviđen je redukovani (prilagođeni) nivo razrade tema i realizacija jednostavnog programiranog udžbenika upotrebom Visual Basic softverskog paketa. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Učesnici programa donose svoje pokretne računare sa instaliranim paketom Office i Windows media player, ili su isti obezbijedeni od strane ustanove koja naručuje edukaciju; • Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (projektor, projekciono platno, laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za 	

	upotrebu softvera), uključujući i softvere (Visual Basic 2008, Dev C++, SQL, Movie Maker, Corel Draw 12, Sound Forge 8.0, Photoshop 7.0, Sony Vegas 8.0, Flash, Xara, HuperSnap, Fireworks 2004, Diagram Designer, Circuit Maker 2000, Electronics Worcbench, Tina8 Industrial, Logo Soft 6.1 i 7.0, Circuit Wizard), obezbjeđuje IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

2.2.14. Motivacija djece i mladih za učenje

Opšti podaci		
Naziv programa	Motivacija djece i mladih za učenje	
Autori programa	Miluša Žugić i Nada Orbović	
Realizatori programa	Miluša Žugić i Nada Orbović	
Kontakt osoba	Miluša Žugić	
E-mail	milusa.zugic@gmail.com	
Broj telefona	069 471 963	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>- Jačanje kapaciteta nastavnog kadra da nastavu obogate novim sadržajima i na taj način aktiviraju i motivišu učenike za rad.</p> <p>- Osnježavanje nastavnika da podstiče razvoj svih sposobnosti i vještina učenika, motiviše ih za nastavu, uči da programiraju, a samim tim analitički i kritički razmišljaju.</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzroci i razlozi nezainteresovanosti djece i mladih za učenje; 2. Očekivanja od strane nastavnika u pogledu učeničkih postignuća; 3. Stvaranje pozitivnih radnih navika; 4. Upotreba savremenih tehnologija kao podsticaj za učenje; 5. Motivisanje učenika za rad upotrebom micro:bit-a u nastavi i njegovi pozitivni efekti za učenike i nastavni proces; 6. Kada korisno prelazi u štetno (pretjerana upotreba kompjutera i telefona). 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici primjenjuju stečeno znanje, objašnjavaju ga i znaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Načine na koje možemo motivisati učenike za učenje; - Načine na koje možemo uticati na učenike da ocjene ne doživljavaju kao svoj krajnji cilj, i da ne uče zbog ocjena već zbog povećanja nivoa znanja i širenja vidika; - Probleme koji se javljaju tokom učenja; - Načine na koje možemo povezati gradivo sa stvarnim životom; - Primjere kako kompjuter, odnosno internet, sputava, a kako podstiče kreativnost; - Tehnike kritičkog mišljenja, analitičkim razmišljanjem i upotrebom micro:bita u nastavi. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
		-

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Direktori i pomoćnici direktora • Stručni saradnici
Uslovi za uključivanje u program	Svi zainteresovani prosvjetni radnici koji žele da rade na motivaciji učenika za učenjem i razmijene iskustva u vezi sa tim
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 20, a maksimalni broj učesnika u grupi je 30.
Trajanje programa	Jedan dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda predavanja i demonstracija pomoću prezentacija i video materijala, samostalni rad i rad u grupi, radionice i interaktivno učenje
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Program se realizuje u vaspitno obrazovnim ustanovama učesnika
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Trenerice posjeduju neophodnu tehničku opremu za realizaciju seminara: laptop-ove, video projektor, flip chart tablu i ostalu potrebnu opremu
Online realizacija programa	Microsoft Teams platforma i moodle platforma

2.2.15. Motivacione tehnike u nastavi

Opšti podaci	
Naziv programa	Motivacione tehnike u nastavi
Autori programa	Sanja Perić, Lazar Macanović, Sonja Ilić, NVO „Olimpijski duh”
Realizatori programa	Sanja Perić, Lazar Macanović, Sonja Ilić, NVO „Olimpijski duh”
Kontakt osoba	Sanja Perić
E-mail	sanjicaperic@gmail.com
Broj telefona	+382 67 246 994
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Bolje razumijevanje značaja, specifičnosti i pravila savremene pedagoške prakse; • Usavršavanje na ličnom i profesionalnom nivou uz praktične metode i osposobljavanje polaznika za primjenu motivacionih tehnika u nastavi; • Poznavanje i samostalno korišćenje metoda i tehnika za motivaciju učenika; • Razvijanje kriterijuma za procjenu kvaliteta standardnih metoda nastavničkog rada; • Obuka nastavnika za primjenu novih metoda nastavničkog rada; • Sticanje vještine prepoznavanja struktura i pojava oblika intelektualne, umjetničke i psihomotorne sposobnosti učenika; • Obuka nastavnika za rad sa novim motivacionim tehnikama; • Podizanje nivoa svijesti nastavnika i pedagoga o greškama pri procjeni znanja; • Podsticanje nastavnika za korišćenje novih instrumenata za motivaciju učenika; • Podsticanje korišćenja ček listi, upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor), koji se ispunjavaju od strane učenika u razredu, kao i upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Podsticanje nastavnika da koriste skale procjene, liste za provjeru i ostale metode koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Podsticanje nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) na korišćenje vlastitih upitnika, osmišljenih na temelju analiza postojećih instrumenata za motivacione tehnike rada u školskoj praksi; • Podsticanje napredovanja i razvoj učenika putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa;
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Standarne motivacione metode u novom dobu • Nove motivacione tehnike za rad sa učenicima • Da li je ocjena mjerilo znanja

	<ul style="list-style-type: none"> • Greške pri procjeni znanja učenika • Profil djece nove generacije: - Posebne sposobnosti - Interesovanja - Učenje - Motivacija - Kreativnost - Osobine ličnosti <ul style="list-style-type: none"> • Grupe djece koja podbacuju • Identifikacija potreba i interesovanja djece • Predstavljanje osnovnih pedagoških strategija u podsticanju motivisanosti djece za rad i učenje • Obrazovna rješenja - Segregacija - Akceleracija - Obogaćivanje programa <ul style="list-style-type: none"> • Principi rada motivacionim tehnikama • Roditelj i motivisano dijete • Profil i kompetencije poželjnog nastavnika kao model motivacije • Instrumenti za procjenu motivisanosti - Korišćenje ček listi - Korišćenje upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) - Korišćenje upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese - Korišćenje skala procjene, lista za provjeru i ostalih metoda koje se koriste u procesu motivacije - Korišćenje vlastitih upitnika, od strane nastavnika, osmišljenih za identifikaciju motivisanih učenika <ul style="list-style-type: none"> • Motivacione tehnike u obrazovanju u zemljama EU • Vježbanja u pravcu podizanja nivoa motivisanosti kod učenika u osnovnim i srednjim školama, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa • Predstavljanje priručnika koji će biti podijeljen polaznicima
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena pedagoška praksa; • Osposobljen pedagoški kadar za primjenu motivacionih tehnika u radu sa učenicima; • primjena novih metoda motivacionih tehnika; • Polaznici će izgraditi kriterijume za procjenu kvaliteta nastavnčkog rada; • Polaznici će steći vještine prepoznavanja motivisanosti učenika za rad i učenje; • Polaznici će podići svijest o greškama koje se prave prilikom procjene znanja; • Polaznici će steći vještinu korišćenja instrumenata za procjenu znanja;

	<ul style="list-style-type: none"> • Polaznici će biti osposobljeni za korišćenje ček listi i upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) • Polaznici će biti obučeni za samostalno kreiranje i primjenu upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Polaznici će biti osposobljeni za primjenu skala procjene, lista za provjeru i ostalih metoda koje se koriste kao motivacioni proces; • Polaznici će steći vještinu korišćenja vlastitih upitnika za identifikaciju motivisanosti učenika koji se koriste u školskoj praksi; • Polaznici će intenzivnije podsticati, motivisati učenike - putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa; • Polaznici će uticati na to da u našem obrazovnom sistemu nastava bude prilagođena svim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Direktori i pomoćnici direktora • Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>Po potrebi, neophodno da polaznici budu i korisnici Teams platforme.</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću.</p> <p>Diskusija i pronalaženje rješenja za konkretne situacije kroz predavanja i razmjenu iskustava, kao i praktične vježbe. Prezentacije i rad na konkretnom zadatku, uz metode testiranja;</p> <p>Nove motivacione tehnike i metode.</p> <p>Primjena standardiziranih mjernih instrumenata.</p> <p>Upitnici i evaluacija.</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> - Teams platforma (po potrebi). - Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće. 	

<p>Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (samo po eventualnoj potrebi); • Dobra internet konekcija. • Projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojijima se organizuje seminar.
<p>Online realizacija programa</p>	<p>Predviđena je i online realizacija programa preko Teams platforme (samo u slučaju da to iziskuju uslovi u okruženju). Broj učesnika je od 15 do 30, a trajanje programa je 8h (1 dan).</p>

2.3. VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE POSTIGNUĆA UČENIKA

2.3.1. Kreiranje testova u nastavi

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Kreiranje testova u nastavi</i>
Autori programa	mr Sava Kovačević, Milica Pajović
Realizatori programa	mr Sava Kovačević, Milica Pajović
Kontakt osoba	Sava Kovačević
E-mail	Kovacevic.sava@gmail.com
Broj telefona	+38267616055
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastavnog procesa u ocjenjivanju i provjeravanju učenika u kom učenik ima centralnu ulogu</p> <p>Specifični ciljevi programa: Učesnici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none">-Razumiju različite tipove testiranja-Kreiraju različite tipove pitanja i zadataka-Dizajniraju test prema spodobnostima i mogućnostima učenika-Primjenjuju online testove u nastavi-Vrednuju i analiziraju testove nakon testiranja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">1. Ocjenjivanje i testiranje učenika2. Tipovi zadataka3. Postavljanje pitanje4. Elektronsko testiranje - Testmoz, Google upitnik, Free on-line Survey5. Kreiranje kvizeva - KUBBU, QuizRevolution6. Kreiranje testova u nastavi7. Vrednovanje i analiza testova
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Učesnici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none">-Razumiju različite tipove testiranja-Kreiraju različite tipove pitanja i zadataka-Dizajniraju test prema spodobnostima i mogućnostima učenika-Primjenjuju online testove u nastavi-Vrednuju i analiziraju testove nakon testiranja <p>Očekivani efekti na teorijskom i praktičnom planu su usvajanje, ali i primjena, kompetencija navedenih pod tačkom iznad, u svakodnevnom radu sa učenicima/ama u okviru obrazovnog procesa. Očekivani efekat je da će nastavnici/e razumjeti važnost svoje uloge u kreiranju testova za učenike/ce. Online testiranje, do sada, nije bila praksa</p>

	nastavnika u Crnoj Gori, pa je ovo još jedan od seminara u nizu koji će doprinijeti unapređenju nastavnog procesa.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama	
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalni 35	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	interaktivne radionice ili online radionice na moodle aplikaciji za nastavnike, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, tutorijali i foto priče o korišćenju online testova u nastavi, on-line diskusije, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m ² pogodna za rad u krugu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart tabla	
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem Zoom platforme ili Microsoft Teams platforme. Broj učesnika je od 15 do 35.	

2.3.2. Elektronski kvizovi, asocijacije i testovi

Opšti podaci	
Naziv programa	Elektronski kvizovi, asocijacije i testovi
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Unapređivanje digitalnih kompetencija učenika i nastavnika i upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u realizaciji obrazovno-vaspitnog procesa. Obučiti polaznike za kreiranje elektronskih kvizova, asosojacija i testova za svoje predmete, koje će moći konkretno primjeniti u nastavnom procesu, kao i razmjenjivati postojeća pitanja i kvizove, asosojacije i testove sa kolegama koji predaju iste predmete. Sticanje znanja i usvajanje novih informacija o tehnologijama za izradu elektronskih kvizova, asosojacija i testova. Razvijanje sposobnosti kreiranja pitanja u elektronskoj formi, korišćenjem različitih tipova pitanja i programskih alata. Postići da učesnici seminara izrade konkretne kvizove, asosojacije i testove, koje će dati svojim učenicima, a da povratnim informacijama podijele svoja iskustva sa ostalim polaznicima i realizatorom. Unapređenje komunikacije i saradnje između nastavnika, razvijanje projekata i njihova razmjena. Zahvaljujući brzom razvoju elektronike i informacione tehnologije, pedagoška tehnologija postaje sve modernija i inspirativnija, i za učenike i za nastavnike. Zahvaljujući upotrebi novih tehnologija, nastavni sadržaji mogu biti dostupni učenicima i nastavnicima uvijek i svuda, u različitim oblicima, omogućavajući im na taj način neometanu i konstantnu saradnju. Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija

Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Kreiranje kvizova znanja u PowerPoint-u • Kreiranje asocijacija u PowerPoint-u • Kreiranje anketa i testova u Microsoft Forms-u • Kreiranje različitih aktivnosti u programu Wordwall (kviz, test, povezivanje pojmova, čudnovati krug, ukrštenice, dijagram sa okvirima, anagrami, lavirint, osmosmjerka i dr. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Polaznici će znati da rade u besplatnim aplikacijama za izradu različitih tipova kvizova, asocijacija i testova i savladati vještine korištenja i primjene u praksi tih alata. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 15	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka interaktivnog tipa, metoda rada na računaru • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni, grupni i individualni oblik rada 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.	

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem platforme Zoom ili Microsoft Teams. Nastavnici treba da imaju računare sa aplikacijom PowerPoint. Maksimalan broj učesnika 30. Trajanje dva dana.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 ili Windows 10 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, Google Chrome ili Mozilla Firefox).

2.3.3. Izrada multimedijalnih elektronskih testova

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada multimedijalnih elektronskih testova</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omogućavanje nastavnicima da formiraju princip provjeravanja i ocjenjivanja postignuća učenika kroz nivo ostvarenja ishoda učenja modularnih nastavnih planova i programa, kao mjere kvaliteta nastavnog procesa 2. Upoznavanje nastavnika sa metodologijom ocjenjivanja u stručnim školama, u dijelu izrade testova i njihovog vrednovanja 3. Osposobljavanje nastavnika svih struka za izradu elektronskih testova u različitim programima i njihova primjena u lokalnoj i globalnoj mreži 4. Modernizacija nastavnog procesa primjenom novih informacionih tehnologija 5. Osposobljavanje nastavnika za izradu ONLINE testova kroz izradu baza podataka
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 2. Metodologija ocjenjivanja u stručnim školama <ul style="list-style-type: none"> • Vrste testova u procjeni ishoda učenja, testovi znanja • Tipovi pitanja u testovima • Vrste zadataka u testovima, specijalni tipovi zadataka • Prednosti i nedostaci „papirnih” testova • Prednosti i nedostaci elektronskih testova 3. Programi za izradu elektronskih testova <ul style="list-style-type: none"> • Pregled standardnih programa za izradu elektronskih testova: WORD, EXCEL i HTML • Primjer testova u standardnim programima • Pregled novijih programa za izradu ONLINE testova: QUIZ FABER, HOT POTATOES-izgled virtualnog edukativnog okruženja • Izrada elektronskih testova pomoću online aplikacija (Google Forms) • Kreiranje učeničkih i administratorskih naloga, lokalno i globalno upravljanje 4. QUIZ FABER softver za izradu elektronskih testova znanja <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija softvera

	<ul style="list-style-type: none"> • Radno okruženje programa-podešavanje • Izrada multimedijalnog testa • Podešavanje vrednovanja i ocjenjivanje rezultata testa od strane programa • Eksportovanje testa u HTML i WML-podrška za CHARSET • Podešavanje HTML radnog okruženja • Izrada testova iz struke u instaliranom softveru <p>5. HOT POTATOES softver za izradu elektronskih ONLINE testova znanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalacija programa • Radno okruženje i podešavanje programa • Pregled pomoćnih programa softvera: JQuiz, JMatch, JMIX, JCross, JCloze • Masher softver za spajanje • Kreiranje WEB stranice testa i njeno postavljenje na server • Kreiranje testa na HD i njegovo pokretanje u LAN mreži bez Internet konekcije • Podešavanje programa- bodovanje testa- ocjenjivanje • Izrada testova iz struke u instaliranom softveru <p>6. Definicija konkretnih zadataka polaznika-prezentacija završnih radova.</p>	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Formiraju principe provjeravanja i ocjenjivanja postignuća učenika modularnih nastavnih planova i programa kroz objektivne procjene ishoda učenja, kao mjere kvaliteta nastavnog procesa ○ Koriste virtuelna edukativna okruženja za izradu elektronskih ONLINE testova - Word, Excel, Quiz Faber, Hot Potatoes, Google Forms ○ Eksportuju kreirane testove u HTML programski kod, podešavanjem WEB stranice ○ Kreiraju trajnu bazu testova-pitanja i njeno postavljanje na server kroz slučajni izbor pitanja iz baze i redosljeda odgovora na pitanja ○ Kreiraju statistiku dobijenih rezultata, upoređujući rezultate u odjeljenju, školi i između škola 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<p>Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama</p>	
<p>Uslovi za uključivanje u program</p>	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz Informatičkih tehnologija, Office paketa i programa iz svoje struke. • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih znanja sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih testova sa manjim brojem tipskih pitanja i zadataka kroz korišćenje standardnih Office programa.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, instalacija programa, izrada testa u instaliranom softveru na računaru, prezentacija rada po grupama, grupni rad.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Brza Internet konekcija ○ Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja(projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere, softveri za izradu elektronskih ONLINE testova) obezbjeđuje IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivnog tipa Radionice, prezentacije, igranje uloga, diskusija
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala ili učionica koja je opremljena stolovima, stolicama i tehnička oprema (projektor)
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbjeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri.

2.3.4. Izrada automatizovanih elektronskih testova - classmarker

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Izrada automatizovanih elektronskih testova - classmarker</i>
Autor programa	Mehdija Adrović
Realizator programa	Mehdija Adrović
Kontakt osoba	Mehdija Adrović
E-mail	bato.adrovic@sss-ba.edu.me
Broj telefona	069/888-023
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podrška svima nastavnicima, profesorima razredne nastave i praktične nastave iz svih obrazovnih programa. 2. Obezbjedivanje teorijskog i praktičnog znanja iz oblasti kreiranja pitanja i formulacije istih kao i kombinacije težine pitanja te same strukture postavljenih zadataka u vidu elektronskih testova za ocjenjivanje. 3. Osposobljavanje polaznika za samostalno kreiranje elektronskih automatizovanih testova 4. Ovladavanje osnovnim tehnikama korišćenja platform za izradu elektronskih automatizovanih testova - CLASSMARKER. 5. Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti kao preduslov za bolju implementaciju informacionih tehnologija u redovni nastavni proces.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. DEFINICIJA <ul style="list-style-type: none"> - Pojam elektronskog testa - Priprema za izradu testa - Kako radi Classmarker 2. RADNO OKRUŽENJE <ul style="list-style-type: none"> - Odabir paketa i banka pitanja - Primjeri testova rađenih u Classmarkeru - Prikaz rezultata 3. REGISTRACIJA <ul style="list-style-type: none"> - Kako se registrovati - Zahtjevi - Odabir paketa educational - Banka pitanja - Ugrađeni tutorijali 4. SMJERNICE <ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje običnog testa - Kreiranje naprednog testa 5. GRUPE <ul style="list-style-type: none"> - Kreiranje grupa - Dodjela testa grupi

	<ul style="list-style-type: none"> - Dodavanje članova grupi <p>6. KORISNICI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edukacijski - Trening - Biznis - Kreiranje korisnika - Kreiranje grupa - Dodjeljivanje testa korisniku - Kreiranje korisničkih kodova <p>7. PROBLEMI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kompatibilnost - Zahtjevi registracije - Ograničenje paketa <p>8. EVALUACIJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čuvanje podataka o svim testovima učenika <p>9. IZRADA AUTOMATIZOVANOG TESTA SA BANKOM PITANJA</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	Izrada automatizovanog elektrosnog testa sa potrebnim elementima (tekst, video, slika, linkovi). Kreiranje interaktivne forme.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Opšte poznavanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: ledolomac, <i>brainstorming</i> radionički rad, prezentacije, individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije i evaluacija obuke.</p> <p>Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online.</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija veličine i oblika učionice za 15-25 učesnika sa projektorom, projektnim platnom, <i>flip-chart</i> tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima.	

<p>Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)</p>	<p>Laptop/desktop računari i projektor; <i>Flip-chart</i> tabla i blok pripadajućih papira; flomasteri u boji; <i>post-it</i> papirići; ostali pribor za radioničarski rad;</p> <p>Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu konektovani na Internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.</p> <p>Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova</p>
<p>Online realizacija programa</p>	<p>Laptop/desktop i internet konekcija, Microsoft Teams, 70 učesnika</p>

2.3.5. Elektronska evidencija postignuća učenika

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Elektronska evidencija postignuća učenika</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje nastavnika sa metodologijom ocjenjivanja u stručnim školama; 2. Izrada jedinstvene elektronske baze podataka za vrednovanje postignuća učenika u teorijskoj nastavi; 3. Izrada jedinstvene elektronske baze podataka za vrednovanje postignuća učenika u praktičnoj nastavi (vježbe i praksa); 4. Usaglašavanje metoda za provjeravanja i vrednovanje postignuća učenika kroz nivo ostvarenja ishoda učenja modularnih nastavnih planova i programa, kao mjere kvaliteta nastavnog procesa; 5. Osposobljavanje nastavnika svih struka za izradu aplikacije u različitim programskim paketima; 6. Modernizacija nastavnog procesa primjenom novih informacionih tehnologija; 7. Upoređivanje ostvarenih rezultata škole i aktiva na klasifikacionim periodima, po predmetima i nastavnicima, upoređivanje rezultata između predmeta, aktiva, upoređivanje rezultata po školama, regijama i sl. 8. Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja jedinstvenih aplikativnih programa iz stručnih i opšteobrazovnih predmeta i podsticanje nastavnika na kvalitetniji i kreativniji rad u svojoj struci.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologija ocjenjivanja u stručnim školama <ul style="list-style-type: none"> • Načini provjere znanja učenika u stručnim školama; • Načini evidentiranja znanja učenika u stručnim školama; • Preporuke za vrednovanje ishoda učenja u stručnim školama; • Prednosti i nedostaci dosadašnje prakse. 2. Evidentiranje pedagoške dokumentacije u školi <ul style="list-style-type: none"> • Vrste pedagoške dokumentacije; • Potreba izrade jedinstvenih elektronskih obrazaca za evidentiranje svakodnevnih postignuća učenika u školi;

	<ul style="list-style-type: none"> • Izvještaj eksternih i internih evaluatora o pedagoškoj dokumentaciji škole; • Pregled programskih jezika za izradu pedagoške dokumentacije: office paketi, IS, WEB aplikacije, mobilne aplikacije, viber-BOT aplikacije; <p>3. Uvod u EXCEL program</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogućnosti EXCEL programa i njegove primjene kod izrade aplikacije za vrednovanje znanja učenika; • Pregled vrsta funkcija i dijagrama u programu koji se koriste u aplikacije za vrednovanje znanja učenika; • Rješavanje konkretnih zadataka u EXCEL programu • Prezentacija gotovih aplikacija sa osnovnim naredbama programa: uspjeh aktiva iz nastavnih predmeta i vladanja, dnevnik rada na kraju klasifikacionog perioda i sl. <p>4. Pregled složenih naredbi EXCEL programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logičke funkcije -primjena u konkretnim programu • Funkcije pretrage i reference -primjena u konkretnom programu • Makroi u EXCEL programu -izrada programa za automatizaciju procesa vrednovanja znanja učenika kao rezultat više različitih provjera znanja; • Visual Basic u EXCEL program -izrada vizuelnih aplikacija- izrada programa za automatizaciju procesa vrednovanja znanja učenika kao rezultat više različitih provjera znanja; • Programiranje novih naredbi za obavljanje složenih operacija (FUNCTION); <p>5. Izrada baze podataka za vrednovanje znanja učenika - rješavanje konkretnih zadataka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih modula Obrazovnog programa, korišćenjem složenih excel naredbi - pregled svih provjera znanja: papirni i elektronski testovi, usmene provjere znanja, laboratorijske vježbe, projekti, domaći zadaci, aktivnosti na času, seminari, dopunski i dodatni rad, rad u parovima, računske vježbe i slično; • Izrada aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih modula Obrazovnog programa, korišćenjem WEB programskih jezika; • Izrada aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih
--	---

	<p>modula Obrazovnog programa, korišćenjem Visual Basic programa;</p> <ul style="list-style-type: none"> Izrada mobilne aplikacije za vrednovanje znanja učenika jednog modula, više modula i svih modula Obrazovnog programa, korišćenjem programa za izradu Android aplikacija; <p>6. Presentacija završnih radova.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku obuke polaznici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> Definišu značaj primjene elektronske evidencije postignuća učenja kroz vrednovanje svih ishoda učenja; Usaglase kriterijume ocjenjivanja u aktivu i školi; Postižu bolje rezultate učenika kroz kontinuirano vrednovanje postignuća učenika obrazovno-vaspitnog procesa; Izrade aplikaciju za vrednovanje znanja učenika i prilagode je modulu, grupi modula i aktivu; Primijene stečeno znanje u planiranju kvalitetnijih i kreativnijih provjera znanja u papirnoj i elektronskoj formi i njihovo povezivanje sa aplikacijom za elektronsku evidenciju postignuća učenika; Primijene stečeno znanje za izradu automatizovanih baza podataka koje imaju primjenu u praksi u školi i van nje; Naprave jedinstvene tabele za svakodnevne poslove u školi, periodične poslove u aktivu ili tabele za vrednovanje vannastavnih aktivnosti učenika. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> Program je namjenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz informacionih tehnologija, programiranja i programa EXCEL. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih zadataka, izrada makroa, primjena Visual Basic u programiranju automatizovanih praktičnih rješenja. Program je namjenjen i za polaznike bez početnih znanja iz navedenih oblasti sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih projekata. Za takve polaznike detaljnije će se opisati struktura osnovnih naredbi EXCEL programa sa primjenom osnovnih dijagrama bez automatizacije projektovane aplikacije. 	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, programiranje u EXCEL softveru na računaru, crtanje dijagrama prilagođenih postavljenom zadatku, pisanje složenog koda, crtanje algoritama, prezentacija rada po grupama.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učesnici programa donose svoje računare sa instalisanim OS Win xp ili novijim i Office paketom (Office 2010 ili 2016) ili su isti obezbjeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projektor, projekciono platno, prenosni računar za trenere) obezbjeđuje IPF.
Online realizacija programa	Program se ne može realizovati putem online platformi.

2.3.6. Ocjena kao motivaciono sredstvo

3. Opšti podaci	
Naziv programa	Ocjena kao motivaciono sredstvo
Autori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić
Realizatori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić
Kontakt osoba	Odgovorna osoba mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati se sa značajem školskog ocjenjivanja, kao jednog od osnovnih i najosjetljivijih segmenata sistema evaluacije u obrazovanju. - Razumjeti ulogu nastavnika kao motivatora. - Razumjeti funkcije ocjenjivanja. - Razrada kriterijuma za samoprocjenjivanje i formativno ocjenjivanje; - Osposobljavanje nastavnika za ocjenjivanje savremenih oblika rada sa učenicima. - Identifikovanje i objašnjavanje grešaka prilikom ocjenjivanja. - Upoznati se sa učeničkim portolijem i njegovim značajem. - Praktična primjena.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Svrha/funkcija ocjenjivanja 2. Preusmjeravanje ocjenjivanja u funkciji procesa unapređivanja nastave i obrazovanja, smještanjem unutar procesa podučavanja i učenja. 3. Nastavnik kao motivator 4. Planiranje ocjenjivanja u sklopu planiranja nastave 5. Funkcije ocjenjivanja 6. Ocjena zasnovana na ishodima 7. Formativno i sumativno ocjenjivanje 8. Ključne tačke u procesu vrednovanja 9. Oblici ocjenjivanja 10. Učenički portfolio 11. Greške prilikom ocjenjivanja, primjeri iz prakse
Očekivani ishodi po završetku programa	Razvijanje sposobnosti i vještina nastavnika da učenje za ocjenu u svojoj praksi kad god je moguće zamjene ocjenjivanjem za učenje. Nastava i ocjenjivanje se fokusiraju na učenje, a nastavnici ovladavaju metodama kako da sa

	učenicima planiraju sljedeće korake u učenju. Unapređivanje neophodnih pedagoških i didaktičko-metodičkih kompetencija nastavnika za uvođenje različitih inovativnih pristupa u procesu vrednovanja postignuća učenika, učenje motivacija; Sticanje znanja i kompetencija efikasnog ocenjivanja u skladu sa predviđenim kriterijumima ocenjivanja, primjena Blum-Andersenove taksonomije; Sticanje znanja o karakteristikama postupaka ocenjivanja u nastavi kao sredstva efikasnog ocenjivanja, Pisa model, kao i sticanje kompetencija primjene različitih načina praćenja rada učenika u procesu ocenjivanja; Sticanje neophodnih kompetencija za izradu učeničkog portfolija.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda diskusije; 2. Metoda demonstracije; 3. Radionice; 4. Studija slučaja 5. Brainstorming; 6. Grupni rad; 7. Rad u paru; 8. Individualni rad. 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptop-u, treneri posjeduju tehničku podršku.	

2.2.7. Ocjenjivanje u funkciji razvijanja povjerenja kod učenika i unapređivanje nastavnog procesa

Opšti podaci		
Naziv programa	Ocjenjivanje u funkciji razvijanja povjerenja kod učenika i unapređivanja nastavnog procesa	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Učesnici će se bliže upoznati sa ocjenjivanjem u funkciji razvijanja povjerenja kod učenika i unapređivanja nastavnog procesa. Učesnici će se upoznati sa formativnim i sumativnim ocjenjivanjem, pripremi zadataka za testove. Analiziraće portale za učenje i provjeru znanja. Upoznaće se sa karakteristikama ocjenjivanja kao i sa greškama ocjenjivanja.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Osnovne karakteristike ocjenjivanja 2. Karakteristike ocjenjivanja i uloga nastavnika u ocjenjivanju 3. Ocjenjivanje iz ugla učenika 4. Greške u ocjenjivanju i ocjenjivačke tehnike	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon seminara učesnici će moći da: - Primjenjuju različite tehnike ocjenjivanja; - Analiziraju karakteristike i ulogu nastavnika u ocjenjivanju; - Analiziraju ocjenjivanje iz ugla učenika; - Osmišljavaju sa svojim učenicima aktivnosti povezane sa ocjenjivanjem.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - Maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: individualna aktivnost, grupne diskusije, rad u parovima,	

	rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije i evaluacija obuke.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je online seminar korišćenjem Teams naloga i VIBER aplikacije. Maksimalan broj učesnika online seminara je 30. Trajanje seminara: 1 dan, 8 sati efektivnog rada.

2.4. RAD U NASTAVI SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA I RANJIVIM GRUPAMA

- 2.4.1. Rad u nastavi sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i ranjivim grupama (inkluzivno obrazovanje, individualizirani nastavni proces, facilitiranje tranzicije, senzitivne teme, nediskriminacija i borba protiv stereotipa, izrada individualnog razvojnog plana, izrada tranzicionog plana)

Opšti podaci		
Naziv programa	Rad u nastavi sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i ranjivim grupama (inkluzivno obrazovanje, individualizirani nastavni proces, facilitiranje tranzicije, senzitivne teme, nediskriminacija i borba protiv stereotipa, izrada individualnog razvojnog plana, izrada tranzicionog plana)	
Autori programa	mr Nermina Zejnilović	
Realizatori programa	mr Nermina Zejnilović	
Kontakt osoba	mr Nermina Zejnilović	
E-mail	nermina.z@t-com.me	
Broj telefona	068-049-440 069-496-440	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Informisanje učesnika o inkluzivnom obrazovanju, smetnjama i teškoćama u učenju, razvojnim potrebama učenika u doba adolescencije.</p> <p>Unapređenje kompetencija nastavnika i saradnika u radu sa djecom koja imaju smetnje u razvoju ili teškoće u učenju.</p> <p>Predstavljanje ključne uloge pedagoga u multiprofesionalnom timu za podršku djece sa posebnim obrazovnim potrebama.</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Rad sa učenicima sa tjelesnim smetnjama, intelektualnim, senzornim i smetnjama iz spektra autizma i učenicima sa teškoćama kao što su disleksija, disgrafija i diskalkulija u srednjim stručnim školama.</p> <p>Prenošenje iskustva u radu sa učenicima sa smetnjama i teškoćama u razvoju.</p> <p>Prihvatanje različitosti, tolerancija i empatija.</p> <p>Adolescencija kod učenika sa posebnim obrazovnim potrebama.</p> <p>Rad u timu, pružanje podrške i pomoći.</p> <p>Primjena različitih metoda i stilova učenja.</p> <p>Saradnja sa lokalnom zajednicom i nevladinim sektorom.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Polaznici će savladati program inkluzivnog obrazovanja.</p> <p>Polaznici će moći da primijene program podrške u nastavnoj praksi.</p> <p>Učesnici će znati da prepoznaju razvojne potrebe adolescenata u inkluzivnom obrazovanju.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Zainteresovani za oblast Inkluzivnog obrazovanja.</p> <p>Polaznici koji imaju iskustva u radu sa djecom sa posebnim obrazovnim potrebama.</p> <p>Polaznici koji žele da pruže podršku implementaciji inkluzivnog obrazovanja, očuvanju postojećih potencijala.</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15 - maksimalno 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacija, radionice , rad na tekstu, oluja misli, diskusija, Interaktivne metode	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala za održavanje seminara, sala za sastanke	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Tehnička oprema, didaktička sredstva realizaciju programa (radni materijal, prateći sadržaji)</p> <p>Posjedovanje tehnike kod samih polaznika radi uspješnog praćenja i realizacije programa obuke</p>	
Online realizacija programa	<p>Program se prema potrebi može realizovati i online. U tom slučaju možemo koristiti Zoom aplikaciju ili Teams u zavisnosti od dogovora sa polaznicima. Za uspješnu realizaciju posjedujem ICT tehniku.</p>	

2.4.2. Inkluzivno obrazovanje i prilagođavanje nastavnih materijala za slijepe i slabovide učenike

Opšti podaci	
Naziv programa	Inkluzivno obrazovanje i prilagođavanje nastavnih materijala za slijepe i slabovide učenike
Autori programa	Mirjana Mihailović
Realizatori programa	Mirjana Mihailović, Nikola Zekić
Kontakt osoba	Mirjana Mihailović
E-mail	brajevoblak@gmail.com
Broj telefona	+381603216502
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Oснаživanje nastavnika za inkluzivno muzičko obrazovanje usvajanjem teorijskih i praktičnih znanja kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osposobljavanje nastavnika da primjenjuju strategije, metode i tehnike modelovanja nastave za stvaranje inkluzivne atmosfere - Ovladavanje kompjuterskim programima i tehnikama za prilagođavanje nastavnog sadržaja za slijepe i slabovide učenike. - Osposobljavanje nastavnika za izradu nastavnih materijala na Brajevom pismu za učenike osnovnih, srednjih i muzičkih škola u Crnoj Gori.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>I Upoznajmo se bolje - osnovna pravila komunikacije sa osobama sa invaliditetom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anketa - ispitivanje stavova i dosadašnjeg iskustva polaznika - Radionica - Zamjena identiteta - Vrste invalidnosti, obrazovanje, zaposlenje, socijalni život OSI - Radionica - Simulacija samostalnog kretanja osobe sa invaliditetom - Osnovna pravila komunikacije sa osobama sa invaliditetom - Bonton <p>II Opšte smernice za rad sa slijepim I slabovidim učenicima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa tabelom Brajeve azbuke - Upoznavanje sa tabelom Brajeve muzičke notacije - Upoznavanje sa osnovnim principima Brajeve muzičke notacije kroz ilustrativne primere. <p>Radionica: konvertovanje zadatih primjera</p> <p>III Programi za notaciju, editovanje teksta i sintetizatori govora u nastavnom procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa mogućnostima programa za notaciju Goodfeel, editorima teksta (Duxbury Braille Translator, Euler, Sao Mai Braille), sintetizatorima govora (Jaws, NVDA, AnReader) i njihova upotreba u nastavnom procesu.

	<p>Demonstracija programa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predstavljanje metodološkog prilagođavanja nastavnog sadržaja iz teoretskih muzičkih predmeta (solfeđo, harmonija, kontrapunkt) i upoznavanje sa mogućnostima programa MuseScore u nastavi teoretskih muzičkih predmeta. <p>IV Praktičan rad i evaluacija programa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praktična izrada diktata/harmonskog zadatka u programu MuseScore - Razmjena mišljenja - Evaluacija programa 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavnici će biti osposobljeni da primjenjuju strategije, metode i tehnike prilagođavanja nastavnih sadržaja učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama; - Nastavnici će steći znanja za samostalnu upotrebu Brajevih tabela i konvertovanje jednostavnog notnog materijala u Brajev zapis: - Nastavnici će steći znanja za upotrebu osnovnih funkcija softverskih alata iz programa GoodFeel i DBT kao i za prilagođavanje jednostavnog zadatka iz teorije muzike u programu MuseScore - Polaznici će steći znanja pomoću kojih će moći bolje da procijene na koji način je najsvrsishodnije da prilagode nastavna sredstva i metode podučavanja za svakog učenika ponaosob. - Polaznici će biti osposobljeni da upute učenika i pomognu mu da savlada digitalne alate koje će koristiti u procesu učenja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama - Stručni saradnici - Organizatori praktičnog obrazovanja - Saradnici u nastavi - Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, anketa, demonstracija, radionica, praktičan rad	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija sa dovoljnim brojem sjedišta i praznim prostorom od 10 kvadrata za potrebe izvođenja radionice uz aktivno učešće polaznika.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, skener, video-bim, projektor, Brajev štampač, Brajev displej Softveri: GoodFeel, DuxburyBrailleTranslator, Euler, Sao Mai Braille, MuseScore, NVDA, AnReader (posjeduje predavač)
Online realizacija programa	Tehnički uslovi: računar/laptop/tablet Platforma: Microsoft Teams Broj učesnika: najmanje 15 Trajanje: 8 sati

2.4.3. Borba protiv anticiganizma i svih oblika diskriminacije prema Romima i Egipćanima

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Borba protiv anticiganizma i svih oblika diskriminacije prema Romima i Egipćanima</i>	
Autori programa	mr Sokolj Beganaj i Elvis Beriša	
Realizatori programa	mr Sokolj Beganaj Elvis Beriša	
Kontakt osoba	mr Sokolj Beganaj	
E-mail	sokolj.beganaj@mmp.gov.me	
Broj telefona	069 104 548	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Edukacija nastavnika i stručnih saradnika u stručnim školama i organizacijama obrazovanja odraslih za prepoznavanje svakog oblika diskriminacije prema Romima i Egipćanima i preduzimanje određenih aktivnosti u pravcu potpune socijalne i ekonomske inkluzije Roma i Egipćana.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Istorija, kultura, jezik i karakteristike romske i egipćanske zajednice • Zakonski i strateški okvir koji reguliše položaj i prava Roma i Egipćana • Predrasude i stereotipi prema Romima i Egipćanima • Doprinos socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nastavnici i stručni saradnici spremni da: <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuju osnovne podatke vezane za istoriju Roma i za istoriju Egipćana • Identifikuju osnovne karakteristike romske i egipćanske kulture • Analiziraju ulogu jezika za očuvanje romske tradicije • Identifikuju zakonsku regulativu koja reguliše položaj Roma i Egipćana u Crnoj Gori • Analiziraju donesene strategije za romsku i egipćansku populaciju • Analiziraju međunarodna dokumenta od značaja za regulisanje položaja Roma i Egipćana • Prepoznaju stereotipe i predrasude prema Romima i Egipćanima u svojoj sredini • Uoče posljedice ukorijenjenih stereotipa i predrasuda za Rome i Egipćane • Analiziraju pojam anticiganizam • Osmisle načine na koji će doprinijeti smanjenju diskriminacije i socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	/	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	do 20 učesnika	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne prezentacije, demonstracije, diskusije, rad u grupama i individualni rad	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala/učionica opremljena stolovima i stolicama.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor i projekciono platno/interaktivna tabla, flip-chart tabla. Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbijeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri.	
Online realizacija programa	Nije planirana realizacija programa online.	

2.4.4. Unapređenje kompetencija nastavnika za realizaciju praktične nastave učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama u srednjim stručnim školama

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Unapređenje kompetencija nastavnika za realizaciju praktične nastave učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama u srednjim stručnim školama</i>	
Autori programa	mr Irena Bogićević	
Realizatori programa	mr Irena Bogićević Anita Marić Tamara Milić Vjera Mitrović-Radošević	
Kontakt osoba	mr Irena Bogićević	
E-mail	irenabogicevic@ymail.com	
Broj telefona	069 217 745	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Edukacija nastavnika praktične nastave za individualizaciju i praćenje napredovanja u usvajanju praktičnih vještina učenika sa posebnim obrazovnim potrebama	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Strateški i zakonski okvir • Sistem podrške učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama u stručnom obrazovanju (tranzicioni planovi, modularizovani programi i dr.) • Strategije učenja praktičnih vještina • Individualizacija nastave • Karakteristike učenja i obrazovne potrebe djece koje proističu iz smetnji i teškoća • Preporuke za rad sa djecom sa konkretnim smetnjama 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici svjesni svoje važne uloge u sistemu podrške učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama • Nastavnici obučeni za individualizaciju praktične nastave djeci sa posebnim obrazovnim potrebama • Nastavnici obučeni za praćenje i ocjenjivanje učenika u usvajanju praktičnih vještina • Nastavnici senzibilisani za komunikaciju sa učenicima sa različitim vrstama smetnji 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih modula iz svih oblasti o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Instruktori praktičnog obrazovanja 	
Uslovi za uključivanje u program		

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	do 30 učesnika
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne prezentacije, demonstracije, diskusije, rad u grupama i individualni rad
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala/učionica opremljena stolovima i stolicama.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor i projekciono platno/interaktivna tabla, flip-chart tabla. Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbijeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri.
Online realizacija programa	Putem Teams ili Zoom aplikacije, do 30 učesnika, 8h.

2.4.5. Servisno učenje za inkluzivnije škole

Opšti podaci	
Naziv programa	Servisno učenje za inkluzivnije škole
Autori programa	Elvira Hadžibegović Jelena Fušić
Realizatori programa	Elvira Hadžibegović Jelena Fušić
Kontakt osoba	Jelena Fušić
E-mail	fustic.jelena@forum-mne.com
Broj telefona	069-355-139
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa je uvođenje i primjena koncepta servisnog učenja i sveobuhvatnog pristupa razvoju djeteta u sistem formalnog obrazovanja u Crnoj Gori.</p> <p>Specifični ciljevi obuhvataju rad na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ličnom i profesionalnom razvoju nastavnika/nastavnica; • Usvajanju i primjeni koncepta servisnog učenja u obrazovni sistem; • Razvoju metoda primjene usvojenog znanja učenika iz nastavnih oblasti sa ciljem razvoja zajednice i kapaciteta učenika; • Upoznavanju sa metodama uspostavljanje saradnje sa zajednicom i prepoznavanju relevantnih aktera; • Razvoju i sprovođenju projekata servisnog učenja; • Metodama ocjenjivanja praktičnog angažmana učenika; <p>Servisno učenje predstavlja inovativnu pedagošku metodu i odgovor na obrazovne zahtjeve 21. vijeka, kao i na potrebe lokalnih zajednica. Način na koji se to postiže je time što kroz servisno učenje učenici imaju priliku da na konkretan način (kroz servis u zajednici) primijene znanje stečeno kroz formalno obrazovanje i da razvijajući sopstvene ideje, doprinesu jačanju svojih kapaciteta ali i razvoju zajednice.</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Servisno učenje u formalnom obrazovnom sistemu; 2. Razlika između servisnog učenja i volonterizma; 3. Sveobuhvatni pristup djetetu; 4. Škola kao lider u zajednici; 5. Metode i tehnike za istraživanje potreba u zajednici; 6. Prepoznavanje i umrežavanje sa relevantnim akterima; 7. Tehnike kreiranja i sprovođenja projekata servisnog učenja; 8. Metode ocjenjivanja praktičnog angažmana učenika; 9. Kako uključiti djecu i mlade kao aktivne članove zajednice.

<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa konceptom servisnog učenja- šta podrazumijeva i kako ga primijeniti u formalnom obrazovanju • Uspješno primjenjivanje konkretnih razvojno-usmjerenih aktivnosti u kojima učenici/e imaju centralnu ulogu; • Prepoznavanje metoda koje učenicima mogu pomoći tokom njihovog emocionalnog i intelektualnog razvoja, a primjenljive su u učionici. • Poznavanje i sprovođenje metoda istraživanja potreba u zajednici • Shvatanje značaja uloge škole u zajednici i uspostavljanja partnerstava sa relevantnim akterima • Razumijevanje metoda primjene usvojenog znanja učenika iz različitih nastavnih oblasti sa ciljem razvoja zajednice i odgovaranja na specifične potrebe • Upoznavanje sa tehnikama kreiranja i sprovođenja aktivnosti servisnog učenja u kojima učesnici imaju lidersku ulogu • Razumijevanje sveobuhvatnog pristupa razvoju djeteta i metodama primjene • Usvajanje adekvatnog metoda ocjenjivanja praktičnog angažmana učenika <p>Shvatanje značaja aktivnog učešća mladih u društvu</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<p>Ciljna grupa ovog programa obuke su nastavnici uključeni u osnovno i srednje obrazovanje. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na nivou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada.</p>	
<p>Uslovi za uključivanje u program</p>	<p>Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Važan aspekt je motivacija da se radi na ovoj temi, kao i otvorenost za interaktivne metode rada.</p>	
<p>Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi</p>	<p>Minimalan broj učesnika/učesnica je 10, a maksimalan broj učesnika/učesnica u jednoj grupi je 20.</p>	
<p>Trajanje programa</p>	<p>Trajanje jednog programa obuke je 4 dana (2 obuke), ukupno 28h direktnog i efektivnog rada, isključujući pauzu za ručak.</p>	
<p>Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup</p>		
<p>Metode, tehnike i oblici rada</p>	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije.</p>	

	<p>Osnovi principi i metode rada Foruma MNE su:</p> <p><i>Zastupljenost teorije i prakse</i></p> <p><i>Orijentacija ka procesu</i></p> <p><i>Nastavnik kao sredstvo u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku</i></p> <p><i>Iskustveno učenje</i></p> <p><i>Razumijevanje i korišćenje kritičke analize</i></p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Forum MNE raspolaže sa prostornim kapacitetima neophodnim za održavanje programa obuke u Podgorici.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Forum MNE raspolaže sa tehničkim kapacitetima (video projektor, TV, video, kompjuteri, kamera, flip-chart, stolovi, stolice, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke u Podgorici. Nastavnicima i nastavnicama je dostupna i biblioteka sa oko 200 naslova iz relevantne i srodnih oblasti.
Online realizacija programa	Planirano je da se program sprovodi neposredno. U slučaju potrebe za online realizacijom programa Forum MNE posjeduje sve potrebne resurse i uslove, uključujući: prostor, tehničku opremu (mikrofoni, kamere, slušalice), profesionalnu licencu Zoom platforme, iskusne voditelje online treninga...

2.5. RAD SA DAROVITIM UČENICIMA

2.5.1. Razvoj kreativnosti kod nadarenih i talentovanih učenika

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Razvoj kreativnosti kod nadarenih i talentovanih učenika</i>	
Autori programa	Nada Orbović	
Realizatori programa	Nada Orbović i Miluša Žugić	
Kontakt osoba	Nada Orbović	
E-mail	nadao@t-com.me nada.orbovic@os-lsimonovic.edu.me	
Broj telefona	068723535, 069993591	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Jačanje kapaciteta nastavnog kadra za unapređenje vještina i znanja nadarenih učenika. Glavni cilj je da se među učenicima, nastavnicima i roditeljima poveća svijest o nadarenosti, interesima nadarene djece, kao i širenje znanja i vještina pomoću kojih će se kreativnost ispoljiti.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvijanje dječije kreativnosti u vaspitno - obrazovnom procesu; 2. Činioci koji utiču na kreativnost; 3. Nadarenost, interesi nadarene djece; 4. Karakteristike i osobine nadarenog djeteta; 5. Od kreativnosti do inovacije; 6. Važnost interakcije između natprosječno razvijene sposobnosti, određene osobine ličnosti i kreativnosti; 7. Kako prepoznati kreativnost i pretočiti je u nešto novo - korisno, novu vrijednost; 8. Uloga i primjena savremenih tehnologija u vaspitno-obrazovnom procesu, 9. Tri osnovna vida primjene kompjutera u radu sa djecom - sticanje novih znanja, ponavljanje i utvrđivanje stečenih znanja i različiti načini zabave. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici primjenjuju stečeno znanje, objašnjavaju ga i znaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojam nadarenosti djeteta, koji uključuje: natprosječno razvijene sposobnosti, određene osobine ličnosti i kreativnost; – osobine nadarenog djeteta; – probleme nadarenog djeteta; – važnost interakcije između natprosječno razvijene sposobnosti, određene osobine ličnosti i kreativnosti; – primjenu savremenih tehnologija u vaspitno-obrazovnom procesu kako bi podstakli kreativnost učenika primjerom kako Internet sputava, a kako podstiče kreativnost. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 20 a maksimalni broj učesnika u grupi je 30.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda predavanja i demonstracija pomoću prezentacija i video materijala, samostalni rad i rad u grupi, radionice i interaktivno učenje.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica ili zbornica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Kompjuter, bim projektor, čart tabla, čart papiri, markeri, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	- Onlajn seminar Microsoft Teams platforma.	

2.5.2. Uloga nastavnika u podsticanju darovitosti kod djece

Opšti podaci	
Naziv programa	Uloga nastavnika u podsticanju razvoja darovitosti kod djece
Autori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić
Realizatori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić
Kontakt osoba	Odgovorna osoba Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati nastavnike sa prednostima rane pedagoške identifikacije darovite djece - Saznati koji faktori ometaju adekvatnu identifikaciju darovite djece - Nastavnici će bolje razumjeti kako oni utiču na adekvatnu identifikaciju darovitih - Uvidjeti ulogu nastavnika u odabiru adekvatnih metoda i oblika rada sa darovitima -Upoznati se sa osnovnim karakteristikama nastavnika uspješnog u radu sa darovitima - Prepoznati osobine nastavnika/vaspitača uspješnog u radu sa darovitom djecom. -Shvatiti ulogu nastavnika prilikom prevazilaženja teškoća sa kojima se susreću darovita djeca.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Uloga nastavnika kod identifikacije darovitih.</p> <p>Nastavnikova uloga kod pronalaženja i odabira metoda i oblika rada sa darovitima.</p> <p>Karakteristike nastavnika uspješnog u radu sa darovitom djecom.</p> <p>Uloga nastavnika kod prevazilaženja teškoća sa kojima se susreću darovita djeca.</p> <p>Načini osposobljavanja nastavnika za uspješan rad sa darovitim učenicima.</p>
Očekivani ishodi po završetku programa	Nastavnici će uvidjeti kolika je njihova uloga u prepoznavanju i identifikaciji darovite djece, odabiru adekvatnih metoda i

	oblika rada sa darovitima, kako i pronalaženju načina za rješavanje problema i teškoća sa kojima se daroviti susreću. Darovita djeca predstavljaju svijetlu budućnost svakog društva. Odatle potreba da se tokom vaspitno-obrazovnog procesa razvoj njihovih natprosječnih sposobnosti podstakne na adekvatan način	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda diskusije; 2. Metoda demonstracije; 3. Radionice; 4. Studija slučaja 5. Brainstorming; 6. Grupni rad; 7. Rad u paru; 8. Individualni rad. 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptop-u, treneri posjeduju tehničku podršku.	

2.5.3. Podrška u razvoju darovitih i talentovanih učenika

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Podrška u razvoju darovitih i talentovanih učenika</i>
Autori programa	Sanja Perić, Lazar Macanović, Sonja Ilić, NVO „Olimpijski duh”
Realizatori programa	Sanja Perić, Lazar Macanović, Sonja Ilić, NVO „Olimpijski duh”
Kontakt osoba	Sanja Perić
E-mail	sanjicaperic@gmail.com
Broj telefona	+382 67 246 994
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Bolje razumijevanje značaja, specifičnosti i pravila savremene pedagoške prakse; • Usavršavanje na ličnom i profesionalnom nivou uz praktične metode i osposobljavanje polaznika za prepoznavanje darovite i talentovane djece; • Pružanje odgovarajuće vaspitno-obrazovne podrške darovitim i talentovanim učenicima; • Poznavanje i samostalno korišćenje metoda i tehnika rane pedagoške dijagnostike darovitosti; • Sticanje vještine uočavanja ranih znakova darovitosti kod djece; • Razvijanje kriterijuma za procjenu kvaliteta nastavničkog rada sa darovitom i talentovanom djecom; • Obuka nastavnika za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika; • Sticanje vještine prepoznavanja struktura i pojava oblika intelektualne, umjetničke i psihomotorne darovitosti i talenata; • Obuka nastavnika za rad sa daravotim i talentovanim učenicima; • Podizanje nivoa svijesti nastavnika i pedagoga o greškama pri procjeni darovitosti; • Podsticanje nastavnika za korišćenje postojećih instrumenata za procjenu darovitosti; • Podsticanje korišćenja ček listi, upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor), koji se ispunjavaju od strane učenika u razredu, kao i upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Podsticanje nastavnika da koriste skale procjene, liste za provjeru i ostale metode koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Podsticanje nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) na korišćenje vlastitih upitnika, osmišljenih na temelju analiza postojećih instrumenata za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika koji se koriste u školskoj praksi; • Podsticanje napredovanja i razvoj darovitih učenika putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa; • Prilagođena nastava darovitim i talentovanim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim

	<p>stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima darovite djece.</p>
<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Komponente darovitosti i karakteristike darovite djece • Podrške darovitim i talentovanim učenicima • Greške pri procjeni darovitih i talentovanih učenika • Profil darovite djece • Grupe darovite djece koja podbacuju • Identifikacija darovite i talentovane djece • Predstavljanje osnovnih pedagoških strategija u podsticanju darovitosti i kreativnosti djece • Obrazovna rješenja • Principi rada sa darovitom djecom • Roditelj i darovito/talentovano dijete • Profil i kompetencije poželjnog nastavnika za rad sa darovitom djecom • Instrumenti za procjenu darovitosti • Obrazovanje darovitih u zemljama EU • Vježbanja u pravcu prilagođavanje nastave za darovite i talentovane učenike u osnovnim i srednjim školama, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima darovite djece • Predstavljanje priručnika koji će biti podijeljen polaznicima
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređena pedagoška praksa; • Osposobljen pedagoški kadar za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika; • Veća podrška darovitim i talentovanim učenicima; • Polaznici će izgraditi kriterijume za procjenu kvaliteta nastavničkog rada sa darovitom i talentovanom djecom; • Polaznici će steći vještine prepoznavanja struktura i pojavnih oblika intelektualne, umjetničke i psihomotorne darovitosti i talenata; • Polaznici će podići svijest o greškama koje se prave prilikom procjeni darovitosti; • Polaznici će steći vještinu korišćenja instrumenata za procjenu darovitosti; • Polaznici će biti osposobljeni za korišćenje ček listi i upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) • Polaznici će biti obučeni za samostalno kreiranje i primjenu upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Polaznici će biti osposobljeni za primjenu skala procjene, lista za provjeru i ostalih metoda koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Polaznici će steći vještinu korišćenja vlastitih upitnika za identifikaciju darovitih i talentovanih učenika koji se koriste u školskoj praksi;

	<ul style="list-style-type: none"> • Polaznici će intenzivnije podsticati darovite učenike - putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa; • Polaznici će uticati na to da u našem obrazovnom sistemu nastava bude prilagođena darovitim i talentovanim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>Za vrijeme pandemije Covid-19 potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme.</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću.</p> <p>Diskusija i pronalaženje rješenja za konkretne situacije kroz predavanja i razmjenu iskustava, kao i praktične vježbe.</p> <p>Prezentacije i rad na konkretnom zadatku, uz metode testiranja;</p> <p>Metode u identifikacije darovitih i talentovanih.</p> <p>Primjena standardiziranih mjernih instrumenata.</p> <p>Upitnici i evaluacija.</p>	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> - Teams platforma (u slučaju potrebe). - Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće. 	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (u slučaju potrebe); • Dobra internet konekcija. • Projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar. 	

Online realizacija programa	Putem Teams platforme (u slučaju potrebe).
-----------------------------	--

2.5.4. Identifikacija, motivacija i evaluacija rada sa darovitim učenicima

Opšti podaci		
Naziv programa	Identifikacija, motivacija i evaluacija rada sa darovitim učenicima	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Bolje razumijevanje značaja, specifičnosti i pravila savremene pedagoške prakse; - Usavršavanje na ličnom i profesionalnom nivou uz praktične metode i osposobljavanje polaznika za prepoznavanje darovitih učenika; - Pružanje odgovarajuće vaspitno-obrazovne podrške darovitim učenicima; - Razvijanje kriterijuma za procjenu kvaliteta nastavnčkog rada sa darovitim učenicima; - Podizanje nivoa svijesti nastavnika i pedagoga o greškama pri procjeni darovitosti. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identifikacija darovitih učenika 2. Motivisanost nastavnika i darovitih učenika 3. Evaluacija rada sa darovitim učenicima 4. Praktični primjeri rada sa darovitim učenicima 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primjenjuju različite oblike rada sa darovitim učenicima; - Kreiraju scenarije za rad sa darovitim učenicima; - Realizuju godišnji plan i program rada sa darovitim učenicima; - Osmišljavanju sa darovitim učenicima nastavne aktivnosti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama 	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - Maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft Teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je online seminar korišćenjem Teams naloga i VIBER aplikacije.

2.5.5. Model podrške učenicima prilikom apliciranja za studije u inostranstvu

Opšti podaci	
Naziv programa	Model podrške učenicima prilikom apliciranja za studije u inostranstvu
Autori programa	Vanja Rakočević, Anica Vujnović
Realizatori programa	Vanja Rakočević, pedagogica Anica Vujnović, filološkinja opšte književnosti i teorije književnosti, savjetnica mreže američkog Stejt Dipartmenta Američkom uglu
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	upcg@live.edu.me
Broj telefona	069351680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Unapređenje kompetencija stručnih saradnika i nastavnika da pruže podršku akademski i sportski talentovanim učenicima u ispunjenju zahtjeva koji se postavljaju pri upisu na selektivne univerzitete u inostranstvu</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ojačati kapacitete stručnih saradnika i nastavnika u funkciji karijernog vođenja akademski i sportski talentovanih učenika - Motivisati stručne saradnike i nastavnike da pruže podršku učenicima prilikom apliciranja za studije u inostranstvu u vidu ispunjavanja zahtjeva različitih univerziteta u inostranstvu - Prepoznati značaj davanja podrške učenicima prilikom apliciranja za studije u inostranstvu, s posebnim akcentom na davanje adekvatne preporuke
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Srednjoškolsko obrazovanje - sličnosti i razlike - region, Evropa, SAD i Crna Gora • Proces apliciranja - osnovni zahtjevi • Podrška učenicima u procesu apliciranja • Preporuke i profili učenika - najznačajnija podrška nastavnika
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Ojačani kapaciteti stručnih saradnika i nastavnika u funkciji karijernog vođenja akademski i sportski talentovanih učenika - Stručni saradnici i nastavnici svjesni zahtjeva različitih univerziteta u inostranstvu - Prepoznat značaj i organizovani različiti informativni događaji u školi o mogućnostima za stipendiranje i studiranje u inostranstvu - Obučeni nastavnici prenose znanja kolegama o značaju pružanja podrške učenicima u ovom procesu, s posebnim akcentom na pisanje preporuke

	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavnici učenicima pružaju pravovremene informacije o mogućnostima i zahtjevima za studiranje u inostranstvu - Pružena podrška učenicima prilikom apliciranja za studije u inostranstvu u vidu davanja adekvatne preporuke - Stručni saradnici i nastavnici poznaju i koriste usluge postojećih sistema podrške i umreženi su 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	-	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka i slično (u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium naloge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva.	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)	

2.6. KOMUNIKACIJA U ŠKOLI

2.6.1. Neverbalna komunikacija u učionici

Opšti podaci	
Naziv programa	„Neverbalna komunikacija u učionici“
Autori programa	Lazar Macanović, mr Sonja Ilić, Sanja Perić, Ljiljana Matković NVO „Ad Litteram“
Realizatori programa	Lazar Macanović, mr Sonja Ilić, Ljiljana Matković, Sanja Perić
Kontakt osoba	Lazar Macanović
E-mail	macko@t-com.me
Broj telefona	+382 69 500 090
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje svijesti o tome da je način na koji nastavnici komuniciraju sa učenicima jedan je od značajnih faktora koji pomaže u određivanju efikasne nastave, a način na koji učenici percipiraju komunikaciju nastavnika može uticati na njihovo efikasno i kognitivno učenje i na njihov osećaj tokom učenja. U vezi sa tim, neophodno je da nastavnik razvije sposobnost prepoznavanja neverbalnih poruka koje učenici šalju, ali i da ima svijest o tome - kakve poruke on šalje. U tom kontekstu je neophodno podizanje svijesti o tome da nedostatak kvalitetne komunikacije, verbalne i/ili neverbalne može doprinijeti smanjenju sposobnosti usmenog i pismenog izražavanja, samorazumijevanja i analitičkog mišljenja, zbog čega je i osmišljen ovaj seminar. • Primarni cilj ovog seminara je da nastavnik bude svjestan važnosti praćenja i uvažavanja neverbalne komunikacije, koja u određenim situacijama može doprinijeti boljem razumijevanju učenikovog ponašanja i ostvarenog postignuća.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam neverbalne komunikacije • Nivoi neverbalne komunikacije • Podjela neverbalnih znakova komunikacije • Učenje i vježbanje govora tijela • Aspekti neverbalne komunikacije • Pojam i funkcije neverbalne komunikacije u nastavi • Komuniciranje u grupama uz korišćenje neverbalnih signala • Kvalitet komunikacije između nastavnika i učenika i primjena podsticajnih mjera • Neverbalna komunikacija i elementi koji doprinose kvalitetu komunikacije između nastavnika i učenika utičući na efikasnost mjera podsticanja
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje kompetencija nastavnika; • Upotreba ključnih indikatora: kvalitativni i kvantitativni indikatori;

	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje jačeg senzibiliteta prema individualitetu učenika; • Nastavnici će steći vještinu da jasno prepoznaju neverbalni govor učenika • Nastavnici će podići nivo svijesti o sopstvenom neverbalnom komuniciranju • Nastavnici će poboljšati svoje komunikacijske vještine i koristiti neverbalnu komunikaciju na času, kako bi im se učenici mogli približiti i postaviti im pitanja • Nastavnici će vještije neverbalno komunicirati, kako bi pružili učenicima efikasne odgovore, jer kada nastavnici podstiču učenike na komunikaciju - jačaju njihovo samopouzdanje i odvažnost • Nastavnici će koristiti neverbalnu komunikaciju, kako bi kreirali zdravo okruženje • Nastavnici će koristiti neverbalnu komunikaciju za bolje podučavanje • Nastavnici će podići nivo svijesti o značaju kvaliteta glasa koji će koristiti, a koji će olakšavati učenicima praćenje i učenje • Nastavnici će pomoću neverbalne komunikacije učiniti učenje zanimljivim • Nastavnici će steći vještine koje će im pomoći da preciznije tumače govor tijela 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Stručni saradnici • Organizatori praktičnog obrazovanja • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>U slučaju da to uslovi iziskuju potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme.</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici suočavaju. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, uz dominaciju interaktivnih vježbi kroz zajedničko pisanje knjige. • Metode pisanja se prilagođavaju radu sa učenicima kroz grupni kreativni rad. • Metode u identifikacije; • Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni; • Metode formativne i sumativne evaluacije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (po potrebi). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (po potrebi); • Dobra internet konekcija. • Projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar.
Online realizacija programa	Putem Teams platforme (po potrebi).

2.6.2. Podsticanje pozitivne komunikacijske klime u vaspitno - obrazovnim ustanovama

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Podsticanje pozitivne komunikacijske klime u vaspitno - obrazovnim ustanovama</i>
Autori programa	<i>Selma Šabotić, mr pedagogije i Milosava Mrdak Mitrović, sociolog</i>
Realizatori programa	<i>Selma Šabotić, mr pedagogije i Milosava Mrdak Mitrović, sociolog</i>
Kontakt osoba	<i>Selma Šabotić</i>
E-mail	pedagog@ets-pg.edu.me
Broj telefona	069-427-224
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti komunikaciju u vaspitno-obrazovnim ustanovama; - Poboljšati komunikacijske vještine zaposlenih u vaspitno-obrazovnim ustanovama; - Komunikacijsku klimu u vaspitno-obrazovnim ustanovama učiniti podsticajnom za sve zaposlene; - Razviti svijest zaposlenih o važnosti adekvatne komunikacije i saradnje među zaposlenima i njenog uticaja na kvalitet rada u vaspitno-obrazovnim ustanovama; - Razviti svijest zaposlenih o važnosti adekvatne komunikacije i njenog uticaja na motivisanost učenika za učenje.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacija - pojam, značaj i uloga - Vrste komunikacije - Komunikacijski elementi - Reprezentativni sistemi - Stilovi komunikacije, prepoznavanje i korišćenje adekvatnih stilova komunikacije - Konflikti i upravljanje konfliktima - Asertivna komunikacija - "Ja" i "ti" poruke - Feedback, kako se i kada daje povratna informacija - Uticaj komunikacije na motivaciju učenika - Timski rad kao važan segment uspješnosti vaspitno-obrazovnog procesa - Važnost timskog rada i pravilne podjele uloga u timu
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Upotrebljavati adekvatnu komunikaciju u vaspitno-obrazovnom procesu; - Prilagoditi način komunikacije kako bi se izbjegli konflikti u komunikaciji; - Koristiti načine komunikacije koji su afirmativni za sve zaposlene; - Osmisliti način komunikacije sa učenicima kako bi ih dodatno motivisali na učenje; - Pripremiti timske aktivnosti kojima će unaprijediti rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama; Prilagoditi način

	komunikacije kako bi se izbjegli konflikti u komunikaciji; <ul style="list-style-type: none"> - Osmisliti način komunikacije sa učenicima kako bi ih dodatno motivisali na učenje; - Pripremiti timske aktivnosti kojima će unaprijediti rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama o Stručni saradnici o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Nema uslova za pohađanje programa	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20 učesnika	
Trajanje programa	12 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda razgovora Metoda rada sa tekstom Metoda igre uloga Metoda demonstracije Metoda brainstorming Metoda "Šest šešira" Rad u grupi Rad u paru Individualni rad polaznika	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, kabinet, anfiteatar	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, smartboard, projektor, flipčart, stikeri, markeri, listići za rad...	
Online realizacija programa	Moguća putem Teams-a i Zoom Cloud Meeting aplikacije	

2.6.3. Kompetencije odjeljenjskog starješine u radu sa učenicima i roditeljima

Opšti podaci	
Naziv programa	Kompetencije odjeljenjskog starješine u radu sa učenicima i roditeljima
Autori programa	Jelena Bogičević, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Lidija Lazarević, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Marija Žeželj, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica
Realizatori programa	Jelena Bogičević nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Lidija Lazarević, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica Marija Žeželj, nastavnica, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić”, Podgorica
Kontakt osoba	Jelena Bogičević
E-mail	jelenabgc@gmail.com bogicevic.jelena@ets-pg.edu.me
Broj telefona	067-504-009
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje znanja, vještina i kompetencija odjeljenjskog starješine u pedagoškom, organizacionom i administrativnom aspektu njegovog rada • Unapređivanje kompetencije odjeljenjskog starješine u oblasti komunikacije i stilova rada odjeljenjskog starješine • Unapređivanje vještina saradnje odjeljenjskog starješine sa učenicima • Unapređivanje vještina saradnje odjeljenjskog starješine sa odjeljenjskim vijećem • Unapređivanje vještina saradnje odjeljenjskog starješine sa roditeljima
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uloge razrednog starješine - pedagoška, organizaciona, administrativna 2. Aktivnosti odjeljenjskog starješine: <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti u vezi sa učenicima - aktivnosti u vezi sa odjeljenjskim vijećem - aktivnosti u vezi sa roditeljima učenika - pedagoška dokumentacija odjeljenjskog starješine 3. Kompetencije odjeljenjskog starješine: <ul style="list-style-type: none"> - kompetencije komunikacije

	<ul style="list-style-type: none"> - kompetencije rukovođenja i organizacije - kompetencije rada u timu 4. Identifikovanje potreba učenika i podrška napredovanju učenika 5. Saradnja sa odjeljenjskim vijećem <p>Principi i sadržaji saradnje sa roditeljima</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku obuke nastavnik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • probleme učenika i planira odgovarajuću podršku učeniku • na odgovarajući način komunicira sa učenikom i roditeljem učenika • prati redovnost pohađanja nastave i postignuća učenika • aktivno saraduje sa odjeljenjskim vijećem u pružanju obrazovno-vaspitne podrške učeniku • planira i realizuje zajednički rad odjeljenjskog starješine i roditelja učenika • evaluira svoj rad kao odjeljenjskog starješine 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Multimedijalne učionice	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Interaktivne table sa pratećim softverom</p> <p>Pristup internetu</p> <p>Flip chart</p> <p>Projektor, LT</p>	
Online realizacija programa		

2.6.4. Komunicija sa adolescentima u učionici - upravljanje konfliktima

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Komunicija sa adolescentima u učionici – upravljanje konfliktima</i>	
Autori programa	<i>Selma Šabotić, mr pedagogije i Milosava Mrdak Mitrović, sociolog</i>	
Realizatori programa	<i>Selma Šabotić, mr pedagogije i Milosava Mrdak Mitrović, sociolog</i>	
Kontakt osoba	<i>Selma Šabotić</i>	
E-mail	<i>pedagog@ets-pg.edu.me</i>	
Broj telefona	<i>069-427-224</i>	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Unapređenje komunikacije između nastavnika i učenika i načina na koji rješavamo konflikte u učionici - Kvalitetnija komunikacija nastavnika i adolescenata; - Unapređenje znanja o uzrasnim karakteristikama adolescenata; - Unapređenje znanja o uticaju koji komunikacija sa adolescentima ima na njihov cjelokupan razvoj; - Ovladavanje načinom na koji rješavamo konflikte u učionici. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Izazovi sa kojima se nastavnici suočavaju u savremenom svijetu - kako ih učenici vide? - Period adolescencije i njene specifičnosti; - Stilovi komunikacije - kako ih prepoznati i unaprijediti; - Konflikti - kako upravljati njima; - Vaspitna uloga škole 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> - Bolja saradnja učenika i nastavnika; - Unapređenje kvaliteta klime u učionici; - Lakše rješavanje svakodnevnih konfliktra među učenicima; - Upotrebljavati adekvatnu komunikaciju u vaspitno-obrazovnom procesu; - Prilagoditi način komunikacije kako bi se izbjegli konflikti u komunikaciji; - Osmisliti način komunikacije sa učenicima kako bi ih dodatno motivisali na učenje; - Pripremiti timske aktivnosti kojima će unaprijediti rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama; 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Direktori i pomoćnici direktora
Uslovi za uključivanje u program	Nema uslova za pohađanje programa
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20 učesnika
Trajanje programa	2 dana, po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda razgovora Metoda rada sa tekstom Metoda igre uloga Metoda demonstracije Metoda brainstorming Metoda “Šest šešira” Rad u grupi Rad u paru Individualni rad polaznika
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, kabinet, amfiteatar
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar, smartboard, projektor, flipčarter, stikeri, markeri, listići za rad...
Online realizacija programa	Moguća putem Teams-a i Zoom Cloud Meeting aplikacije

2.6.5. Komunikacijom do rješenja

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Komunikacijom do rješenja</i>	
Autori programa	Aleksandra Radoman, mr Sava Kovačević, Jelena Nikčević	
Realizatori programa	Aleksandra Radoman, mr Sava Kovačević, Jelena Nikčević	
Kontakt osoba	Aleksandra Radoman	
E-mail	obrazuj.me@gmail.com	
Broj telefona	+38267503837	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprijediti komunikacijske obrasce koji se koriste u nastavi; ❖ Definisanje ključnih indikatora uspješne komunikacije; ❖ Osvjestiti dominantni vid kominukacije u učionici; ❖ Osvijestiti komunikacijske stilove koje profesionalci u učionici koriste; ❖ Unaprijediti lične i profesionalne komunikacijske kompetencije profesionalaca u nastavi; 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vrste komunikacije, ✓ Verbalna komunikacija, ✓ Neverbalna komunikacija, ✓ Komunikacijski stilovi, ✓ Samoprocjena komunikacijskog stila, ✓ Asertivna komunikacija, ✓ Povratna informacija, ✓ Teorija odnosa, ✓ „Ja poruke”. 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Da profesionalci koji izvode nastavu znaju kako da prepoznaju i procjene određeni stil komunikacije koji je dominantan u učionici, da su sposobni da urade samoprocjenu svog komunikacijskog stila, i da su sposobni da podrže mlade/učenike u procjeni njihovih komunikacijskih stilova. Takođe je jedan od ključnih ciljeva da profesionalci koji izvode nastavu budu sposobni da primjene uspješne komunikacijske modele i dabudu osposobljeni da ih koriste dugoročno.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa		
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 20, a maksimalni 35	

Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: interaktivne radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, caffè montenegro i davanje/primanje povratne informacije.</p> <p>Osnovni principi u realizaciji treninga se ogledaju kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zastupljenost teorije i prakse • Orijehtacija ka procesu • Nastavnik i učenik kao resursi u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku/ci • Iskustveno učenje • Razumijevanje i korišćenje kritičke analize
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m ² pogodna za rad u krugu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart tabla
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem Zoom platforme ili Microsoft Teams platforme.

2.6.6. Vještine komunikacije

Opšti podaci		
Naziv programa	Vještine komunikacije	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociology	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana Krivčević Vesna	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>-Razumjeti pojam komunikacije kao socijalne interakcije - Razlikovati komunikaciju u različitim sferama života - Razviti svijest o sadržaju neverbalnih poruka i njihovom uticaju na proces komunikacije -Razumjeti povezanost verbalnog i neverbalnog izražavanja i važnost njihove uskladenosti u socijalnoj interakciji -Razviti svijest o sadržaju poruka koje se emituju u učionici i uticaju na učenike -Uočiti značaj uvažavanja različitosti u interkulturalnoj komunikaciji -Uočiti značaj podsticanja učenika na nenasilne oblike komunikacije -Uočiti značaj decentracije i empatije za uspješnu komunikaciju -Koristiti vještinu aktivnog slušanja -Razumjeti šta je sukob i koji su uzroci i faze sukoba -Uočiti različite pristupe konfliktnim situacijama i moguće načine rješavanja sukoba -Prepoznati faktore koji utiču na rješavanje sukoba u interkulturalnom okruženju</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Komunikacija, socijalna interakcija, verbalna i neverbalna komunikacija u različitim kulturalnim kontekstima, konstruktivna komunikacija, konfliktne situacije u komunikaciji i njihovo rješavanje	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici razumiju komunikaciju kao socijalnu interakciju i uoče značaj uvažavanja različitosti u interkulturalnoj komunikaciji; razviju svijest o sadržaju poruka koje se emituju u učionici i uticaju na učenike; podstiču učenike na nenasilne oblike komunikacije i vještinu aktivnog slušanja; razumiju uzroke i faze sukoba i faktore rješavanja sukoba u interkulturalnom okruženju</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama • Stručni saradnici • Direktori i pomoćnici direktora 	

Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

2.6.7. Efikasna pedagoška komunikacija

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Efikasna pedagoška komunikacija</i>	
Autori programa	Bokan Danijela	
Realizatori programa	Bokan Danijela/Lalević Aleksandra	
Kontakt osoba	Bokan Danijela	
E-mail	dakab@t-com.me	
Broj telefona	069095017	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Razvijanje svijesti o značaju komunikacije kao i oblicima komunikacije i odnosima saradnje kao bazične pretpostavke za uspostavljanje dobrih socijalnih odnosa u školi; Poboljšanje odnosa u školi kao zajednička odgovornost za postizanje vaspitno-obrazovnih rezultata kroz poželjne modele komunikacije	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Razvijanje svijesti o neophodnosti razvoja svih komunikacijskih kompetencija nastavnika; Razvijanje socijalnih i komunikacijskih kompetencija kroz sistemsku saradnju sa različitim partnerima;	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Produbljivanje znanja nastavnika o tehnikama uspješne komunikacije na času; osmišljavanje situacija i aktivnosti za primjenu komunikacijskih vještina; razvijanje saradničkih odnosa između svih aktera vaspitno-obrazovnog procesa	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-25 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Lap top Projektor Internet Kancelarijski pribor(flomasteri, stikeri, flip-chart papir)

2.7. OSTALO

2.7.1. Interna evaluacija

Opšti podaci	
Naziv programa	INTERNA EVALUACIJA
Autori programa	Veljko Botica, Ivan Perčin
Realizatori programa	Veljko Botica, Ivan Perčin
Kontakt osoba	Veljko Botica
E-mail	vboticav@gmail.com
Broj telefona	069 012 122
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: jačanje ljudskih resursa u ustanovama i kod organizatora obrazovaja odraslih za realizaciju procesa interne procjene kvaliteta, a na osnovu procjene održavanje, obezbjeđivanje i unapređivanja kvaliteta vaspitno-obrazovnog procesa i obuke u ustanovi i kod organizatora.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Obuka nastavnika/evaluatora za razumijevanje procesa obezbjeđivanja, unaprijeđivanja i procjene kvaliteta;• Primjena i razrada različitih instrumenata/alata za procjenu kvaliteta;• Osposobljavanje za definisanje indikatora kvaliteta i standarda kvaliteta u ustanovi;• Procjena nivoa kvaliteta indikatora na osnovu uspostavljenih standarda i kriterijuma;• Definisanje preporuka za unapređivanje kvaliteta na bazi relevantnih pokazatelja;• Izrada plana za unaprijeđivanje kvaliteta;• Sticanje pouzdanosti i objektivnosti u procjenjivanju indikatora kvaliteta;• Razumijevanje pojma kvaliteta ustanove obrazovanja i organizatora obrazovanja odraslih u kontekstu uporedivosti sa evropskim sistemima;• Izvještavanje o progresu realizacije plana za unaprijeđivanje kvaliteta;• Unapređivanje kompetencija nastavnika;• Jačanje svijesti o kvalitetu kao instrumentu za unaprijeđenje efikasnosti;• Težnja ka izvrsnosti.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none">• Interna evaluacija u vaspitno obrazovnim institucijama;• Interni evaluator - nastavnik procjenjivač;• Zakonske osnove interne evaluacije;• Planiranje procesa interne evaluacije;• Plan interne evaluacije;• Školski izvještaj interne evaluacije;

	<ul style="list-style-type: none"> • Godišnje planiranje internog obezbjeđivanja kvaliteta; • Odbor za interno obezbjeđivanje kvaliteta; • Procedure za sprovođenje interne evaluacije; • Indikatori: kvalitativni i kvantitativni; • Procjena indikatora; • Skala procjene - standardi kvaliteta; • Utvrđivanje kvaliteta realizacije obrazovnih programa; • Monitoring; • Samoevaluacija; • Preporuke za unarprijeđivanje kvaliteta; • Izvještaj interne evaluacije. 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Polaznici koji su prisustvovali programu stručnog usavršavanja, po završetku treba da budu sposobni da izrade alate za procjenu kvaliteta, definišu indikator kvaliteta i standard kvaliteta, procjene nivo kvaliteta indikatora i definišu preporuke za unarprijeđivanje kvaliteta.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
		○
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici opšteobrazovnih, stručno-teorijskih i izbornih modula u srednjim stručnim školama ○ Stručni saradnici ○ Organizatori praktičnog obrazovanja ○ Saradnici u nastavi ○ Direktori i pomoćnici direktora ○ Instruktori praktičnog obrazovanja ○ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prijava; ○ Da je kandidat zaposlen u obrazovno-vaspitnoj ustanovi ili organizatora obrazovanja odraslih; ○ Potvrda da je nastavnik pripravnik na obuci i preporuka od mentora. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 do 20 učesnika	
Trajanje programa	2 dana, po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, table, kreda, LCD projektor, lap-top	
Online realizacija programa	NE	

2.7.2. Samoevaluacija rada nastavnika

Opšti podaci		
Naziv programa	Samoevaluacija rada nastavnika	
Autori programa	mr Nermina Zejnilović	
Realizatori programa	mr Nermina Zejnilović	
Kontakt osoba	mr Nermina Zejnilović	
E-mail	nermina.z@t-com.me	
Broj telefona	069-496-440 068-049-440	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Objektivno utvrđivanje I stalno unapredjivanje kvaliteta rada škole.</p> <p>Osposobljavanje učesnika za izvršavanje detaljne analize I samoanalize rada, koristeći odgovarajuće izvore u skladu sa ciljevima I indikatorima I uz pomoć posebno razvijenih upitnika</p> <p>Osposobljavanje učesnika za izvršavanje evaluacije svog rada - uočavanje vlastitih prednosti, nedostataka I mogućnosti ; vrednovanje I praćenje realizacije planiranog</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Proces utvrđivanja kvaliteta</p> <p>Analiza dobijenih podataka</p> <p>Procjenjivanje</p> <p>Ključne oblasti I Indikatori</p> <p>Oblasti obaveznog kvaliteta</p> <p>Zadaci procesa samoevaluacije</p> <p>Dokumentacija - izvor podataka u procesu samoevaluacije</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Polaznici će savladati program - Utvrđivanja kvaliteta rada</p> <p>Izvršiti procjenu kvaliteta rada</p> <p>Definisati nivo kvaliteta ustanove i programa</p> <p>Predlaganje unapredjenja i ukazivanje na oblasti gdje je napredak potreban</p> <p>Definisanje preporuka</p> <p>Objektivno utvrđivanje škole</p> <p>Podizanje nivoa motivacije za ulaganje u kvalitet rada škole</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: o Nastavnici praktične nastave: 	

	<ul style="list-style-type: none"> o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Organizatori praktičnog obrazovanja
Uslovi za uključivanje u program	<p>Zainteresovani nastavnici, organizatori praktičnog obrazovanja stručni saradnici I saradnici u nastavi, direktori I pomoćnici direktora, I nastavni kadar koji želi da stekne znanja iz oblasti obezbjedjivanja I unapredjivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama stručnog obrazovanja.</p> <p>Zainteresovani treba da posjeduju odgovornost u radu, tačnost I preciznost kao I druge jake strane koje su neophodne za kvalitetan rad u realizaciji programa srednjeg stručnog obrazovanja.</p>
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15 - maksimalno 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacija, Radionoce, Oluja misli, diskusija, Rad na tekstu
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Školske prostorije namijenje na seminare Sala za sastanke
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Prostorija koja posjeduje tehničku opremu I odgovarajuća sredstva (didaktički material, radni material , pomagala)
Online realizacija programa	Program se prema potrebi može realizovati I online. U tom slučaju možemo koristiti Zoom aplikaciju ili Teams u zavisnosti od dogovora sa polaznicima. Za uspješnu realizaciju posjedujem ICT tehniku.

3. DRUGI PROGRAMI STRUČNOG USAVRŠAVANJA

3.1. KOMPETENCIJA VIŠEJEZIČNOSTI

3.1.1. Kompetencija višejezičnosti kroz jezik struke

Opšti podaci	
Naziv programa	Kompetencija višejezičnosti kroz jezik struke
Autori programa	Lidija Lazarević, nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“, Podgorica Jelena Bogićević nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“, Podgorica
Realizatori programa	Lidija Lazarević, nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“, Podgorica Jelena Bogićević nastavnik engleskog jezika, Elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“, Podgorica
Kontakt osoba	Lidija Lazarević
E-mail	lazarevic880@gmail.com
Broj telefona	069 326 029
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none">• Razvoj stavova nastavnika o značaju ključne kompetencije višejezičnosti za dalje školovanje i profesionalni razvoj učenika• Unapređenje kompetencija nastavnika u razumijevanju kompetencije višejezičnosti i njen razvoj kod učenika kroz jezika struke iz različitih sektora i oblasti (elektrotehnika, mehatronika, građevina, turizam, ugostiteljstvo, trgovina, usuge, zdravstvo i dr) u modernom nastavnom procesu• Bolja metodička i didaktička organizacija realizacije modula jezika struke• Pronalaženje adekvatne literature i izvora za pripremu i izvođenje nastavnog procesa kao podrška razvoju kompetencije višejezičnosti kod učenika
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none">• Šta je ključna kompetencija višejezičnosti u okviru ključnih kompetencija• ESP - karakteristike ESP, ESP i opšti engleski jezik• Priprema za nastavu ESP kroz koju se razvija kompetencija višejezičnosti:<ul style="list-style-type: none">○ analiza potreba učenika;○ formulisanje ciljeva i ishoda časa;○ konceptualizacija sadržaja (kompetencije komunikacije, usvajanje riječi i dr);○ odabir i priprema materijala;○ planiranje časa i

	<ul style="list-style-type: none"> ○ evaluacija časa. • Način izvođenja nastavnog procesa • Pripremanje godišnjeg plana 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke nastavnik će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumjeti kompetenciju višejezičnosti u svjetlu jezika struke • moći da uradi analizu potreba učenika za znanjima jezika iz struke konkretnog programa i razreda, imajući u vidu vještine (reading, speaking, listening i writing) • biti sposoban da na najbolji način prezentuje ESP tekstove u cilju boljeg usvajanja ESP terminologije i razvoj kompetencije višejezičnosti • prilagoditi aktivnosti na času jezika struke tako da budu relevantne za oblasti koje učenici izučavaju • pratiti postignuća u razvoju kompetencije višejezičnosti učenika i vrednovati ih • podsticati zainteresovanost učenika za druge nastavne predmete i module iz oblasti struke u cilju unapređenja komunikacije i kompetencije višejezičnosti • evaluirati rezultat svog rada i rada sa učenicima na jeziku struke • razviti kod učenika vještine da duže govori i prati argumentaciju na teme iz struke, da čita i razumije članke i izvještaje koji obrađuju sadržaje iz struke, da komunicira dovoljno tečno i spontano o temama iz oblasti struke 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici engleskog i drugih stranih jezika ○ Nastavnici praktične nastave ○ Nastavnici opšteobrazovnih predmeta ○ Organizatori praktičnog obrazovanja ○ Stručni saradnici ○ Saradnici u nastavi ○ Direktori i pomoćnici direktora ○ Instruktori praktičnog obrazovanja ○ Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Nastavnici stranih jezika	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15 do 25 učesnika
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Savremene metode rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Multimedijalne učionice
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Interaktivne table sa pratećim softverom Pristup internetu Flip chart Projektor, LT
Online realizacija programa	Da

3.2. KOMPETENCIJA PISMENOSTI

3.2.1. Kultura govora u nastavi

Opšti podaci	
Naziv programa	Kultura govora u nastavi
Autori programa	Lazar Macanović, Jelka Malović, NVO „Ad Litteram“
Realizator programa	Jelka Malović
Kontakt osoba	Jelka Malović
E-mail	jelkamalovic033@gmail.com
Broj telefona	+382 68 661 349
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none">• Osnovni cilj ovog seminara je i jedna od najvažnijih socijalnih vještina u 21. vijeku - primjenjiva u svim oblastima života, a naročito značajna u školama - izlagačka pismenost nastavnika, sposobnost da nastavnici izraze sebe da bi ih učenici bolje razumjeli, ali i svoje ideje na sugestivan i uvjerljiv način, pravilnom upotrebom glasa, govora i neverbalne komunikacije.• Dakle, cilj je da se osvijestiti značaj razvijanja kulture govora u školama kod nastavnika ali i mladih ljudi, kao i da nastavnici što bolje nauče učenike kako da se pravilnom upotrebom glasa i govora izdvoje od prosjeka i površnosti.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none">• Kultura govora – pojam, definicija, značaj• Osnovna svojstva dobrog govora• Usmeni i pismeni govor kao dva vida realizacije jezika• Pravilan izgovor glasova, akcentat i intonacija• Neverbalna komunikacija• Stilske figure• Birokratizacija jezika i kultura govora• Vaspitač kao dobar govorni model• Govorne vježbe• Metodčki aspekti govorne interpretacije vaspitno-obrazovnoj ustanovi• Ortografija (pravopisna pitanja iz vaspitačke prakse)• Kultura govora u školi - mlađi i stariji razredi• Usvajanje i negovanje govorne kulture• Zastupljenost govorne kulture u aktuelnim udžbenicima• Vježbe i zadaci kojima učenici unapređuju svoje komunikacijske sposobnosti sa aspekta govorne kulture• Uspješno razvijanje kulture govora kod učenika
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none">• Nastavnik kao model za visok nivo kulture govore,• Usvajanje i negovanje kulture govora u školi.

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici engleskog i drugih stranih jezika • Nastavnici praktične nastave • Nastavnici opšteobrazovnih predmeta • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>U slučaju da to uslovi iziskuju potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme.</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici suočavaju, • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, uz dominaciju interaktivnih vježbi, • Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni; • Metode formativne i sumativne evaluacije. 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (po potrebi). • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće. 	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (po potrebi); • Dobra internet konekcija. • Projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojim se organizuje seminar. 	
Online realizacija programa	Putem Teams platforme (po potrebi).	

3.2.2. Medijska pismenost

Opšti podaci		
Naziv programa	Medijska pismenost	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sticanje medijskih znanja i vještina koje doprinose razvoju ljudskih prava i aktivnog društva • Primjena medijske pismenosti u učionici • Razvijanje medijske kompetencije • Prepoznavanje značaja kritičkog razumijevanja medijskih sadržaja i prepoznavanje spina • Upoznavanje različitih koncepata medijske pedagogije i odnosom mladih i medija • Razvijanje svijesti o kršenju prava djece i mladih u medijima • Osnježavanje nastavnika za primjenu stečenih znanja u učionici 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Medijska pismenost, kritičko razmišljanje, mladi i mediji, medijska pismenost	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene medijska znanja i vještine koje doprinose razvoju ljudskih prava i aktivnog društva; razviju kod učenika svijest o kršenju prava djece i mladih u medijima	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna komunikacija, Preduzetništvo
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnicima izbornih i fakultativnih predmeta	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara

3.2.3. MEDIJSKA PISMENOST U OBRAZOVANJU

Opšti podaci	
Naziv programa	MEDIJSKA PISMENOST U OBRAZOVANJU
Autori programa	mr Sonja Ilić, Lazar Macanović
Realizatori programa	mr Sonja Ilić, Lazar Macanović
Kontakt osoba	mr Sonja Ilić
E-mail	infomonte@t-com.me
Broj telefona	+382 69 101 317
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Da naš obrazovni sistem bolje percipira kritičko mišljenje kao vrijednu kompetenciju mladih ljudi; • Adekvatan odgovor zaposlenih u vaspitno-obrazovnim ustanovama na razvoj tehnike i tehnologije, sajber prostora i novih informacionih i medijskih kanala, alata i platformi i ulazak u informaciono društvo u digitalnom okruženju; • Edukacija nastavnog kadra iz oblasti medijske i informacione pismenosti i inovativnih metoda podučavanja u ovoj oblasti; • Spremnost za implementaciju sadržaja iz medijske pismenosti u okviru svog rada u nastavi; • Veća medijska pismenost učitelja, nastavnika i stručnih saradnika, kao i bibliotekara u školama, kako bi nivo njihovih kompetencija pridonijele funkcionalnijem nastavnom procesu usmjerenom na učenika; • Postizanje visočijeg stepena svijesti i akumuliranog znanja; • Razvijanje kritičkog razmišljanja prema medijskim sadržajima; • Preciznije tumačenje medijske komunikacije; • Aktivnija uloga zaposlenih u vaspitno-obrazovnim ustanovama kada je riječ o zaštiti maloljetnika i ljudskog dostojanstva uopšte kroz audio-vizuelne i informacione usluge; • Znanja i vještina prilikom prepoznavanja potencijalne manipulacije posredstvom medija i bolje analiziranje medijskih poruke, kao dekodiranje i prepoznavanje "lažnih vijesti"; • Bolje percipiranje značaja i izgradnje medijskih strategija kojima se štite prava najmlađih; • Pomoć mladima pri razvijanju kritičke svijesti prema medijskim sadržajima; • Svijest o značaju medijskog obrazovanja i njegove implementacije u postojeće obrazovne sisteme;

	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljnije upoznavanje sa smjernicama za razvoja inovativnih mrežnih modula; • Aktivnije učešće školskog kadra u prevenciji vršnjačkog i rodno-zasnovanog nasilja u školi: Podsticanje jačanja partnerstva nastavnika i roditelja; • Visočiji kvalitet znanja nastavnika i učitelja u oblasti medijske pismenosti i bolja spremnost da to znanje prenesu učenicima; • Jačanje kompetencija i sposobnosti u procesu samoprocjene kompetencija nastavnika kada je riječ o medijskoj pismenosti; • Jačanje motivacije za podučavanje medijske i informacione pismenosti u osnovnim i srednjim školama; • Vještine medijske pismenosti u funkciji znanja i kompetencija, kako učenik ne bi postajao manipulativni objekat; • Jačanje senzibiliteta o uticaju medija na formiranje i održavanje stereotipa o određenoj društvenoj grupi; • Aktivnije prenošenje znanja učenicima o stereotipnom prikazivanju djece i mladih u medijima; • Aktivnije prenošenje znanja učenicima o tome na koji način se kroz marketing veoma učestalo predstavlja ženski rod; • Osnaživanje svijesti o distinkciji između realne slike i medijskog prikaza; • Bolja edukacija mladih/učenika o nametanju vrijednosti koje su im nedostižne, što ih vodi u nezadovoljstvo i emotivnu nestabilnost; • Dinamičnije upoznavanje mladih/učenika o tome da se mediji lako povinuju sadržajima najnižeg kvaliteta i kako u tom slučaju njihov socijalizatorski momenat može biti jako negativan; • Spremnost za obuku mladih/učenika o poistovjećivanju sa televizijskim likovima koji su privlačni, uspješni i imaju visok status u društvu, što može imati i loše posljedice; • Bolje prenošenje znanja mladima/učenicima o činjenicama da medijski sadržaji često sadrže ponavljane obrasce koji vode i doprinose stigmatizaciji određenih grupa u društvu; • Razvijanje vještine kritičkoga čitanja i razumijevanja sadržaja medijskih poruka; • Uticaj na smanjenje negativnog uticaja medija; • Jačanje medijskih kompetencija nastavnika;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Prenošnje znanja učenicima kako da koriste medije u pozitivne i obrazovne svrhe; • Bolja edukacija mladih/učenika po pitanju filtriranja medijskih sadržaja; • Bolja edukacija mladih/učenika o tome kako da koriste slobodno vrijeme koje je izuzetno važno za njihov psihofizički razvoj, kao "prostor" u kome oni imaju priliku da prošire postojeće i da steknu naviku za permanentnim obrazovanjem; • Polaznici će kvalitetnije edukovati mlade/učenike o zavisnosti od medija, kojoj su sklonija manje socijalno aktivna djeca, kao i emotivno nesigurnija; • Polaznici će vršiti bolju edukaciju o pojavama nasilnih sadržaja u medijima, koji rezultiraju agresivnim ponašanjem djece; • Polaznici će podsticati mlade na korišćenje interneta u svrhu proširenje školskog znanja; • Širenje svijesti o određenim video igrama i ukazivanje na opasnost usred pojave nasilja; • polaznici će se aktivnije uključiti u borbu protiv promovisanja društvenih vrijednosti koje su nepoželjne; • Uanpređenje obrazovanja i kulture i primjena tehnologije u nastavi; • Digitalne kompetencije; • Stvaranje novog medijskog sadržaja u školi za 21. vijek.
<p>Sadržaji obuhvaćeni programom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tradicionalni i savremeni mediji • Medijsko obrazovanje u školi • Analiza medijske kulture i medijskog opismenjavanja • Podsticaji: Savremeni mediji u obrazovanom sistemu • Kompetencija nastavnika za podučavanje medijske i informacione pismenosti
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adekvatan odgovor obrazovnog sistema na informaciono društvo i kompleksni razvoj; • Adekvatan odgovor obrazovnog sistema na reforme sistema, ali i upućenost nastavnika, roditelja i učenika okolnostima koje su realnost u informacionom društvu; • Odgovor društva na izazove iz prakse; • Znanje, vještine i kompetencije koje možemo okvirno zvati medijskom i informacijskom pismenošću, kao potreba da se bude ravnopravan učesnik ekonomskih, privrednih, političkih i društvenih procesa;

	<ul style="list-style-type: none"> • Promovisanje medijskog obrazovanja i njegovog uvođenja u školske sisteme; • Medijska i informaciona pismenost kao preduslov održivog razvoja otvorenih, pluralnih, inkluzivnih i participativnih društava znanja, građanskih institucija, organizacija, zajednica i pojedinaca koji čine ta društva; • Poznavanje koncepta medijske i informacijske pismenosti od strane nastavnika i bibliotekara osnovnih i srednjih škola; • Medijska pismenosti kao pedagogija postmoderne, odnosno multimedijaska pismenost; • Implementacija kritičke medijske pedagogije u školske sisteme; • Mediji kao prilika za rast; • Obrazovna uloga medija kao njihova ključnih funkcija; • medijsko vaspitanje kroz medijsku pismenost; • Medijska pismenost kao „vodeća vještina za učenje“; • Mediji kao sredstvo samoidentifikacije i socijalizacije mladih/učenika; • Medijska pismenost kao interdisciplinarno polje koje objedinjuje znanja iz mnogih naučnih oblasti, naročito društveno-humanističkih nauka; • Stvaranje kritičkog odnosa mladih generacija prema medijskom diskursu jer nekritičko upijanje neadekvatnih medijskih sadržaja može da odmognedemokratiji i doprinese učvršćivanju rasnih, vjerskih, seksualnih i drugih stereotipa; • Medijski uticaj kada je riječ o dečijem uspjesima, naučnim i sportskim postignućima, njihovom aktivističkom duhu i pravu da plasiraju sopstvene ideje kroz medije; • Svijest o mladima/učenicima u virtuelnom svijetu kompjuterskih igara; • Pomoć pri sistematskim i dugoročnim strategijama razvoja medijske i informacijske pismenosti; • Kompetencija u vještinama medijske pismenosti poput pristupa, analize, procjene i komuniciranja; • Adekvatnije samoprocjene kompetencija nastavnika; • Metodički i didaktički pristup nastavnika oblasti medijske i informacione pismenosti; • Pristup razvoju medijske i informacione pismenosti kao kros-kurikularne kompetencije, koja se može razvijati u okviru postojećih nastavnih planova i programa ili kroz rad u biblioteci i vannastavne aktivnosti.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Samoprocjena znanja, vještina i kompetencija koje imaju nastavnici, njihov samopercipirani stepen motivacije da sprovede i edukaciju iz medijske i informacijske pismenosti, kao i njihovu percepciju edukacije medijske i informacione pismenosti kao dodatne obaveze i neophodne vještine za učenike. • Škole sa tehničko-tehnološkim kapacitetima za podučavanje medijske i informacione pismenosti; • Medijska i informacijska pismenost kroz formalno obrazovanje (u nastavi) i neformalno (u vannastavnim aktivnostima); • Zagovaranje većeg prisustva medijske i informacione pismenosti u formalnom obrazovanju, kao „alata“ ili kompetencije koja doprinosi i podržava kritičko mišljenje kao važnu kompetenciju građanskog vaspitanja i obrazovanja. • Razvijanje koncepta medijske i informacione pismenosti kao kros-kurikularne kompetencije za čije bi razvijanje kod učenika fokus bio upravo na njima, a ne na sadržaju. • Razvijanje konkretnih didaktičkih i metodičkih pristupa u podučavanju medijske pismenosti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
		- Medijska pismenost
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici; • Vaspitači u predškolskim ustanovama; • Pedagozi; • Direktori; • Bibliotekari; • Stručni saradnici; • Učenici; • Roditelji; • Predstavnici nevladinog sektora; • Predstavnici medija. 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> • Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. • Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces. • Za vrijeme pandemije kovida-19 potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-25	
Trajanje programa	8h / 1 dan	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću. • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, kao i interaktivne vježbe koje se mogu prilagoditi za rad sa učenicima, kao i rad u grupama i individualni rad; • Metode identifikacije, • Štampane ankete samoadministriranim individualnim popunjavanjem upitnika; • Onlajn upitnici; • Samoadministrirani anketni upitnik samoprocjene nastavnika i bibliotekara osnovnih i srednjih škola; • Samoprocjena poznavanja koncepta medijske i informacione pismenosti i vlastite spremnosti i osposobljenosti za podučavanje medijske pismenosti.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (po potrebi); • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma; • Dobra internet konekcija. • Projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojijima se organizuje seminar.
Online realizacija programa	Putem Teams platforme (prema eventualnoj potrebi).

3.3. STEM KOMPETENCIJA

3.3.1. Unapređivanje STEM kompetencija nastavnika

Opšti podaci		
Naziv programa	Unapređivanje STEM kompetencija nastavnika	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje profesionalnih kompetencija nastavnika za pripremu i realizaciju STEAM projekata na nivou škole; • Usavršavanje nastavnika u oblasti razvoja i priprema nastavnih planova za realizaciju STEAM nastavnih sadržaja; • Upoznavanje nastavnika sa inovativnim metodama neophodnim za planiranje i realizaciju STEAM projekata na nivou škole; • Razvijanje i primjena matematičkog mišljenja znanja i vještina u cilju rješavanja problema iz svakodnevnih situacija; • Unapređivanje sposobnosti da se objasni prirodni svijet korišćenjem postojećeg znanja. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preduslovi za unapređivanje STEM kompetencija; 2. Korišćenje STEM multimedijalnih sadržaja. 3. Primjeri STEM učeničkih projekata. 4. Upotreba IKT alata u cilju kreiranja interaktivnih STEM projekata 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici seminara će po završetku programa moći da: <ul style="list-style-type: none"> - Primjenjuju STEM koncepte u nastavi; - Kreiraju nastavne sadržaje povezane sa STEM konceptom - Kreiraju zajedno sa učenicima projekte zasnovane na STEM konceptu; - koriste razne interaktivne projekte u kojima se koriste IKT alati. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici i stručni saradnici u srednjim školama	

Uslovi za uključivanje u program	Programu obuke mogu prisustvovati svi zainteresovani nastavnici/nastavnice, čiji je predmet interesovanja STEAM oblast
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - Maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje/prezentovanje, diskusije, "Brainstorming" ili moždana oluja, metoda demonstracije; grupni rad; komparativna analiza sadržaja, interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft Teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je onlajn seminar korišćenjem Teams naloga i VIBER aplikacije.

3.3.2. Inovativne prakse u STEM nastavi

Opšti podaci	
Naziv programa	Inovativne prakse u STEM nastavi
Autori programa	Olivera Lučić, nastavnik; Ana Đurđevac, nastavnik;
Realizatori programa	Olivera Lučić, Ana Đurđevac
Kontakt osoba	Olivera Lučić
E-mail	olivera.lucic@eus-nk.edu.me
Broj telefona	+382 68 835263
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Jačanje kompetencija nastavnika iz oblasti obrazovanja i vaspitanja učenika radi sticanja i zadržavanja interesa za STEM predmete, razumijevanja koncepata i stvarne primjene.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Osposobljavanje učesnika da istraže razloge koji stoje iza pada motivacije učenika za STEM predmete u školi i da se istraže načini da se situacija preokrene, na osnovu diskusija i razmjene učesnika. - Upoznavanje inovativnih nastavnih praksi i istraživanje mogućnosti i izazova koje one nude. -Pružiti primjere o tome kako efikasno distribuirati i razmjenjivati nastavne resurse iz obrazovnih STEM projekata (evropskih, nacionalnih, regionalnih ili drugih javno finansiranih projekata) sa kolegama STEM edukatorima. -Afirmisanje naučnog obrazovanja zasnovanog na ogledima u učionici kroz udaljene i virtuelne laboratorije kao inovativne nastavne alate za STEM učionicu. -Pružanje relevantnih smjernice i savjeta nastavnicima prirodnih nauka koji se mogu primijeniti u učionici kako bi informisali učenike o potrebama i mogućnostima na tržištu rada STEM, posebno gledajući na mogućnosti zapošljavanja u industrijama i vještine koje će učenicima trebati za rad u STEM oblastima.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koja je važnost STEM obrazovanja? <ul style="list-style-type: none"> • Šta je STEM i zašto je važan; • Nedostatak STEM vještina kod učenika uz kritički pristup tome; • Aktuelne STEM industrije i profesije; • Evolucija STEM profesija i poslova budućnosti; • STEM vještine; važnosti učenja ovih vještina u školama; • Metode rada za razvoj STEM kompetencija 2. Problemsko učenje

	<ul style="list-style-type: none"> • Primijena tehnika interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa metodom rješavanje konkretnih problema kroz nastavni proces • Uočavanje i definisanje problema, iskazivanje stavova, razmjena mišljenja, prevazilaženje konflikata, kao i pronalaženje kompromisnih rješenja <p>3. Praktično učenje u STEM-u</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost praktičnih aktivnosti na učenju svakog učenika • Projektovanje napredovanja i pristupa ocjenjivanju unutar praktičnog rada. <p>4. Karijere u STEMu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktuelne STEM industrije i profesije; • Evolucija STEM profesija i poslova budućnosti; <ul style="list-style-type: none"> • Implementaciji STEM učenja u učionici 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Po uspješnom završetku programa, učesnik će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti odgovarajuća znanja u nastavnoj praksi -Razumjeti koji je nedostatak STEM vještina uz kritički pristup tome; -Razumjeti evoluciju STEM profesija i poslova budućnosti; -Definisati i prepoznati što su STEM vještine; konkretno, naučiti o važnosti učenja ovih vještina u školama; - Primijeniti tehnike interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa -Analizirati podatke odgovarajućim stručnim istraživačkim metodama - Primijeniti kritičko razmišljanje i vještine za rješavanje problema -Koristi metode istraživačkog i projektnog učenja <p><i>Od učenika se očekuje: Povećanje efikasnosti pri usvajanju novih znanja i vještina učenika</i></p> <p><i>Povećana motivacija kod učenika za učenjem</i></p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih i opšte-obrazovnih modula o Nastavnici praktične nastave o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	

Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda škole o angažovanju u školi ili kod organizatora obrazovanja odraslih.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 20
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa- teorijska podloga, demonstracija, diskusija, individualni rad, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, metode aktivne nastave, primjena studije slučaja u nastavi
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, flomasteri, table, kreda, LCD projektor, laptop Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu u nastavi, material za oglede obezbjeđuju treneri)
Online realizacija programa	Program se može realizovati kao onlajn seminar preko Microsoft Teams platforme ili ONLINE PLATFORME ZOOM Minimalna oprema je računar (laptop ili desktop sve jedno) sa operativnim sistemom Windows 7 ili novijim; dobru vezu sa internetom i da umiju da koriste neki od programa za pregledanje internet sadržaja (Google Chrome, Firefox Mozilla...) Potrebno je da učesnici imaju uređaj sa instaliranom Microsoft Teams ili platformom Zoom, kao i pristup internet.

3.4. DIGITALNA KOMPETENCIJA

3.4.1. Online učenje

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Online učenje</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none">1. Omogućava nastavnicima rad sa više platformi za daljinsko učenje (Zoom, Moodle, Teams, Net Miting, Google Meet)2. Upoznavanje nastavnika sa prednostima i nedostacima platformi za učenje3. Osposobljavanje nastavnika svih struka za podešavanje platformi i prilagođenje učenicima4. Modernizacija nastavnog procesa primjenom novih informacionih tehnologija5. Osposobljavanje nastavnika za izradu ONLINE testova, kvizova i upitnika kroz platformu daljinskog učenja6. Kreiranje različitih grupa za komunikaciju, podešavanje admin naloga7. Podešavanje učeničkog naloga8. Korišćenje različitih aplikacija za daljinsku komunikaciju nastavnika.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">7. Pregled platformi za daljinsko učenje<ul style="list-style-type: none">• Zoom platforma• Teams platforma• Moodle platforma• Net Miting platforma• Google Meet platforma8. Online učenje pomoću Zoom platforme<ul style="list-style-type: none">• Instalacija mobilne i desktop aplikacije• Kreiranje radnog naloga• Podešavanje radnog okruženja za komunikaciju• Kreiranje mitinga i dijeljenje sadržaja sa korisnicima• Podešavanje korisničkog naloga za komunikaciju9. Online učenje pomoću Teams platforme<ul style="list-style-type: none">• Instalacija online i desktop aplikacije• Radno okruženje programa-podešavanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Podešavanje admin naloga i naloga učenika • Dijeljenje sadržaja sa učenicima • Podešavanje kalendara • Rad sa više korisničkih naloga • Izrada testova, kvizova i upitnika u aplikaciji <p>10. Online učenje pomoću Moodle platforme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adinistratorski i korisnički nalozi • Podešavanje radnog okruženja, pomoć korisnicima • Moduli, resursi, aktivnosti i blokovi • Upravljanje blokovima • Podešavanje korisničkih naloga <p>11. Definicija konkretnih zadataka polaznika</p> <p>12. Prezentacija završnih radova polaznika.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Posle završene obuke nastavnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronađu na mreži odgovarajuću aplikaciju za online učenje, preuzmu, instaliraju i koriste ih • Podese radno okruženje online platforme i prilagode je učenicima • Promijene administratorske i učeničke parametre platforme za učenje • Kreiraju interaktivne sadržaje i podijeliti ih sa učenicima • Podese kalendat i odgovarajući kanal za interaktivni rad sa učenicima • Kreiraju više grupa za komunikaciju • Naprave miting za komunikaciju sa odgovarajućim parametrima i podijeli ih sa korisnicima • Dijeli potrebni materijal sa svim učenicima ili pojedinačno • Kreiraju kanale za komunikaciju na nivou grupa za vannastavne aktivnosti i druge stručne grupe 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih stručnih modula i opšteobrazovnih predmeta/modula;	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program je namijenjen za polaznike koji posjeduju znanja iz Informatičkih tehnologija-nastavnicima tehničkih struka, gdje se može ići na viši nivo razrade teme i složenije podešavanje aplikacije i interaktivnost sadržaja. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Program je namijenjen i za polaznike bez početnih ili sa malim znanjem iz Informatičkih tehnologija-nastavnici opšteobrazovnih predmeta sa redukovanim nivoom razrade tema i realizaciju jednostavnijih podešavanja u radnom okruženju platformi za daljinsko učenje.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, instalacija programa, izrada testa u instaliranom softveru na računaru, prezentacija rada po grupama, grupni rad.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Brza Internet konekcija ○ Učesnici programa donose svoje računare sa instaliranim OS Win xp ili novijim i Office paketom ili su isti obezbijeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projector, projekciono platno, prenosni računar za trenere, platforma za ONLINE učenje i edukaciju) obezbjeđuje IPF.
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem online platforme Zoom, sa grupom od 20 do 30 učesnika, sa stabilnom Internet konekcijom, kao što je navedeno u prethodnom text boks.

3.4.2. Savremena (vizuelna) obrazovna tehnologija

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>SAVREMENA (VIZUELNA) OBRAZOVNA TEHNOLOGIJA</i>
Autori programa	Danilo Damjanović, Olivera Lučić
Realizatori programa	Danilo Damjanović, Olivera Lučić
Kontakt osoba	Danilo Damjanović
E-mail	damjanovic.danilo@eus-nk.edu.me
Broj telefona	+382 68 870 563
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Jačanje digitalnih kompetencija nastavnika iz oblasti upotrebe informaciono-komunikacionih tehnologija u realizaciji planiranih ciljeva i unapređivanje znanja za odabir multimedijalnih metoda i drugih tehnologija koje dovode do povećanja aktivnosti učenika, kvalitetnijeg vrednovanja znanja i napredovanja učenika</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti znanja o multimedijalnim sadržajima u funkciji obrazovanja i uskladiti ih sa svojim ličnim pristupom korišćenja multimedije u učionici; - Upoznati modele i strategije za primjenu multimedije u nastavi - Unaprijediti sposobnost pripreme nastavnog materijala u skladu sa tehnologijom izvođenja učenja - Afirmisanje savremenih IT tehnologija u procesu organizovanja i izvođenja nastave; - Upoznati način kreiranja multimedijalnih nastavnih materijala u eLearning autorskom softveru ActivePresenter
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Multimedijalni sadržaji u funkciji obrazovanja <ul style="list-style-type: none"> • Pojam, karakteristike i klasifikacija elektronskih multimedijalnih sadržaja • Izvori multimedijalnih sadržaja 2. Biblioteka video-materijala <ul style="list-style-type: none"> • Otvaranje ličnog You tube kanala • Kreiranje plej- liste video zapisa koji će koristiti za predmet (modul) ili temu koja se obrađuje • Dijeljenje kreirane plej-liste 3. Kreiranje i etape razvoja video zapisa <ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje sa fazama izrade video materijala • Presentacija alata za snimanje ekrana, Video Editor i eLearning autorski softver • Izrada animacija, obrada slike, govora i zvuka u programu ActivePresenter • Tehnike angažovanja učenika u izradi video zapisa

	<ul style="list-style-type: none"> • Načini (pr)ocjenjivana rada učenika 	
	4. Prezentacija završnih radova polaznika	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>-Unapređenje znanja nastavnika o multimedijalnim sadržajima u funkciji obrazovanja i njihovo usklađivanje sa ličnim pristupom korišćenja multimedije u učionici</p> <p>-Unapređene prezentacije nastavnog sadržaja učeničkoj populaciji</p> <p>-Povećanje znanja u izradi i kreiranju video materijala za nastavu</p> <p>-Prilagođavanje nastavne teme predstavnicima svih stilova učenja kroz izradu video sadržaja</p> <p>-Povećanje korišćenja metoda istraživačkog i projektnog učenja</p> <p>Od učenika: Povećanje efikasnosti pri usvajanju novih znanja i vještina učenika</p> <p>Povećana motivacija kod učenika za učenjem</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Nastavnici praktične nastave o Stručni saradnici 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda škole o angažovanju u školi ili kod organizatora obrazovanja odraslih.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 20	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	

3.4.3. Kreiranje savremenih audiovizuelnih nastavnih sredstava - obrada i kreiranje video materijala

Naziv programa	<i>Kreiranje savremenih audiovizuelnih nastavnih sredstava- obrada i kreiranje video materijala.</i>
Autori programa	mr Jelena Pačariz, Denis Pačariz, mr Nada Mitrović
Realizatori programa	mr Jelena Pačariz, Denis Pačariz, mr Nada Mitrović
Kontakt osoba	mr Jelena Pačariz
E-mail	ljuovic@gmail.com
Broj telefona	+382 67 877 119
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Jačanje kompetencija učesnika seminara u kreiranju savremenih audiovizuelnih nastavnih sredstava. Osnaživanje nastavnika za upotrebu savremenih audiovizuelnih nastavnih sredstava kao instrumenta savremene nastave. Sticanje znanja i vještina u kreiranju audiovizuelnih nastavnih sredstava. Jačanje digitalnih kompetencija nastavnika za kreiranje i obradu video sadržaja. Osavremenjivanje nastavnih materijala.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Savremena audiovizuelna nastavna sredstva kao instrument nastavnog rada. Primjeri dobre prakse.</p> <p>Kreiranje scenarija za snimanje video audiovizuelnog sadržaja.</p> <p>Upoznavanje sa radnim okruženjem i instalacijom alata Filmora.</p> <p>Upoznavanje sa osnovnim i naprednim funkcionalnostima Filmora alata za editovanje i montažu audiovizuelnog nastavnog sadržaja.</p> <p>Kreiranje kvalitetnog materijala potrebnog za montažu videa.</p> <p>Kreiranje audiovizuelnog nastavnog sredstva koje zadovoljava savremene standarde aktivnog učenja</p>
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon seminara učesnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaju značaj i potrebu za korišćenjem audiovizuelnih nastavnih sadržaja u savremenoj nastavi. • Osmisle scenario za snimanje audiovizuelnog sadržaja. · Pripreme potrebni video i audio material u fazi pre-editovanja. • Koriste osnovne i napredne opcije montaže video i audio materijala u program Filmora u cilju kreiranja nastavnog sredstva. • Eksportuju audiovizuelni material u odgovarajućem format za upotrebu.

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici stručnih predmeta, nastavnici praktične nastave, organizatori praktičnog obrazovanja, stručni saradnici, saradnici u nastavi, direktori i pomoćnici direktora, instruktori praktičnog obrazovanja, nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnim uslova	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 30	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je predviđena kao kombinacija teorijskog i praktičnog rada. Fokus je na iskustvenom učenju, razumijevanju i praktičnom radu. Metod je radioničkog tipa koji podrazumijeva fokusiranost na učesnike, rad u grupama, diskusije, prezentacije, moždana oluja, metoda grudve, drvo problema.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija pogodna za radioničarski tip rada i rad u grupama.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Kamera i/ili telefon i laptop/računar po učesniku, projektor, platno ili pametna tabla, internet konekcija, flip čart, markeri u boji, samoljepljivi papirići, hemijske, radni listići, makaze, selotejp trake.	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem MS TEAMS, Zoom ili Google Meet aplikacije.	

3.4.4. Upotreba online alata u realizaciji aktivne nastave

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Upotreba online alata u realizaciji aktivne nastave</i>
Autori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović
Realizatori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović
Kontakt osoba	mr Nada Mitrović
E-mail	pedagogica@os-mllatovic.edu.me ; lucovic@gmail.com
Broj telefona	+382 68 033 830
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje učesnika/ca sa pojmom i vrstama metoda nastave. • Osposobljavanje nastavnika za primjenu aktivnih metoda nastave/učenja. • Razumijevanje potencijala redovne nastave za primjenu savremenih nastavnih metoda. • Upoznavanje učesnika/ca sa pojmom, značajem i svrhom online alata u interaktivnoj nastavi. • Osposobljavanje nastavnika/ca za primjenu online alata u različitim fazama časa. • Jačanje kompetencija učesnika/ca u primjeni alata za kreiranje interaktivnih online stikera, panela, kvizova, brainstorming aktivnosti. • Upoznavanje učesnika/ca sa pojmom i primjenom mape uma u podsticanju kritičkog razmišljanja i rješavanja problema. • Kreiranje podsticajne sredine za učenje i motivisanje nastavnika/ca za insistiranjem na misaonoj angažovanosti učenika u procesu učenja primjenom digitalnih nastavnih alata za kreiranje digitalnih nastavnih materijala. • Upoznavanje učesnika/ca sa primjerom uspješne pripreme za čas. • Osposobljavanje nastavnika/ca za izradu pripreme za čas koja sadrži aktivnosti za čiju realizaciju je neophodna primjena online alata.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavne metode. • Nastavna sredstva. • Interaktivne strategije u savremenoj nastavi. • Didaktički principi u funkciji osavremenjivanja nastave. • Primjena digitalnih alata u svim fazama nastavnog časa. • Izrada pripreme za čas.

Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici/ce će nakon seminara moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Primjene savremene nastavne metode. • Kreiraju digitalne nastavne sadržaje upotrebom online alata. • Primjene online alate u realizaciji nastavnog časa. • Unaprijede lične digitalne kompetencije. • Realizuju nastavni čas primjenom online digitalnih alata. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni u svim vaspitno-obrazovnim ustanovama Crne Gore.	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 40	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, diskusije, prezentacija rada po grupama, brainstorming, individualna aktivnost, rad u paru, metoda razgovora, praktični rad, mape uma, kritička refleksija, evaluacija obuke.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima za radioničarski tip rada.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računari, projektor, platno (ili pametna tabla), internet konekcija.	
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem MS Teams platforme.	

3.4.5. Razvoj nastavnih materijala uz pomoć QR koda i YouTube kanala

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Razvoj nastavnih materijala uz pomoć QR koda i YouTube kanala</i>
Autori programa	Vladica Avramović
Realizatori programa	Vladica Avramović
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreiranje QR koda i YouTube kanala za kompletnu bazu podataka svih aktivnosti u školi: dnevnik rada, sveska aktiva, tabele za internu i eksternu evaluaciju, ljetopis škole, pohvale i nagrade učenika, aktivnosti stručnih timova za profesionalni razvoj i praćenje nadarenih učenika, školski izvještaji i ostali elektronski podaci škole o sumarnom uspjehu redovnih i vanrednih učenika na pojedinim klasifikacionim periodima i ispitnim rokovima. 2. Ovladavanje nastavnika tehnikom kreiranja, korišćenja i ažuriranja jedinstvenih aplikativnih programa iz stručnih i opšteobrazovnih predmeta i podsticanje nastavnika na kvalitetniji i kreativniji rad u svojoj struci i njihovo predstavljanje sa jedinstvenim QR kodom, kreirajući odgovarajuće YouTube kanale. 3. Primjena stečenih znanja nastavnika za kvalitetniju realizaciju stručnih predmeta iz područja rada elektrotehnika, ekonomija, pravo i administracija i ostalih struka, u cilju veće zainteresovanosti učenika i postizanja sveukupno boljih rezultata. 4. Unaprijeđenje znanja i vještina učenika iz oblasti aktivnog učenja, grupnog rada na vježbama i učenja usmjerenog ka aktivnostima. 5. Izrada jedinstvene pripreme za čas preko QR koda 6. Izrada QR koda za nastavne saržaje: prezentacije, animacije, multimedijalne sadržaje, slike, video zapise i sl. i postavljanje potrebnih sadržaja na YouTube kanal i njegovo dijeljenje sa učenicima.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagoška dokumentacija u školi: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vrsta pedagoške dokumentacije ○ Problemi u realizaciji teorijskih i praktičnih nastavnih sadržaja - aktivno učenje

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Načini izrade i čuvanje pedagoške dokumentacije u školama: interno, cloud, mreža, backup podataka, eksterni disk ○ Potreba za brzim dijeljenjem nastavnih sadržaja sa učenicima ● Uvod u QR kodovanje i dekodovanje <ul style="list-style-type: none"> ○ Pojam kodovanja i dekodovanja u praksi: koder, dekoder, primjer kodovanja i dekodovanja iz prakse ○ Pojam i vrste QR koda ○ Generisanje QR kodova za različite vrste sadržaja, pregled besplatnih online softvera za generisanje QR kodova ○ Programi za čitanje QR kodova ○ Primjena QR kodova u praksi ● Kreiranje YouTube kanala <ul style="list-style-type: none"> ○ Značaj YouTube kanala kao usluge Interneta u nastavnom procesu ○ Preuzimanje nastavnih sadržaja sa YouTube kanala ○ Izrada YouTube kanala i podešavanje radnog okruženja ○ Prebacivanje nastavnih sadržaja na YouTube kanal ● Razvoj nastavnih sadržaja za generisanje QR koda i otvaranje YouTube kanala <ul style="list-style-type: none"> ○ Izrada dnevnika rada-pregled gotovih rješenja ○ Izrada univerzalne pripreme za čas za nastavni kriterijum u odgovarajućem ishodu-pregled gotovih rješenja ○ Izrada sveske aktiva: uspjeh učenika iz nastavnih predmeta i vladanja, uspjeh po predavačima, stepenima stručne spreme, teorijske i praktične nastave-pregled gotovih rješenja sa dijagramima ○ Izrada tabela za internu i eksternu evaluaciju: tabele za vrednovanje znanja učenika, DROP OUT tabele, tabele postignuća učenika, tabele za hospitovanje, tabele za izostanke i vladanje, tabele za evidentiranje postignuća učenika- pregled gotovih rješenja sa dijagramima ○ Izrada priručnika za laboratorijske vježbe iz stručnih modula ○ Elektronska evidencija postignuća nadarenih učenika, izrada aplikacije za rad eksternog evaluatora ○ Izrada aplikacije za evidenciju rada koordinatora modularizovanih Obrazovnih programa ● Definicija konkretnih zadataka - prezentacija završnih radova polaznika obuke.
--	--

Očekivani ishodi po završetku programa	Po završetku obuke polaznici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> ○ Definišu značaj aktivnog učenja u školi, koji prati razvoj novih tehnika i tehnologija ○ Postižu bolje rezultate učenika kroz kontinuirano usavršavanje obrazovno-vaspitnog procesa u cjelini; ○ Realizuju odgovarajuće QR kodove i YouTube kanala za lakšu razmjenu podataka msa učenicima i drugim nastavnicima. ○ Primijene stečeno znanje u planiranju kvalitetnijih i kreativnijih nastavnih sadržaja za predmete iz svoje struke ○ Primijene stečeno znanje za izradu automatizovanih baza podataka koje imaju primjenu u praksi van škole ○ Naprave jedinstvene tabele za svakodnevne poslove u školi, periodične poslove u aktivu ili u vannastavnim aktivnostima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavnici stručnih modula/predmeta iz svih tehničkih i netehničkih oblasti; ○ Nastavnici praktične nastave iz svih stručnih i nestručnih podataka; 	
Uslovi za uključivanje u program	Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. <ul style="list-style-type: none"> • Program je namjenjen za polaznike koji posjeduju osnovna znanja iz informacionih tehnologija. Za njih je predviđen visok nivo razrade tema i realizacija složenijih zadataka, izrada različitih materijala za učenje. • Program je namjenjen i za polaznike bez početnih znanja iz navedenih oblasti sa redukovanim nivoom razrade tema i realizacija jednostavnijih online softvera. Za takve polaznike detaljnije će se opisati struktura osnovnih programa za kreiranje QR kodova. 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10-15	
Trajanje programa	3 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne prezentacije, pronalaženje i korišćenje ONLINE softvera, izrada pedagoške dokumentacije, priručnika za vježbe i pripreme za predavanja.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim računarskim stolovima uz Internet konekciju i računarsku mrežu	

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Učesnici programa donose svoje računare sa instalisanim OS Win xp ili novijim i Office paketom (Office 2010, 2016 ili noviji) ili su isti obezbeđeni od strane naručioca edukacije. ○ Ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa Stručnog usavršavanja (projector, projekciono platno, prenosni računar za trenere) obezbeđuje IPF.
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem online platformi.

3.4.6. Bezbjednost interneta

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Bezbjednost interneta</i>
Autori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Realizatori programa	Vladica Avramović, Strahinja Jakić
Kontakt osoba	Vladica Avramović
E-mail	a.vladan@t-com.me
Broj telefona	+382 67 528 434
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje nastavnika tehničke i netehničke struke za zaštitu računarskih i ličnih podataka na mreži • Upoznavanje nastavnika tehničke struke o vrstama opasnosti koje vrebaju na mreži-napadi i pretnje sa mreže • Upoznavanje nastavnika stručnih škola o međunarodnim standardima za zaštitu podataka • Upoznavanje nastavnika stručnih škola o nivoima zaštite u ličnom računaru i računarskoj mreži-hardversko-softverska zaštita • Upoznavanje polaznika sa pojmom bezbjednosti i vrstama bezbjednosti • Upoznavanje nastavnika srednjih škola sa načinima softverskog kriptovanja podataka u mreži • Korišćenje odgovarajućih antivirus programa u računarskom sistemu u cilju zaštite korisničkih podataka • Upoznavanje polaznika sa pojmom i vrstama elektronskog potpisa
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam bezbjednosti na mreži <ol style="list-style-type: none"> a. Pregled osnovnih pojmova b. Nivoi i vrste bezbjednosti c. Principi zaštite na mreži d. Međunarodni standardi za zaštitu podataka, autorizacija 2. Napadi i prijetnje na mreži <ol style="list-style-type: none"> a. Vrste napada na mreži b. Vrste prijetnji na mreži c. Najčešći programski napadi i pretnje 3. Metode zaštite podataka na mreži-kriptografija <ol style="list-style-type: none"> a. Pojam i vrsta kriptografije b. Opis softvera CryptTool za šifrovanje podataka

	<ul style="list-style-type: none"> c. Rješavanje konkretnih primjera šifrovanja podataka <ol style="list-style-type: none"> 4. Preventivne mjere korisnika za zaštitu podataka <ul style="list-style-type: none"> a. Elektronski potpis b. Antivirus programi-instalacija i podešavanje c. Sigurnost usluga Interneta 5. Rješavanje konkretnih zadataka polaznika 6. Prezentacija završnih radova polaznika 7. Evaluacija programa. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Posle završene obuke nastavnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> • Identifikuju pretnje koje dolaze sa mreže • Instaliraju i podese antivirus softvere, anti-spyware softvere, anti-spam i sigurnosne zakrpe • Digitalno potpišu poruku pri slanju elektronske pošte • Instaliraju i koriste softvere za kriptografiju podataka-vrše šifrovanje i dešifrovanje podataka za prenos putem mreže • Koriste višestruke nivoe zaštite u računarskom sistemu • Koriste pametne kartice i biometrijske kontrole pristupa • Razumiju standard https po pitanju sigurnosti Web sadržaja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: elektrotehnika, mašinstvo i obrada metala; o ICT koordinator; o Nastavnici matematike. 	
Uslovi za uključivanje u program	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove rada na računaru; • Korišćenje osnovnih programskih paketa (Office, programi iz struke); • Osnove znanja iz programskih jezika nižeg nivoa 	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-20	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, pojedinačne i grupne prezentacije, rad na konkretnom zadatku, pojedinačni rad u odgovarajućem softveru na računaru.	

Prostorni uslovi za realizaciju programa	Dovoljno velika i dovoljno svijetla prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad (stolice, veliki stolovi i mogućnost spajanja više manjih stolova u velike).
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa onoliko računara koliko ima polaznika obuke. Računari moraju svojom konfiguracijom zadovoljavati minimum kriterijuma za instaliranje softvera. Poželjno je da računari budu međusobno umreženi i konektovani na Internet. • Instalacione CD-ove za matrični proračun snosi IPF. • Projektor, šampač, prenosni računar za trenere, projekciono platno; • PC računari: jedan polaznik-jedan računar;
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem online platforme Zoom, sa grupom od 20 do 30 učesnika, sa stabilnom Internet konekcijom, kao što je navedeno u prethodnom text boksu.

3.4.7. Digitalna učionica

Opšti podaci		
Naziv programa	DIGITALNA UČIONICA	
Autori programa	mr Sava Kovačević, mr Dušanka Vujičić	
Realizatori programa	mr Sava Kovačević, mr Dušanka vujičić	
Kontakt osoba	Sava Kovačević	
E-mail	Kovacevic.sava@gmail.com	
Broj telefona	+38267616055	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa (do 200 karaktera): Povećanje nivoa kompetentnosti nastavnika/ca za digitalnu transformaciju obrazovnih sadržaja</p> <p>Specifični ciljevi programa (do 450 karaktera): Polaznici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • transformišu obrazovne sadržaje u digitalne sadržaje • kreiraju video lekciju i online prezentaciju • kreiraju digitalne alate za uvježbavanje nastavnog sadržaja • kreiraju digitalne sadržaje za provjeravanje usvojenih znanja 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalna transformacija - budućnost obrazovnog sistema • Digitalna učionica - konceptualni okvir • Digitalni alati za prezentovanje • Digitalni alati za uvježbavanje nastavnog sadržaja • Digitalni alati za provjeravanje nastavnih sadržaja • Procjena i analiza digitalnog sadržaja 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Polaznici će biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • transformišu obrazovne sadržaje u digitalne sadržaje • kreiraju video lekciju i online prezentaciju • kreiraju digitalne alate za uvježbavanje nastavnog sadržaja • kreiraju digitalne sadržaje za provjeravanje usvojenih znanja 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici opštih i stručnih predmeta, nastavnici praktične nastave	
Uslovi za uključivanje u program	Motivisanost i dobrovoljnost za rad na svojim ličnim i profesionalnim kompetencijama	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalni 35	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	interaktivne radionice ili online radionice na moodle aplikaciji za nastavnike, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, tutorijali i foto priče o korišćenju on-line testova u nastavi, online diskusije, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostorija 40m2 pogodna za rad u krugu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop, projektor, flip chart table
Online realizacija programa	Program se može realizovati putem Zoom platforme ili Microsoft Teams platforme.

3.4.8. 3D tehnologije u učionici

Opšti podaci	
Naziv programa	3D tehnologije u učionici
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com ; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Podizanje profesionalnih kompetencija nastavnika u domenu korišćenja savremenih nastavnih sredstava i domenu primjene principa očiglednosti u nastavi. Primjena savremenih 3D tehnologija koje doprinose vizuelizaciji gradiva, razvijanju mašte i kreativnosti, njegovanju timskog duha, samostalnosti u učenju, produktivnije kreiranje projekata i razvijanju inventivnosti. 3D tehnologije omogućavaju djeci da učestvuju kroz zabavu, saradnju i kreativno rješavanje problema dok nastavni proces doživljavaju i oživljavaju u tri dimenzije. Mogućnost da se razvijaju i nastavničke i učeničke IKT vještine. Vrijeme u kome živimo karakteriše intenzivni razvoj nauke, tehnike i tehnologije. Napredak na tim poljima iziskuje određene promjene i u oblasti obrazovanja, odnosno iskorak u odnosu na tradicionalni vaspitno-obrazovni sistem. Ovo se najprije odnosi na razvoj i primjenu savremene obrazovne tehnologije u svim sferama obrazovanja. Zahvaljujući brzom razvoju elektronike i informacione tehnologije, pedagoška tehnologija postaje sve modernija i inspirativnija, i za učenike i za nastavnike. Zahvaljujući upotrebi novih tehnologija, nastavni sadržaji mogu biti dostupni učenicima i nastavnicima uvijek i svuda, u različitim oblicima, omogućavajući im na taj način neometanu i konstantnu saradnju.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost

	<ul style="list-style-type: none"> • Vođenje • Moderacija 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnologija 3D štampe • 3D olovke • 3D skeneri • FlashForge Finder 3D Printer • Crtanje skica za modele punih tijela • Obrada i izmjena skica • Alatke za napredno modelovanje • 3D vizuelizacija • Softver FlashPrint • Štampanje 3D modela • Virtuelna i proširena realnost 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima. Primjena savremenih 3D tehnologija koje doprinose vizuelizaciji gradiva, razvijanju mašte i kreativnosti, njegovanju timskog duha, samostalnosti u učenju, produktivnije kreiranje projekata i razvijanju inventivnosti.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Posebni uslovi za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 20	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Praktičan rad • Podjela uloga • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga • Evaluacija • Frontalni, grupni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača. 3D olovke, 3D skener, 3D štampač.
Online realizacija programa	

3.4.9. eTwinning

Naziv programa	<i>eTwinning</i>
Autori programa	Desimir Mojović
Realizatori programa	Desimir Mojović
Kontakt osoba	Desimir Mojović
E-mail	mojovicd@hotmail.com; desimir.mojovic@sss-pv.edu.me
Broj telefona	067/027-955
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Unapređenje komunikacije i saradnje između nastavnika, razvijanje projekata i njihova razmjena. Osjećaj pripadnosti evropskoj zajednici namjenjenoj učenju/podučavanju. Razmjena ideja i primjera dobre prakse, uz povezivanje učenika i obogaćivanje nastave. Mogućnost da se razvijaju i nastavničke i učeničke IKT vještine. Vrijeme u kome živimo karakteriše intenzivni razvoj nauke, tehnike i tehnologije. Napredak na tim poljima iziskuje određene promjene i u oblasti obrazovanja, odnosno iskorak u odnosu na tradicionalni vaspitno-obrazovni sistem. Ovo se najprije odnosi na razvoj i primjenu savremene obrazovne tehnologije u svim sferama obrazovanja. Zahvaljujući brzom razvoju elektronike i informacione tehnologije, pedagoška tehnologija postaje sve modernija i inspirativnija, i za učenike i za nastavnike. Zahvaljujući upotrebi novih tehnologija, nastavni sadržaji mogu biti dostupni učenicima i nastavnicima uvijek i svuda, u različitim oblicima, omogućavajući im na taj način neometanu i konstantnu saradnju.</p> <p>Profesionalne vještine i sposobnosti koje ovaj program unapređuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efikasnost u podučavanju učenika • Sposobnost kreiranja najpogodnijih sadržaja za realizaciju zadatah ciljeva i ishoda • Jačanje demokratskog proreformskog stava • Samorazumijevanje/Razumijevanje • Nastavnik kao aktivni, samousmjereni, reflektivni, prilagodljivi i “sveživotni učenik” • Komunikacija • Rad u timu • Saradnja • Tolerancija • Kreativnost • Vođenje • Moderacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Zašto eTwinning? • ESEP platforma • Registracija učesnika na eTwinning

	<ul style="list-style-type: none"> • Uređivanje profila • eTwinning grupe • Mogućnosti profesionalnog razvoja • Mrežni događaji i onlajn seminari • Kreiranje eTwinning projekata • Upravljanje TwinSpace-om • Kako postići kvalitet, kriterijumi kvaliteta • Kreiranje projekata koristeći eTwinning platformu (timski rad) 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nastavnici će steći potrebne kompetencije, teorijska i praktična znanja i vještine koje će moći da implementiraju u nastavnom procesu. Širenje didaktičko-metodičkog repertoara nastavnika. Podizanje samopouzdanja nastavnika. Bolja motivacija nastavnika. Primjena nastave orijentisane ka aktivnostima. Kreiranje projekata i povezivanje nastavnika i učenika, kao u okviru Crne Gore tako i na evropskom nivou.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Posebnih uslova za učešće nema. Poželjno elementarno znanje rada na računaru.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Broj učesnika u grupi od 10 do 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Teorijska razmatranja uvodnog karaktera • Diskusija • Pojedinačne i grupne prezentacije • Predavanja • Vježbe • Rad na bazi instrukcija • Igranje uloga 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluacija • Frontalni, grupni i individualni oblik rada
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Računarska učionica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Potrebno je da u računarskoj učionici ima 15 računara za učesnike i računar sa projektorom za predavača.
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem platforme Zoom ili Microsoft Teams. Nastavnici treba da imaju računare sa internet konekcijom. Maksimalan broj učesnika 30. Trajanje jedan dan.

3.4.10. ECDL modul 5 - Presentacije

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 5 - Presentacije	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Korišćenje prezentacija zahtijeva od kandidata da pokaže sposobnost u korišćenju programa za rad sa prezentacijama.	
Očekivani ishodi po završetku programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 paket	

Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 paket
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.4.11. ECDL modul - Korišćenje baze podataka

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul - Korišćenje baze podataka	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Korišćenje baza podataka, zahtijeva od kandidata razumijevanje koncepta baza podataka i sposobnost njihovog korišćenja.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>ECDL modul 6 - Korišćenje baza podataka podrazumjeva teorijski i praktični dio. Tokom pohađanja obuke kandidat će steći znanja i vještine koje će mu omogućiti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumije šta je baza podataka, kako je organizovana i kako funkcioniše; • napravi jednostavnu bazu i pregleda njen sadržaj na različite načine; • napravi tabelu, definiše i modifikuje polja i njihova svojstva, unese i ispravlja podatke u tabelama; • sortira i filtrira tabelu ili obrazac; napravi, izmijeni i pozove upit kako bi dobio tražene podatke iz baze; • razumije šta je obrazac i napravi obrazac za unos, izmjenu i brisanje zapisa i podataka u zapisima; • napravi izvještaje i pripremi ih za distribuciju 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je	

	45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije. Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar koji je konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016
Online realizacija programa	Potrebno je da svaki učesnik (10-15) posjeduje PC računar ili laptop i konekciju na internet. Na uređaju kojim bi pratili online obuku potrebno je da imaju instaliranu Microsoft Teams aplikaciju, operativni Windows 10, MS Office 2016

3.4.12. ECDL modul 7 - IT sigurnost

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 7 - IT sigurnost	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	U modul 7 IT sigurnost obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na razumjevanje bezbjednog korišćenja IKT u svakodnevnom životu. Nastavni plan obuhvata korišćenje relevantnih tehnika i aplikacija za održavanje bezbjedne konekcije na mrežu, bezbjedno i sigurno korišćenje interneta, kao i upravljanje podacima i informacijama na odgovarajući način.	
Očekivani ishodi po završetku programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran	

	Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer 10
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer 10
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.4.13. ECDL Start

Opšti podaci	
Naziv programa	ECDL Start
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.
Sadržaji obuhvaćeni programom	ECDL Start obuhvata 4 modula, i to: Modul Osnove korišćenja računara obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na upotrebu uređaja, kreiranje i upravljanje fajlovima, mrežu i sigurnost podataka. Modul Obrada teksta obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti kandidata da pokaže sposobnosti da koristi aplikaciju za obradu teksta, odnosno da formira uobičajena pisma i dokumente. Modul Tabela kalkucije obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti da razumije koncept tabelarnih dokumenata i pokaže sposobnost da koristi tabelarne dokumente za izradu preciznih analiza. Modul Osnovi korišćenja interneta obuhvata osnovne koncepte i vještine vezane za veb pretraživače, efektivne pretrage informacija, onlajn komunikacije i e-mail.
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	ECDL strat program stručnog usavršavanja nastavnika podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod za svaki od modula pojedinačno. Osnove korišćenja računara: * Da kandidat razumije osnovne koncepte IKT (Informaciono-komunikacione tehnologije), računare, uređaje i softvere. * Uključi i isključi računar. * Radi efikasno na radnoj površini računara (desktop) koristeći ikone i prozore. * Prilagodi glavna podešavanja operativnog sistema i koristi ugrađenu pomoć. * Kreira i odštampa dokument. * Poznaje osnovne koncepte organizacije fajlova kao i da efikasno organizuje fajlove i foldere. * Razumije osnovne koncepte skladištenja podataka i koristi programe za pakovanje (compress) i raspakivanje (extract) velikih fajlova. * Razumije koncepte mreže i opcije povezivanja.

	<p>* Razumije značaj zaštite podataka i uređaja od zlonamjernih programa (malware) i značaj pravljenja kopije podataka (back up).</p> <p>* Razumije ekološke (green IT) i zdravstvene aspekte korišćenja IKT.</p> <p>Obrada teksta:</p> <p>* upravlja dokumentima i čuva ih u različitim formatima;</p> <p>* koristi ugrađene opcije kao što je Pomoć, u cilju povećanja produktivnosti;</p> <p>* formira i uređuje male tekstualne dokumente koji će biti spremni za dijeljenje i distribuciju;</p> <p>* primijeni različito oblikovanje dokumenata kako bi ih poboljšao prije distribucije uz prepoznavanje dobre prakse u izboru odgovarajućih opcija formatiranja (oblikovanja) umetne tabelu, slike i crteže u dokumente;</p> <p>* pripremi dokumente za slanje cirkularnog pisma;</p> <p>* izvrši podešavanje stranica dokumenta, provjeri i ispravi pravopisne greške prije konačnog štampanja dokumenta.</p> <p>Tabelarne kalkulacije:</p> <p>* koristi tabelarne dokumente u radu i da ih sačuva u različitim formatima;</p> <p>* upotrijebi ugrađene opcije kao što je Pomoć u okviru aplikacije, u cilju povećanja produktivnosti;</p> <p>* unese podatke u ćeliju i koristi dobru praksu pri formiranju listi - izabere, sortira, kopira, premješta i briše podatke;</p> <p>* uređuje redove i kolone u radnom listu. Kopira, premješta, briše i na odgovarajući način preimenuje radne listove;</p> <p>* unose matematičke i logičke formule koristeći standardne funkcije tabelarnih dokumenata;</p> <p>* koristi dobru praksu pri unošenju formula i prepozna standardne greške;</p> <p>* formatira brojeve i tekst u okviru tabelarnog dokumenta; *</p> <p>izabere, formira i oblikuje grafikone radi smislenog načina prikaza informacija;</p> <p>* izvrši podešavanje stranica tabelarnog dokumenta, provjeri i ispravi sadržaj tabelarnog dokumenta</p> <p>* prije konačnog štampanja dokumenta.</p> <p>Osnove korišćenja interneta da:</p> <p>* Razumije veb pretraživače i online koncepte bezbjednosti. *</p> <p>Koristi veb pretraživač i upravlja podešavanjima, obilježivačima i veb ishodima (outputs).</p> <p>* Efikasno pronalazi informacije na internetu i procjenjuje sadržaj sajta (earch effectively for online).</p> <p>* Information and critically evaluate web content.</p> <p>* Razumije ključna pitanja autorskih prava i zaštite podataka.</p> <p>* Razumije koncepte online zajednica, komunikacije i e-maila.</p> <p>* Šalje, prima i upravlja e-mailovima i njihovim podešavanjima.</p> <p>* Organizuje i pretražuje e-mailove i koristi kalendare.</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	6 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.	
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.	

3.4.14. Informatička zaštita podataka

Opšti podaci		
Naziv programa	Informatička zaštita podataka	
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, nastavnik informatike, JU OŠ „Radomir Mitrović“ NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	<p>Dubravka Barjaktarović, profesorica informatike+ICT koordinator, JU OŠ “Radomir Mitrović”, Berane</p> <p>Aleksandar Bandović, profesor razredne nastave, direktor u JU OŠ “Ržanica”, Berane</p> <p>Radovan Sredanović, profesor fizike u JU OŠ “Maksim Gorki”, Podgorica</p> <p>Dragana Novović, profesorica španskog jezika, JU Gimnazija “Panto Mališić” Berane</p> <p>Goran Obradović, diplomirani inženjer elektrotehnike, Saga doo, Podgorica</p> <p>Marina Papović, savjetnik za aplikativne servise , Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Podgorica</p>	
Kontakt osoba	Dubravka Barjaktarović	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+36268865206	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje polaznika sa bezbjednosnom kulturom korišćenja tehnologije, upotrebi podataka, rizicima u sajber prostoru i mjerama zaštite.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> Pojašnjenja strukturi i upotrebi računarskih mreža Pojašnjenje pojmova podatak i informacija Upravljanje podacima i informacijama Funkcionalnosti informacionih sistema Bezbjedno korišćenje tehnologije Rizici u sajber prostoru i načini zaštite Pravna regulativa i standardi 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Podizanje svijesti o značaju bezbjednog korišćenja tehnologije i pravilne upotrebe podataka, podići razumjevanje i nivo znanja o rizicima koji se izlažemo svakodnevnim korišćenjem tehnologije i načinom zaštite. Upoznavanje sa pravnom regulativom koja uređuje oblast bezbjednog korišćenja tehnologije i zaštite podataka.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici, direktori, pomoćnici direktora, stručni saradnici.	

Uslovi za uključivanje u program	Račinar ili laptop konektovan na internet, projektor ili televizor. Obuka se može realizovati i online.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 15 do 25 kandidata
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se može izvoditi uživo u učionici. Takođe, može se izvoditi i online putem aplikacije Microsoft Teams ili neke slične aplikacije. Obuka je interaktivna sa razmjenom iskustava svih polaznika obuke. Primjeri koji se koriste tokom obuke oslanjaju se na obrazovni sistem i primjenu tehnologije u radu i nastavi kao i korišćenje Informacionog sistema obrazovanja.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se može realizovati u učionici ili nekom drugom prostoru u koji postoji računar/laptop konektovan na internet i projektor ili televizor. Takođe, moguće je realizovati i online putem Microsoft Teams ili neke slične aplikacije.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Obuka se može realizovati u učionici ili nekom drugom prostoru u koji postoji računar/laptop konektovan na internet i projektor ili televizor. Takođe, moguće je realizovati i online putem Microsoft Teams ili neke slične aplikacije.
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.

3.4.15. Medijska i informaciona pismenost

Opšti podaci	
Naziv programa	Medijska i informaciona pismenost
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Razvoj vještina nastavnika za lakše definisanje informacionih potreba, pronalaženje i pristup različitim informacijama, procjenu i organizovanje istih, način prenošenja informacija, veća primjena ICT-a prilikom obrade informacija. Prepoznavanje uloga i funkcija medija u demokratskim društvima, razumijevanje uslova pod kojim mediji vrše svoje funkcije, kritički vrednuju medijske sadržaje, upotreba medija za samoizražavanje, primjena ICT-a za kreiranje korisničkih sadržaja.
Sadržaji obuhvaćeni programom	Medijska i informaciona pismenost obuhvata sljedeće teme: <ul style="list-style-type: none"> • Funkcije medija (svih medija koji pružaju informacije): <ul style="list-style-type: none"> ○ kako oni rade, ○ koji su optimalni uslovi potrebni kako bi se efikasno ispunile funkcije. • Kritička procjena predstavljenih informacija: <ul style="list-style-type: none"> ○ unutar posebnog i šireg konteksta u kom su informacije nastale. • Doprinošenje poboljšanju cjeloživotnog učenja putem medija i drugih prenosioca informacija: <ul style="list-style-type: none"> ○ kako i zašto mladi ljudi danas pristupaju i koriste medije i informacije, ○ kako ih biraju i procjenjuju. • Očekivanja od medija i drugih dobavljača informacija (raznovrsnost...) i izvori informacija • Korisni alati za lociranje i pronalaženje informacija. • Provjera pouzdanosti izvora pružaoca informacija. • Kreiranje i predstavljanje informacija
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Medijska i informaciona pismenost - program stručnog usavršavanja nastavnika podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste medije u prikupljanju informacija i da steknu odgovarajuće vještine informacijske pismenosti. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod: <ul style="list-style-type: none"> • Zna kako mediji rade (pružaju informacije) • Zna koji su uslovi potrebni da bi se efikasno ispunile funkcije

	<ul style="list-style-type: none"> • Kritički sagledaju i vrše procjenu predstavljenih informacija • Zna na koji način mladi ljudi koriste medije i informacije i na koji način vrše poboljšanje cjeloživotnog učenja • Zna na koji način biraju i vrše procjenu dobijenih informacija • Shvata značaj raznovrsnosti medija i drugih dobavljača informacija • Koristi se različitim izvorima informacija • Pristupa informacijama, pretražuje ih i određuje sprem sopstvenih potreba koje informacije će koristiti • Koristi alate za lociranje i pronalaženje informacija • Razumije, organizuje i vrednuje informacije • Vršiti provjeru pouzdanosti izvora pružaoca informacija. • Kreira i predstavlja informacije u različitim formatima. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova.	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet..., koji su konektovani na internet.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet..., koji su konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar, tablet..., koji su konektovani na internet.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 ili Windows 10 operativni sistem i jedan od internet pretraživača (Internet Explorer 9, GoogleChrome ili Mozilla Firefox).	
Online realizacija programa	Potrebno je da svaki učesnik (10-15) posjeduje PC računar, laptop, tablet...i konekciju na internet. Na uređaju kojim bi pratili online obuku potrebno je da imaju instaliranu Microsoft Teams aplikaciju. Ukupno trajanje obuke iznosi 8 školskih časova i to 8 časova dnevno.	

3.4.16. Microsoft Forms

Opšti podaci		
Naziv programa	Microsoft Forms -Izrada testova i anketnih upitnika (<i>efikasno rješenje za kreiranje formi, online anketa, obrazaca, testova i upitnika</i>)	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 856 206	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Pristup i korišćenje i slanje Microsoft Forms aplikacije.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Kandidat će biti osposobljen da: <ul style="list-style-type: none"> • pristupa Forms aplikaciji, • koristi Microsoft Forms aplikaciju- kreira i šalje forme, online ankete, obrazace, testove i upitnike i vrši analizu istih. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova.	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15 -30 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor.Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2010.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor.Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2010.	

Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.
------------------------------------	--

3.4.17. Korišćenje aplikacije Microsoft Word - Obrada teksta

Opšti podaci	
Naziv programa	Korišćenje aplikacije Microsoft Word - Obrada teksta
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Obrada teksta obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti kandidata da pokaže sposobnosti da koristi aplikaciju za obradu teksta, odnosno da formira uobičajena pisma i dokumente.
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program stručnog usavršavanja nastavnika podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće alate u okviru aplikacije.</p> <p>Obrada teksta:</p> <ul style="list-style-type: none"> * upravlja dokumentima i čuva ih u različitim formatima; * koristi ugrađene opcije kao što je Pomoć, u cilju povećanja produktivnosti; * formira i uređuje male tekstualne dokumente koji će biti spremni za dijeljenje i distribuciju; * primijeni različito oblikovanje dokumenata kako bi ih poboljšao prije distribucije uz prepoznavanje dobre prakse u izboru odgovarajućih opcija formatiranja (oblikovanja) umetne tabelu, slike i crteže u dokumente; * pripremi dokumente za slanje cirkularnog pisma; * izvrši podešavanje stranica dokumenta, provjeri i ispravi pravopisne greške prije konačnog štampanja dokumenta. <p>Tabelarne kalkulacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> * koristi tabelarne dokumente u radu i da ih sačuva u različitim formatima; * upotrijebi ugrađene opcije kao što je Pomoć u okviru aplikacije, u cilju povećanja produktivnosti; * unese podatke u ćeliju i koristi dobru praksu pri formiranju listi - izabere, sortira, kopira, premješta i briše podatke; * uređuje redove i kolone u radnom listu. Kopira, premješta, briše i na odgovarajući način preimenuje radne listove; * unose matematičke i logičke formule koristeći standardne funkcije tabelarnih dokumenata; * koristi dobru praksu pri unošenju formula i prepozna standardne greške;

	<p>* formatira brojeve i tekst u okviru tabelarnog dokumenta; * izabere, formira i oblikuje grafikone radi smislenog načina prikaza informacija; * izvrši podešavanje stranica tabelarnog dokumenta, provjeri i ispravi sadržaj tabelarnog dokumenta * prije konačnog štampanja dokumenta * Štampanje dokumenta.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.	
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.	

3.4.18. ECDL modul 9 - Obrada slika

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL modul 9 - <i>Obrada slika</i>	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Ovaj modul obuhvata osnovne koncepte i vještine koje se odnose na sposobnost da se razumiju glavni principi i osnove digitalne fotografije, da se nauči korišćenje aplikacije za obradu kako bi se poboljšala fotografija, primjene efekti i pripremile fotografije za štampu i izdavaštvo.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Kandidati će biti u stanju da: <ul style="list-style-type: none"> • Poznaju glavne koncepte korišćenja digitalne fotografije i da razumiju opcije grafičkog formata i koncepte boja. • Otvore postojeću fotografiju, sačuvaju je u drugačijem formatu kao i da podese opcije same fotografije (image file). • Koriste ugrađene opcije kao što je prikazivanje trake sa alatima (toolbars), palete za povećanje produktivnosti. • Snima i čuva fotografije, koristeći različite alatke za izbor, kao i da manipuliše fotografijom. • Kreira i koristi slojeve (layers), radi sa tekstom, koristi efekte i filtere, kao i da koristi alatke za crtanje i farbanje. <p>Pripremi slike za štampu i publikaciju</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili	

	<p>online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učenik posjeduje računar. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je 45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije.</p> <p>Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač.</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učenik posjeduje računar koji je konektovani na internet. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, GIMP, Photoshop.</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem GIMP, Photoshop.</p>
Online realizacija programa	<p>Potrebno je da svaki učenik (10-15) posjeduje PC računar, laptop, tablet...i konekciju na internet. Na uređaju kojim bi pratili online obuku potrebno je da imaju instaliranu Microsoft Teams aplikaciju, operativni Windows 10, GIMP, Photoshop.</p>

3.4.19. Upotreba Microsoft Office 365

Opšti podaci	
Naziv programa	Upotreba Microsoft Office 365
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	NVO „Učionica u pokretu“
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović
E-mail	ucionicaupokreta@live.edu.me
Broj telefona	+382 68 854 825
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama, kao i podsticanje online kolaboracije.
Sadržaji obuhvaćeni programom	Upotreba Microsoft Office 365 obuhvata 3 nivoa rada sa kandidatima i to: 1. Upoznavanje sa Microsoft Office 365 i podešavanje naloga 2. Slanje, prosljeđivanje i odgovor na e-mail (aplikacija pošta) 3. Rad sa aplikacijama OneDrive, Kalendar, Osobe, Zadaci, Yammer, Skype za posao, Online Office
Očekivani ishodi po završetku programa	Upotreba Microsoft Office 365 podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su: Upoznavanje sa Microsoft Office 365 i podešavanje naloga: * Upozna se sa načinom pristupa Microsoft Office 365. * Pristupa svom nalogu. * Upozna se sa izgledom Microsoft Office 365. Slanje, prosljeđivanje i odgovor na e-mail (aplikacija pošta): * Shvata značaj i olakšice e-mail komunikacije u današnjem sve zahtjevnijem radu. * Razumije koncepte onlajn zajednica, komunikacije i e-maila. * Šalje, prima i upravlja e-mailovima i njihovim podešavanjima. * Organizuje i pretražuje e-mailove. Rad sa aplikacijama OneDrive, Kalendar, Osobe, Zadaci, Yammer, Skype za posao: * Upoznaje Office365 online alatke. * Shvata mogućnosti koje pruža OneDrive.

	<p>* Koristi OneDrive - otprema podatke, podešava vidljivost podataka, dijeli podatke sa drugim.</p> <p>* Razumije olakšice koje pruža aplikacija Kalendar: pravi i prati zakazane obaveze i sastanke, povezuje se sa kalendarima drugih osoba, dijeli svoj kalendar sa drugima, zakazuje događaj, dofaje novi kalendar (skundarni kalendar, kalendar za praznike, iz datoteke, sa interneta i iz direktorijuma)</p> <p>* Koristi aplikacije Osobe: pristupa kontaktima, grupama, kreira nove kontakte, spisak kontakta i grupa, dodjeljuje privatnost, povezuje se sa društvenim mrežama, uvozi kontakte i izvozi kontakte.</p> <p>* Koristi aplikaciju Zadaci: kreira zadatke.</p> <p>* Koristi aplikaciju Yammer: povezuje se sa odgovarajućim osobama, vrši razmjenu informacija među timovima, kreira grupe i podešava njihovu privatnost.</p> <p>* Koristi aplikaciju skype za posao: vrši logovanje, upoznaje se sa izgledom aplikacije, vrši pretragu i dodavanja kontakata, vrši različita podešavanja, zakazuje sastanak, koristi video poziv.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova.	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati budu sposobni da koriste Microsoft Office 365.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobono umreženi i konektovani na internet. Zasniva se na praktičnom, grupnom i individualnom radu.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobono umreženi i konektovani na internet.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 7 operativni sistem i jedan od	

oprema i nastavna sredstva)	internet pretraživača (Internet Explorer 9, GoogleChrome ili Mozilla Firefox).
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.4.20. ECDL Modul 8 - Onlajn kolaboracija

Opšti podaci		
Naziv programa	ECDL Modul 8 - <i>Onlajn kolaboracija</i>	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	ECDL modul 8 onlajn kolaboracija obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na postavljanje i dijeljenje informacija korišćenjem savremenih tehnologija kao što su računarstvo u oblaku, veb sastanci, onlajn aplikativni softver, društveni mediji, mobilna tehnologija i druge.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Obuka podrazumjeva teorijski i praktični dio. Tokom pohađanja obuke kandidat će biti osposobljen da: <ul style="list-style-type: none"> • Razumije ključne pojmove vezane za onlajn kolaboraciju i računarstvo u oblaku (cloud computing). • Podesi naloge za onlajn kolaboraciju. • Koristi onlajn skladišta podataka i onlajn aplikativni softveri. • Upravlja i planira aktivnostima na onlajn i mobilnim kalendarima. • Saraduje i komunicira kroz društvene mreže, blogove i onlajn enciklopedije. • Zakazuje, održava i učestvuje u onlajn sastancima kao i da koristi onlajn aplikaciju za učenje. • Razumije ključne koncepte mobilnih tehnologija i koristi njihove mogućnosti (slanje e-maila, sinhronizaciju podataka i drugih aplikacija) 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki	

	<p>učesnik posjeduje računar. Obuka je najvećim dijelom praktična. Na kraju obuke potrebno je da kandidati polažu testove iz svakog modula pojedinačno. Vrijeme testiranja je 45 minuta po modulu. Testovi su standardizovani i propisani od strane ECDL organizacije.</p> <p>Testiranje kandidata može izvršiti jedino ovlašćeni ECDL ispitivač.</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar koji je konektovani na internet.</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>15+1 računar, projektor ukoliko se obuka radi u učionici, a računari su međusobno umreženi i konektovani na internet ili online putem preko Microsoft Teams platforme gdje svaki učesnik posjeduje računar koji je konektovani na internet.</p>
Online realizacija programa Napomena: u slučaju da se program po potrebi može organizovati i online navesti materijalno-tehničke uslove platformu, broj učesnika, trajanje i dr.	<p>Potrebno je da svaki učesnik (10-15) posjeduje PC računar ili laptop i konekciju na internet. Na uređaju kojim bi pratili online obuku potrebno je da imaju instaliranu Microsoft Teams aplikaciju.</p>

3.4.21. Osnove korišćenja interneta- MS Outlook2010 i IE2010

Opšti podaci		
Naziv programa	Osnove korišćenja interneta- MS Outlook2010 i IE2010	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Osnovi korišćenja interneta obuhvata osnovne koncepte i vještine vezane za veb pretraživače, efektivne pretrage informacija, onlajn komunikacije i e-mail.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program stručnog usavršavanja nastavnika podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod za svaki od modula pojedinačno.</p> <p>Osnove korišćenja interneta da:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Razumije veb pretraživače i online koncepte bezbjednosti. * Koristi veb pretraživač i upravlja podešavanjima, obilježivačima i veb ishodima (outputs) * Efikasno pronalazi informacije na internetu i procjenjuje sadržaj sajta. (earch effectively for online) * Information and critically evaluate web content. * Razumije ključna pitanja autorskih prava i zaštite podataka. * Razumije koncepte online zajednica, komunikacije i e-maila. * Šalje, prima i upravlja e-mailovima i njihovim podešavanjima. * Organizuje i pretražuje e-mailove i koristi kalendare. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.

3.4.22. PowerPoint u nastavi

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>PowerPoint u nastavi</i>	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO Učionica u pokretu	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	068854825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Unapređenje vaspitno-obrazovnog procesa kroz upotrebu i korišćenje multimedijalnih prezentacija i PowerPointa (kombinacija teksta, slike, zvučnih simulacija, prirodnog glasa i video filmova) u nastavi, uvođenje Powerpointa u redovni nastavni proces kroz multimedijalne prezentacije, izradu ukrštenica, rebusa i kvizova, unapređenje nastavnog procesa i približavanje lkt-a učenicima.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	PowerPoint u nastavi obuhvata 4 nivoa rada sa kandidatima, i to: <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa Microsoft PowerPoint programom i njegovim mogućnostima; 2. Praktičan rad na izradi prezentacije uz korišćenje dostupnih alata 3. Savjeti za izradu dobre prezentacije Izrada rebusa, kvizova i ukrštenica u PowerPointu	
Očekivani ishodi po završetku programa	Da nastavnici znaju sami izraditi PPT prezentciju, ukrštenicu, rebus i kviz.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici, direktori, stručni saradnici	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	10 -15 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična, ali se izvodi i frontalni i individualni oblik.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer.
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke

3.4.23. Sajber bezbjednost

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Sajber bezbjednost</i>
Autori programa	Dubravka Barjaktarović
Realizatori programa	<p>Dubravka Barjaktarović, profesorica informatike+ICT koordinator, JU OŠ “Radomir Mitrović”, Berane</p> <p>Aleksandar Bandović, profesor razredne nastave, direktor u JU OŠ “Ržanica”, Berane</p> <p>Radovan Sredanović, profesor fizike u JU OŠ “Maksim Gorki”, Podgorica</p> <p>Dragana Novović, profesorica španskog jezika, JU Gimnazija “Panto Mališić” Berane</p> <p>Goran Obradović, diplomirani inženjer elektrotehnike, Saga doo, Podgorica</p> <p>Marina Papović, savjetnik za aplikativne servise , Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Podgorica</p>
Kontakt osoba	Dubravka Barjaktarović
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+38268856206
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Sajber bezbjednost na internetu - podsticanje nastavnika koji rade sa djecom da kontinuirano unapređuju sopstvene vještine digitalne pismenosti na polju bezbjednosti na internetu, čime bi radili u najboljem interesu djece i njih samih
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Sajber bezbjednost obuhvata sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sigurnost i zaštita privatnosti i ličnih podataka • Zaštita računara • Sajber bezbjednost-opšti program stručnog usavršavanja nastavnika • Pravna podrška u zaštiti prava na privatnost • Društvene mreže
Očekivani ishodi po završetku programa	Shvatanje značaja bezbjednosti na internetu, zaštita računara ili bilo kojeg uređaja, zaštita od neprimjerenih sadržaja, negativnih efekata korišćenja Interneta. Podignut nivo svijesti o tome na koji način virtuelna stvarnost utiče na nas. Primjena stečenih znanja i vještine za ostvarivanje prava na zaštitu privatnosti i prava na zaštitu od digitalnog nasilja.

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici svih obrazovno-vaspitnih ustanova.	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se može realizovati neposredno ili online. Ukoliko se realizuje online kandidati treba da posjeduju personalni računar ili laptop konektovan na internet, kao i Office 365 nalog.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 25 kandidata	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se može izvoditi neposredno u učionici ili online uz pomoć Microsoft Teams platforme.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se može realizovati neposredno ili online. Ukoliko se realizuje online kandidati treba da posjeduju personalni računar ili laptop konektovan na internet, kao i Office 365 nalog. Ukoliko se realizuje u učionici potrebno je 15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2010.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Za realizaciju u učionici potrebno je 15+1 računar . Za realizaciju online programa potrebno je da svaki učesnik posjeduje računar sa izlazom na mrežu, svoju službenu mail adresu i instaliran jedan internet pretraživač (Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Opera ...)	
Online realizacija programa	Za realizaciju online programa potrebno je da svaki učesnik posjeduje računar sa izlazom na mrežu, svoju službenu mail adresu i instaliran jedan internet pretraživač (Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Opera ...)	

3.4.24. Sajber bezbjednost za ICT koordinatore

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Sajber bezbjednost za ICT koordinatore</i>
Autori programa	Dubravka Barjaktarović
Realizatori programa	<p>Dubravka Barjaktarović, profesorica informatike+ICT koordinator, JU OŠ “Radomir Mitrović”, Berane</p> <p>Aleksandar Bandović, profesor razredne nastave, direktor u JU OŠ “Ržanica”, Berane</p> <p>Radovan Sredanović, profesor fizike u JU OŠ “Maksim Gorki”, Podgorica</p> <p>Dragana Novović, profesorica španskog jezika, JU Gimnazija “Panto Mališić” Berane</p> <p>Goran Obradović, diplomirani inženjer elektrotehnike, Saga doo, Podgorica</p> <p>Marina Papović, savjetnik za aplikativne servise, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Podgorica</p>
Kontakt osoba	Dubravka Barjaktarović
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+38268856206
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Sajber bezbjednost ICT - shvatanje značaja bezbjednosti rada u aplikacijama (MEIS, Office365), zaštita podataka svih zaposlenih i podataka ustanove, kao sam značaj zaštite računara.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Sajber bezbjednost - ICT , obuhvata sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sigurnost i zaštita privatnosti i ličnih podataka - MEIS aplikacija • Sigurnost i zaštita privatnosti i ličnih podataka - Office 365 aplikacije • Zaštita računara - monitoring mreže • Pravna podrška u zaštiti prava na privatnost
Očekivani ishodi po završetku programa	Podsticanje ICT koordinatora da kontinuirano unapređuju sopstvene vještine digitalne pismenosti na polju bezbjednosti tokom korišćenja MEIS aplikacije, Office 365 alata - kreiranje naloga, čime bi radili u najboljem interesu djece, zaposlenih u ustanovi i njih samih. Obavljanje monitoring mreže i uspješna zaštita računar

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	ICT koordinatori svih obrazovno-vaspitnih ustanova.	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se može realizovati neposredno ili online. Ukoliko se realizuje online kandidati treba da posjeduju personalni računar ili laptop konektovan na internet, kao i Office 365 nalog.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 25 kandidata	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se može izvoditi neposredno u učionici ili online uz pomoć Microsoft Teams platforme.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se može realizovati neposredno ili online. Ukoliko se realizuje online kandidati treba da posjeduju personalni računar ili laptop konektovan na internet, kao i Office 365 nalog. Ukoliko se realizuje u učionici potrebno je 15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2010.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Za realizaciju u učionici potrebno je 15+1 računar. Za realizaciju online programa potrebno je da svaki učesnik posjeduje računar sa izlazom na mrežu, svoju službenu mail adresu i instaliran jedan internet pretraživač (Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Opera ...)	
Online realizacija programa	Za realizaciju online programa potrebno je da svaki učesnik posjeduje računar sa izlazom na mrežu, svoju službenu mail adresu i instaliran jedan internet pretraživač (Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Opera ...)	

3.4.25. SELFIE alati (SELFIE for SCHOOLS i SELFIE for TEACHERS) za samoprocjenu upotrebe digitalnih tehnologija u školi, kao i samoprocjenu stepena digitalne kompetencije nastavnika

Opšti podaci	
Naziv programa	SELFIE alati (SELFIE for SCHOOLS i SELFIE for TEACHERS) za samoprocjenu upotrebe digitalnih tehnologija u školi, kao i samoprocjenu stepena digitalne kompetencije nastavnika
Autori programa	Dubravka Barjaktarović, nastavnik informatike, JU OŠ „Radomir Mitrović“ NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	Dubravka Barjaktarović, profesorica informatike+ICT koordinator, JU OŠ “Radomir Mitrović”, Berane Aleksandar Bandović, profesor razredne nastave, direktor u JU OŠ “Ržanica”, Berane Radovan Sredanović, profesor fizike u JU OŠ “Maksim Gorki”, Podgorica Dragana Novović, profesorica španskog jezika, JU Gimnazija “Panto Mališić” Berane Goran Obradović, diplomirani inženjer elektrotehnike, Saga doo, Podgorica Marina Papović, savjetnik za aplikativne servise, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Podgorica
Kontakt osoba	Dubravka Barjaktarović
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+38268856206
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Upoznavanje sa samoevaluacionim alatima SELFIE for SCHOOLS i SELFIE for TEACHERS. Kod prvog alata samoprocjenjuje se upotreba digitalnih tehnologija u nastavi jedne škole, a kod drugog nastavnici samoprocjenjuju sopstvenu digitalnu kompetenciju.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa alatom SELFIE for SCHOOLS • Praktični rad - Analiza rezultata samoevaluacije i pisanje akcionog plana • Upoznavanje sa DigComp i DigCompEdu - Okvirom digitalne kompetencije građanina i Okvirom digitalne kompetencije edukatora • Upoznavanje sa alatom SELFIE for TEACHERS • Praktični rad - Samoevaluacija svakog polaznika u alatu SELFIE for TEACHERS • Analiza rezultata i pružanje smjernica za unapređenje digitalne kompetencije
Očekivani ishodi po završetku programa	Veće razumjevanje svrhe samoevaluacionih SELFIE alata i veća motivisanost za njihovu upotrebu, kao polaznu tačku u jačanju digitalne kompetencije.

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici, direktori, pomoćnici direktora, stručni saradnici.	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka se može realizovati i online.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična, ali se izvodi i frontalni i individualni oblik.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer.	
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.	

3.4.26. Tabelarne kalkulacije - Excel

Opšti podaci		
Naziv programa	Tabelarne kalkulacije - Excel	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Tabelarne kalkulacije obuhvata znanja i vještine koje će osposobiti da razumije koncept tabelarnih dokumenata i pokaže sposobnost da koristi tabelarne dokumente za izradu preciznih analiza.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program stručnog usavršavanja nastavnika podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće alate u okviru aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod</p> <p>Tabelarne kalkulacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristi tabelarne dokumente u radu i da ih sačuva u različitim formatima; • upotrijebi ugrađene opcije kao što je Pomoć u okviru aplikacije, u cilju povećanja produktivnosti; • unese podatke u ćeliju i koristi dobru praksu pri formiranju listi - izabere, sortira, kopira, premješta i briše podatke; • uređuje redove i kolone u radnom listu. Kopira, premješta, briše i na odgovarajući način preimenuje radne listove; • unose matematičke i logičke formule koristeći standardne funkcije tabelarnih dokumenata; • koristi dobru praksu pri unošenju formula i prepozna standardne greške; • formatira brojeve i tekst u okviru tabelarnog dokumenta; • izabere, formira i oblikuje grafikone radi smislenog načina prikaza informacija; • izvrši podešavanje stranica tabelarnog dokumenta, provjeri i ispravi sadržaj tabelarnog dokumenta • prije konačnog štampanja dokumenta • štampanje dokumenta. 	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	
Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.	
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.	

3.4.27. Upotreba Microsoft Stream aplikacije

Opšti podaci	
Naziv programa	Upotreba Microsoft Stream aplikacije
Autori programa	Milun Čukić, profesor informatike, JU OŠ „Vuk Karadžić” NVO „Učionica u pokretu“
Realizatori programa	<p>Milun Čukić, profesor informatike, JU OŠ “Vuk Karadžić”, Berane</p> <p>Dubravka Barjaktarović, profesorica informatike+ICT koordinator, JU OŠ “Radomir Mitrović”, Berane</p> <p>Aleksandar Bandović, profesor razredne nastave, direktor u JU OŠ “Ržanica”, Berane</p> <p>Radovan Sredanović, profesor fizike u JU OŠ “Maksim Gorki”, Podgorica</p> <p>Dragana Novović, profesorica španskog jezika, JU Gimnazija “Panto Mališić” Berane</p> <p>Goran Obradović, diplomirani inženjer elektrotehnike, Saga DOO, Podgorica</p> <p>Marina Papović, savjetnik za aplikativne servise, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Podgorica</p>
Kontakt osoba	Dubravka Barjaktarović
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me
Broj telefona	+38268856206
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u obrazovno-vaspitnim ustanovama i podsticanje korišćenja Stream aplikacije koja omogućava snimanje, otpremanje, dijeljenje i upravljanje video i audio zapisima.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Microsoft Stream (Classic) <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Otpremanje video i audio datoteka 1.2. Pronalaženje video zapisa i pokretanje sadržaja 1.3. Organizovanje video zapisa u grupe i kanale 1.4. Dijeljenje i kolaboracija video zapisa 2. Microsoft Stream (u sistemu SharePoint) <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Otpremanje video i audio datoteka u SharePoint, Teams ili OneDrive 2.2. Dodavanje ili uklanjanje video i audio funkcija

	<p>2.3. Prikaz, uređivanje i upravljanje transkriptima i natpisima video zapisa</p> <p>2.4. Korišćenje ručnih poglavlja sa video zapisima i automatsko generisanje PowerPoint Live poglavlja iz snimka Teams sastanaka</p> <p>2.5. Dodavanje prilagođenih sličica, naslova i opisa</p> <p>2.6. Preuzimanje i dijeljenje video ili audio zapisa</p> <p>2.7. Korišćenje suptisanja buke</p> <p>2.8. Prikazivanje video zapise na stranicama, lokacijama, portalima i u usluzi Microsoft Teams.</p> <p>2.9. Analitika za trend prikaza i posjetilaca tokom vremena i koji deo video zapisa je prikazan.</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Upotreba Microsoft Stream aplikacije podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste Stream aplikaciju. Znanja i vještine koje kandidat stiče su:</p> <p>Pronalazi aplikacija Microsoft Stream (Classic) i u okviru nje:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Otprema video i audio datoteka, * Pronalazi video zapisa i pokretanje sadržaja, * Organizuje video zapisa u grupe i kanale, * Dijeli video i audio zapise. <p>Koristi aplikaciju Microsoft Stream u sistemu SharePoint i u okviru nje:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Otprema video i audio datoteke u SharePoint, Teams ili OneDrive * Dodaje ili uklanja video i audio funkcija * Prikazuje, uređuje i upravlja transkriptima i natpisima video zapisa * Koristi ručna poglavlja sa video zapisima * Dodaje prilagođene sličice, naslove i opise * Preuzima i dijeli video ili audio zapise * Podešava suptisanja buke * Prikazuje video zapise na stranicama, lokacijama, portalima i u usluzi Microsoft Teams * Pregleda analitiku za video zapise * Shvata mogućnosti koje pruža Stream. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Nastavnici, direktori, pomoćnici direktora, stručni saradnici.	
Uslovi za uključivanje u program		

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična, ali se izvodi i frontalni i individualni oblik.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem, MS Office 2016 i Internet Explorer.
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.

3.4.28. Korišćenje računara i upravljanje datotekama- WINDOWS 10

Opšti podaci		
Naziv programa	Korišćenje računara i upravljanje datotekama- WINDOWS 10	
Autori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Realizatori programa	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
Kontakt osoba	Aleksandar Bandović, NVO „Učionica u pokretu“	
E-mail	ucionicaupokretu@live.edu.me	
Broj telefona	+382 68 854 825	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Podizanje nivoa digitalne pismenosti zaposlenih u prosvjeti je preduslov za bolju implementaciju informacionog sistema obrazovanja Crne Gore, uvođenje IKT-a u redovni nastavni proces, unapređenje kvaliteta obrazovanja i povećanje efikasnosti u administrativnim poslovima u obrazovnim ustanovama.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Modul Osnove korišćenja računara obuhvata koncepte i vještine koje se odnose na upotrebu uređaja, kreiranje i upravljanje fajlovima, mrežu i sigurnost podataka.	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Ovaj program stručnog usavršavanja nastavnika podrazumijeva teorijski i praktični dio kroz koji će kandidati biti osposobljeni da koriste odgovarajuće alate aplikacije. Znanja i vještine koje kandidat stiče su navedeni ispod za svaki od modula pojedinačno.</p> <p>Osnove korišćenja računara:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Da kandidat razumije osnovne koncepte IKT (Informaciono-komunikacione tehnologije), računare, uređaje i softvere. * Uključi i isključi računar. * Radi efikasno na radnoj površini računara (desktop) koristeći ikone i prozore. * Prilagodi glavna podešavanja operativnog sistema i koristi ugrađenu pomoć. * Kreira i odštampa dokument. * Poznaje osnovne koncepte organizacije fajlova kao i da efikasno organizuje fajlove i foldere. * Razumije osnovne koncepte skladištenja podataka i koristi programe za pakovanje (compress) i raspakivanje (extract) velikih fajlova. * Razumije koncepte mreže i opcije povezivanja. * Razumije značaj zaštite podataka i uređaja od zlonamjernih programa (malware) i značaj pravljenja kopije podataka (back up). * Razumije ekološke (green IT) i zdravstvene aspekte korišćenja IKT. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni iz svih obrazovnih ustanova Crne Gore	

Uslovi za uključivanje u program	Obuka se realizuje u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 10 do 15 kandidata
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka se izvodi u računarskoj učionici sa 15+1 računara koji su međusobno umreženi i konektovani na internet. Obuka je najvećim dijelom praktična.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	15+1 računara, projektor. Na računarima potrebno je da bude instaliran Windows 10 operativni sistem i Microsoft Office 2016.
Online realizacija programa	Ukoliko se obuka izvodi online, pored ovoga, svaki kandidat mora da ima internet konekciju i Teams aplikaciju. Trajanje je identično kao i kod neposredne obuke.

3.5. LIČNA, SOCIJALNA I KOMPETENCIJA UČITI KAKO UČITI

3.5.1. Izazovi savremenog odrastanja

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Izazovi savremenog odrastanja</i>	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociology	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>-Razumijevanje procesa odrastanja mladih kao izazova savremenog društva koje nudi različite faktore u formiranju identiteta.</p> <p>-Razvoj kritičkog odnosa prema sadržajima potrošačke-popularne kulture, rizičnim oblicima ponašanja mladih, kao i afirmativnog stava prema identifikaciji sa pozitivnim vrijednostima subkulture mladih i zdravim stilovima života.</p> <p>-Uočavanje uticaja medija na mlade kao konzumente</p> <p>-Prepoznavanje različitih oblika maloljetničke delikvencije i mehanizmima preventivnog djelovanja</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Odrastanje, adolescencija, subkultura mladih, zdravi stilovi života, mediji, životni stilovi mladih	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici steknu više uvida o procesu odrastanja mladih u savremenom društvu koje neizostavno nudi niz novih faktora u formiranju identiteta; rizičnim oblicima ponašanja mladih i oblicima maloljetničke delikvencije; pozitivnim vrijednostima subkulture mladih i zdravim stilovima života	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.5.2. Realizacija karijernog informisanja, savjetovanja i vođenja u stručnom obrazovanju i obrazovanju odraslih

Opšti podaci		
Naziv programa	Realizacija karijernog informisanja, savjetovanja i vođenja u stručnom obrazovanju i obrazovanju odraslih	
Autori programa	Jelena Bojović	
Realizatori programa	Ljiljana Garić, Jelena Bojović, Jelena Knežević, Tamara Milić Anita Marić i Vjera Mitrović-Radošević	
Kontakt osoba	Ljiljana Garić	
E-mail	ljiljana.garic@csso.edu.me	
Broj telefona	067 524 573	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Edukacija nastavnika i stručnih saradnika u stručnim školama i organizacijama obrazovanja odraslih za pružanje usluge karijernog informisanja, savjetovanja i vođenja učenicima i odraslim polaznicima, sa posebnim senzibilitetom za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama i osobe sa invaliditetom.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Strateški i zakonski okvir karijernog informisanja, savjetovanja i vođenja • Sistem karijernog vođenja u stručnom obrazovanju • Sistem podrške učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama u stručnom obrazovanju (tranzicioni planovi, modularizovani programi i dr.) • Usluge mentorskog vođenja za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama • Karijerno informisanje i savjetovanje odraslih polaznika 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici i stručni saradnici spremni da pruže podršku učenicima i polaznicima u planiranju karijere • Nastavnici i stručni saradnici spremni da pruže posebnu podršku u planiranju karijere učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i polaznicima - licima sa invaliditetom 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Stručni saradnici u stručnim školama i organizatorima obrazovanja odraslih o Nastavnici u stručnim školama i organizatorima obrazovanja odraslih o Organizatori praktične nastave o Instruktori praktičnog obrazovanja o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	/	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	do 30 učesnika
Trajanje programa	2 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne prezentacije, demonstracije, diskusije, rad u grupama i individualni rad
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala/učionica opremljena stolovima i stolicama.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor i projekciono platno/interaktivna tabla, flip-chart tabla. Tehnika se iznajmljuje i nije unaprijed obezbjeđena. Koristi se didaktika koju posjeduju treneri.
Online realizacija programa	Putem Teams ili Zoom aplikacije.

3.5.3. Poslovni protokol i bonton

Opšti podaci		
Naziv programa	Poslovni protokol i bonton	
Autori programa	Slađana Pejović	
Realizatori programa	Slađana Pejović, Nataša Kraljević, Dragica Anđelić	
Kontakt osoba	Slađana Pejović	
E-mail	sladjana.pejovic@podgorica.me	
Broj telefona	069/017990	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>-Učesnici će se upoznati sa identifikacijom i značajem neverbalne komunikacijom i kodovima neverbalne komunikacije</p> <p>-Primjenom poslovnog protokola u svakodnevnim aktivnostima</p> <p>-Moći da razumiju važnost strateškog pristupa razvoja insitucija i organizacija koje djeluju u sektoru kulture, kao i razlike između profitnog i neprofitnog djelovanja</p> <p>-Moći da se upoznaju sa osnovnim oblicima strateškog plana i ovladaju osnovnim elementima dokuementa, i njegove dalje upotrebe kao razvojnog mehanizma</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>- Kodovi neverbalne komunikacije</p> <p>- Značaj poslovnog protokola i bontona</p> <p>- Novinska pismenost i kritičko mišljenje</p> <p>- Strateški menadžment u sektoru kulture</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>- Primjenom neverbalne komunikacije, poslovnog protokola u svakodnevnim aktivnostima</p> <p>-Upoznaju i identifikuju globalne trendove konzumiranja vijesti, stavova i navika publike i pokažu razumijevanje za različitost i promjenljivost medijskog sadržaja po zemljama i kulturnim miljeima.</p> <p>-Moći da razumiju važnost strateškog pristupa razvoja insitucija i organizacija koje djeluju u sektoru kulture, kao i razlike između profitnog i neprofitnog djelovanja</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja 	

	odraslih
Uslovi za uključivanje u program	Prijava
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor Internet Kancelarijski pribor (flomasteri, stikeri, flip-chart papir) PP prezentacija Štampani materijal List za evaluaciju
Online realizacija programa	Program je moguće organizovati online putem Zoom i Teams aplikacije

3.5.4. Praktična primjena Zakona o zabrani zlostavljanja na radnom mjestu u vaspitno-obrazovnim ustanovama (MOBING)

Opšti podaci	
Naziv programa	Praktična primjena <i>Zakona o zabrani zlostavljanja na radnom mjestu</i> u vaspitno-obrazovnim ustanovama (Mobing)
Autori programa	Danijela Bokan i Marina Bučković
Realizatori programa	Danijela Bokan i Marina Bučković
Kontakt osoba	Bokan Danijela
E-mail	Njegoševa 79, Cetinje
Broj telefona	dakab@t-com.me
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje kompetencija nastavnika iz oblasti radnih prava • Usavršavanje i osnaživanje rada Timova za prevenciju mobinga u vaspitno-obrazovnim ustanovama • Povećanje rezilijentnosti od zlostavljanja na radnom mjestu • Poboljšanje preduslova za demokratizaciju školskog okruženja <p>Jačanje etosa ustanove kroz sticanje pravnih kompetencija nastavnika</p>
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Što je mobing (terminološko i pravno određenje) 2. Obilježja mobinga 3. Subjekt mobinga 4. Vrste mobinga 5. Posljedice mobinga 6. Obaveze poslodavca i zapošljenog u slučaju zlostavljanja na radnom mjestu 7. Kritična ponašanja 8. Etos i integritet 9. Interni mehanizmi zaštite 10. Sudski postupak <p>Presuda Evropskog suda za ljudska prava</p>
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Na kraju realizacije programa stručnog usavršavanja nastavnika, polaznici će:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. moći razlikovati terminološko i pravno određenje mobinga; 2. uočiti i diferencirati spektre obilježja mobinga; 3. detektovati subjekta i vrste mobinga; 4. da prepozna potencijalne posljedice mobinga; 5. razumije praktičnu primjenu <i>Zakona o zabrani zlostavljanja na radnom mjestu</i> u kontekstu vaspitno-obrazovnog rada; 6. demonstrira primjenu obaveza poslodavca i zapošljenog u slučaju zlostavljanja na radnom mjestu;

	<p>7. na konkretnom primjeru uoči kritična ponašanja značajna za mobing;</p> <p>8. razumije značaj očuvanja etosa i integriteta ustanove;</p> <p>pokazno demonstrira izradu internih mehanizama zaštite u Ustanovi</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Svi nastavnici stručnih modula/predmeta • Svi nastavnici praktične nastave • Organizatori praktičnog obrazovanja • Svi stručni saradnici • Svi saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Ovaj program je od opšteg značaja za sve zaposlene u vaspitno-obrazovnim ustanovama te za njega ne postoje posebni uslovi za uključivanje u program.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učenika: 15 Maksimalan broj učesnika: 25	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interaktivne radionice; 2. Dijaloška metoda; 3. Metoda skandalona; 4. Analiza pojedinih slučajeva iz prakse; 5. Analiza konkretnog teksta (presude, mišljenja i zaključci) 6. Primjena naučenog kroz izradu internog protokola za 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Velika osvijetljena prostorija sa radnim stolovima	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Oprema za prezentaciju (projektor, projekciono platno) Računari za učesnike Stabilna internet konekcija	
Online realizacija programa	Obuku je moguće realizovati i putem Microsoft Teamsa. U ovom slučaju polaznici moraju imati stabilnu internet konekciju i bazični internet pretraživač i kreiran edu.me školski nalog.	

3.5.5. Vještine vođenja karijere u srednjim stručnim školama

Naziv programa	<i>Vještine vođenja karijere u srednjim stručnim školama</i>
Autori programa	Miha Lovsin, Mr Selma Šabotić i Mileva Lučić
Realizatori programa	Mr Selma Šabotić, Mileva Lučić i Jelena Knežević
Kontakt osoba	Jelena Knežević
E-mail	jelena.knezevic@csso.edu.me ; jelena.knezevic@csso.gov.me ;
Broj telefona	067/636-061
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Razviti vještine za posticanje mladih ka prepoznavanju i procjeni svojih ličnih osobina, interesovanja i mogućnosti za obrazovanje, obuku i rad uključujući poznavanje relevantnih zanimanja i ustanova/institucija iz oblasti oblasti obrazovanja i usavršavanja; • Proširiti znanja o značaju stalnog prikupljanja informacija o zahtjevima različitih zanimanja, zanimanja za koje se školuju ili neophodnim znanjima i vještinama za dalje školovanje, kao i mogućnostima zapošljavanja i prekvalifikacija; • Osposobiti učenike da samostalno donesu odluku o svojim budućim ciljevima u karijeri, kreiraju plan aktivnosti za postizanje karijernih ciljeva i realizuju sopstveni plan; • Pripreme učenike za svijet rada (ovladaju tehnikama aktivnog traženja posla, pravilnog predstavljanje sebe putem CV-a, tehnikama intervjuja koje učenik treba da obavi sa poslodavcem prilikom konkurisanja za određeni posao i sl.); • Pružanje dodatne pomoći učenicima kojima je neophodna pomoć u donošenju realnijih odluka o karijeri; • Ovladati potrebnim znanjima i vještinama za uključivanje u proces karijerne orijentacije svih učesnika nastavnog procesa (učenici, roditelji, nastavnici, uprava škole, CIPS, šira zajednica); • Identifikovati i razmijeniti primjere dobre prakse.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istraživanje i razumijevanje sebe u kontekstu rada i obrazovanja (sposobnost analize znanja, vještina, interesovanja i vrijednosnih orijentacija u odnosu na zahtjeve izabranog zanimanja, ličnog i profesionalnog razvoja; izgradnja i održavanje pozitivne slike o sebi i interakcije sa drugima; procjena sopstvenih mogućnosti u odnosu na određene opcije u karijeri i dr). 2. Istraživanje i razumijevanje svijeta rada i svijeta obrazovanja (identifikovanje i efektivna upotreba informacija iz svijeta rada i obrazovanja, značajnih za različite opcije upravljanja karijerom, efikasno

	<p>predstavljanje sebe svim akterima u obrazovanju i na tržištu rada prilikom traženje posla, razumijevanje veze između svijeta rada i obrazovanja kroz upoznavanje radnog okruženja - posjete, praksa, volontiranje i sl).</p> <p>3. Upravljanje razvojem karijere (donošenje odluka, razumijevanje mogućnosti uticaja različitih životnih okolnosti na razvoj karijere; upravljanje očekivanim i neočekivanim promjenama tokom procesa učenja, rada i zapošljavanja; učešće u cjeloživotnom učenju koje podržava razvoj karijere postavljanje karijernih ciljeva i izrada karijernog plana u cilju njihovog ostvarivanja);</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku obuke nastavnik će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprijedi znanja o značaju analize svojih osobina, interesovanja i mogućnosti dodatnog uključivanja u proces rada i obrazovanja u cilju unapređenja svojih ličnih i profesionalnih kompetencija i razvijanja karijere u željenom pravcu; • Postakne učenike na analizu svojih osobina, interesovanja, vrijednosnih orijentacija, znanja i vještina u odnosu na kontekst izabranog ili željenog zanimanja; • Pomognu učenicima da istraže i razumije svijet rada i obrazovanja, kroz analizu različitih oglasa za posao za željeno ili izabrano zanimanje, pripremu i pravilno predstavljanje sebe na tržištu rada; • Pomogne učenicima u procesu donošenja odluke i planiranja karijere u odnosu na postavljene ciljeve; • Motiviraju učenike kroz adekvatnu komunikaciju; • Utiče na motivisanost učenika za dodatni angažman kroz nastavne i vannastavne aktivnosti u cilju dostizanja svojih karijernih ciljeva; 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Program je povezan sa svim obrazovnim programima i stručnim modulima u kojima su navedene preporuke za posticanje karijerne orijentacije učenika;	
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, saradnici u nastavi, direktori i pomoćnici direktora, instruktori praktičnog obrazovanja i nastavni kadar kod organizatora praktičnog obrazovanja	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 15 do 24	
Trajanje programa	2 dan po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metoda usmenog izlaganja; • Metoda razgovora - diskusije; • Metoda demonstracije; • Metoda prezentacije; 	

	<p>Oblici rada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualni i grupni <p><i>*Obuka je interaktivnog tipa</i></p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Prostor sa 5 stolova sa po 4 - 5 stolica
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • 1 računar/ili laptop po grupi sa mogućnošću pristupa Internetu; • Flip čart tabla, flip čart papiri, markeri; • Krep traka, moderacijski listići; • Prazni bijeli papiri A4 formata;
Online realizacija programa	Nastava se može organizovati i online putem Zoom aplikacije.

3.6. GRADANSKA KOMPETENCIJA

3.6.1. Interkulturalnost u obrazovnom procesu

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Interkulturalnost u obrazovnom procesu</i>	
Autori programa	Dr Krivokapić Natasa/sociolog Mr Bogetić Andrijana/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivokapic Natasa/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Osposobljavanje ucesnika seminara za primjenu tehnika uvođenja interkulturalnih sadržaja u nastavni proces; Sticanje znanja o nivoima interkulturalne osjetljivosti i različitog ispoljavanja kulture; Ovladavanje vještinama timskog rada sa heterogenim grupama kroz socijalno učenje	
Sadržaji obuhvaćeni programom		
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici program stručnog usavršavanja nastavnika ovladavaju saznanjima o postojanju mnogih sistema kulturnih vrednosti, verovanja i rasuđivanja koji su različiti od njihovih. Učesnici seminara objasnjavaju važnost uvažavanja kulturoloških razlika Identifikuju različite tipove i dimenzije različitosti. Uočavaju eksplicitne i implicitne nivoe kulturološke različitosti. Ovladavaju osnovnim principima interkulturalnih procesa i interkulturalne pedagogije	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi	Program je povezan sa svim obrazovnim programima i predmetnim modulima
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Nastavnici praktične nastave o Organizatori praktičnog obrazovanja o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora 	

Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.6.2. Rodne nejednakosti

Opšti podaci		
Naziv programa	Rodne nejednakosti	
Autori programa	Dr Krivokapić Natasa/sociolog Mr Bogetić Andrijana/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivokapic Natasa/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>- Informisanje nastavnika o oblicima rodne nejednakosti u društvu. Edukacija i priprema nastavnika za upotrebu rodnog pristupa u nastavi.</p> <p>Informisanje nastavnika o problemima rodne ravnopravnosti u nastavi i ukazivanje na prisutnost rodne perspektive u obrazovanju.</p> <p>Informisanje o savremenim teorijskim pristupima teoriji roda i rodnih odnosa.</p> <p>Informisanje o poštovanju rodne ravnopravnosti kao jednog od temeljnih ljudskih prava.</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rod, pol, rodna uloga 2. Rodno zasnovane predrude, stereotipi i diskriminacija 3. Rod i politika 4. Rodno senzitivni jezik 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon seminara nastavnici će biti spremni da uoče rodno diskriminatorno ponašanje i stavove kod sebe i svojih kolega kao i da preveniraju i eliminišu takvo ponašanje kod učenika.</p> <p>Nastavnici će biti obučeni da analizi pojma roda pristupe na svestraniji i kompleksniji način i razumiju tumače rod kao jednog od fundamenata čovjeka kao biološkog, društvenog, racionalnog i duhovnog bića.</p> <p>Nastavnici će biti spremni da se služe rodno senzitivnim jezikom.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole.</p> <p>Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.</p>	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara

3.6.3. Razvoj koncepta školskog volontiranja i vaspitanje za volontiranje

Naziv programa	Razvoj koncepta školskog volontiranja i vaspitanje za volontiranje	
Autori programa	Vanja Rakočević, Aleksandra Gligorović	
Realizatori programa	Vanja Rakočević, pedagogica Aleksandra Gligorović, prof. biologije	
Kontakt osoba	Vanja Rakočević	
E-mail	upcg@live.edu.me	
Broj telefona	069351680	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>Kreirati okruženje u okviru škole koje će omogućiti podsticanje djece i mladih na volonterske aktivnosti kroz osposobljavanje nastavnika za osmišljavanje, realizaciju i pružanje podrške volonterskim programima i sadržajima</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje nivoa znanja nastavnog kadra o volonterizmu i značaja vaspitanja za volontiranje, • Razvoj kompetencija nastavnika za osposobljavanje i motivisanje mladih za planiranje i realizaciju različitih volonterskih aktivnosti; • Sticanje vještina za vođenje volonterskih klubova i servisa; • Promocija i afirmacija vrijednosti i koncepta volonterizma. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Volonterizam (pojam, concept, principi i vrijednosti) • Motivacija učenika za uključivanje u volonterske aktivnosti • Volonterizam i njegova važnost u procesu obrazovanja djece i mladih • Škola kao organizator volonterskih aktivnosti i postupak za osnivanje volonterskog kluba u školi • Afirmacija volonterskog rada kroz nastavne i vannastavne aktivnosti • Unapređenje socijalnih kompetencija nastavnika • Ciklus razvoja programa i sadržaja školskog volontiranja • Dizajniranje plana volonterske akcije 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan nivo znanja nastavnika o volonterizmu i značaju vaspitanja za volontiranje, • Razvijene kompetencije nastavnika za osposobljavanje i motivisanje mladih za planiranje i realizaciju različitih volonterskih aktivnosti; • Nastavnici posjeduju znanja i vještine za osnivanje i vođenje volonterskih klubova, kao i za dizajniranje volonterskih aktivnosti 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	<p>Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora.</p> <p>Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola.</p> <p>Program stručnog usavršavanja nastavnika je osmišljen za nastavnike/ce u srednjim školama, kao i za vaspitače/ice u institucijama koji se bave vaspitanjem i obrazovanjem adolescenata.</p>	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka poput prostora u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium naloge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva.	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)	

3.6.4. Rodna ravnopravnost i antidiskriminacija

Opšti podaci		
Naziv programa	Rodna ravnopravnost i antidiskriminacija	
Autori programa	Slađana Pejović	
Realizatori programa	Slađana Pejović, Nataša Kraljević, Dragica Anđelić	
Kontakt osoba	Slađana Pejović	
E-mail	sladjana.pejovic@podgorica.me	
Broj telefona	069/017990	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje učesnika/ca sa pravnom regulativom, njenom primjenom i nedostacima - Poimanje korijena rodne ravnopravnosti i procesa rodne ravnopravnosti - Osnaživanje učesnika/ca za aktivno učešće u borbi za rodnu ravnopravnost - Upoznavanje učesnika/ca sa pravnom regulativom, njenom primjenom i nedostacima -Uloga Antifasističkog pokreta u rodnoj ravnopravnosti i motivacija učesnika/ca za vrednovanje istorijskog nasleđa 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> -Korijeni i tokovi najznačajnijih pokreta rodne ravnopravnosti u svijetu - Antifašistički pokret - Najznačajnija međunarodna dokumenta o rodnoj ravnopravnosti -Pozicija žene na mjestima odlučivanja - Primjeri dobre prakse 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici će biti osnaženi za aktivno učešće u borbi za rodnu ravnopravnost	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručnih modula/predmeta iz sljedećih oblasti: o Nastavnici praktične nastave iz sljedećih oblasti: o Organizatori praktičnog obrazovanja o Stručni saradnici o Saradnici u nastavi o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-30	

Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Projektor Internet Kancelarijski pribor (flomasteri, stikeri, flip-chart papir)
Online realizacija programa	Program je moguće organizovati online putem Zoom i Teams aplikacije

3.6.5. STOP rodnim stereotipima u izboru zanimanja

Opšti podaci	
Naziv programa	STOP rodnim stereotipima u izboru zanimanja
Autori programa	Nada Drobnjak
Realizatori programa	NVO SPES
Kontakt osoba	Vanja Stijepović
Email	nvospes@t-com.me / nadadr@t-com.me
Broj telefona	067 209 963
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Unaprijediti znanja i vještine nastavnika/ca za kreiranje okruženja bez rodnih predrasuda i stereotipa i za podsticanje rodno osjetljive karijerne orijentacije učenika/ca
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam pola, roda, rodnih uloga 2. Rodni stereotipi 3. Uticaj rodnih uloga na položaj žena na tržištu rada i društvenom životu 4. Rodna ravnopravnost i (ne)diskriminacija u obrazovanju 5. Rodna ravnopravnost i (ne)diskriminacija na poslu/tržištu rada
Očekivani ishodi po završetku programa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa rodnom ravnopravnošću i diskriminacijom po osnovu pola i roda 2. Poštovanje različitosti, principa nediskriminacije i tolerancije 3. Donošenje pravilne odluke, bez rodnih stereotipa, o daljem karijernom razvoju
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	
Ciljna grupa	Nastavnici/ce osnovnih i srednjih škola, pedagozi/pedagoškinje, psiholozi/psihološkinje, pomoćnici/ce direktora/ica, direktori/ice
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 20, a maksimalan 30.
Trajanje programa	Trajanje programa: 1 dan - 8 sati efektivnog rada Broj radionica: 4 radionice
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, primjeri iz prakse, diskusije, individualni rad, rad u malim grupama, rad u velikoj grupi
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Za realizaciju programa neophodan je računar i projektor za predavače.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa	Prezentacije, radni list, upitnici

(tehnička oprema i nastavna sredstva)	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi, jednako kvalitetno i u neposrednom okruženju, kao i online okruženju upotrebom platforme Microsoft Teams.

3.6.6. Obrazovanje za globalno društvo

Opšti podaci		
Naziv programa	Obrazovanje za globalno društvo	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznati šire shvatanje obrazovanja o ljudskim pravima, koje bi poštovalo različitosti omladine i raznovrsnost socijalno-kulturne stvarnosti u globalnom društvu • Razumjeti pojam nastave/učenje i njene glavne karakteristike • Upoznati savremenu koncepciju nastave i uloge nastavnika (nastavnik-organizator) • Steći iskustvo u interkulturalnom i neformalnom obrazovanju • Upoznati interaktivne metode nastave/učenja • Primijeniti inovativne metode u obrazovnim pristupima medijima 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Globalizacija, obrazovanje, ljudska prava, diskriminacija i ksenofobija, socijalna prava	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene: savremenu koncepciju nastave, interaktivne metode nastave, inovativne metode u obrazovnim pristupima medijima i šire shvatanje obrazovanja o ljudskim pravima.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna komunikacija, Preduzetništvo
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama. Nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara

3.7. KOMPETENCIJA KULTUROLOŠKE SVIJESTI I IZRAŽAVANJA

3.7.1. Kreativni vodič: multikulturalno i interkulturalno obrazovanje kroz pisanje knjige

Opšti podaci	
Naziv programa	„Kreativni vodič: multikulturalno i interkulturalno obrazovanje kroz pisanje knjige”
Autori programa	Lazar Macanović, mr Sonja Ilić
Realizatori programa	Lazar Macanović, mr Sonja Ilić, NVO „Ad Litteram“
Kontakt osoba	Lazar Macanović
E-mail	macko@t-com.me
Broj telefona	+382 69 500 090
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje kreativnosti; • Građanska orijentisanost; • Kvalitet obrazovanja kroz unapređenje znanja i svijesti o koristima od demokratske i inkluzivne školske kulture među nastavnicima, zaposlenima i učenicima; • Otvorenost prema kulturnoj različitosti, vjerovanjima, svjetskim gledištima i praksama; • Promocija kulture prihvatanja svih različitosti kod djece i odraslih; • Jačanje multikulturalizma i interkulturalizma; • Podsticaj jačanju inkluzivnih praksi u školama, uz promovisanje demokratskog i inkluzivnog razvoja škole; • Usvajanje EU vrijednosti; • Poštovanje Referentnog okvira kompetencija za demokratsku kulturu; • Jačanje svijesti o potrebama drugih; • Osnaživanje polaznika da principe interkulturalnosti primijene u svom radu; • Iskorjenjivanje stereotipa, predrasuda i diskriminacije; • Razmjena iskustava; • Stvaranje nediskriminatornog okruženja; • Unapređenje procesa vrednovanja/samovrednovanja; • Razvoj građanskog društva.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Multikulturalno i interkulturalno obrazovanje kroz pisanje knjige • Multikulturalnost i interkulturalnost kao ideal skladnog života kulturno različitih grupa • Solidarnost, kooperativnost, timski rad i efektivnost • Zajedno smo jači: EU vrijednosti • Inkluzija i nediskriminacija • Posebne obrazovne potrebe • Vizija razvoja u interkulturalnoj sredini • Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni • Kreativno zaključivanje
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje kompetencija nastavnika;

	<ul style="list-style-type: none"> • Adekvatan pedagoški kadar za identifikaciju predrasuda, stereotipnog razmišljanja i konflikata u školama, • Prihvatanje različitosti; • Upotreba ključnih indikatora: kvalitativni i kvantitativni indikatori; • Razvijanje jačeg senzibiliteta prema multikulturalnosti i interkulturalizmu; • Istupanje iz uobičajenih oblika ponašanja, putem nenasilne akcije i komunikacije u cilju unapređivanja konstruktivnih dijaloga; • Prevladavanje problema kroz razgovore o različitim stavovima i vrijednostima i načini da se oni zajednički rješavaju; • Izgradnja zdravijeg društva; • Stvaranje nediskriminatorske i nekonfliktne vaspitno-obrazovne sredine; • Prihvatanje građanskih vrijednosti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici opšteobrazovnih predmeta • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta • Stručni saradnici • Direktori i pomoćnici direktora • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>U slučaju da to uslovi iziskuju potrebno je da polaznici budu i korisnici Teams platforme.</p>	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ul style="list-style-type: none"> • Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici suočavaju. • Metodika koja se koristi tokom obuke predstavlja kombinaciju predavanja i prezentacija, uz dominaciju interaktivnih vježbi kroz zajedničko pisanje knjige. • Metode pisanja se prilagođavaju radu sa učenicima kroz grupni kreativni rad. • Metode u identifikacije; • Ključni indikatori: kvalitativni i kvantitativni; • Metode formativne i sumativne evaluacije. 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> • Teams platforma (po potrebi). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (po potrebi); • Dobra internet konekcija. • Projektor, projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojijima se organizuje seminar.
Online realizacija programa	Putem Teams platforme (po potrebi).

3.7.2. Unapređivanje kulturološke svijesti: kreiranje međunarodnih školskih projekata

Opšti podaci		
Naziv programa	Unapređivanje kulturološke svijesti: kreiranje međunarodnih školskih projekata	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Učesnici će se na ovom seminaru bliže upoznati sa kompetencijama kulturološke svijesti i izražavanja. Kroz dinamične i interesatne radionice usvojiće nova znanja, steći će nova iskustva i unaprijediti sposobnost kreiranja međunarodnih projekata. Učesnici će se bliže upoznati sa upotrebom IKT alata u kreiranju međunarodnih školskih projekata.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	1. Projektna nastava kao savremena metoda učenja 2. Kompetencija kulturološke svijesti i izražavanja 3. Upotreba IKT alata u kreiranju međunarodnih školskih projekata 4. Praktični primjeri međunarodnih školskih projekata	
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici će moći da: - Primjenjuju različite metode u kreiranju međunarodnih školski objekata; - Kreiraju programe koji se odnose na razumijevanje i poštovanje načina na koji se ideje kreativno izražavaju; - Osmisle međunarodne projekte; - Koriste razne IKT alate u promociji kompetencija kulturološke svijesti.	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	Ne postoje posebni uslovi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - Maksimum 30	
Trajanje programa		

	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft Teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je online seminar korišćenjem Teams naloga i VIBER aplikacije. Maksimalan broj učesnika online seminara je 30. Trajanje seminara: 1 dan, 8 sati efektivnog rada.

3.8. IZRADA DOKUMENATA ZA RAZVOJ KVALIFIKACIJA (IZRADA STANDARDA ZANIMANJA, STANDARDA KVALIFIKACIJA I ISPITNIH KATALOGA, OBRAZOVNIH PROGRAMA I PROGRAMA OBRAZOVANJA)

3.8.1. Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda zanimanja

Opšti podaci	
Naziv programa	Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda zanimanja
Autori programa	Elisabeta Mitroi
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@cso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakonski okvir za razvoj kvalifikacija • Dokumenta na kojima se bazira razvoj kvalifikacija (pravilnici, smjernice, metodologije) • Savjetodavna tijela • Vrste dokumenata za razvoj kvalifikacija i njihova povezanost • Procedure za izradu dokumenata za razvoj kvalifikacija <p>Struktura standarda zanimanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o zanimanju • Tipični poslovi u okviru zanimanja • Ključni poslovi • Ostale informacije o zanimanju <p>Izrada standarda zanimanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza zahtjeva poslodavca nakon istraživanja i održanih okruglih stolova

	<ul style="list-style-type: none"> • Definisanje opštih informacija o zanimanju (naziv zanimanja, nivo, opis zanimanja, kompetencije) • Definisanje tipičnih poslova u okviru zanimanja (grupe poslova i ključni poslovi unutar njih) • Razrada ključnih poslova (definisanje aktivnosti za realizaciju ključnih poslova korišćenjem odgovarajućih glagola, definisanje oblasti znanja za realizaciju ključnih poslova) • Definisanje stručnih kompetencija na osnovu ključnih poslova i aktivnosti unutar njih • Definisanje ostalih informacija o zanimanju (sektor i podsektor prema NKO-u, povezanost sa ISCO-m, tipično radno okruženje i uslovi rada, srodna zanimanja i ostale informacije) 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navedu propise i proceduru za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju ulogu i strukturu dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju strukturu obrazovnog programa zasnovanog na ishodima učenja • Uporede koncept obrazovanja zasnovan na ciljevima i koncept obrazovanja zasnovan na ishodima učenja • Pronađu vezu obrazovnih programa sa standardima zanimanja, standardima kvalifikacija i ispitnim katalogima • Razlikuju elemente nastavnog plana • Opišu koncept i strukturu modula u obrazovnom programu • Prepoznaju značaj ishoda učenja u modulu • Prepoznaju ulogu kriterijuma za dostizanje ishoda učenja • Navedu načine provjeravanja dostignutosti ishoda učenja • Opišu koncept ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje i njihovu ulogu u obrazovnom programu • Izradi nastavni plan na konkretnom obrazovnom programu • Izradi module sa svim elementima predviđenim metodologijom na konkretnom obrazovnom programu • Izradi ispitne kataloge za praktični, završni i stručni ispit na konkretnom obrazovnom programu • Izradi ostale tačke koje su predviđene obrazovnim programom 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici institucija i poslodavaca uključeni u izradu standarda zanimanja • Nastavnici stručnih modula • Nastavnici izbornih stručnih modula • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja
Uslovi za uključivanje u program	U skladu sa Pravilnikom o razvoju kvalifikacija od I do V nivoa
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5 do 15 učesnika
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka; Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Da

3.8.2. Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda kvalifikacija

Opšti podaci	
Naziv programa	Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu standarda kvalifikacija
Autori programa	Elisabeta Mitroi
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i poslodavaca za izradu standarda kvalifikacija
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakonski okvir za razvoj kvalifikacija • Dokumenta na kojima se bazira razvoj kvalifikacija (pravilnici, smjernice, metodologije) • Savjetodavna tijela • Vrste dokumenata za razvoj kvalifikacija i njihova povezanost • Procedure za izradu dokumenata za razvoj kvalifikacija <p>Struktura standarda zanimanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o zanimanju • Tipični poslovi u okviru zanimanja • Ključni poslovi • Ostale informacije o zanimanju <p>Struktura standarda stručnih kvalifikacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o kvalifikaciji • Struktura kvalifikacije • Jedinice kvalifikacije • Ostale informacije o kvalifikaciji <p>Izrada standarda stručnih kvalifikacija</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Korelacija standarda stručne kvalifikacije sa standardom zanimanja • Definisane opšte informacije o kvalifikaciji (naziv kvalifikacije, sektor/podsektor novo, tip, kreditna vrijednost, ulazni uslovi za upis, ciljevi kvalifikacije, opis kvalifikacije) • Definisane strukture kvalifikacije • Razrada jedinica kvalifikacije i korelacija sa ključnim poslovima definisanim standardom zanimanja (definisane ishoda učenja na osnovu aktivnosti za realizaciju ključnih poslova standarda zanimanja, korišćenjem odgovarajućih glagola iz Blumove taksonomije, definisanje kriterijuma za provjeru dostignutosti ishoda učenja korišćenjem odgovarajućih glagola iz Blumove taksonomije, definisanje oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije) • Utvrđivanje odgovarajućih ključnih kompetencija koje su dio jedinice kvalifikacije • Definisane ostale informacije o kvalifikaciji (povezanost kvalifikacije sa ISCED-om i EQF-om, standardi zanimanja na kojima se kvalifikacija zasniva, vrsta ispave, institucija koja vrši provjeru i izdaje sertifikat, povezanost sa drugim kvalifikacijama, prohodnost) 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa obuke</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da: • Navedu propise i proceduru za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju vrste i značaj dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Pronađu vezu između obrazovnih programa, standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga • Identifikuju strukturu standarda zanimanja • Identifikuju strukturu standarda stručne kvalifikacije • Izvrše analizu urađenih standarda zanimanja na osnovu kojih se rade standardi stručnih kvalifikacija • Definišu jedinice kvalifikacije, ishode učenja i kriterijume za njihovo dostizanje • Prepoznaju značaj ishoda učenja i ulogu kriterijuma za njihovo dostizanje u jedinici kvalifikacije • Navedu oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije • Definišu opis kvalifikacije / ishoda učenja koji se odnose na kompletnu kvalifikaciju • Odrede okvirni broj časova, kreditnu vrijednost i ulazne uslove za jedinice kvalifikacije i kompletnu kvalifikaciju • Izrade ostale tačke koje su predviđene važećom metodologijom za izradu standarda zanimanja 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim</p>	<p>Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici institucija i poslodavaca uključeni u izradu standarda kvalifikacija • Nastavnici stručnih modula • Nastavnici izbornih stručnih modula • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja 	
Uslovi za uključivanje u program	U skladu sa Pravilnikom o razvoju kvalifikacija od I do V nivoa	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5 do 15 učesnika	
Trajanje programa	1 dan,8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka; Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova	
Online realizacija programa	Da	

3.8.3. Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu ispitnih kataloga

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika i poslodavaca za izradu ispitnih kataloga</i>
Autori programa	Elisabeta Mitroi
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje
Kontakt osoba	Sandra Brkanović
E-mail	sandra.brkanovic@csso.gov.me
Broj telefona	+382 69 371 632
Informacije o programu	
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Propisi i procedure za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakonski okvir za razvoj kvalifikacija • Dokumenta na kojima se bazira razvoj kvalifikacija (pravilnici, smjernice, metodologije) • Savjetodavna tijela • Vrste dokumenata za razvoj kvalifikacija i njihova povezanost • Procedure za izradu dokumenata za razvoj kvalifikacija <p>Struktura standarda stručnih kvalifikacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o kvalifikaciji • Struktura kvalifikacije • Jedinice kvalifikacije • Ostale informacije o kvalifikaciji <p>Struktura ispitnih kataloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte informacije o kvalifikaciji • Struktura kvalifikacije • Sadržaj provjere i uslovi za organizaciju ispita • Ostale informacije o kvalifikaciji <p>Izrada ispitnih kataloga:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza korelacije ispitnog kataloga sa standardom stručne kvalifikacije • Povezivanje opštih informacija u ispitnom katalogu sa opštim informacijama u standardu stručne kvalifikacije • Povezivanje strukture kvalifikacije u ispitnom katalogu sa strukturom kvalifikacije u standardu stručne kvalifikacije • Definisanje sadržaja provjere i uslova za organizaciju ispita za svaku jedinicu kvalifikacije • Definisanje ostalih tačaka ispitnog kataloga u skladu sa važećom metodologijom 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navedu propise i proceduru za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Identifikuju vrste i značaj dokumenata za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju • Pronađu vezu između obrazovnih programa, standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga • Identifikuju strukturu standarda stručne kvalifikacije • Identifikuju strukturu ispitnih kataloga za sticanje stručnih kvalifikacija • Izvrše analizu urađenih standarda stručnih kvalifikacija na osnovu kojih se rade ispitni katalogi • Definišu sadržaj provjere i uslove za organizaciju ispita • Izrade ostale tačke koje su predviđene važećom metodologijom 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici institucija i poslodavaca uključeni u izradu ispitnih kataloga • Nastavnici stručnih modula • Nastavnici izbornih stručnih modula • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja 	
Uslovi za uključivanje u program	U skladu sa Pravilnikom o razvoju kvalifikacija od I do V nivoa	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	5 do 15 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoi; Papir A4; Flomasteri; Krep traka; Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova
Online realizacija programa	Da

3.8.4. Obuka nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Obuka nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja</i>	
Autori programa	Alexander Siboni	
Realizatori programa	<ul style="list-style-type: none"> • Sandra Brkanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Srđan Obradović, JU Centar za stručno obrazovanje • Dušan Bošković, JU Centar za stručno obrazovanje • Jadranka Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje • Jelena Knežević, JU Centar za stručno obrazovanje • Vjera Mitrović - Radošević, JU Centar za stručno obrazovanje • Alen Šabanović, JU Centar za stručno obrazovanje • Slavica Jovanović, JU Centar za stručno obrazovanje 	
Kontakt osoba	Sandra Brkanović	
E-mail	Sandra.brkanovic@csso.gov.me	
Broj telefona	069371632	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Osposobljavanje nastavnika i predstavnika institucija za izradu obrazovnih programa zasnovanih na ishodima učenja	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencije po viđenju poslodavaca • Opšti principi izrade obrazovnih programa • Iniciranje sinopsisa programa obrazovanja • Pristup izradi modula na nivou EU • Primjer izrade modula • Upoznavanje sa ključnim vještinama • Korelacija između obrazovnih programa sa standardima zanimanja i standardima kvalifikacija, kao i sa ispitnim katalozima • Ocjenjivanje ishoda učenja 	
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<p>Po završetku obuke učesnici će biti u stanju da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definiše koncept kompetencija • Mapira module na osnovu standarda zanimanja i standarda kompetencija • Analizira ključne kompetencije iz standarda zanimanja i njihovo definisanje kroz ishode učenja • Piše module definišući ishode učenja, kriterijuma za dostizanje ishoda učenja, definiše kriterijume za ocjenjivanje učenika u programima koji su zasnovani na ishodima učenja 	
Povezanost programa sa obrazovnim	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Svi programi koji su zasnovani na ishodima učenja	
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici institucija uključeni u izradu programa obrazovanja • Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici praktične nastave: <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Organizatori praktičnog obrazovanja • Stručni saradnici • Saradnici u nastavi • Direktori i pomoćnici direktora • Instruktori praktičnog obrazovanja • Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja • odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20 do 25 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacije, interaktivno predavanje, grupni rad; diskusija; kritička refleksija; igre uloga	
	Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima po 4 - 8 stolica	
	Napomena: U slučaju potrebe, obuka se može održati online	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računar; Projektor; Flip chart; Post it note listići; Panoj; Papir A4; Flomasteri; Krep traka;	
	Napomena: U slučaju da se obuka održava online, potrebne su aplikacije za simulaciju potrebnih materijalno-tehničkih uslova	
Online realizacija programa	Da	

3.9. ORGANIZACIJA SLOBODNIH I VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI

3.9.1. Vršnjačko nasilje

Opšti podaci		
Naziv programa	Vršnjačko Nasilje	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Krivčević Vesna/sociolog	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<p>-Sticanje relevantnih znanja o karakteristikama adolescenata</p> <p>-Prepoznavanje i procjenu nasilnog ponašanja - vršnjačkog nasilja</p> <p>-Usvajanje i unapređivanje znanja o pojavnim oblicima vršnjačkog nasilja</p> <p>-Učestalost i faktori rizika u nastanku i ispoljavanju vršnjačkog nasilja u vaspitno - obrazovnim ustanovama</p> <p>-Upoznavanje sa programima prevencija i usvajanje specifičnih vještina za rad na prevenciji vršnjačkog nasilja</p> <p>-Usvajanje metoda i tehnika za kreiranje rada sa učenicima u cilju nenasilnog rješavanja konflikata u situacijama vršnjačkog nasilja</p>	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Adolescenti, vršnjačko nasilje, preventivne mjere, nenasilno rješavanje konflikta	
Očekivani ishodi po završetku programa	Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici steknu relevantna znanja o karakteristikama adolescenata i prepoznaju vršnjačko nasilje; usvoje metode i tehnike za kreiranje rada sa učenicima u cilju nenasilnog rješavanja konflikata u situacijama vršnjačkog nasilja	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih predmeta o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na novou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Moguća

3.9.2. Uticaj savremene tehnologije na psiho-socijalni razvoj djeteta

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Uticaj savremene tehnologije na psiho-socijalni razvoj djeteta</i>	
Autori programa	Bogetić Andrijana/sociology Nada Orbović /prof.informatike	
Realizatori programa	Bogetić Andrijana/sociolog Nada Orbović /prof. informatike	
Kontakt osoba	Bogetić Andrijana	
E-mail	polaris13@t-com.me	
Broj telefona	067/406-404	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	- Upoznavanje učesnika seminara sa prednostima i nedostacima savremene tehnologije, sa virtuelnim i realnim identitetom djeteta u digitalnom okviru, kao i o uticaju društvenih mreža na socijalne vještine djeteta.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Primjena savremene tehnologije u nastavi; 2. Negativne posljedice prekomjerne i neadekvatne upotrebe savremene tehnologije kod djece; 3. Virtuelni i realni identitet djeteta u digitalnom okviru; 4. Pravilna upotreba savremene tehnologije; 5. Psiho-socijalni poremećaji kao posljedica neadekvatne ili pretjerane upotrebe savremenih tehnologija. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Osposobljavanje učesnika za prepoznavanje, pravilno i blagovremeno reagovanje u svim situacijama koje mogu nastati kao posledica nepravilnog korišćenja savremene tehnologije od strane učenika.</p> <p>Prepoznavanje mogućnosti primjene savremene tehnologije kao i njenih prednosti i nedostataka u nastavnom procesu.</p> <p>Oснаživanje nastavnika za preventivno djelovanje i pružanje potpore učenicima u susretu sa različitim izazovima virtuelnog svijeta.</p> <p>Roditelji i nastavnici svojim pozitivnim pristupom savremenim tehnologijama, djecu će uvesti u svijet znanja, učice ih kako biti dobro informisan i komunikativan, kako da prepoznaju ponuđene sadržaje i njegove vrijednosti, kako da reaguju na neprihvatljiv slikovni ili tekstualni sadržaj. Ovaj program treba shvatiti kao pomoć djeci, ali i odraslima da uoče i da shvate da sve što nam je dato ne mora biti i na korist - dati su nam mobilni telefoni i internet a da li su nam uvijek i na korist?</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa

obrazovanja, odnosno predmetom/modulom		
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava. Programu obuke mogu prisustvovati svi nastavnici/nastavnice koji su odabrani na nivou škole. Motivacija i otvorenost za interaktivne metode rada.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 15 - maksimum 30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, tehnika akvarijuma, kooperativno učenje, timski rad, brainstorming	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	Moguća	

3.9.3. Cyberbullying/digitalno nasilje nad djecom-prevencija i zaštita

Opšti podaci	
Naziv programa	Cyberbullying / digitalno nasilje nad djecom - prevencija i zaštita
Autori programa	Nada Orbović i Vesna Radulović
Realizatori programa	Nada Orbović i Vesna Radulović
Kontakt osoba	Nada Orbović
E-mail	nadao@t-com.me vesnardulovic67@gmail.com
Broj telefona	068723535, 069993591, 068-593-172
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Jačanje kapaciteta nastavnog kadra za široku primjenu digitalnih uređaja i Interneta, kao i upoznavanje nastavnika sa postojanjem i stepenom zastupljenosti digitalnog nasilja među učenicima osnovnoškolskog uzrasta. Glavni cilj je da se učenicima, nastavnicima i roditeljima poveća svijest o novim oblicima nasilja i rizicima koji nastaju usljed porasta upotrebe digitalnih uređaja i Interneta, kao i prenošenje znanja i vještina pomoću kojih će se nasilje spriječiti. Ciljevi programa su upoznavanje učesnika sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Izloženošću djece rizicima prilikom korišćenja savremenih sredstava komunikacije; – Učestalošću uznemiravanja putem SMS poruka ili putem Viber-a (slanje SMS ili Viber poruka uvrjedljivog ili prijetećeg sadržaja), uznemiravanje telefonskim pozivima (lažno predstavljanje, ćutanje, vrijeđanje, prijetnje); – Učestalošću povredjivanja psihičkog integriteta djece usled neovlašćenog snimanja mobilnim telefonom ili kamerom i prosljeđivanja učenicima ili postavljanjem snimaka na Internet; – Uzmeniravanjem slanjem neprimjerenog seksualnog sadržaja (sexting); – Ostalim različitim vidovima uznemiravanja na društvenim mrežama; – Potrebotom i stvarnim stepenom uključenosti roditelja i nastavnika u aktivnosti djece na Internetu; – Preporukama za djecu i odrasle za bezbjedno korišćenje Interneta.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razlike između digitalnog nasilja i tradicionalnih oblika vršnjačkog nasilja 2. Digitalno nasilje nad djecom u Crnoj Gori 3. Posjedovanje digitalnih uređaja i pristup Internetu 4. Aktivnosti djece na Internetu 5. Aktivnosti djece na društvenim mrežama 6. Izloženost djece rizicima prilikom korišćenja savremenih sredstava komunikacije 7. Uznemiravanje putem SMS poruka 8. Bezbjednost na društvenim mrežama 9. Snimanje mobilnim telefonom

	<p>10. Uključenost roditelja i nastavnika u aktivnosti djece na Internetu</p> <p>11. Razlike u odgovorima učenika koji školu pohađaju u urbanom i u ruralnom području</p> <p>12. Preporuke za djecu i odrasle za bezbjedno korišćenje Interneta</p>	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici seminara će moći da prepoznaju i objasne: kolika je izloženost djece rizicima prilikom korišćenja savremenih sredstava komunikacije; zatim učestalost uznemiravanja putem SMS poruka ili putem Viber-a (slanje SMS ili Viber poruka uvrjedljivog ili prijetećeg sadržaja), uznemiravanja telefonskim pozivima (lažno predstavljanje, čutanje, vrijeđanje, prijetnje); učestalost povredjivanja psihičkog integriteta djece usled neovlašćenog snimanja mobilnim telefonom ili kamerom i prosljeđivanja učenicima ili postavljanjem snimaka na Internet; uzmenirenost slanjem neprimjerenog seksualnog sadržaja (sexting) i ostalim različitim vidovima uznemiravanja na društvenim mrežama; potreba i stepen uključenosti roditelja i nastavnika u aktivnosti djece na Internetu; bitnost preporuka za djecu i odrasle za bezbjedno korišćenje Interneta.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalni broj učesnika u grupi je 20 a maksimalni broj učesnika u grupi je 30.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Metoda predavanja i demonstracija pomoću prezentacija i video materijala, samostalni rad i rad u grupi, radionice i interaktivno učenje.	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica ili zbornica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Kompjuter, bim projektor, flip čart tabla, čart papiri, markeri, štampani materijal za učesnike seminara	
Online realizacija programa	<ul style="list-style-type: none"> - Online seminar Microsoft Teams platforma. - Minimalni broj učesnika u grupi je 20, a maksimalni broj je 30. - Jedan dan, 6 sati efektivnog rada, odnosno 8 školskih časova. 	

3.9.4. Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizacija

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizacije</i>	
Autori programa	Elvira Hadžibegović	
Realizatori programa	Elvira Hadžibegović	
Kontakt osoba	Elvira Hadžibegović	
E-mail	Elvira.hb@forum-mne.com	
Broj telefona	+382 69 364 199; 020 602 710	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje nastavnog kadra i njihove specifične uloge sa poljem prevencije nasilnog ekstremizma i radikalizacije	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Ekstremizam i tipologija - Radikalizacija koja vodi ka nasilju, pokretači - Proces radikalizacije - Simboli ekstremizma - Kako prepoznati radikalizaciju koja vodi ka nasilnom ekstremizmu - Internet i ekstremizam - Programi prevencije u CG i Zapadnom Balkanu - Kako razgovarati sa učenicima o ekstremizmu - Evidentiranje neprihvatljivih oblika ponašanja 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Polaznici programa po završetku obuke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumiju i razlikuju tipove nasilnih ekstremističkih grupacija - Razlikuje nasilni i nenasilni radikalizam - Razlikuje simbole ljevičarskog, desničarskog i religijskog ekstremizma - Spoznaje pokretače nasilnog ekstremizma u zemlji i na prostoru Zapadnog Balkana - Jasno odvaja i razumije polje prevencije nasilnog ekstremizma, na i van interneta - Usvaja koncept i razumije važnost razgovora o nasilnom ekstremizmu - Samouvjereno koristi formular za evidentiranje neprihvatljivih oblika ponašanja - Identifikuje sopstvenu ulogu u prevenciji nasilnog ekstremizma 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	o Nastavnici opšteobrazovnih modula	

	o Nastavnici stručno-teorijskih modula
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova za uključivanje.
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 30.
Trajanje programa	3 dana po 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Metode i tehnike rada koje će se koristiti tokom obuke su: radionice, prezentacije, simultana individualna aktivnost, studije slučaja, igre uloga, akvarijum, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama i davanje/primanje povratne informacije.</p> <p>Osnovni principi i metode rada Foruma MNE su: Zastupljenost teorije i prakse</p> <p>Osnovu ovog programa obuke predstavlja svojevrsna mješavina teorije i prakse, sa posebnim naglaskom na primjeni teorije u praksi.</p> <p>Orijentacija ka procesu</p> <p>Obrazovni programi Foruma MNE traže <i>od praktičara</i> ne samo da se posvećuje obavljanju određenih zadataka, već da se uspostavlja veza i sa načinom KAKO i svrhom ZAŠTO se zadatak obavlja. Zato su programi orijentisani na proces, u čijem je fokusu i pojedinac/ka, zajednica, ali i širi društveni kontekst.</p> <p>Nastavnik kao sredstvo u obrazovnom procesu gdje je učenje usmjereno ka učeniku/ci</p> <p>Programi podučavaju da je nastavnik "sredstvo" u obrazovnom procesu. Stoga, nastavnik mora biti svjestan sebe i svoje uloge u optimalnom doprinosu razvoju u ovom slučaju kako učenika/ce, tako i odjeljenja. Neophodno je da nastavnik stalno analizira situacije i podstiče učenike/ce.</p> <p>Tokom programa obuke promovise se princip učenja usmjerenog na učeniku/ci kao jedan od osnovnih metoda učenja.</p> <p>Iskustveno učenje</p> <p>Ovaj program stručnog usavršavanja nastavnika stavlja u fokus korišćenje iskustava učenika/ca i nastavnika/ca kroz postupak ispitivanja i istraživanja sopstvenih vještina, stavova, i usvajanja znanja. Sličan pristup se primjenjuje u postupku uobličavanja znanja i usavršavanja vještina i načina reagovanja.</p>

	<p><i>Razumijevanje i korišćenje kritičke analize</i></p> <p>Usvajanje modela učenja i sticanje vještina davanja i primanja konstruktivne povratne informacije učenicima i od učenika, predstavljaju važne aspekte ovog programa obuke.</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<p>Idealni uslovi za realizaciju programa je veća učionica sa projektorom, zvučnicima, projektnim platnom, flip chart tablom i nefiksiranim stolicama i stolovima.</p>
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<p>Forum MNE raspolaže sa tehničkim kapacitetima (video projektor, TV, video, kompjuteri, kamera, flip-chart, stolovi, stolice, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke. Polaznicima/ama je dostupna i biblioteka sa oko 50 naslova iz relevantne i srodnih oblasti.</p>
Online realizacija programa	<p>U slučaju potrebe za online realizacijom programa Forum MNE posjeduje sve potrebne resurse i uslove, uključujući: prostor, tehničku opremu (mikrofoni, kamere, slušalice), profesionalnu licencu Zoom platforme, iskusne voditelje online treninga...</p>

3.9.5. Organizacija vannastavnih aktivnosti u borbi protiv bolesti zavisnosti

Opšti podaci		
Naziv programa	Organizacija vannastavnih aktivnosti u borbi protiv bolesti zavisnosti	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Učesnici će se na ovom seminaru bliže upoznati sa organizacijom vannastavnih aktivnosti u borbi protiv bolesti zavisnosti u srednjim školama. Razmjenjujući iskustva sa kolegama unaprijediće sposobnost komunikacije, slušanja i razumijevanja. Učesnici će takođe produbiti svoja znanja o značaju prevencije bolesti zavisnosti.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zavisnost od igara na sreću i korišćenja interneta 2. Zavisnost od korišćenja kafe i duvana 3. Zavisnost od alkohola 4. Zavisnost od droga 	
Očekivani ishodi po završetku programa	Učesnici će moći da: <ul style="list-style-type: none"> - analiziraju oblike borbe protiv bolesti zavisnosti; - analiziraju karakteristike organizacije vannastavnih aktivnosti u prevenciji bolesti zavisnosti; - kreiraju sadržaje organizacije vannastavnih aktivnosti u borbi protiv bolesti zavisnosti; - osmišljavanju sa svojim učenicima aktivnosti povezane sa prevencijom bolesti zavisnosti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena u srednjim stručnim školama	
Ciljna grupa	Nastavnici stručno-teorijskih predmeta, nastavnici praktične nastave, stručni saradnici, direktori i pomoćnici direktora Programu mogu prisustvovati nastavnici jedne škole ili u dogovoru, ciljna grupa mogu biti nastavnici iz više različitih škola	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 20 - Maksimalan broj učesnika 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft Teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je online seminar korišćenjem Teams naloga i VIBER aplikacije. Maksimalan broj učesnika online seminara je 30. Trajanje seminara: 1 dan, 8 sati efektivnog rada.

3.9.6. Škola kao resurs za prevenciju i suzbijanje govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma

Opšti podaci	
Naziv programa	Škola kao resurs za prevenciju i suzbijanje govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma
Autori programa	Vanja Rakočević, Katarina Vučinić-Marković
Realizatori programa	Vanja Rakočević, Katarina Vučinić-Marković
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	upcg@live.edu.me
Broj telefona	069351680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Obuka nastavnika kako bi stekli kompetencije potrebne da kreiraju sveobuhvatne i održive programe školama u cilju prevencije i suzbijanja govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podići kompetencije nastavnika da pomognu učenicima da prepoznaju i razumiju različite forme govora mržnje i njihove posljedice po žrtve i društvo; - Podići nivo svijesti i unaprijediti kapacitete nastavnika da efikasno djeluju u slučajevima govora mržnje i prepoznaju indikatore koji učenike vodi u nasilni ekstremizam, s posebnim osvrtom na regrutovanje putem interneta i mogućnostima kako da ih zaštite; - Motivisati nastavnike da prepoznaju značaj škole kao resursa u prevenciji i borbi protiv govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> - Kontroverzne teme u školi - Obrazovanje za ljudska prava - Sloboda govora kao dio identiteta čovjeka i uslov demokratskog društva - Govor mržnje - Piramida mržnje - uzroci i posljedice - Ekstremizam i njegove glavne karakteristike - Radikalizacija koja vodi nasilnom ekstremizmu - Praktični primjeri aktivnosti za prevenciju govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<ul style="list-style-type: none"> - Prihvataju značaj nastavničke uloge u obrađivanju kontroverznih tema u cilju prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja - Primjenjuju koncept obrazovanja za ljudska prava - Razumiju značaj slobode izražavanja i granicu između slobode izražavanja i govora mržnje - Unaprijeđene kompetencije nastavnika o pojmovima: govor mržnje, radikalizam i nasilni ekstremizam, njihovim različitim formama, karakteristikama i posljedicama po one grupe ljudi koje su najugroženije u društvu, posebno se fokusirajući na uticaj koji imaju na žrtve i na društvo

	- Povećan broj preventivnih programa, ali i intervencija nastavnika u borbi protiv govora mržnje, radikalizma i nasilnog ekstremizma	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	-	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka i slično (npr. u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO).	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium naloge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva.	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)	

3.9.7. Prevencija nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>Prevencija nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama</i>
Autori programa	Mr Marija Draganić Vulcanović/pedagoškinja/ JU Prva srednja stručna škola Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ,,Olga Golović", Nikšić
Realizatori programa	Mr Marija Draganić Vulcanović/pedagoškinja / JU Prva srednja stručna škola Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ,,Olga Golović", Nikšić
Kontakt osoba	Odgovorna osoba mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti znanja i vještine za prevenciju nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama -Upoznati se sa pojmom i vrstama nasilja u školi - Shvatiti koji su to najčešći uzroci nasilnog ponašanja kod djece -Uvidjeti koje su to posljedice nasilnog ponašanja kod djece - Razumjeti ulogu svih zaposlenih u vaspitno-obrazovnoj ustanovi u prevenciji nasilja - Identifikovati i objasniti koji su to načini prevencije nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama
Sadržaji obuhvaćeni programom	<p>Pojmovno određenje nasilja i oblici nasilja. Najčešći uzroci nasilnog ponašanja kod djece Posljedice nasilnog ponašanja kod djece Uloge svih zaposlenih u školi u prevenciji nasilja Načini prevencije nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama</p>
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Po završetku obuke nastavnik će biti osposobljen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumije osnovne uzroke nasilja, njegove posljedice kao i najbolje načine njegove prevencije. Smatramo da će ovaj program doprinijeti uspješnijem sagledavanju nasilja u školi kao i da će podstaći nastavnike da adekvatno reaguju kako bi spriječili isto. - Razumije relaciju komunikacije nastavnik - učenik i cjelokupnog razvoja učenika sa ciljem ranog otkrivanja nasilja i svih njegovih oblika u školi - Razumije ulogu svih zaposlenih u školi u prevenciji nasilja - Prepoznaje načine prevencije nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama - Zna da motiviše učenike da konstruktivno rješavaju konflikte bez nasilja - Sagledaće nasilje u školi i biće osposobljen da adekvatno reaguje kako bi spriječio isto.

Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika je 20, maksimalan broj učesnika u jednoj grupi je 30.	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda diskusije; 2. Metoda demonstracije; 3. Radionice; 4. Igra uloga; 5. Brainstorming; 6. Grupni rad; 7. Rad u paru; 8. Individualni rad. 9. Analiza slučaja 	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke	
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20-maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptop-u, treneri posjeduju tehničku podršku.	

3.9.8. Prevencija nasilja upotrebom forum teatra

Naziv programa	Prevencija nasilja upotrebom forum teatra
Autori programa	Vanja Rakočević
Realizatori programa	Vanja Rakočević, pedagogica Katarina Vučinić-Marković, pedagogica
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	upcg@live.edu.me
Broj telefona	069351680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Osposobljavanje nastavnika za rad sa učenicima na promociji nenasilnog ponašanja, nenasilnog rješavanja konflikata i borbu protiv nasilničkog ponašanja izvođenjem Forum teatra.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Podizanje nivoa znanja nastavnika o pojmu, uzroku i vrstama nasilja, -Sticanje vještina za prepoznavanje i postupanje u situacijama nasilničkog oblika ponašanja, -Osposobljavanje nastavnika za primjenu nenasilnih oblika rješavanja konflikata, - Sticanje osnovnih znanja o forum teatru i načinima njegovog korišćenja u prevenciji nasilja, -Osposobljavanje nastavnika za primjenu forum teatra u borbi protiv nasilnog ponašanja i za promociju nenasilnog rješavanja konflikata
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Konstruktivna komunikacija (elementi, tehnike, stilovi) • Osnovni koncepti o nasilju (teorijski koncepti, vrste nasilja, uzroci, vidovi ispoljavanja, indikatori i posljedice nasilja) • Teatar potlačenih • Razvijanje Pozorišta slika i Forum teatarata
Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Povećane kompetencije nastavnog kadra da prepoznaju nasilničke oblike ponašanja • Unaprijeđene vještine nastavnog kadra za efikasnu prevenciju vršnjačkog nasilja • Unaprijeđene vještine nastavnog kadra za efikasnu intervenciju u procesu zaštite učenika koji su izloženi nasilju • Nastavnici motivisani da preventivno i vaspitno djeluju na učenike u cilju suzbijanja nasilja, zlostavljanja, zanemarivanja, agresivnosti, diskriminacije, a promocije tolerancije, empatije, humanosti, konstruktivnih komunikacijskih vještina • Povećan nivo znanja nastavnika o teatru potlačenih i njegovim oblicima • Nastavnici osposobljeni za primjenu forum teatra u borbi protiv nasilnog ponašanja i za promociju nenasilnog

	rješavanja konflikata, ali i jačanje onih koji trpe nasilje i onih koji ga posmatraju	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	-	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka poput Resursnog centra kojim upravlja CRNVO.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium usluge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva.	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)	

3.9.9. Uloga nastavnika u prevenciji i intervenciji vršnjačkog nasilja na internetu

Opšti podaci	
Naziv programa	Uloga nastavnika u prevenciji i intervenciji vršnjačkog nasilja na internetu
Autori programa	Vanja Rakočević
Realizatori programa	Vanja Rakočević, Katarina Vučinić-Marković
Kontakt osoba	Vanja Rakočević
E-mail	upcg@live.edu.me
Broj telefona	069351680
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Obuka nastavnika kako bi stekli kompetencije potrebne da efikasno prepoznaju i pruže zaštitu djeci i mladima protiv vršnjačkog nasilja na internetu, s posebnim osvrtom na timski rad u školi u rješavanju ovog problema.</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podići kompetencije nastavnika da pomognu učenicima da prepoznaju i suprotstave se nasilju u virtuelnom (<i>online</i>) i realnom (<i>offline</i>) svijetu koristeći postojeće mehanizme u školi i lokalnoj zajednici; • Podići nivo svijesti i unaprijediti kapacitete nastavnika da efikasno djeluju u slučajevima zloupotrebe djece i mladih putem interneta i mogućnostima kako da ih zaštite; • Motivisati nastavnike za uspostavljanje funkcionalnih partnerskih odnosa i saradnje sa učenicima i roditeljima u cilju prevencije konfliktnih situacija i pružanja pomoći u adekvatnom rješavanju postojećih problema.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Ljudska prava i internet • Nasilje i zloupotreba djece i mladih na internetu • Oblici rizičnog ponašanja na internetu, uzroci i posljedice • Vršnjačko nasilje na internetu • Zaštita djece i mladih na internetu - servisi i procedure • Uloga nastavnika i značaj timskog pristupa u školi u prevenciji i intervenciji vršnjačkog nasilja na internetu • Postojeći resursi i alati u prevenciji i intervenciji protiv nasilja na internetu
Očekivani ishodi po završetku programa obuke	<ul style="list-style-type: none"> • Razumiju vezu između ljudskih prava i nasilja u online svijetu • Znaju oblike rizičnog ponašanja, njihovih uzroka i posljedica, kao i načine izbjegavanja/ublažavanja posljedica • Svjesni su veze između nasilja na internetu i ponašanja van interneta

	<ul style="list-style-type: none"> • Povećane kompetencije nastavnog kadra da prepoznaju i suprostave se nasilju u <i>online</i> i <i>offline</i> svijetu koristeći postojeće mehanizme u školi i lokalnoj zajednici, • Povećana svjesnost, ali i intervencija nastavnika u slučajevima zloupotrebe djece i mladih na internetu, • Stvaranje sredine bez nasilja u kojoj nastavnici, roditelji i mladi ljudi učestvuju u intervenciji, • Stvaranje sigurnog školskog okruženja za djecu i mlade u kome se odigrava proces učenja i usvajanja suštinskih vrijednosti ljudskih prava. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	-	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika/ica je 15, a maksimalan broj učesnika/ca u jednoj grupi je 25.	
Trajanje programa	2 dana po 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Obuke se, pored prostorija u školi, mogu realizovati u besplatnim radnim prostorima za održavanje programa obuke/sastanaka i slično u Resursnom centru kojim upravlja CRNVO.	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	UPCG raspolaže tehničkim kapacitetima (video projektor, kompjuteri, fotoaparati i drugo) neophodnim za održavanje programa obuke, kao i plaćene premium naloge na sljedećim platformama: Zoom, Padlet, Mentimeter, Kahoot!, Canva.	
Online realizacija programa	Program se može izvoditi online, na Zoom premium nalogu ili putem MS Teams platforme, ali i uz podršku ostalih IT alata (padlet, kahoot!, linoit, mentimeter)	

3.9.10. Uloga nastavnika u prevenciji bolesti zavisnosti i zaštita djece od zloupotrebe

Opšti podaci		
Naziv programa	Uloga nastavnika u prevenciji bolesti zavisnosti i zaštita djece od zloupotrebe	
Autori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović	
Realizatori programa	mr Jelena Pačariz, mr Nada Mitrović	
Kontakt osoba	mr Nada Mitrović	
E-mail	pedagogica@os-mllatovic.edu.me ; ljucovic@gmail.com	
Broj telefona	+382 68 033 830	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> Uočavanje značaja i važnosti škole u prevazilaženju problema zavisnosti kod mladih i djece, kao i osnaživanje učesnika i učesnica u prepoznavanju i primjeni osnovnih preventivnih modela i tehnika za stvaranje zdravog pojedinca, koji doprinosi sveukupnom društvenom razvoju i napretku, koristeći individualne potencijale. 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> Mladi i psihoaktivne supstance. Unapređenje kompetencija u bolestima zavisnosti. Definisanje adekvatnih modela prevencije. Promovisanje zdravih stilova života. Uloga porodice i škole u prevenciji bolesti zavisnosti kod djece i mladih, kao i zaštiti djece od zloupotrebe. 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici/ce će nakon seminara moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> Razumiju osnovne karakteristike upotreba droga i duvanskih proizvoda; Prepoznaju vlastite uloge u prevenciji bolesti zavisnosti; Prepoznaju znakove bolesti zavisnosti; Definišu modele i tehnike prevencije na nivou škole; Razumiju značaj timskog rada i institucionalnog poretka; Edukuju učenike i roditelje u prevenciji bolesti zavisnosti i zloupotrebi djece na internetu. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	Zaposleni u svim vaspitno-obrazovnim ustanovama Crne Gore.	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova.	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Od 20 do 40	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	

Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Izlaganje, razgovor, diskusije, prezentacija rada po grupama, brainstorming, individualna aktivnost, rad u paru, metoda razgovora, metoda okruglog stola, praktični rad, kritička refleksija, evaluacija obuke.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Sala sa stolovima za radioničarski tip rada.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Računari, projektor, platno (ili pametna tabla), internet konekcija.
Online realizacija programa	Program se može realizovati online putem MS Teams platforme. Broj učesnika u online realizaciji seminara je od 20 do 40. Seminar traje 1 dan/8h (6 sati efektivnog rada).

3.9.11. Ekološka etika i principi održivog razvoja

Opšti podaci	
Naziv programa	<i>EKOLOŠKA ETIKA I PRINCIPI ODRŽIVOG RAZVOJA</i>
Autori programa	Ana Đurđevac, nastavnik; Olivera Lučić, nastavnik
Realizatori programa	Ana Đurđevac, Olivera Lučić
Kontakt osoba	Olivera Lučić
E-mail	olivera.lucic@eus-nk.edu.me lucicolivera5@gmail.com oljal@t-com.me
Broj telefona	+382 68 835263
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Jačanje kompetencija nastavnika iz oblasti obrazovanja i vaspitanja za zaštitu životne sredine i održivi razvoj</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osposobljavanje učesnika za primjenu tehnika interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa s temom održivog razvoja - Upoznanje modela i strategija za primjenu tema obrazovanja za održivi razvoj u nastavi - Razvijanje svijesti o osnovnim karakteristikama životne sredine, o odnosima u njoj i prema njoj, kao preduslova čovjekove težnje za njenim očuvanjem i unapređivanjem, za sadašnje i buduće generacije - Afirmisanje koncepta ekološke države i kako ga implementirati kroz redovnu nastavu integracijom OR-a u različite predmete, putem vannastavnih aktivnosti, te kroz školske projekte
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza problema i izazova savremenog svijeta, pogled u budućnost <ul style="list-style-type: none"> • Ekološko znanje, vrednovanje ekološke situacije i ekološko ponašanje • Oštećenje biosfere i njenih ekosistema • Ideja o održivom (usklađenom) razvoju 2. Metode rada za razvoj kompetencija za održivi razvoj i metodička analiza <ul style="list-style-type: none"> • "definicije" održivog razvoja, odnosno prihvatanje osnovnih ekoloških zakonitosti • razvoj razmišljanja o životnoj sredini i održivom (usklađenom) razvoju, kao novoj filozofiji življenja, novom pogledu na svijet

	<p>3. Teme obrazovanja za održivi razvoj i kompetencije koje učenici razvijaju (vrijednosti, stavovi i ponašanje kao ciljevi obrazovanja za održivi razvoj)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehnike interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa s temom održivog razvoja • Upravljanje prirodnim dobrima, očuvanje biodiverziteta i samoreprodukcije prirode, racionalna potrošnja i štednja energije i prirodnih bogatstava, naročito, neobnovljivih, reciklaža i tzv. čiste tehnologije, preduzimanje mjera zaštite životne sredine, a sve radi zadovoljavanja potreba sadašnjih i budućih generacija. • Zelena ekonomija i održivi razvoj <p>4. Obrazovanje za održivi razvoj, načini primjene za različite dobne skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorija ekološkog otiska i primjena u školi • Teme obrazovanja za održivi razvoj u nastavnim modulima i kompetencije koje učenici razvijaju • Obrazovanje za održivi razvoj, načini primjene za različite dobne skupine • Vrijednosti, stavovi i ponašanje kao ciljevi obrazovanja za održivi razvoj 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<p>Po uspješnom završetku programa, učesnici će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti odgovarajuća znanja u nastavnoj praksi - Primijeniti tehnike interaktivnog podučavanja u simulaciji nastavnog časa s temom održivog razvoja - Prepoznati narušavanje ekološke ravnoteže -Analizirati podatke odgovarajućim stručnim istraživačkim metodama - Primijeniti kritičko razmišljanje i vještine za rješavanje problema životne sredine, njenog očuvanja i unapređivanja -Koristiti metode istraživačkog i projektnog učenja <p>Od učenika se očekuje: Povećanje efikasnosti pri usvajanju novih znanja i vještina učenika Povećana motivacija kod učenika za učenjem</p>	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
	<p>Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija</p>	<p>Primjenljivo u svim obrazovnim modulima</p>

Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici stručno-teorijskih predmeta: nastavnici bez obzira na struku o Nastavnici praktične nastave: nastavnici bez obzira na struku o Stručni saradnici psiholog, pedagog, ICT koordinator
Uslovi za uključivanje u program	Prijava, Potvrda škole o angažovanju u školi ili kod organizatora obrazovanja odraslih
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalno 15; Maksimalno 20
Trajanje programa	1 dan, 8 sati (sa pauzama za osvježenje)
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa- teorijska podloga, demonstracija, diskusija, individualni rad, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje, metode aktivne nastave, primjena studije slučaja u nastavi
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica, prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip-čart, flomasteri, table, kreda, LCD projektor, laptop Svu ostalu potrebnu tehničku opremu za realizaciju programa usavršavanja (laptop za trenere, kopirani materijali u formi „vodiča“ za upotrebu u nastavi obezbjeđuju treneri)
Online realizacija programa	<p>Program se može realizovati kao online seminar preko Microsoft Teams platforme ili ONLINE PLATFORME ZOOM</p> <p>Minimalna oprema je računar (laptop ili desktop sve jedno) sa operativnim sistemom Windows 7 ili novijim; dobru vezu sa internetom i da umiju da koriste neki od programa za pregledanje internet sadržaja (Google Chrome, Firefox Mozilla)</p> <p>Potrebno je da učesnici imaju uređaj sa instaliranom Microsoft Teams ili platformom Zoom, kao i pristup internetu;</p> <p>Minimalni broj učesnika je 15, a maksimalni broj učesnika je 30. Trajanje obuke je 8h</p>

3.9.12. Trgovina ljudima

Opšti podaci		
Naziv programa	Trgovina ljudima	
Autori programa	Doc.dr Damir Zejnilović, mr Ljubiša Koković, Hermin Šabotić	
Realizatori programa	Doc.dr Damir Zejnilović, mr Ljubiša Koković, Hermin Šabotić	
Kontakt osoba	Doc.dr Damir Zejnilović	
E-mail	damirzejnilovic@yahoo.com , ljubok@t-com.me	
Broj telefona	067-174-180	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Upoznavanje službenika Ministarstva prosvjete sa indicijama koje ukazuju da se radi o potencijalnim žrtvama trgovine ljudima, načinima vrbovanja i metodama eksploatacije žrtava	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Krivično pravo, kriminalistička taktika	
Očekivani ishodi po završetku programa	Sticanje novih znanja u prepoznavanju žrtve trgovine ljudima	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
		Kriminalistika Kriminologija
Ciljna grupa	Službenici Ministarstva prosvjete	
Uslovi za uključivanje u program	Visoka stručna sprema	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Min 12, max 20	
Trajanje programa	Dva dana	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Modifikovano predavanje, grupni rad, prezentacija	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop i projektor	
Online realizacija programa	Zoom	

3.9.13. Školske novinarske sekcije

Opšti podaci	
Naziv programa	ŠKOLSKE NOVINARSKE SEKCIJE
Autori programa	Sanja Perić, Lazar Macanović, Sonja Ilić, NVO „Olimpijski duh”
Realizatori programa	Sanja Perić, Lazar Macanović, Sonja Ilić, NVO „Olimpijski duh”
Kontakt osoba	Sanja Perić
E-mail	sanjicaperic@gmail.com
Broj telefona	+382 67 246 994
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> • Bolje razumijevanje značaja, specifičnosti i pravila savremene pedagoške prakse; • Usavršavanje na ličnom i profesionalnom nivou uz praktične metode i osposobljavanje polaznika za primjenu novinarskih tehnika u nastavi; • Poznavanje i korišćenje metoda i tehnika novinarstva; • Razvijanje kriterijuma za formiranje novinarskih sekcija; • Obuka nastavnika za primjenu novih metoda novinarskog rada u školama; • Sticanje vještine prepoznavanja struktura i pojavnih oblika intelektualne, umjetničke i psihomotorne sposobnosti učenika; • Obuka nastavnika za rad sa novim novinarskim tehnikama; • Podizanje nivoa svijesti nastavnika i pedagoga o uticaju i značaju medija; • Podsticanje nastavnika za korišćenje novih instrumenata za rad novinarskih sekcija; • Podsticanje korišćenja ček listi, upitnika za procjenu nastavnika (učitelja/mentora/instruktor), koji se ispunjavaju od strane učenika u razredu, kao i upitnika u kojima učenici procjenjuju svoje sposobnosti i interese; • Podsticanje nastavnika da koriste skale procjene, liste za provjeru i ostale metode koje se koriste u identifikacijskom procesu; • Podsticanje nastavnika (učitelja/mentora/instruktor) na korišćenje vlastitih upitnika, osmišljenih na temelju analiza postojećih instrumenata za rad novinarskih sekcija u školskoj praksi; • Podsticanje napredovanja i razvoj učenika putem segregacije, akceleracije i obogaćivanja programa.
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ul style="list-style-type: none"> • Standarne novinarske forme u novom dobu • Novi mediji u službi informisanja • Prepoznavanje lažnih informacija • Greške pri pisanju novinskih napisa • Profil djece nove generacije:

	<ul style="list-style-type: none"> - Posebne sposobnosti - Interesovanja - Učenje - Motivacija - Kreativnost - Osobine ličnosti <ul style="list-style-type: none"> • Grupe djece koja podbacuju • Identifikacija potreba i interesovanja djece • Predstavljanje osnovnih pedagoških strategija • Obrazovna rješenja • Principi rada u novinarskim redakcijama primjenjivim u školskom sistemu • Profil i kompetencije nastavnika za rad u školskim novinskim redakcijama • Primjeri školskih novinskih sekcija u zemljama EU • Vježbanja u pravcu podizanja nivoa svijesti kod učenika u osnovnim i srednjim školama, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje • Predstavljanje priručnika koji će biti podijeljen polaznicima 	
<p>Očekivani ishodi po završetku programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđen rad školskih novinarskih sekcija; • Osposobljen pedagoški kadar za rad sa učenicima u novinarskim sekcijama; • Primjena novih metoda rada u medijima; • Polaznici će podići nivo znanja iz žurnalistike; • Polaznici će steći vještinu korišćenja instrumenata za rad novinarskih sekcija; • Stečeno znanje moći će da implementiraju za pokretanje ili poboljšanje školskih časopisa; • Polaznici će steći vještine radio i TV novinarstva primjenjivog za školski sistem; • Formiranje grupe za Novinarsku sekciju na osnovu učeničkih interesovanja; • Planiranje rada sekcije na osnovu ideja učenika; • Iznošenje ideja i plana izrade školskog časopisa; • Analiza uspješnosti i aktivnosti rada sekcije; • Polaznici će uticati na to da u našem obrazovnom sistemu nastava bude prilagođena svim učenicima, uz osposobljavanje za timski rad i saradnju sa relevantnim stručnjacima u vaspitnoj ustanovi i van nje, kao i sa roditeljima. 	
<p>Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom</p>	<p>Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja</p>	<p>Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa</p>
<p>Ciljna grupa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učitelji/nastavnici predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola; - Instruktori; - Mentori; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Direktori i pomoćnici direktora; - Pedagozi, - Socijalni radnici - Psiholozi, - Stručni saradnici; - Saradnici u nastavi; - Učenici, - Roditelji.
Uslovi za uključivanje u program	<p>Program je fleksibilan i može se prilagoditi strukturi grupe. Namijenjen je polaznicima koji su na bilo koji način uključeni u obrazovni proces.</p> <p>Po potrebi, neophodno da polaznici budu i korisnici Teams platforme.</p>
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30
Trajanje programa	8h / 1 dan
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	<p>Seminar je visoko interaktivan, sa iznošenjem problematike sa kojom se učesnici susrijeću.</p> <p>Diskusija i pronalaženje rješenja za konkretne situacije kroz predavanja i razmjenu iskustava, kao i praktične vježbe.</p> <p>Prezentacije i rad na konkretnom zadatku, uz metode testiranja;</p> <p>Nove motivacione tehnike i metode.</p> <p>Primjena standardizovanih mjernih instrumenata.</p> <p>Upitnici i evaluacija.</p>
Prostorni uslovi za realizaciju programa	<ul style="list-style-type: none"> - Teams platforma (po potrebi). - Dovoljno velika prostorija sa prilagođenim mobilijarom za praktičan rad, sa stolicama, adekvatnim stolovima ili mogućnost spajanja manjih stolova u veće.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	<ul style="list-style-type: none"> • Računari; • Teams platforma (samo po eventualnoj potrebi); • Dobra internet konekcija; • Projekciono platno, laptop za trenere, računare za polaznike, kopirani materijali za praćenje programa, softver koji obezbjeđuju realizatori projekta sa školama ili organizacijama u kojima se organizuje seminar.
Online realizacija programa	<p>Predviđena je i online realizacija programa preko Teams platforme (samo u slučaju da to iziskuju uslovi u okruženju). Broj učesnika je od 15 do 30, a trajanje programa je 8h (1 dan).</p>

3.9.14. Globalno obrazovanje kroz prizmu održivog razvoja i ekološke odgovornosti

Opšti podaci		
Naziv programa	Globalno obrazovanje kroz prizmu održivog razvoja i ekološke odgovornosti	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	<ul style="list-style-type: none"> -Upoznati šire shvatanje globalnoga obrazovanja; -Razumjeti pojam nastave/učenje i njene glavne karakteristike; -Upoznati savremenu koncepciju nastave i uloge nastavnika (nastavnik organizator); -Steći iskustvo u interkulturalnom i neformalnom obrazovanju; -Upoznati interaktivne metode nastave/učenja; -Primijeniti inovativne metode u obrazovnim pristupima medijima 	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opšte karakteristike globalnog obrazovanja 2. Zelena ekonomija kao uslov opstanka 3. Globalno obrazovanje i zelena ekonomija 4. Globalno obrazovanje i ekološka odgovornost 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene: savremenu koncepciju nastave, interaktivne metode nastave, inovativne metode u obrazovnim pristupima medijima i šire shvatanje globalnog obrazovanja i njene povezanosti sa zelenom ekonomijom i ekološkom odgovornosti.</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Inženjerstvo i proizvodne tehnologije, Građevinarstvo i uređenje prostora, Ekonomija i pravo, Poljoprivreda, prehrana i veterina, Saobraćaj i komunikacije, Usluge, Informaciona tehnologija	Socijalne mreže i globalizacija, Savremeno odrastanje, Poslovna kultura, Etika u zdravstvu, Psihologija prodaje
Ciljna grupa	Nastavnici: opšteobrazovnih i stručnih predmeta u srednjim stručnim školama, nastavnici izbornih i fakultativnih predmeta. Pomoćnici direktora. Direktori.	
Uslovi za uključivanje u program	Nema posebnih uslova	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimalan broj učesnika 20 - Maksimalan broj učesnika 30
Trajanje programa	Jednodnevni seminar u trajanju od 8 sati (4 radionice), 1 dan.
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara
Online realizacija programa	Mogućnost online realizacije je predviđena ovim seminarom. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je online seminar korišćenjem Teams naloga i VIBER aplikacije. Maksimalan broj učesnika online seminara je 30. Trajanje seminara: 1 dan, 8 sati efektivnog rada.

3.10. TIMSKI RAD I SARADNJA

3.10.1. Timskim radom do uspješnije škole

Opšti podaci		
Naziv programa	Timskim radom do uspješnije škole	
Autori programa	Bokan Danijela	
Realizatori programa	Bokan Danijela/Marina Bučković	
Kontakt osoba	Bokan Danijela	
E-mail	dakab@t-com.me	
Broj telefona	069095017	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Razvijanje svijesti o značaju komunikacije, kao i oblicima komunikacije i odnosima saradnje kao bazične pretpostavke za uspostavljanje dobrih socijalnih odnosa u školi; Poboljšanje odnosa u školi kao zajednička odgovornost za postizanje vaspitno-obrazovnih rezultata kroz poželjne modele komunikacije	
Sadržaji obuhvaćeni programom	Razvijanje svijesti o neophodnosti razvoja svih komunikacijskih kompetencija nastavnika; Razvijanje socijalnih i komunikacijskih kompetencija kroz sistemsku saradnju sa različitim partnerima	
Očekivani ishodi po završetku programa	Produblјivanje znanja nastavnika o tehnikama uspješne komunikacije na času; osmišljavanje situacija i aktivnosti za primjenu komunikacijskih vještina; razvijanje saradničkih odnosa između svih aktera vaspitno-obrazovnog procesa	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa / programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
	Svi obrazovni programi III i IV stepena stručnog obrazovanja	Svi opšteobrazovni, stručno-teorijski i izborni predmeti
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora o Organizatori praktičnog obrazovanja 	
Uslovi za uključivanje u program		
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	20-25 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		

Metode, tehnike i oblici rada	Obuka interaktivnog tipa
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Odgovarajuća sala za održavanje seminara
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Laptop Projektor Internet Kancelarijski pribor (flomasteri, stikeri, flip-chart papir)
Online realizacija programa	Program je moguće organizovati online preko Zoom i Teams aplikacije

3.10.2. Aktivne metode učenja - učenički klubovi

Opšti podaci		
Naziv programa	Aktivne metode učenja: učenički klubovi	
Autori programa	Marina Andrijević Petrović, Vladimir Petrović	
Realizatori programa	Marina Andrijević Petrović, Vladimir Petrović	
Kontakt osoba	Vladimir Petrović	
E-mail	mvladimir055@gmail.com	
Broj telefona	067 640 005	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Učesnici će se na ovom seminaru bliže upoznati sa formiranjem učeničkih klubova u nastavi prirodnih nauka, konceptom učeničkih klubova i njegovom realizacijom u školi. Kroz dinamične i interesatne radionice usvojiće nova znanja, steći će nova iskustva i unaprijediti sposobnost naučnog razmišljanja i kritičkog mišljenja. Učesnici će se bliže upoznati sa meteorologijom i astronomijom kao naukom i sa formiranjem učeničkih klubova u ovim oblastima, a samim tim poboljšati kvalitet nastavnog procesa.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meteorologija i učenički meteorološki klub 2. Astronomija i učenički astronomski klub 3. Učenički klub "Čuvari planete" 4. Učenički klub "Nauka na dlanu" 	
Očekivani ishodi po završetku programa	<p>Učesnici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjenjuju aktivne metode učenja u svom radu; - kreiraju učeničke klubove i realizuju godišnji plan i program učeničkih klubova; - osmisle scenarija za časove za aktivnosti učeničkih klubova; - koriste razne interaktivne simulacije u realizaciji svojih aktivnosti. 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	Ne postoji posebni uslovi	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - Maksimum30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Interaktivne radionice, prezentacije, individualna aktivnost, primjeri iz prakse, diskusije, mini-lekcije,	

	<p>grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, rad u parovima, rad u malim grupama, vrednovanje i samovrednovanje rada, kao i davanje/primanje povratne informacije, samoprocjena i samoanaliza.</p>
<p>Prostorni uslovi za realizaciju programa</p>	<p>Učionica prilagođena grupnom radu</p>
<p>Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)</p>	<p>table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke, štampani materijal za učesnike seminara</p>
<p>Online realizacija programa</p>	<p>Mogućnost online realizacije je predviđena. Neophodno je da nastavnici imaju Microsoft teams nalog kao i funkcionalni VIBER broj u cilju formiranja VIBER grupe seminara. Predviđen je online seminar korišćenjem Teams naloga i VIBER aplikacije. Maksimalan broj učesnika online seminara je 30. Trajanje seminara: 1 dan, 8 sati efektivnog rada</p>

3.10.3. Timski rad i saradničko učenje

Opšti podaci		
Naziv programa	<i>Timski rad i saradničko učenje</i>	
Autori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Realizatori programa	mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja, JU Prva srednja stručna škola, Nikšić Snježana Bošković, profesorica istorije, JU OŠ „Olga Golović“, Nikšić	
Kontakt osoba	Odgovorna osoba mr Marija Draganić Vulcanović, pedagoškinja Adresa: Grudska mahala 3/70 Nikšić	
E-mail	E-mail: draganicmarija@gmail.com	
Broj telefona	Broj telefona: 068 333 656 i 068 808 164	
Informacije o programu		
Ciljevi programa	Pokretanje novih oblika saradnje u ustanovi. Upoznavanje pozitivnih uslova rada, motivacije i timskog rada radi postizanja vaspitno-obrazovnih ciljeva, mogućnost zajedničkog rada i korelacije nastavnih sadržaja; komunikacijske vještine u svakodnevnom radu. Kroz timski rad ostvaruje se saradničko učenje koje podrazumijeva interakciju: učenika/učenika/; nastavnika/nastavnika; nastavnika/učenika. Unapređivanje nastavnih situacija kojima se podstiče kreativnost i stvaralaštvo učenika.	
Sadržaji obuhvaćeni programom	-Upoznavanje učesnika sa značajem timskog rada i saradničkog učenja. -Način formiranja timova, korelacija nastave i timski rad -Značaj komunikacije za saradnju i timski rad u ustanovi -Formiranje timova, rad na zadatu temu	
Očekivani ishodi po završetku programa	Unaprijediti kompetencije nastavnika u primjeni timskog rada i saradničkog učenja koje su u funkciji kreativne nastave. Nakon završetka programa obuke očekuje se da nastavnici primijene timsku nastavu kroz savremenu koncepciju nastave	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora 	
Uslovi za uključivanje u program	/	

Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	Minimum 20 - maksimum 30
Trajanje programa	1 dan, 8 sati
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup	
Metode, tehnike i oblici rada	Obuka je interaktivnog tipa: interaktivne radionice, prezentacije, studije slučaja, grupne diskusije, pojedinačne i grupne prezentacije, kooperativno učenje, grupni rad, rad u paru, timski rad, metoda demonstracije, radionice, brainstorming.
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica prilagođena grupnom radu.
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, marker, kompjuter, LCD projektor, projekciono platno, papiri, hemijske olovke
Online realizacija programa	Office 365 i Microsoft Teams, jedan dan 8 sati obuke, minimalan broj učesnika 20, a maksimalan 30 učesnika, kod učesnika instalirana aplikacija Teams na telefonu, kompjuteru ili laptop-u, treneri posjeduju tehničku podršku

3.11. OSTALO

3.11.1. Uloga nastavnika u zaštiti i realizaciji svojih prava

Opšti podaci	
Naziv programa	ULOGA NASTAVNIKA U ZAŠTITI I REALIZACIJI SVOJIH PRAVA
Autori programa	mr Stanka Vukčević i mr Ivana Vukićević
Realizatori programa	Udruženje nastavnika društvene grupe predmeta Crne Gore
Kontakt osoba	Stanka Vukčević
E-mail	stanka.vukcevic@spcg.me nastava123@yahoo.com
Broj telefona	067 55 99 88
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave pravne grupe predmeta, zaštita zaposlenih i realizacija njihovih prava, usmjeravati ih na blagovremeno i odgovorno izvršavanje radnih obaveza, obezbijediti praćenje, primjenu i poštovanje zakonske regulative, kao i potrebu veće zastupljenosti pravne grupe predmeta u obrazovnim programima</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Unapređivanje procesa planiranja nastave pravne grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje procesa za dostizanje ishoda usklađenim sa važećom zakonskom regulativom• Jačanje kompetencija nastavnika u dostizanju ishoda i realizaciju nastave usmjerene na učenika• Upoznavanje sa važećim zakonskim i drugim propisima iz oblasti obrazovanja• Upoznavanje sa zakonskom regulativom za oblast ravnopravne zaštite• Prezentacija važećih akata iz oblasti radnih odnosa i propisa koji se odnose na rad u obrazovnim ustanovama
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none">1. Upoznati se sa osnovnim pravima i obavezama kroz važeću zakonsku regulativu2. Primjena Granskog kolektivnog ugovora za oblast prosvjete3. Kako ostvariti parvo na licencu shodno odredbama Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku izdavanja i obnavljanja dozvole za rad nastavniku, direktoru i pomoćniku direktora obrazovno-vaspitne ustanove4. Prava i obaveze nastavnika predviđeni odredbama:<ul style="list-style-type: none">- Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju- Zakonom o srednjem stručnom obrazovanju- Zakonom o gimnazijama- Zakonom o obrazovanju lica sa posebnim obrazovnim potrebama- Zakon o nacionalnim stručnim kvalifikacijama- Zakon o obrazovanju odraslih

Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Budu u mogućnosti da na optimalan način izvrše usklađivanje realizacije predmetnih kataloga sa integracijom važećih propisa koji se odnose na obrazovanje • Ojačaju kompetencije u oblasti realizacije savremene nastave i osavremenjavanja realizacije programa u funkciji pripreme učenika za dalje školovanje i pripreme za tržište rada <p>Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada, i savremena nastavna sredstva u dostizanju ishoda mladih i odraslih u nastavi i obuci</p>	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora o Organizatori praktičnog obrazovanja o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava Licence	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15- 30 učesnika	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Prezentacija, usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica-kabinet - prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart table, kreda, LCD projektor, laptop	
Online realizacija programa	Učesnici da posjeduju računar, laptop ili pametni telefon Microsoft Teams Zoom aplikacija 30 učesnika 8 sati	

3.11.2. Prava i obaveze nastavnika u vaspitno-obrazovnim ustanovama

Naziv programa	PRAVA I OBAVEZE NASTAVNIKA U VASPITNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA
Autori programa	Mr Stanka Vukčević i mr Ivana Vukićević
Realizatori programa	Udruženje nastavnika društvene grupe predmeta Crne Gore
Kontakt osoba	Stanka Vukčević
E-mail	stanka.vukcevic@spcg.me nastava123@yahoo.com
Broj telefona	067 55 99 88
Informacije o programu	
Ciljevi programa	<p>Opšti cilj programa: Unapređivanje nastave pravne grupe predmeta, sa fokusom na predmetne kataloge koji se odnose na praćenje, primjenu i poštovanje zakonske regulative, kao i potrebu veće zastupljenosti pravne grupe predmeta u obrazovnim programima</p> <p>Specifični ciljevi programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unapređivanje procesa planiranja nastave pravne grupe predmeta sa fokusom na unapređivanje procesa za dostizanje ishoda usklađenim sa važećom zakonskom regulativom • Jačanje kompetencija nastavnika u dostizanju ishoda i realizaciju nastave usmjerene na učenika • Unapređivanje metoda i oblika rada nastavnika stručnog obrazovanja, praktične nastave i opšteg obrazovanja • Upoznavanje sa važećim zakonskim i drugim propisima iz oblasti obrazovanja • Prezentacija važećih akata iz oblasti radnih odnosa i propisa koji se odnose na rad predškolskih ustanova, osnovnog i srednjeg obrazovanja
Sadržaji obuhvaćeni programom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznati se sa osnovnim pravima i obavezama kroz važeću zakonsku regulativu 2. Primjena Granskog kolektivnog ugovor za oblast prosvjete 3. Kako ostvariti parvo na licencu shodno odredbama Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku izdavanja i obnavljanja dozvole za rad nastavniku, direktoru i pomoćniku direktora obrazovno-vaspitne ustanove 4. Prava i obaveze nastavnika predviđeni odredbama <ul style="list-style-type: none"> - Zakonom o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, - Zakonom o osnovnom obrazovanju, - Zakonom o srednjem stručnom obrazovanju, - Zakonom o gimnazijama - Zakonom o obrazovanju lica sa posebnim obrazovnim potrebama - Zakon o nacionalnim stručnim kvalifikacijama - Zakon o obrazovanju odraslih

Očekivani ishodi po završetku programa	<ul style="list-style-type: none"> • Budu u mogućnosti da na optimalan način izvrše usklađivanje realizacije predmetnih kataloga sa integracijom važećih propisa koji se odnose na obrazovanje • Ojačaju kompetencije u oblasti realizacije savremene nastave i osavremenjavanja realizacije programa u funkciji pripreme učenika za dalje školovanje i pripreme za tržište rada • Primjenjuju adekvatne metode i oblike rada, i savremena nastavna sredstva u dostizanju ishoda mladih i odraslih u nastavi i obuci 	
Povezanost programa sa obrazovnim programom/programom obrazovanja, odnosno predmetom/modulom	Naziv obrazovnog programa/ programa obrazovanja	Naziv predmeta/modula u okviru obrazovnog programa
Ciljna grupa	<ul style="list-style-type: none"> o Nastavnici opšteobrazovnih modula o Nastavnici stručno-teorijskih modula o Stručni saradnici o Direktori i pomoćnici direktora o Organizatori praktičnog obrazovanja o Direktori i pomoćnici direktora o Instruktori praktičnog obrazovanja o Nastavni kadar kod organizatora obrazovanja odraslih 	
Uslovi za uključivanje u program	Prijava Licence	
Minimalni i maksimalni broj učesnika u grupi	15-30	
Trajanje programa	1 dan, 8 sati	
Materijalno-tehnički uslovi i didaktičko-metodički pristup		
Metode, tehnike i oblici rada	Usmeno izlaganje, demonstracija, problemski zadaci, rad na konkretnim zadacima, saradničko učenje	
Prostorni uslovi za realizaciju programa	Učionica - prilagođena grupnom radu	
Materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa (tehnička oprema i nastavna sredstva)	Flip čart, table, kreda, LCD projektor, laptop	
Online realizacija programa	Učesnici da posjeduju računar, laptop ili pametni telefon Microsoft Teams Zoom aplikacija 30 učesnika 8 sati	